

Budget 2022

Göteborgs Stad

Emmyly Bönfors (C), Elisabet Lann (KD), Axel Josefson (M), Axel Darvik (L)

Budget 2022

och flerårsplaner 2023–2024

Göteborgs Stad

Innehåll

Tillsammans för Göteborg	4
Stadens mål och indikatorer	12
Styrning, ledning, ekonomi	15
Kommunstyrelsen	20
Arkivnämnden	34
Byggnadsnämnden	35
Fastighetsnämnden	42
Förskolenämnden	45
Grundskolenämnden	50
Idrotts- och föreningsnämnden	59
Kretslopp- och vattennämnden	66
Kulturnämnden	70
Lokalnämnden	76
Miljö- och klimatnämnden	79
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	84
Nämnden för demokrati och medborgarservice	91
Nämnden för funktionsstöd	94
Nämnden för inköp och upphandling	99
Nämnden för Intraservice	104
Park- och naturnämnden	106
Socialnämnder	114
Stadsrevisionen	126

Trafiknämnden	126
Utbildningsnämnden	133
Valnämnden	138
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	139
Överförmyndarnämnden	147
Göteborgs Stadshus AB	148
Energi	151
Bostäder	154
Lokaler	158
Näringsliv	160
Kollektivtrafik	164
Hamn	165
Turism, kultur & evenemang	167
Interna bolag	170
Boplats Göteborg AB	171
Kommunfullmäktiges övergripande mål, övergripande verksamhetsmål och indikatorer	173
Ekonomisk sammanställning 2022–2024	184
Verksamhetens kostnader nämnder	187
Investeringar nämnder	189
Kommuncentrala poster	191

Tillsammans för Göteborg

Allt sedan våra fyra partier tog över styret i Göteborg efter valet 2018 har ledordet varit *Tillsammans*. Ett adverb som i sin komposition fångar ordklassens båda kännetecken, en handling och ett tillstånd. Vi gör det ihop och vi håller ihop. I Göteborgspolitikerna är betydelsen av ordet också mångbottnat. Ur ett parlamentariskt perspektiv finns det bara en konstellation av partier som faktiskt håller ihop och har ambitionen att styra staden tillsammans och som dessutom har förutsättningar att styra även i minoritet. Vårt samarbete bygger på förtroende och på goda möjligheter att komma överens. Den värdegemenskap våra partier har saknar motsvarighet i Göteborg och oppositionen har aldrig varit mer splittrad.

Efter decennier av vänsterstyre har vi under mandatperioden tagit oss an flera av de problem som vår stad fått kämpa med alldeles för länge. Utanförskap och otrygghet, strukturella underskott, bostadsbrist, dåliga skolresultat, långa köer till vård- och omsorgsboenden, miljö- och klimatarbete i behov av ledning och styrning samt bristande valfrihet inom äldreomsorgen för att nämna några. Ingången i detta arbete var och är att stadens verksamhet inte är tillräcklig i sig själv, utan stadens utveckling förutsätter att vi tar oss an utmaningarna tillsammans med civilsamhället, näringslivet, akademien, regionen och andra myndigheter. Till syvende och sist tillsammans med den enskilde göteborgaren genom dennes förmågor, engagemang och egenansvar.

Trots att mandatperioden i stora delar präglats av en världsomfattande pandemi, i kombination med ett parlamentariskt läge där vi har saknat egen majoritet, har vi kunnat ta flera avgörande steg för att möta de utmaningar staden har att hantera.

Under dessa år har exempelvis kommunala ordningsvakter kommit på plats. Erfarenheter har visat på en positiv inverkan för den allmänna tryggheten i och i anslutning till de områden som omfattas. Antalet LOV3-områden kommer också att utökas. Bostadskoncernen AB Framtiden har tagit fram en ambitiös strategi som ska möjliggöra vår målsättning att Göteborg inte ska ha några särskilt utsatta områden kvar på polisens lista 2025. Strategin som omsluter elva miljarder kronor innefattar stora investeringar i nyproduktion och renovering. En viktig del i detta arbete är att skapa områden som upplevs attraktiva. Göteborg har även fått ett eget trygghetsråd som ger staden förutsättningar för bättre samverkan mellan staden, polisen, försvaret och civilsamhället. Kampen mot gängkriminaliteten som under alltför lång tid fått sprida rädsla och begränsa friheten för en del av stadens invånare, är och kommer fortsatt att vara en mycket prioriterad fråga.

Vi har under mandatperioden på allvar tagit upp kampen mot bostadsbristen i staden. Produktionstakten av nya bostäder är av historiska proportioner och hemlösheten har minskat drastiskt sedan 2018. Målsättningen om 20 000 nya

bostäder under mandatperioden ansågs omöjlig att nå, men är nu inom räckhåll. Vi bygger varierat och hållbart samt har ambitiösa mål för fler småhus, för att möta såväl nuvarande som tillkommande göteborgares behov. Detta sker samtidigt som vi bygger ut den eftersatta kommunala servicen i form av bland annat skolor och idrottsanläggningar. Icke strategiska fastigheter har sålts av för att kunna förädlas av andra än kommunen och samtidigt skapa utrymme för nödvändiga nya och framtida investeringar.

Vi har under flera år gjort massiva satsningar på skolan som nu också ger resultat. En ökad andel elever i årskurs 9 uppnår gymnasiebehörighet, klarar kunskapskraven i alla ämnen och får stigande meritvärden. Det finns tydliga tecken på att den långsiktiga trenden med sjunkande andel behöriga till gymnasiet kan ha brutits och från tidigare styrets bottenivåer närmar sig resultaten nu genomsnittsnivån i Sverige.

Trots den lågkonjunktur som pandemin orsakat har dess påverkan på försörjningsstödet varit förhållandevis liten och allt färre, både ensamstående och familjer är beroende av detta stöd. Och även om arbetslösheten på grund av pandemin ökat i hela landet är arbetslösheten i Göteborgsregionen lägre än i Stockholms- och Malmöregionerna. En viktig anledning till detta är de omfattande investeringar i infrastruktur och byggande i Göteborg som bidrar till att hålla uppe sysselsättningen. Stadens attraktionskraft är hög och vi ska befästa vår position som en av de mest attraktiva städerna i världen.

Med människan, naturen och klimatet i fokus har ett ambitiöst och omfattande miljö- och klimatprogram arbetats fram. Programmet pekar inte enbart ut inriktning utan innehåller även konkreta strategier och åtgärder för att ställa om till en hållbar stad med minimal eller ingen påverkan på klimatet innan nästa decennium. Det är en ambitiös målsättning som vi är fast beslutna om att uppnå.

Vi har genomfört en historiskt stor omorganisation där tio stadsdelsnämnder blev till en nämnd för äldre samt vård och omsorg, funktionsstödsnämnd och fyra socialnämnder. Detta har gett oss förutsättningar för effektivare användande av resurser och minskad risk för suboptimering och dubbelarbete. Det ger oss även bättre möjligheter att säkra kompetensförsörjningen och ett mer sammanhållet och effektivt kvalitets- och uppföljningsarbete.

När vi tog över styret i Göteborg var köerna till vård- och omsorgsboenden nästan tre månader, nu några veckor. Vi har också höjt grundbemanningen och minskat antalet timanställda för att säkra en trygg och värdig omsorg om våra äldre. Därutöver är såväl sjuksköterskor, undersköterskor och enhetschefer mer benägna att stanna i vår verksamhet idag än för fyra år sedan. Vi har även fört fram konkreta reformer för ökad valfrihet och gjort insatser för ökad välfärdsteknik. Detta är en nödvändighet för att klara ett ökande omsorgsbehov och kunna frigöra resurser för mer sammanhållen kvalitativ tid för omsorgstagarna.

Företagsklimatet har förbättrats på en rad områden under mandatperioden. Ett flertal mätningar indikerar att det succesivt är på väg att bli bättre och visar på vikten av att behandla näringslivet som de viktiga samhällsbyggare som det är, istället för att motverkas.

Vår målsättning har även varit att skapa ordning och reda i stadens finanser. Idag återfinns tydliga finansiella mål för god ekonomisk hushållning i syfte att inte lämna över en skuld till kommande generationer utan förvalta göteborgarnas skattepengar på ett ansvarsfullt sätt. Stadens reserver och motståndskraft mot lågkonjunkturer är mycket goda.

Tillsammans har vi fått Göteborg på fötter igen, fått hjulen att snurra och skapat hopp om framtiden. Vi har gjort det tillsammans.

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har gått till val och kommer gå till val som enskilda partier, men tillsammans tar vi ansvar för Göteborg och kommunens framtid. Under de gångna åren har en rad steg tagits och flera reformer satts för ett bättre och öppnare Göteborg. Under 2022 fortsätter vår reformagenda med sikte på nästa mandatperiod. Vårt arbete är inte klart.

I Göteborgs Stads budget för 2022–2024 upprepas de tre övergripande mål som formulerades i budgeten för 2020 och befastes i budgeten för 2021 och som samtliga nämnder och styrelser ska förhålla sig till. Under dessa finns flera målsättningar.

Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför

Allt börjar med en bra skola. Det är en förutsättning för att staden ska kunna behålla sin konkurrenskraft och vara en attraktiv stad. Kunskapsskolan är sättet att ge alla barn en chans att hitta sin väg och uppnå sin dröm, även om starten i livet ser olika ut. Utbildning bryter barriärer, öppnar nya dörrar och inspirerar till drömmar och mål. Varje barn som växer upp i Göteborg ska ha chans att utvecklas och välja sin väg i livet. Skolväsendet i Göteborg ska därför ha höga förväntningar på varje individ och prioritera kunskap. En likvärdig förskola och skola är en förutsättning för att alla barn och elever ska få samma möjligheter. Alla elever ska mötas av kunniga och engagerade pedagoger och det ska vara lugn och ro i alla klassrum.

Samhället har ett viktigt uppdrag att hjälpa människor när den egna förmågan inte räcker till. I Göteborg har alla barn rätt till en trygg och god uppväxt. Tillsammans kan vi bygga ett socialt hållbart samhälle och skapa goda livschanser för alla. Personer som lever i en socialt utsatt situation ska känna sig trygga och respekterade. Antalet i försörjningsstöd ska gradvis minska till förmån för egenförsörjning och inga barnfamiljer ska hamna i en situation där de tvingas bli vräkta från sitt boende.

Respekten för människan ska vara grundstenen i framtidens äldreomsorg. Utvecklingen med allt fler äldre göteborgare innebär en utmaning som vi tillsammans måste hantera. För att alla krafter som verkar för en kvalitativ äldreomsorg ska kunna tas till vara på bästa sätt behövs ett gemensamt synsätt och fundament att stå på. Våra äldre förtjänar att bli bemötta med respekt och värdighet. Att få bo i en trygg, inkluderande och omtänksam miljö omgiven av personer med kompetens och tid för uppdraget ser vi som en självklarhet. Respekt handlar även om att inte begränsa de äldres självbestämmande och ha förståelse för den ensamhet många lever med. Våra äldre känner bäst sina egna behov och ska därför själva få förutsättningar att bestämma över sin vardag utifrån egen vilja. Omsorgen av äldre i vår stad ska präglas av kvalitet, värdighet och valfrihet – där tryggheten står i centrum.

Stadens framtida välbefinnande är beroende av företag som vågar investera och anställa. Alla jobb behövs i Göteborg, såväl enkla som högkvalificerade. Fortsatta satsningar på forskning, utveckling och innovation är helt avgörande för att lyfta stadens välfärd, tillväxt och näringsliv.

Det ideella engagemanget i stadens förenings- och civilsamhälle har stor betydelse för stadens utveckling, för hälsa och social gemenskap. Göteborg ska vara en testarena för morgondagens lösningar och en god samverkan med näringsliv, universitet och högskola samt civilsamhälle är en grundbult för en stad med framtidstro.

Hela Göteborg växer av att det kommer hit besökare. Det skapar jobb och arbetstillfällen och bidrar till att göra Göteborg till en ännu bättre stad att leva och verka i. Kultur, nöjen och idrottsliv berikar destinationen och staden. Det är vi tillsammans, stadens förvaltningar, civilsamhället, näringslivet och i grunden varje medborgares ansvar att bidra till att göra Göteborg till en levande och välkomnade stad. Vi skapar förutsättningar för att underlätta för evenemang och besöksnäring, skapar fler rum för idrottsutövande och ger stöd för ett starkt och fristående kulturliv. Det kommer att krävas mod, kreativitet och flexibilitet i det fortsatta återhämtningsarbetet för de aktörer som kanske drabbats allra hårdast av pandemins resebegränsningar och förbud mot folksamlingar.

Göteborg ska vara en trygg och jämlik stad. Tillsammans vill vi bygga en stad som håller ihop och som alla är stolta över. En stad där alla får möjlighet att forma sitt liv och där ingen lämnas utanför. Att vi alla tillsammans behöver ta ansvar för att överbrygga sociala och ekonomiska klyftor handlar inte enbart om jämlikhet. Det handlar också om samhällsgemenskap och tillit. Om delaktighet och medmänsklighet. Vi människor är gemenskapsvarer som utvecklas i relation till andra. Staden behöver därför byggas såväl fysiskt som socialt på ett sätt som möjliggör för fler att vara delaktiga och känna sig inkluderade. Det behövs därför ett gemenskapshetsperspektiv i politiken för att överbrygga motsättningar och stärka tilliten.

Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro

Göteborg växer och fler personer nyttjar naturens resurser. I dag är det stort slitage på befintliga grönområden, skadliga utsläpp till luft och stor påfrestning på hav och vatten. Staden måste därför säkerställa att dagens göteborgare lämnar efter sig ett Göteborg med frisk luft, hälsosamma miljöer och rika naturupplevelser. Alla generationer ska ha möjlighet till hög livskvalitet i Göteborg. Göteborg ska fortsatt vara en ledande stad i klimatomställningen.

God mobilitet är en förutsättning som möjliggör tillväxt, men dagens mobilitet är till stor del beroende av fossila bränslen. Utsläppen av växthusgaser påverkar allt liv och om inte utsläppen minskar kommer det få allvarliga konsekvenser inte minst i Göteborg. Därför måste staden tillsammans med näringsliv, civilsamhälle, akademi och andra offentliga aktörer säkerställa en hållbar mobilitet och bidra till att skapa förutsättningar för en bilpark som inte drivs av fossila bränslen. Det behövs även en omställning till en ökad andel hållbara trafikslag. Utsläppen ska minimeras samtidigt som framkomligheten är god för både människor och gods.

En ren, vacker och välstädd stad är också en plats där invånarna kan känna sig trygga. Detta är en förutsättning för att göteborgarna ska ha en acceptans och tillit till stadens offentliga verksamheter, men också för samhällets rätts-säkerhet. Det behövs fler poliser på gator och torg tillsammans med kraftfulla förebyggande insatser, där inte minst civilsamhället spelar en avgörande roll. Kampen mot den organiserade brottsligheten måste intensifieras och tryggheten i det offentliga rummet öka. Kriminellas påverkan på enskilda områden och deras inflytande över andra människor ska brytas. Tystnadskultur ska ersättas med öppenhet där alla goda krafter står upp, pratar och stöttar varandra. Områden som av polisen klassas som ”särskilt utsatta” ska tas tillbaka, för att på sikt inte finnas alls i staden.

Ett växande Göteborg ska byggas tätt, hållbart och levande. En plats människor söker sig till. Att ha makt över det egna boendet är viktigt för den enskildes livsmöjligheter. Bostadsbristen ska fortsätta bekämpas och tillskotten av bostäder ska öka mångfalden och knyta ihop staden. Därför behöver det byggas fler bostads- och hyresrätter tillsammans med småhus, studentboenden, boenden anpassade för äldre, förskolor och skolor. Göteborgarna ska vara nöjda med kommersiellt utbud, fritidsaktiviteter och kommunikationer i staden. Genom livets alla skeenden ska det vara attraktivt att bo och leva i Göteborg.

Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt

Under flera år har kostnaderna för stadens verksamheter överstigit intäkterna samtidigt som infrastruktur för välfärden har varit eftersatt. Det har bidragit till en ineffektivitet och högre kostnader för sämre kvalitet. Vi har påbörjat arbetet med att vända en mycket oroande utveckling med ett växande strukturellt underskott. Framöver finns stora behov av att investera i nya lokaler och områden. En förutsättning för att skapa långsiktighet är det antagna ramverk som säkerställer att varje generation kan bära sina egna kostnader. Investeringar i framtiden måste göras med hänsyn till stadens ekonomiska förutsättningar för att balans ska uppnås och bestå.

Att höja skatten kan aldrig vara den första åtgärd som vidtas, utan ska snarare ses som en sista utväg. Redan i dag har göteborgarna högst skattetryck av storstadsinvånarna och vi vill ge valuta för skatten och även skapa förutsättningar för att på sikt sänka skattetrycket för alla göteborgare. Tillsammans ska vi sträva efter goda resultat i skolan och hög nöjdhet med äldreomsorg och sociala insatser, samtidigt som kostnaden per invånare i staden minskar. Därtill ska staden också vara effektiv med sin personal och inte ha mer personal i administrativ tjänst än vad verksamheten behöver.

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats och en arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö som utmanar och stimulerar genom hela arbetslivet. Ett tydligt, tillåtande och tryggt ledarskap ger hållbara förutsättningar som skapar mervärde. Det är så vi skapar en välfärd med kvalitet samt en personal som både trivs och mår bra på jobbet.

Göteborg ska vara en stad där nya idéer och innovationer växer fram, vilket kräver goda villkor för företagare och entreprenörer. Förutsättningarna att starta, driva och utveckla företag i Göteborg ska förbättras och det är av yttersta vikt att staden är tillmötesgående och serviceinriktad i sitt bemötande. När en ny regel införs, ska gamla regler tas bort. Ett blomstrande företagsklimat kräver också tillgång till kompetens, lokaler och kontor. Västland byggs av företagsamma och entreprenöriella människor och därför behöver företags- och näringslivsfrågorna vara högt på agendan. Lika viktigt är att säkerställa goda kommunikationer såväl inom staden som till övriga landet och vår omvärld. Det är så ett attraktivt, innovativt och internationellt konkurrenskraftigt näringsliv skapas.

Göteborgsregionen står sig stark i konkurrensen med andra regioner, men arbetsmarknaden omgärdas samtidigt av höga murar och det drabbar främst dem som står längst bort från arbetsmarknaden. Därför behövs både enkla och kvalificerade jobb. Det kräver även ett livslångt lärande, goda förutsättningar för entreprenörskap, ett mångfacetterat näringsliv samt arbetsmarknadsinsatser som riktas rätt och som bidrar till att korta tiden det tar att etablera sig på arbetsmarknaden. För vi vet att jobb och egen försörjning är avgörande för möjligheten att leva ett självständigt liv och förverkliga sina livsdrömmar.

De första sidorna i vår berättelse om Göteborg är skrivna, men många sidor är kvar att fylla och vi skriver dem tillsammans.

Axel Josefson (M), Axel Darvik (L),

Emmyly Bönfors (C), Elisabet Lann (KD)

Stadens mål och indikatorer

Budgetens övergripande mål gäller för stadens samtliga nämnder och styrelser. Under varje övergripande mål finns ett flertal övergripande verksamhetsmål. Varje nämnd och styrelse har ett eller flera av dessa övergripande verksamhetsmål att förhålla sig till, vilket finns angivet under respektive kapitel i budgeten. Kommunfullmäktige fastställer därutöver mål för varje nämnd och styrelse som är en konkretisering av ovan nämnda verksamhetsmål.

Varje övergripande verksamhetsmål har ett antal indikatorer kopplade som även dessa finns angivna under respektive kapitel.

Övergripande mål	Övergripande verksamhetsmål
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför.	1.1 Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.
	1.2 Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla.
	1.3 Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande.
	1.4 Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
	1.5 Göteborg är en levande kultur-, idrott- och evenemangsstad för både boende och besökare.
	1.6 Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro.	2.1 Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
	2.2 Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.
	2.3 Göteborg är en trygg och välskött stad.
	2.4 Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Övergripande mål	Övergripande verksamhetsmål
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt.	3.1 Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser .
	3.2 Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.
	3.3 Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor.
	3.4 Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.
	3.5 Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma.

Övergripande mål för kommunkoncernen

Övergripande mål fastställs i budget och dessa följs upp av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i delårs- och årsrapporter. I budget 2022 och under mandatperioden finns tre övergripande mål. Dessa mål gäller för alla verksamheter inom staden.

Övergripande verksamhetsmål

Mål inom denna kategori är breda i sin karaktär vad gäller vad som ska uppnås utifrån det övergripande mål som de svarar mot. De övergripande verksamhetsmålen är 14 till antalet och gäller under mandatperioden. Under rubriken indikatorer av särskild vikt för nämnden återfinns de indikatorer som är betydande för måluppfyllelsen. Nämnder och styrelser ska planera sin verksamhet med utgångspunkt från dessa. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fastställer indikatorer och följer upp dessa centralt.

Kommunfullmäktiges mål för nämnd och styrelse

Under varje nämnd och styrelse finns ett antal specifika mål för nämnder och styrelser som kommunfullmäktige beslutar om. Dessa mål är en konkretisering av de övergripande verksamhetsmålen och syftar till att stärka måluppfyllelsen. Respektive nämnd och styrelse beslutar själv om lämpliga indikatorer för att nå de specifika målen. Tillsammans med övergripande verksamhetsmål och indikatorer ska dessa ligga till grund för nämnders och styrelsernas verksamhetsplaner. Nämnder och styrelsen ska planera sin verksamhet utifrån de övergripande verksamhetsmålen och redogöra för hur dessa bidrar till en ökad måluppfyllelse för staden.

Verksamhetsnära mål för nämnder

Verksamhetsnära mål och indikatorer fastställs av nämnder och styrelser och ska harmonisera med övergripande verksamhetsmål och kommunfullmäktiges mål för respektive nämnd och styrelse. Även styrande dokument i form av program och planer med framtagna indikatorer och målvärden ska beaktas. Uppföljning av de verksamhetsnära målen görs av berörda nämnder och styrelser i de stadengemensamma uppföljningsrapporterna och rapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Detta sker i samband med delårs- och årsrapporteringen.

Organisationsmål för kommunkoncernen

Ett antal av de övergripande verksamhetsmålen fungerar även som organisationsmål för kommunkoncernen och gäller samtliga nämnder och styrelser. Dessa mål är att Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser, att göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet samt att Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Uppföljning av dessa övergripande organisationsmål sker i samband med delårs- och årsrapportering. Indikatorer anges under respektive kapitel.

Styrning, ledning, ekonomi

Det senaste året har Göteborgs Stad befunnit sig i ett historiskt läge tillsammans med andra kommuner och städer i Sverige. Vi befinner oss fortfarande i en pandemi som under ett och ett halvt år inneburit en stor omställning för stadens verksamheter. Budgeten för 2022–2024 tar avstamp i en återstart efter en pandemi som har satt spår på hälsa, välfärd och ekonomi. Sedan Alliansen tog över styret har Göteborgs Stad har uppvisat goda ekonomiska resultat. Av det kan utläsas att goda förutsättningar har getts i tidigare budgetar med en stabilitet i lagda ekonomiska ramar och tydlig ekonomistyrning. Strukturella underskott har arbetats bort och avsättning till stadens reserver har kunnat ske under mandatperioden. Med ordning och reda i ekonomin har stadens finansiella mål uppnåtts och god ekonomisk hushållning varit möjlig. Göteborgarna ska få valuta för skatten och garanteras den välfärd man betalar för.

Grundtanken med god ekonomisk hushållning är att värna om samtliga resurser som en kommun har till sitt förfogande. Det gäller allt ifrån naturtillgångar till anställd personal och de skattemedel som kommunen förvaltar. Oavsett resurstillgång ska nyttjande ske så effektivt att inget slöseri uppstår utan varje generation ska hushålla med kommunens tillgångar. Syftet är att nuvarande generation inte ska övervältra en konsumtionsskuld på kommande generationer utan att varje generation ska bära sina kostnader. Det innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Hur väl en kommun klarar hantera dessa högt ställda krav mäts delvis i de finansiella målen. Alla mål mäts över tid och ska ses som långsiktiga.

Ekonomi i balans

I budget 2022–2024 säkerställs de finansiella principer som fastslogs 2020. Varje nämnd ska ha kända långsiktiga ekonomiska ramar med fastställd uppräknings som ligger fast över tid. Den kommunala skattesatsen för 2022 lämnas oförändrad och fastställs till 21,12 kr. Alliansen utgår därmed ifrån en kvarstående skattesats och säkerställer att över tid kunna anpassa stadens verksamhet till en hållbar nivå så att inget strukturellt underskott uppstår. Vi befinner oss fortfarande i en pandemi som kommer att prägla vårt samhälle under lång tid framöver och goda års resultat ska kunna användas under sämre tider och för att på sikt sänka skattetrycket.

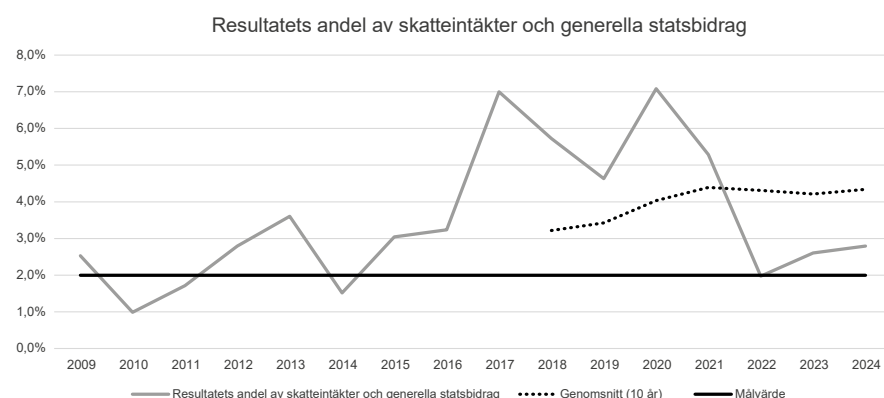
Resultatnivå och resultatutjämningsreserv

Göteborgs Stad har en resultatjämningsreserv (RUR) som beräknas uppgå till över 4 miljarder. Reserven har byggts upp under en lång tid men under Alliansstyret har över 1 miljard skjutits till. Syftet med resultatutjämningsreserven är att ge en möjlighet för kommuner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. En prognos av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med

den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, användas som riktvärde för när uttag ska få göras ur resultatutjämningsreserven. Om prognosen understiger genomsnittet får reserven användas. En kommuns möjligheter att disponera medel ur resultatutjämningsreserven är därmed tydligt reglerat. Enligt den senaste prognosen för oktober från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är det inte möjligt att ianspråkta medel från resultatutjämningsreserven för 2022, men ett ianspråktagande är möjligt igen 2023 och 2024.

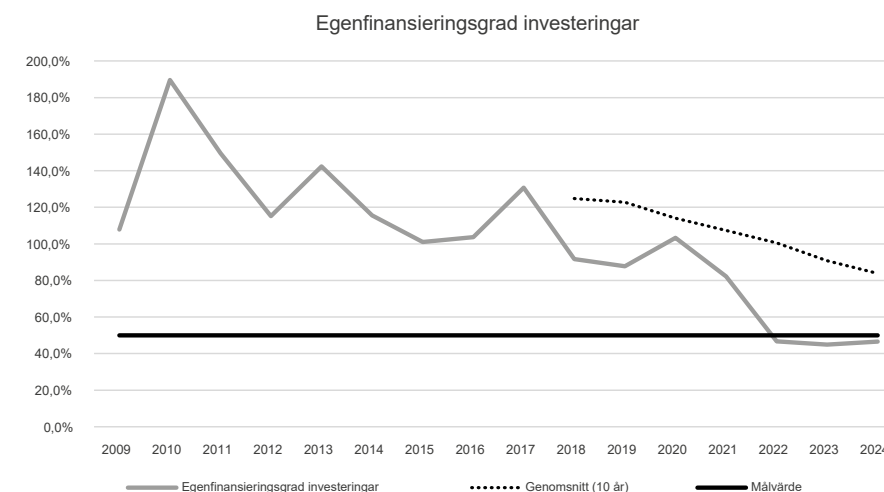
God ekonomisk hushållning

Budget 2022–2024 följer stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning och de finansiella målen. Perspektivet är 10-årigt och tillåter årliga svängningar då det är genomsnittet under perioden som är av vikt.

Det finns tre olika typer av resultatmått att förhålla sig till i kommunal ekonomi; resultaträkningens nettobelopp, strukturellt resultat och det lagstadgade balanskravsresultatet. Budget 2022–2024 följer kommunallagens försiktighetsprincip och därmed kvarstår bedömningen att en måttlig intäkt i form av realisationsvinster är rimligt att utgå ifrån då Göteborg har en stadig tillväxt och byggnationstakten är fortsatt hög. Realisationsvinster räknas bort i balanskravsresultatet. Kommunallagen ställer kravet på att balanskravsresultatet inte får understiga noll om inte synnerliga skäl föreligger eller att kommunen har för avsikt att ianspråkta resultatutjämningsreserven.

Resultatnivån för år 2022 är satt till 720 miljoner kronor. Där ingår även krav på utdelning av Stadshus AB till 220 miljoner kronor, vilket är ett krav av ägaren på rimlig avkastning från bolagskoncernen. Kvarstår gör kravet att utdelningen inte får vara lånefinansierad utan ett resultat av effektiv förvaltning av skattebetalarnas medel. För kommande år är riktningen att krav på en hållbar utdelning av Stadshus AB ska uppgå till 150 miljoner kronor. Ett av de finansiella målen är att stadens investeringar ska självfinansieras till 50 procent eller mer.

Fortsatt stort behov av investeringar

Göteborg är motorn i en storstadsregion. Det ställer höga krav på långsiktighet vad gäller stadens stadsplanering för både företagande och boende. Fortsatt fokus på såväl ny- och ombyggnation av såväl bostäder och verksamhetslokaler för kommunal service, men även infrastrukturinvesteringar för hållbara transporter och ökad mobilitet krävs.

Mark för nya verksamheter behöver planeras och erbjudas företag så arbetsmarknaden stimuleras. Göteborgs Stad har under decennier haft alltför låg investeringstakt vilket medfört akuta behov av bostäder och kommunal service såsom skolor och äldreboenden. Dessutom återfinns nordens största hamn i Göteborg vilket ställer krav på investeringsvolymen när verksamheten måste anpassas för att kunna konkurrera med världsmarknaden. Härtill hör även nödvändig utbyggnad av infrastruktur så att godset kan transporteras så miljövänligt som möjligt. Göteborgs Stad har ett ledningsansvar för hela regionen i dessa frågor och därmed är stadens investeringsplanering av stor betydelse för många aktörer även utanför den kommunala sfären.

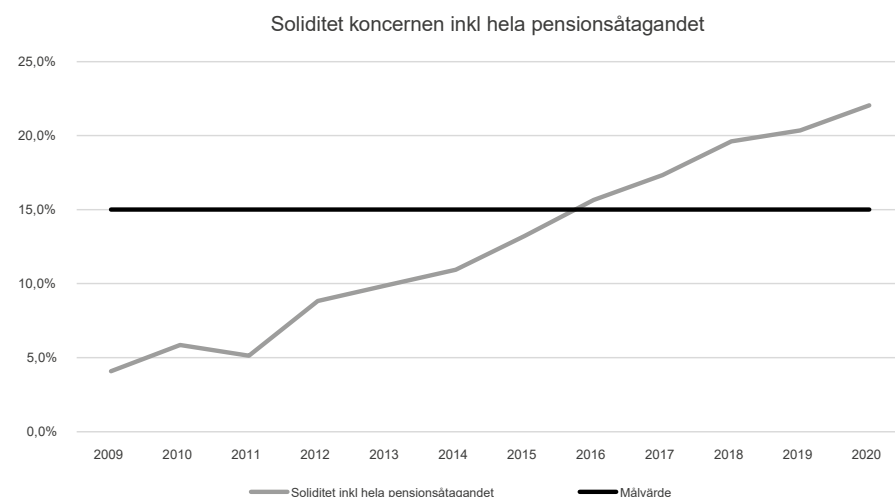
10-årig investeringsplanering

I budget 2021–2023 påbörjades en förändring i investeringsplaneringen. Det är en förändring som tar sikte på långsiktighet utifrån ett 10-årigt perspektiv. Vad gäller stadens investeringar är 10-årsplanen indelad i två delar varav de första 5 åren avser investeringsbudgeten och resterande 5 åren utgör en utblick där flera större investeringsobjekt återfinns.

Det finns flera anledningar till att ha samma planeringshorisont i hela kommun-koncernen inte minst finansiellt då stadens skuldsättningsgrad riskerar att accelerera allt snabbare då stora investeringsbeslut ska finansieras. Totalt beräknas kommunkoncernen nyinvestera över 40 miljarder kronor under kommande 10-års period. Med en låneskuld på cirka 50 miljarder kronor som grund, kommer det ligga en framtida utmaning i att hantera en dubbelt så hög låneskuld. Oviljan att omsätta tillgångar inom kommunkoncernen ställer mycket höga krav på starka resultatnivåer, vilket kan ses som orimligt om inte större skattehöjningar och högre avgiftsuttag genomförs. Alliansens ingång har varit balanserad och hela tiden utgått ifrån långsiktig hållbar utveckling. Genom en förändrad investeringsplanering synliggörs kravet på tydlig inriktning av finansiell politik.

Stärkt soliditet

Göteborgs Stad har stärkt sin soliditet de senaste åren vilket har varit ett krav för att kunna säkerställa ett finansiellt handlingsutrymme. Det har främst skett genom positiva årliga resultat. Det finansiella målet för soliditeten kvarstår och kräver att kommunkoncernen minst ska uppgå till 15 procent.

Höga investeringsvolymerna har satt fokus på stadens finansieringsstrategi och krav på lånetak för respektive bolag. Därmed stärks generationsperspektivet i god ekonomisk hushållning där målsättningen är att reinvesteringar ska självfinansieras till 100 procent via ökad effektivitet eller nödvändiga försäljningar. Göteborgs Stad behöver styra upp investeringsplaneringen hårdare så att staden taktar tillväxt med hållbar finansiering över tid.

Devisen från budget 2020 kvarstår. Framtida utmaningar måste mötas gemensamt som en samlad stad. Det har tydligt framgått när världen drabbats av pandemin. Ett stort ansvar åligger såväl nämnder som styrelser att fortsätta ta ansvar tillsammans. De svåra utmaningar som staden befinner sig i ställer krav på styrning och ledning på ett helt nytt sätt. Budget 2022–2024 ger stadens förvaltningar och dess personal goda förutsättningar och trygghet för att klara göra ett bra jobb och därmed kunna leverera en välfärd av god kvalitet trots alla utmaningar.

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	2,0%	2,6%	2,8%
Egenfinansieringsgraden av investeringar	46,7%	44,9%	46,6%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	108%	113%	127%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15%	15%	15%

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,3%	4,2%	4,3%
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	101%	91%	84%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	108%	113%	127%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15%	15%	15%

Kommunstyrelsen

Övergripande ansvar

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över andra nämnder och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför.
- Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro.
- Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och tillväxt.
- Stadens finansiella mål efterlevs.

Kommunfullmäktiges inriktning för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för uppföljning av kommunfullmäktiges budget i sin helhet och arbetar med samtliga av kommunfullmäktiges mål.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av stadens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt stadens bolagsstyrelser. Inom ramen för uppsiktsplikten ska kommunstyrelsen kontinuerligt följa den ekonomiska förvaltningen i stadens nämnder och skyndsamt uppmäna till vidtagande av verksamma åtgärder vid behov. Kommunstyrelsen är även krisledningsnämnd, i händelse av kris, krig och svåra påfrestningar på samhället.

Stadsledningskontoret är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förvaltning. Kontoret har ansvaret för att centralt samordna stadens verksamheter för att säkerställa god måluppfyllelse och optimering av stadens resurser.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att göteborgarna får en välfärd med kvalitet och likvärdighet. Fokus ska vara på det kommunala grunduppdraget. Som ett led i det arbetet ska kommunstyrelsen arbeta med en rad olika åtgärder för att säkerställa att göteborgarnas skattemedel inte slösas bort.

Kommunstyrelsen ska arbeta för att inventera stadens projekt i syfte att utvärdera och minska antalet projekt i staden. Staden ska utreda införandet av en mer kostnadseffektiv myndighetsutövning, så som ökad automatisering

och arbeta fram en stadengemensam rutin för felaktiga utbetalningar för att motverka bidragsbrott för att säkra välfärden till dem som har rätt till den. Kategoristyrning ska införas i alla berörda nämnder och bolag och ska bidra till fokusering, specialisering och den kompetens som behövs. Administrationen behöver minska i ett flertal verksamheter, och en översyn över användande av egna resurser behöver genomföras för att bland annat införa ett mer restriktivt användande av konsulter. Därför ska kommunstyrelsen utreda hur staden kan minska sin administration. Detta är särskilt viktigt vad gäller stadens kommunikation. Kommunikationen ser idag olika ut beroende på förvaltning. Därför är det viktigt att kommunstyrelsen följer upp hur stadens kommunikationsplan efterföljs och hur kommunikatörer kan organiseras i staden för att nå ett effektivt resursutnyttjande och en ändamålsenlig kommunikation.

Kommunstyrelsen, har enligt lag, ett särskilt ansvar för stadens hela ekonomiska förvaltning. Staden erhöll statsbidrag till följd av pandemin men den långsiktiga problematiken och utmaningarna kvarstår. Effekterna av pandemin kommer att prägla vårt samhälle under lång tid framöver och i en tid av ovisshet är det viktigt att staden gör vad som krävs för att göteborgarna ska kunna hitta stabilitet och normalitet i vardagen. I det arbetet är det viktigt att blicka framåt och fortsätta vidta åtgärder för att uppnå en god ekonomisk hushållning och en budget i balans. Mot bakgrund av stadens stora investeringsvolym behövs en tydligare koppling mellan investering och finansiering. Därtill måste resultatpåverkande delar även tydliggöras innan beslut fattas.

Från och med 2020 gäller en ny redovisningsrekommendation avseende intäkter (RKR R2 Intäkter) vilken innebär att vissa inkomster såsom gatukostnadsersättning och exploateringsbidrag ska intäktsföras i sin helhet vid färdigställande av en investering. Resultateffekten av den nya rekommendationen ställer krav på förändrad bedömning i ekonomistyrningen. I framtiden hanteras uppföljningen av exploateringsintäkten utanför det så kallade strukturella resultatet, och intäkten exkluderas vid behandling av resultatet 2022–2024 i budgetbeslutet. Bedömningen är, med anledning av betydande effekt på kommunens resultat, att det behöver göras en förändring av inriktningarna för god ekonomisk hushållning, så att resultatnivån beräknas exklusive dessa intäkter. Kommunstyrelsen får således i uppdrag att revidera Göteborgs Stads riktlinje för god ekonomisk hushållning till följd av den nya intäktsrekommendationen RKR R2.

Göteborgs Stad behöver en stark organisation som tillvaratar stadens intressen. Den strategiska intressebevakningen behöver därför tillvaratas och staden behöver samla en långsiktig kompetens. En del av detta arbete är stadens kontor i Bryssel som fyller en viktig funktion.

Göteborgs Stads myndighetsutövning och service är viktig för att säkerställa det kommunala grunduppdraget. Detta arbete prioriteras och satsningar samt åtgärder har gett resultat. Tack vare detta nådde därför Göteborgs Stad, under föregående år, sin högsta notering någonsin för nöjdhet inom den kommunala servicen. Vidare gick det att konstatera att företagsklimatet förändrats till det bättre och att bygglovshanteringen når nya positiva nivåer. Detta beror bland annat på att bygglovskön redan år 2020 hade byggts bort. Fokus kommer fortsättningsvis att vara på det kommunala kärnuppdraget och att motverka slöseri med skattepengar. Göteborg ska samtidigt vara en serviceorganisation med tydligt uppsatta verksamhetsmål för god service. För att säkerställa detta har Göteborgs Stad börjat arbeta med att utveckla stadsövergripande verksamhetsmål i syfte att garantera stadens medborgare god myndighetsutövning och service.

En attraktiv arbetsplats

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats och en arbetsgivare som upprätthåller god arbetsmiljö och motverkar tystnadskultur. Det ska även finnas goda och karriärmöjligheter för såväl medarbetare som chef. Chefens roll ska tydliggöras samt ha fokus på ledning och styrning. Det är viktigt för att stadens förvaltningar och bolag finns representerade i hela Göteborg. Det ska finnas ett aktivt och lyhört ledarskap som uppmuntrar personalen till eget ansvarstagande och utveckling och staden behöver ta vara på digitaliseringens möjligheter. Detta förenklar administration och skapar utrymme för stadens chefer och anställda att fokusera på sina huvuduppgifter. Ökad digitalisering bidrar även till öppenhet och transparens för göteborgarna. Inte minst har pandemin visat på vikten av tydlig, säker och enkel digital infrastruktur och IT-system. För att utvecklas i sitt yrke och trivas på sin arbetsplats behöver individuella kompetenshöjande insatser erbjudas.

Användning av stadens IT-system ska förbättras genom olika typer av insatser, däribland att göra digitala arbetsmiljöronder av verksamheternas system. Digitaliseringen skapar både möjligheter och risker avseende den fysiska, organisatoriska, sociala och den kognitiva arbetsmiljön. Genom digitala arbetsmiljöronder skapas effektiva verksamheter som motverkar ohälsa bland medarbetarna. De digitala arbetsmiljöronder ska omfatta såväl fysisk som psykisk arbetsmiljö och ska vara en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. I det systematiska arbetsmiljöarbetet är medarbetarenkäten ett värdefullt redskap.

Göteborgs Stad ska underlätta för personer som vill prova på och läras upp inför en framtida anställning inom staden. Att erbjuda praktikplatser kan även vara ett sätt att hjälpa människor att komma närmare arbetsmarknaden och det kan också underlätta för universitets- och högskolestudenter i deras sökande efter praktik.

Arbetet med att radera osakliga löneskillnader behöver fortsätta. Individuella prestationer ska uppmuntras och ge utslag vid lönerrevision. Sjukfrånvaro är ett problem såväl för den enskilde som för verksamheten ekonomiskt och organisatoriskt. Ohälsotalen i staden är högre än i jämförbara städer men skillnaden har de senaste åren minskat. Den höga sjukfrånvaron måste dock fortsätta att minska och chefer behöver verktyg för att hantera arbetsskador och tillbud. Stadens verksamheter behöver bli bättre på det förbyggande och hälsofrämjande arbetet och i det arbetet har chefen en viktig roll. Hälsoutvecklare, som idag främst finns i socialnämnderna, bidrar till det främjande och förebyggande arbetet. Hälsoutvecklarnas utbildning och arbete ska vara tillgängligt för samtliga stadens nämnder och bolag.

En stad, ett Göteborg

Under många år framöver kommer utanförskapet i vårt samhälle vara den största utmaningen i Göteborg. Dåliga skolresultat, arbetslöshet, bidragsberoende, ohälsa, otrygga bostadsområden, religiös fundamentalism, orättvisa och gängkriminalitet skapar klyftor och slitningar i samhället. Utmaningen med att bryta utanförskapet måste genomsyra stadens alla verksamheter, det är inte en fråga för enskilda stadsdelar, nämnder eller bostadsbolag.

Stadens integrationspolitik ska ge var och en de verktyg som behövs för att växa, försörja sig själv och fullt ut delta i samhället. Politiken måste ta sin utgångspunkt i varje människas potential och egna ansvar, det är en fråga om både skyldigheter och rättigheter. Därför ska fokus läggas på en arbetsmarknad som öppnas för fler, en skola som ger alla barn förutsättningar att klara kunskapsmålen och en bostadspolitik som bygger samman staden samt att tillsammans befästa demokratiska värderingar.

Göteborg ska vara en bra stad att växa upp och leva i, men samtidigt finns det stora skillnader i livsvillkor mellan göteborgare och mellan olika delar av staden. Den sociala rörligheten måste öka oavsett utbildningsnivå, inkomst och förvärvsfrekvens. I förlängningen påverkar detta livsvillkor och hälsa. Att möjliggöra den sociala rörligheten bidrar till att minska skillnader i livsvillkor och skapar sammanhållning, tillit och delaktighet, särskilt för barn och unga.

Långsiktiga och uthålliga insatser mot gängkriminalitet

Tillit mellan människor och rättssäkerhet är avgörande för ett tryggt och välfungerande samhälle. Kommunstyrelsen har uppgiften att stödja, samordna och leda trygghetsarbetet över hela staden. För att stärka det politiska ansvaret har ett trygghetsråd inrättats under kommunstyrelsen. Trygghetsrådet ska fungera som ett forum för det strategiska arbetet. I detta arbete ska trygghetsrådets uppgifter bli tydligare för att kunna bidra till den ökade tryggheten på ett bättre sätt.

Brottsbekämpning är framförallt en polisiär uppgift och Göteborg behöver fler poliser, inte minst i yttre tjänst, som med sin närvaro kan verka brottsförebyggande. Polisen behöver också utökade resurser för att utreda och lagföra brott. Hälften av alla anmälda brott blir aldrig utredda och antalet uppklarade brott är lågt. Därför ska Göteborgs Stad göra det som är möjligt inom den kommunala rådigheten för att bidra till det arbetet. I det arbetet krävs samordnade insatser mot bland annat drogbekämpning. Det handlar om en förbättrad samverkan med myndigheter som Försäkringskassan och Skatteverket och samordning mellan verksamheter som skola, civilsamhället, stadens tillsynsverksamhet och störningsjouren. Göteborgs Stad behöver också se över åtaganden för att motverka de kriminella gängens verksamhet genom att bland annat se över möjligheten att exproprierar fastigheter som ägs av kriminella gäng. Kommunstyrelsen ska samordna detta arbete och genomföra det tillsammans med berörda nämnder och styrelser. I det arbetet ska kommunstyrelsen uppdatera policyn om drogbekämpning för nollvision mot droger i hela Göteborg.

Enkäter som genomförts visar att var femte elev i gymnasiet i Sverige har provat någon drog. En viktig del i arbetet med att minska droganvändandet är det arbete som bedrivs i skolan där vårdnadshavare tillkallas, handlingsplan upprättas och rektor har rätt att be eleven göra ett frivilligt drogtest vid misstanke om droganvändning. Arbetet behöver intensifieras genom att utifrån befintligt lagrum pröva möjligheten att införa frivilliga, slumpvisa drogtestar för att därefter utvärdera effekter och upplevelsen av dessa. I det arbetet är det viktigt att den personliga integriteten värnas. Samarbetet med polis behöver även stärkas med möjlighet att använda narkotikahundar.

Sverige och Göteborg har under en längre tid haft en mycket hög narkotika-relaterad dödlighet. Missbruk är i grunden en social och medicinsk problematik. Stadens insatser för att hjälpa människor som befinner sig i ett missbruk ska ske i nära samverkan med sjukvården och alltid utgå från vetenskapligt beprövade metoder. Insatserna behöver ta sin utgångspunkt i ett skademinimerande arbete som prioriterar att rädda liv. En viktig del i arbetet för att minska missbruket är en enhet där person som behöver nyktra till under tillsyn av vårdpersonal kan få den typen av stöd. Genom kontakt med socialtjänst, omvårdnad och avgiftning kan antalet personer, såsom människor med långvarigt missbruk och unga missbrukare, få en chans till hjälp i ett tidigt skede.

Pilotprojektet som Skatteverket initierade 2021 om felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet där Göteborgs Stad utsågs att delta ska fortsätta. Felaktigheter i folkbokföringen innebär bland annat att skolan inte vet var ett barn bor samt skapar svårigheter för socialtjänsten att följa upp orosanmälan eller utbetalning av försörjningsstöd. Det handlar även om att förhindra handel med adressuppgifter och komma åt svarta hyreskontrakt samt möjligheten för allmännyttan att följa upp trångboddhet. Göteborgs Stads trygghetsskapande

och brottsförebyggande program ligger till grund för att förtydliga vad som förväntas av stadens nämnder och styrelser i den gemensamma kraftsamlingen för att öka tryggheten för alla göteborgare i hela vår stad.

Staden har allvarliga problem med tystnadskulturer. Dessa problem består av flera olika delar som behöver åtgärdas på olika sätt. Men vi behöver föra kampen tillsammans och med uthållighet. Annars riskerar människors tilltro till rättsstaten och till vår stad att urholkas.

Det handlar dels om att bekämpa och stå emot alla former av hot, otillåten påverkan och trakasserier. Kriminella strukturer ska aldrig få påverka stadens verksamheter, oavsett om det sker direkt eller indirekt. Som en del i detta arbete ska Göteborgs Stads stöd till anställda stärkas och förtydligas så att fler vågar anmäla den typen av oegentligheter. Civilkurage ska uppmuntras och ingen anställd ska uppleva att en anmälan ger repressalier från kriminella strukturer.

Den organisatoriska tystnadskulturen ska också systematiskt och långsiktigt motverkas. Ingen chef inom staden ska tysta ner anställda när de ger sin bild av läget i olika verksamheter och områden i staden. Stadens organisationskultur ska präglas av transparens och tillit och brister och missförhållanden får varken negligeras eller döljas.

Det får aldrig accepteras att anställda missbrukar sin anställning, för egen eller andras vinning eller försöker tysta kollegor eller medarbetare.

Göteborgs Stads anställda ska alltid känna sig trygga utan att behöva oroa sig på sin egen arbetsplats. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att säkerställa stöd till anställda som anmäler otillåten påverkan och andra missförhållanden.

Det ska tas fram en strategi och handlingsplan med konkreta åtgärder för hur alla former av tystnadskulturer kan motverkas. I uppdragen ingår även att ta fram en modell för att strukturerat och systematiskt följa upp insatserna och utvecklingen.

Staden ska förstärka sitt arbete med att stoppa rekryteringen till kriminell verksamhet genom tidiga insatser. I grunden handlar det om att skapa framtidstro med fokus på skola, jobb och bostäder. Personer som befinner sig i kriminella miljöer ska erbjudas att hoppa av genom exit-verksamhet. Avhopparverksamheten i staden behöver samordnas och följas upp samt stärkas med ett uppsökande arbete genom lotsar.

De anmälda brotten har minskat över tid i Göteborg. Samtidigt har den upplevda otryggheten ökat i staden och skillnaderna är stora beroende på var man bor. I stadens utsatta områden är man som minst trygg i sitt bostadsområde och de som bor i Örgryte-Härlanda och i Centrum är som mest trygga. Samtidigt upplever de som är trygga i sitt bostadsområde att staden som helhet är mindre trygg och säker än i utsatta områden. Antalet brott i Göteborg behöver fortsatt minska för att den upplevda tryggheten ska öka. I Göteborg ska ingen undvika

att gå ut ensam på kvällen på grund av rädsla. Ingen ska utsättas för brott och gängrelaterad brottslighet ska bekämpas.

Inga särskilt utsatta områden i Göteborg

Göteborgs ska inte ha några särskilt utsatta områden år 2025. Områden som i dag upplevs som otrygga ska omvandlas i syfte att göra dem mer attraktiva för människor att bo, besöka och att uppehålla sig vid. Göteborgs Stad ska skapa framtidstro genom stadsutveckling som bland annat omfattar stora investeringar i nyproduktion och renovering. Det ska genomföras trygghetssäkring av koncernens fastigheter, riktiga hyresförhållanden i samtliga lägenheter, utbildningar av hyresrätter till bostadsrätter, nolltolerans mot kriminell verksamhet, bra kommunal service och skapandet av en ren och städad miljö fri från nedskräpning, klotter och skadegörelse.

Även lokala näringsidkare bär ett ansvar att hålla områden kring sin verksamhet rena, snygga, trygga och attraktiva. Belysning i områden som upplevs otrygga är viktigt att åtgärda för att stadsmiljön ska kännas trygg och säker. I syfte att skapa en trygg, snygg och attraktiv stadsmiljö avsätts extra resurser.

Genom att möjliggöra för boende i utsatta områden att äga sin egen bostad genom nyproduktion och utbildningar bidrar staden till såväl attraktivitet som välbefinnande för de boende och för områden som helhet. Då kan boende äga sin egen bostad och göra bostadskarriär. AB Framtiden, tillsammans med Poseidon, Bostadsbolaget och Familjebostäder, kan på så sätt, vända utvecklingen i Bergsjön, Biskopsgården, Hammarkullen, Hjällbo, Lövgärdet och Tynnered för att skapa en stad med framtidstro.

Business Improvement District (BID) är ett sätt att organisera och formalisera samverkan och partnerskap mellan olika fastighetsägare och offentliga aktörer. Detta kan ske genom ökad handel, olika attraktioner och fysiska åtgärder. Arbetet ska på sikt bidra till att motverka brottsligheten och öka tryggheten. Kommunstyrelsen ska bistå AB Framtiden och Business Region Göteborg AB (BRG) med att uppmuntra och ingå i samarbeten mellan olika aktörer för att göra utpekade platser mer attraktiva genom exempelvis BID och inkubatorer.

Under 2020 infördes ett så kallat LOV3-område i centrala delar av staden och nu patrullerar ordningsvakter i området. Det grundar sig i den upplevda otryggheten och den öppna drog försäljningen i centrala delar av Göteborg. En del i det arbetet är att fler kameror och andra tekniska lösningar installeras i brottsutsatta och otrygga områden med grund i överenskommelsen mellan staden och polisen. Satsningen som är genomförd har varit lyckad och nya områden i staden innefattar Avenyn, Drottningtorget samt Järntorget och Långgatorna. Ambitionen är att utöka antalet områden och även att införa ordningsvakter nattetid. Staden ska därför ansöka om fler LOV3-områden, dels

i innerstaden med fokus inom stadsområde Centrum, dels i utsatta områden och se över möjligheten att införa ordningsvakter nattetid. För detta avsätts 50 miljoner kronor i budgeten.

En jämställd stad

Jämställdhet handlar i grunden om frihet, om jämlika villkor mellan könen att forma samhället och sitt eget liv. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att utbilda sig, arbeta, göra karriär och forma stadens framtid.

Göteborg ska vara en jämställd stad och därför måste arbetet för jämställdhet vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter. Stadens plan för jämställdhet 2019–2023 är ett viktigt verktyg i detta arbete med fokus på åtgärder som socialtjänstens beslutshandläggning, utbildning och arbete, förebyggande arbete mot våld, demokratiskt inflytande i stadsutvecklingsprocesser, kompetensförsörjning och arbetsvillkor samt jämställdhetsintegrering som strategi. Staden ska fortsatt arbeta för att motverka våld i nära relationer och kränkningen ska fortsatt bedömas lika oavsett könsidentitet.

En öppen stad för alla

Fördomar och normer som utestänger människor hör inte hemma i Göteborg. HBTQ-personer ska garanteras samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter som alla andra i staden. Under hela livet ska var och en kunna vara sig själv. Normmedvetandet behöver öka i all verksamhet, så att staden kan möta regnbågsfamiljer, ungdomar och äldre med en likvärdig service.

Stadens plan för att förbättra HBTQ-personers livsvillkor innehåller flera rekommendationer till åtgärder som stadens nämnder och styrelser behöver förhålla sig till samt prioritera. I det fortsatta arbetet behöver verksamheterna ha en nära dialog med Göteborg Stads HBTQ-råd.

För staden som arbetsgivare finns det tre övergripande områden utifrån rapporten Normer som skaver, som behöver prioriteras i det fortsatta arbetsmiljöarbetet. Det handlar om att undanröja trakasserier och motverka subtila och omedvetna kränkande handlingar, om ett fortsatt arbete med normmedvetet ledarskap och ett stärkt och fortsatt normkritiskt arbete samt öka HBTQ-kompetensen.

Krafttag mot hederskultur och förtryck

Tusentals individer i Göteborg, främst flickor och kvinnor men även pojkar och män, lever i ofrihet. De övervakas i detalj av familjen eller av självutnämnda moralväktare där kläder, umgänge och utbildningsval styrs. Flickor tvingas in i äktenskap med vuxna män och utsätts för oskuldskontroller. Flickor känner oro och rädsla för att under loven bli bortgifta. De hotas, utsätts för våld, och vissa får till och med betala med sina liv. Allt detta för att upprätthålla en familjeheder som krockar med vårt moderna samhälle.

Att bryta det hedersrelaterade förtrycket och våldet samt dess destruktiva roller, oavsett kön, är en av vår tids största frihetsfrågor. Det handlar om att alla ska ha rätten att bestämma över sin egen framtid. Saker som tagits för självklara i vårt samhälle men som förblivit oåtkomliga för de som lever i en miljö där familjens och gruppens heder är överordnad individens frihet och svensk lag.

Stadens fortsatta arbete ska kännetecknas av ett tydligt barnrättsperspektiv där insatserna mot hedersrelaterat förtryck påbörjas så tidigt som möjligt i barnets liv. Det behövs fler insatser för att alla barn och unga ska få veta var de kan få hjälp och skydd mot hedersrelaterat förtryck, våld och destruktiva roller.

Särskilt viktigt är att informationen når ut i många olika kanaler och i de sammanhang där barn och unga befinner sig. Amandakommissionens rapport om brister i Göteborgs Stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck presenterades föregående år. Med anledning av det påbörjade arbetet med att säkerställa att stadens pågående och planerade insatser omfattar Amandakommissionens samtliga rekommendationer. Rekommendationerna pekar bland annat på att samverka med andra myndigheter och civilsamhället är avgörande för att nå resultat. Staden behöver vidta preventiva åtgärder mot tvångsäktenskap, exempelvis återkommande information om vilka demokratiska rättigheter individer har och konkret vem de kan vända sig till för att få hjälp och stöd med löfte om en konfidentiell hantering. Det genomförs därför idag riktade aktioner mot tvångsäktenskap, könsstypning och uppfostringsresor inför sommarlovet och andra längre ledigheter. I detta arbete har stadens skolor en viktig uppgift att upptäcka elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. Stadens åtgärder ska fortsätta och stärkas. För den som har blivit utsatt ska det tydliggöras att det finns hjälp att få hos kriscentrum för kvinnor, kriscentrum för män, stödcentrum för brottsoffer, socialjouren och Resursteam heder.

Den våldsbejakande extremismen ska bekämpas

Den våldsbejakande extremismen och miljön handlar om att använda våld för att nå ideologiska mål och accepterar inte en demokratisk samhällsordning. Alla extremistiska aktiviteter ska bekämpas resolut inom grundlagens ramar och kan aldrig accepteras.

Stadens samordnare ska fortsätta sitt viktiga arbete med att utbilda, ge stöd, nätverka, samordna och driva metodutveckling. Staden behöver ett nära samarbete med polisen och säkerhetspolisen i arbetet mot den våldsbejakande extremismen.

Socialnämnderna ska därför, tillsammans med lokala polisområden, fortsättningsvis analysera vilka problem som finns lokalt. De lokala problembilderna är viktiga för att rätt åtgärder ska kunna vidtas. Stadens plan mot våldsbejakande extremism ska motverka den extrema miljön och förebygga radikalisering. I det arbetet krävs även samarbete med relevanta aktörer, såsom Segerstedtinstitutet och Försvarshögskolan.

En stad som klarar klimatförändringarna

IPCC konstaterar i sin klimatrappport att koldioxidkoncentrationen aldrig varit högre och att temperaturökningen har skett i en ojämförbart snabb takt. För att motverka så kallade tröskeeffekter som kan ge oåterkalleliga effekter ska Göteborgs Stad göra sin del. Tillsammans med näringsliv, akademi och civilsamhället ska staden aktivt arbeta för att minska Göteborgs klimatavtryck. Genom att uppmuntra gröna innovationer och affärsmodeller ska staden minska sin egen klimatpåverkan samtidigt som vi bidrar med minskade utsläpp globalt.

Göteborg har unika möjligheter att agera föregångare, med världsledande företag inom viktiga branscher, institut och ett medvetet civilsamhälle. I det arbetet behöver staden bidra med att påskynda omställningen av industrin såsom fordon, energi och petrokemi. Det öppnar nya möjligheter till grön tillväxt och export av miljöteknik.

Det nyligen antagna *Miljö- och klimatprogrammet* kommer tillsammans med ett nytt miljöledningssystem stärka stadens arbete med att nå stadens mål för människan, naturen och klimatet. Kommunstyrelsen och miljö- och klimatanämnden har ett delat ansvar för att driva miljöledningssystemet utifrån ett hela-staden-perspektiv.

Göteborgs Stad har undertecknat *Klimatkontrakt 2030* i samarbete med myndigheter och *Viable Cities*. Syftet med Klimatkontraktet är att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Arbetet drivs inom den klimatomställningsfunktion som infördes under år 2021 där kommunstyrelsen har en roll i form av att finansiera funktionen samt som dialogpart för investeringar och upptag av lån.

I Göteborgs Stad pågår även ett arbete med att ta fram en åtgärdsplan för god vattenstatus där kommunstyrelsen förväntas få en samordnande roll i stadens samlade organisation för vattenfrågor

Göteborgs geografiska läge, på västkusten vid Göta älvs mynning, har genom tiderna skapat fantastiska förutsättningar för handel, industri och rekreation. Med höjda havsnivåer och mer extremväder till följd av klimatförändringar riskerar samma läge att väsentligt försämra förutsättningarna för Göteborg, om inget görs. Inom ramen för *Borgmästaravtalet, Covenant of Mayors for Climate & Energy 2030 target*, har Göteborgs Stad åtagit sig att utveckla arbetet med klimatanpassning. Som en följd av det får kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en klimatanpassningsplan inom ramen för arbetet med klimatkontraktet. Den senaste tidens ökning av extremväder visar att klimatanpassningsarbetet behöver intensifieras. I syfte att påskynda stadens arbete avsätts kommuncentrala medel som kan användas av relevanta nämnder. Kommunstyrelsen tar fram ett förslag på fördelning utifrån klimatanpassningsplanen och var medlen bedöms göra störst nytta.

Stadens miljö- och klimatprogram 2021–2030 visar riktningen och är den gemensamma plattformen för stadens långsiktiga strategiska miljöarbete. När Göteborgs Stad planerar för nya byggnationer måste det göras med hänsyn till de stigande vattennivåerna. Runt år 2035–2040 behöver mer omfattande skydd mot högvatten vara på plats. Här behöver kommunstyrelsen fortsatt ha det samordnande ansvaret för stadens klimatsäkringsarbete, samt föra dialog med staten gällande finansiering.

Näringsliv

I Göteborg finns allt från småföretagare till multinationella företag, samt kluster med kompetens som efterfrågas på den globala marknaden. Tillväxt inom ett diversifierat näringsliv, med små och stora företag, lägger grunden för stadens välbefinnande. Fyra av fem jobb skapas i små och medelstora företag. Fler företag betyder fler jobb, fler skattebetalare och mer resurser till skola och omsorg.

Effekterna av pandemin har slagit mycket hårt mot näringslivet, inte minst besöksnäringen och handeln. Jämfört med andra städer som Stockholm och Malmö har dock Göteborgs näringsliv och besöksnäring klarat sig bättre och i år förväntas det ske en återhämtning av ekonomin. Staden har vidtagit flera åtgärder för att stödja och underlätta i krisen samt förbättra företagets likviditet. Åtgärderna har i första hand riktat sig till små och medelstora företag men även andra åtgärder har bidragit till att Göteborg fortsättningsvis är en konkurrenskraftig stad. Det handlar bland annat om stora investeringssatsningar såsom Västlänken, Hisingsbron och Marieholmstunneln vilka har bidragit till ekonomisk tillväxt och fler människor i arbete.

Även innan pandemin behövdes dock en politik för att stärka företagare och företagsvillkor i Göteborg, inte minst för småföretag. Det är ett arbete som behöver fortsätta och det behöver säkerställas att staden undviker att göra sådant som andra kan göra lika bra eller bättre. Här behöver staden fortsätta arbetet med att motverka osund konkurrens. Kartläggningen över vilka verksamheter som konkurrerar med det privata näringslivet var ett första steg i detta arbete som behöver fortsätta. Det behöver också säkerställas att attityden inom kommunen ser till företagets bästa utifrån gällande lagstiftning. Staden behöver också arbeta aktivt med att stärka sin internationella position. Hållbar mobilitet, tillgång till boende och skolor samt en positiv inställning till utvecklingen av stadens näringsliv är ett måste i detta arbete. Göteborg behöver fortsätta att skapa goda förutsättningar och bidra till att stärka forskning och utveckling. Detta är strategiskt viktigt för hela näringslivet i regionen samt för att skapa arbetstillfällen för fler. En del i detta arbete är att tillvarata möjligheten och inneha god beredskap för en etablering av batterifabrik i Göteborg. För denna beredskap avsätts medel.

I arbetet gentemot näringslivet ska kommunstyrelsen i samverkan med förvaltningar och bolag i staden arbeta med att föra strategiska näringslivsdialoger med representanter från branschorganisationer och enskilda företagare. På så sätt kan Göteborgs plats i olika näringslivsrankingars fortsätta öka och företagsklimatet kan stärkas.

Göteborgs Stads investeringsbehov

Staden har ett stort behov av en fungerande organisation som möjliggör en långsiktig, strategisk och hållbar stadsutveckling som kan möta en växande stad. Vikten av offentliga investeringar, lokala, regionala och statliga är av central betydelse för att stimulera tillväxten och ekonomisk återhämtning efter pandemin.

Kommunstyrelsen ska bära ett ansvar för den långsiktiga stadsutvecklingen fram tills dess att den nya nämnden för fysisk planering inrättats i och med facknämndsutredningen. Förändringen syftar även till att skapa en tydlighet gentemot invånare, besökare, näringslivet och stadens egen organisation och möjliggör en effektivare hantering av de målkonflikter som idag uppstår.

Evenemangsområdet behöver förnyas och utvecklas för att Göteborg ska behålla attraktiviteten och styrkan som evenemangsstad. Utvecklingen i området kommer innebära omfattande investeringar under lång tid framöver. Helt avgörande är att exploateringsintäkterna från framförallt bostäder och kontor samt viss handel finansierar omvandlingen av området. Skattebetalarnas insats och risk för de nya arenorna ska minimeras och investeringarna kan inte enbart vara ett åtagande för kommunen.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen ska ta fram en långsiktig strategi för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen i Göteborg.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att hälsoutvecklarnas utbildning och arbete tillgängliggörs för samtliga stadens nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder utifrån befintligt lagrum pröva möjligheten att införa frivilliga, slumpvisa drogtestar för att därefter utvärdera effekter och upplevelsen av dessa i stadens skolor.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder uppdatera policyn kring drogbekämpning för en nollvision mot droger samt intensifiera arbetet med informationskampanjer och användandet av narkotikahundar i samarbete med polis i stadens skolor.

Kommunstyrelsen får i uppdrag, tillsammans med samtliga nämnder och bolag, att ta fram en strategi och handlingsplan med konkreta åtgärder för hur alla former av tystnadskultur kan motverkas. I uppdragen ingår även att ta fram en modell för att strukturerat och systematiskt följa upp utvecklingen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att anställda vågar anmäla otillåten påverkan och att stöd säkras till anställda som anmäler.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med polisen, identifiera och föreslå fler områden för LOV3-ansökningar och se över möjligheten att införa ordningsvakter natttid.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna klimatsäkringsarbetet och föra dialog med staten om finansiering inom ramen för 100 klimatneutrala städer. I dialogen ska kommunstyrelsen verka för statlig medfinansiering av översvämningsskydd.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en klimatanpassningsplan i enlighet med klimatkontraktet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsätta samordna arbetet mot svartkontrakt och att sprida arbetet över staden.

Nämnder och styrelser ges i uppdrag att tillgängliggöra lokaler till valnämnden för att säkerställa vallokaler.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå åtgärder för att samordna och stärka samverkan inom staden för att motverka välfärdsbrott som exempelvis assistansfusk, fusk vid utbetalningar av ekonomiskt bistånd, nödbistånd och andra sociala bidrag.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna och leda arbetet för att minska otryggheten vid stadens torg, kollektivtrafikknutenpunkter och samlingspunkter.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna arbetet med drogbekämpningen i staden och göra det tillsammans med berörda nämnder och styrelser.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inventera stadens projekt i syfte att utvärdera och minska antalet projekt.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsatt identifiera brottsutsatta och otrygga platser.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att minska administrationen inom flertalet verksamheter, exempelvis kommunikation.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda införandet av en mer kostnadseffektiv myndighetsutövning, exempelvis ökad automatisering.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera Göteborgs Stads riktlinje för god ekonomisk hushållning till följd av den nya intäktsrekommendationen RKR R2.

Nämnder och styrelser får i uppdrag att genomföra ett långsiktigt strategiskt effektiviseringsarbete för att frigöra resurser inom staden.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och Göteborgs Hamn AB, utreda ett ändamålsenligt ägar- och förvaltningskap av Göteborgs kajer.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att stötta AB Framtiden och Business Region Göteborg med att uppmuntra och ingå i samarbeten mellan olika aktörer för att göra utpekade platser mer attraktiva genom exempelvis *Business Improvement Districts* och inkubatorer.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 1.4.3, 1.6.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.3.1, 3.3.2.

Arkivnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden är gemensam arkivmyndighet för Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad. Hälften av politikerna i nämnden utses av regionen och hälften utses av staden.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Förvara, vårda och tillgängliggöra offentliga handlingar.

Kommunfullmäktiges inriktning.

Nämnden ansvarar för den kommunala och regionala arkivverksamheten och för arkivvården i Västra Götalandsregionen och Göteborgs kommun. Eftersom Arkivnämnden är en gemensam nämnd med Västra Götalandsregionen kan inte Göteborgs Stad ensidigt besluta om verksamhetens inriktning och ambitionsnivå. För att säkerställa god styrning ska därför årliga budgetavstämningar mellan huvudmännen ske.

Nämnden ska säkerställa att staden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar, utöva tillsyn över arkivvården hos nämnder, styrelser och stiftelser, utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering samt förvara och vårda arkiv som levererats till arkivmyndigheten och hålla dem tillgängliga. I detta syfte ska Arkivnämnden utveckla inköpta systemet såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov

Uppdrag från kommunfullmäktige

Arkivnämnden får i uppdrag att genomföra årliga budgetavstämningar med Västra Götalandsregionen.

Arkivnämnden får i uppdrag att utveckla inköpta systemet såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 1.4.3, 1.6.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.3.1, 3.3.2.

Byggnadsnämnden

Övergripande ansvar

Nämndens grundläggande uppdrag är att ansvara för regleringen av bebyggelse, mark och vatten inom staden. Uppdraget innebär ett övergripande ansvar för att utveckla Göteborg till en konkurrenskraftig och attraktiv stad, och att planera för infrastruktur, näringsliv, bostäder och stadsmiljö. Nämnden är även tillsynsmyndighet och beslutar om dispenser från bestämmelser.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg byggs hållbart och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.
- 20 000 bostäder ska färdigställas och möjliggöras under mandatperioden.
- Möjliggöra för minst 500 småhus/stadsradhus år 2022.

Kommunfullmäktiges inriktning

Göteborgs Stad är en växande stad och i dag färdigställs fler bostäder än på många decennier i staden. De senaste elva åren har stadens befolkning ökat med i genomsnitt 7100 personer per år trots att ökningen var lägre under föregående år med anledning av pandemin. Under dessa elva år har dock kombinationen av hög inflyttning och ett lågt byggande bidragit till ett underskott av bostäder. Detta underskott kan bara mötas med ett ökat bostadsbyggande vilket kräver en effektiv process som välkomnar flera olika aktörer, stora och små samt en stärkt samverkan inom stadsplaneringen i staden. Genom tidigare uppdrag såsom exploatörsdriven detaljplaneprocess, fler utländska byggaktörer, plan för fler mindre lägenheter och en strategi för att minska produktionskostnaderna och möjliggöra billiga bostäder har steg tagits för att öka bostadsbyggandet. Nämnden ska aktivt arbeta för att fler mindre byggherrar ska få verka i staden.

I syfte att förbättra stadens stadsutvecklingsprocess sjösatte en politisk majoritet frågan om ny facknämndsorganisation. Målet är att organisationen ska vara på plats vid årsskiftet 2022/2023 och ska förbättra processen för att tillmötesgå efterfrågan på bostäder, kontor, förskolor, skolor, bostäder med särskild service, kulturbyggnader, idrottsanläggningar, grönområden och kommersiella verksamheter. Det kommer gynna såväl den enskilde som samhället i stort genom ökad tillväxt och underlag för god samhällsservice för ett Göteborg som man kan bo, leva och verka i hela livet.

Stadens mål är att det ska byggas fler bostadsrätter, hyresrätter, småhus och stadsradhus, så att fler ska få möjlighet att hitta en bostad i staden, kunna göra bostadskarriär och känna gemenskap. När staden förtätas är det viktigt med en variation av upplåtelseformer. Fler ska ges möjlighet att äga den egna bostaden, dels genom nybyggnation, dels genom ombildningar. Det är så en levande, attraktiv och trygg stad byggs. När storstaden byggs kan det byggas högt i lämpliga lägen och vid förtätning är gröna inslag viktigt. Den arkitektoniska gestaltningen ska också, på nya byggnader, hålla hög kvalitet och ska beaktas i stadsbyggnadsprocessen.

I planeringen av stadens förskolor och skolor ska det alltid finnas tilltagna och kvalitativa ytor för barnens utelek samtidigt som vi möjliggör för nya bostäder och förskolor i stadens centrum. Därför ska även stadens befintliga parkytor och annan allmän yta kunna räknas in i grönkvoten för barnens utelek samtidigt som vi säkerställer mark för spontanidrott och idrottshall i närheten av skolorna. Miljöer som uppmuntrar de äldre till aktivitet är också angelägna för att skapa platser för alla åldrar för att finna gemenskap.

Ett levande stadsrum skapar trygghet och därför ser staden positivt på utserveringar som är öppna året runt, något staden också arbetat aktivt för under pandemin. Där det är möjligt ska det ske tillsammans med foodtrucks och mobil ”streetfood”. Rum för kultur och föreningsliv bidrar även till en blandad stadsmiljö och genererar rörelse och liv.

För ett tryggt och inkluderande Göteborg

Göteborg har flest särskilt utsatta områden i hela landet och omfattande utmaningar med segregation, gängbrottslighet och utanförskap. Att bygga ett mer sammanhållet och socialt hållbart Göteborg är helt nödvändigt för att staden ska upplevas som trygg och attraktiv. Stadens utsatta områden utgörs utslutande av ytterstadsområden och präglas av en funktionalistisk stadsplanering vars huvudidé var att separera bostäder, arbetsplatser, näringsverksamhet och upplåtelseformer. Erfarenheten visar dock att det som skapar attraktiva och trygga bostadsområden är en dynamisk blandning av bostäder, kontor och inte minst levande gatuplan med restauranger, butiker och annan verksamhet. Därför är det helt centralt att det finns olika upplåtelseformer där det är möjligt att göra bostadskarriär och att det byggs fler tätbebyggda kvartershus och småhus.

Stadens ambition är att ingen stadsdel ska finnas med på polisens lista över särskilt utsatta områden 2025. Staden ska vara trygg för alla göteborgare och inga delar av staden ska upplevas som parallellsamhällen. För att lyckas behöver stadens utsatta delar rustas upp och i flera avseenden byggas om för att upplevas som attraktiva. Fler människor måste vilja flytta till dessa stadsdelar och se en framtid i området. En viktig del i arbetet är AB Framtidens strategi och att ta vara på goda exempel som exempelvis Gårdsten. För att inkludera

fler människor i Göteborgs Stad måste också fler få möjlighet att äga sin egen bostad. Ombildningar av befintligt hyresbestånd i särskilt utsatta områden är därför prioriterat och ämnar tillåta fler människor att göra bostadskarriär och skapar också, tillsammans med nyproduktion, variation av upplåtelseformer.

För att vända utvecklingen i våra utsatta områden behöver staden svara på frågan hur vi bygger attraktiva förorter som fler människor vill flytta till istället för ifrån. Framtidskoncernen har genomfört ett omfattande forskningsprojekt som heter *Värdeskapande stadsutveckling* och visar på vilka stadsqualitéer som har betydelse för hög efterfrågan på bostäder och lokaler i Göteborg. Att bygga tätt, tillgängligt och med tillgång till både rekreation och urban verksamhet var några av de slutsatser som AB Framtiden kom fram till. Vidare betonas värdet av att blanda småhus med flerbostadshus och skapa finmaskigt gatunät. För att lyckas menar AB Framtiden att stadsutvecklingen behöver bli mer långsiktig och syfta till att öka attraktivitet och markvärden och därigenom tydligare bidra till både social hållbarhet och till större incitament för fler privata byggaktörers vilja att investera. Enligt AB Framtidens rapport föreslås att staden utvecklar stadsdelarna genom att ta fram en strukturplan för områden för att planera och stadsutveckla de utsatta områdena utifrån en tydlig idé om hur områdena ska se ut och fungera på sikt. På så vis undviker staden att möjligheterna till viktiga framtida stråk byggs bort.

Detta arbetssätt genomförs för närvarande för Biskopsgårdens omvandling till trädgårdsstad, vars förslag innebär att stadsdelen stadsarkitektoniskt utvecklas i riktning mot Göteborgs populära trädgårdsstäder, som Kungsladugård, Landala Egnahem och Örgryte. Ambitionen är att området ska omvandlas till en trygg och tätbebyggd stadsdel med god tillgång till kommunikationer, välplanerade torg, levande markplan, grönområden och bra blandning på villor, stadsradhus och lägenheter. Kommande detaljplanearbete för Biskopsgården är en viktig del i att vända utvecklingen i stadens utsatta områden och ska därför prioriteras. Staden ska noga följa det arbetet, och kontinuerligt utvärdera och implementera de goda exempel som uppkommer. Vidare ska byggnadsnämnden, tillsammans med AB Framtiden, beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med *Värdeskapande stadsutveckling* i den framtida stadsplaneringen av stadens utsatta områden. Detta ska komplettera AB Framtidens strategi för utsatta områden.

Bevarande och utveckling

Göteborg har ett unikt centrum som bevarats sedan 1600-talet. Även vid nybyggnation har man förhållit sig till den historiska arkitekturen. Detta bidrar och skapar en stadskärna med kulturvärden, identitet och framförallt attraktivitet. Stadens äldsta delar behöver även fortsättningsvis beaktas och bevaras.

Göteborg befinner sig i en omfattande stadsutveckling som påverkar inte bara stadens utformning utan också invånarnas livsmiljö. I en stad av Göteborgs

storlek finns ett antal olika stadsmiljöer. Målet ska vara byggnation av god kvalitet som tar tillvara varje områdes identitet och skapar en attraktiv miljö att bo och vistas i. Vid komplettering, förtätning och utveckling av områdena ska hänsyn tas till varje områdes särskilda karaktär och behov.

Avenyn är Göteborgs parad-, nöjes- och kulturgata som manifesteras i sitt avslut i Götaplatsens kulturinstitutioner. Det är viktigt att Avenyn och Götaplatsen även framåt ges ett uttryck som bekräftar platsens betydelse för göteborgarna. Ett arbete med underhåll och upprustning av Götaplatsen, Lorensbergssområdets allmänna platser och Avenyn har därför påbörjats i ett stadsutvecklingsprojekt där gestaltungsprogrammet för Avenyn och det underlag Avenyförbundet tagit fram värderas och används i tillämpliga delar. Framförallt riktar arbetet in sig på en samordning och gestaltning av uteserveringar, konst, markbeläggning och belysning i det offentliga rummet. Arbetet har under 2021 befunnit sig i en planeringsfas och ska gå in i utförandeprocessen under året. Genomförandet sker med berörda fastighetsägare och tecknas för en finansiering av hälften av investeringsutgifterna på allmän plats. Investeringsmedel finns avsatta hos fastighetsnämnden.

Fiskhamnen har varit i drift under över 100 år. Numera landas begränsat med fisk i området men en aktiv fiskeauktion och distribution av fisk till och från området pågår fortfarande. Området har en hög potential med ett fint läge nära innerstaden och älven. På sikt ska området utvecklas med koppling till och utveckling av den verksamhet som pågår i dag. Det är också viktigt att bostäder och sammanhängande samhällsservice integreras i området. Fiskhamnen måste kopplas till befintliga stadsdelar, ha en god kollektivtrafik och vara integrerad i kommande stadsutveckling längs med älvkanten. Omvandlingen måste också ha en för staden acceptabel exploateringsekonomi. Det är också viktigt att älvkant-skydd och dess finansiering i området hanteras i samband med en utveckling. Pågående fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg måste ha med och hantera en utveckling av området.

Balans i exploateringsekonomi

Det går inte att fortsätta producera stora och attraktiva planer som dras med ekonomiska underskott. Fastighetsnämnden har sedan tidigare haft ett uppdrag att varje detaljplan ska gå ihop ekonomiskt och helst ge en positiv avkastning för staden. Enskilda exploateringar kan avvika från detta krav om det tydligt motiveras. I enlighet med kommunfullmäktiges ekonomiska målsättning om att ha en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser ska planerande nämnder sträva efter att nå balans i exploateringsekonomi över en 10-årsperiod. Därtill ska nämnderna sträva mot att nå en nollvision där målet är att inga detaljplaner ska ge ekonomiskt underskott.

De planerande nämnderna ska tillsammans fortsätta arbetet med pilotprojektet som tar sin utgångspunkt i *Göteborgs utvidgade innerstad* (tidigare kallad Historisk stadsplaneanalys). Pilotprojektet syftar till att upprätta en stadsplan inom avgränsade områden i Göteborg. Syftet är att ge samtliga förvaltningar tidigt kunskapsunderlag om stadens utbyggnadsplaner, tidigt synliggöra målkonflikter, skapa en sammanhållen planering och varierad bebyggelse. Inom pilotprojektets område ska markanvisning i högre grad ske efter framtagna detaljplaner samt ske löpande genom tydligt avgränsade och strategiskt planerade infilltomter. Program- och detaljplanearbetet som avser Biskopsgårdens omvandling ska ske inom ramarna för detta pilotprojekt.

I vissa områden i de centrala delarna av Göteborg är det svårare att bygga större flerbostadshus. Dessutom är mellanstaden relativt glesbebyggd vilket innebär goda möjligheter till mindre *infills*, exempelvis längs oexploaterade leder, vägar och på *impediment*. Dessa områden kan lämpa sig för småhus, stadsradhus och gårdshus som även skapar en dynamisk variation av bebyggelse i den centrala stadsmiljön. Fler skulle då få tillgång till stadens utbud, vilket gynnar ett hållbart resande och skapar underlag för en levande stadskärna. Genom att i högre grad nyttja befintlig infrastruktur för vägar, ledningar och kollektivtrafik skapas förutsättningar för en gynnsam samhälls- och exploateringsekonomi.

En grön stad

Byggnadsnämnden är strategiansvarig för en av miljö- och klimatprogrammets tvärgående strategier *Vi planerar för en grön och robust stad*. Aktörer ska uppmuntras att utnyttja taken i Göteborg för att bygga fler solceller och gröna tak. För att Göteborg ska nå målet om att bli en helt fossilfri stad behöver satsningarna på förnybar energi, elektrifiering och fossilfritt byggande stärkas. Under 2021 genomförde byggnadsnämnden och fastighetsnämnden en utredning gällande hur staden kan få fler solceller och gröna tak. Göteborg ska vara en grön stad som står rustad att klara klimatförändringarna. Därför ska stadsplaneringen arbeta med att bygga upp motståndskraft mot klimatförändringarna samt möjliggöra en anpassningsförmåga för att möta utmaningar. De gröna och blå kvalitéerna i staden ska utvecklas som en del i insatserna för att möta klimatutmaningen. Byggnadsnämnden ska inom ramen för sitt uppdrag verka för minskade luftföroreningar. Nämnden får i uppdrag att i ett nybyggnadsområde utanför Göteborgs befintliga stadskärna pröva att anpassa vissa lokalgator enbart för elfordon, bränslecellsfordon och gasfordon Euro VI för att minska buller, luftföroreningar och klimatpåverkan. Det är av intresse att utvärdera om detta möjliggör en annan typ av byggnation, exempelvis fler bostäder där miljö kvalitetsnormen för luft inte medger det utan åtgärd. Detta ska ske i en liten skala för att utvärderas.

Södra Skärgården

Göteborgs södra skärgård är en unik del av vår stad med ett rikt kulturlandskap och ett populärt besöksmål för såväl göteborgare som turister, men inte minst viktig för de boende själva. Geografin sätter dock begränsningar och skapar särskilda förutsättningar. Därutöver har det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa över tid försämrats. Försvarsmakten, som återinrättat ett amfibieregemente i Göteborg, vill att skärgården ska vara levande och utvecklas inom ramen för totalförsvaret. Det innebär att hela samhället är viktiga aktörer och behöver delta för att försvara vårt oberoende. Samarbete med skärgårdsbefolkningen är i detta sammanhang en förutsättning för att lyckas. För att skapa förutsättning för att människor ska kunna verka och bo på öarna och för att kunna bevara en levande skärgård behövs det åtgärder som gör det enklare att få bygglov för såväl ombyggnation som nybyggnation. Eftersom dagens detaljplaner gör det svårt att få bygglov, inte minst på grund av att södra skärgården omfattas av en rad restriktioner, behövs planändringar i de delar av södra skärgården där detta är möjligt för att exempelvis möjliggöra klassisk skärgårdsarkitektur med förhöjda väggliv och kupor som idag klassas som ett tvåplanshus. Vad gäller nybyggnation resulterade ett större planarbete på Brännö i två mindre detaljplanarbeten, vilket kan tjäna som ett exempel i detta arbete. Arbetet ska införlivas i den strategiska planen för skärgårdens framtida utveckling tillsammans med berörda nämnder.

Utöver södra skärgården finns även andra områden i Göteborgs glesbygd som har stor utvecklingspotential. Det finns ett behov att utveckla även centralorterna på Göteborgs landsbygd, såsom exempelvis Olofstorp och Säve för stärkt service och attraktivitet. Större program och detaljplaner tar tid och kostar även betydande resurser. Även dessa områden kan därför vara betjänta av mindre detaljplaner för att kunna utvecklas i närtid. Byggnadsnämnden får därför i uppdrag att arbeta med mindre och exploatörsdrivna detaljplaner där detta är möjligt.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Byggnadsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med övriga planerande nämnder, fortsätta sträva mot en nollvision avseende underskott i detaljplaner. När det finns en plan med underskott ska nämnderna redovisa hur andra detaljplaner som ger överskott väger upp den totala ekonomin.

Byggnadsnämnden får i uppdrag, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, att ge högre prioritet på att ta fram och detaljplanlägga byggbar industrimark och verksamhetsområden för företag med vägledning av det näringslivspolitiska programmet.

Byggnadsnämnden får i uppdrag att fortsätta pilotprojekt stadsplan, där Biskopsgårdens program- och detaljplanearbete ska ingå. Arbetet med Biskopsgården är en viktig del i arbetet med att vända utvecklingen i stadens utsatta områden och ska därför prioriteras samt fortsatt ske utifrån fastighetskontorets förslag (FN 5390/18).

Byggnadsnämnden får i uppdrag att genomföra pilotprojektet med stadsplan inom avgränsade områden av Göteborg. Detta i ett led att öka effektiviteten och samordningen i hela byggprocessen. Kontinuerlig uppföljning och utvärdering ska ske. Program och detaljplanearbetet som avser Biskopsgårdens omvandling ska ske inom ramarna för detta pilotprojekt.

Byggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med trafiknämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden och park- och naturnämnden, fortsätta leda projektet för upprustning av Avenyn i nära samverkan med *Citysamverkan* och berörda fastighetsägare.

Byggnadsnämnden får i uppdrag, tillsammans med fastighetsnämnden, att främja Göteborgs kvalitéer och värna om estetik och det som förtydligar stadens karaktär.

Byggnadsnämnden får i uppdrag att arbeta in en rutin för när *Göteborgs utvidgade innerstad* kan användas som jämförelsealternativ vid behandling av planbesked.

Byggnadsnämnden och trafiknämnden får i uppdrag att i ett nybyggnadsområde utanför Göteborgs befintliga stadskärna pröva att anpassa vissa lokalgator enbart för elfordon, bränslecellsfordon och gasfordon Euro VI för att minska buller, luftföroreningar och klimatpåverkan.

Byggnadsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, ta fram en strategisk plan för skärgårdens framtida utveckling.

Byggnadsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med AB Framtiden, beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med *Värdeskapande stadsutveckling* i den framtida stadsplaneringen av stadens utsatta områden. Detta ska komplettera Framtidens strategi för utsatta områden.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

2.1.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Fastighetsnämnden

Övergripande ansvar

Nämndens ansvar är att skapa förutsättningar för att de som bor och vill bo i Göteborg ska erbjudas bostäder i en trygg och stimulerande miljö. Därtill åvilar det även nämnden att ansvara för bostadsförsörjningen samt insatser på det bostadssociala området. Fastighetsnämnden ska utöva den formella ägarrollen till kommunens fasta egendom och fullgöra kommunens uppgifter när det gäller bostadsförsörjning.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg byggs hållbart och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.
- 20 000 bostäder ska färdigställas och möjliggöras under mandatperioden.
- Möjliggöra för minst 500 småhus/stadsradhus år 2022.

Kommunfullmäktiges inriktning

I målsättningen om att 20 000 nya bostäder ska byggas under mandatperioden innehar fastighetsnämnden ett stort ansvar. Bostadsförsörjningen behöver vara god och möta den ökade efterfrågan att bo i Göteborgs Stad. Boendemiljöerna behöver dock också vara attraktiva, rena, trygga, snygga och stimulerande så att människor vill bo och verka i hela staden hela livet – oavsett var i livet man befinner sig. Detta behöver alltid beaktas när nämnden förvärvar, utvecklar, tillhandahåller, säljer och upplåter mark. För att förbättra och effektivisera detta arbete krävs en sammankopplad stadsutvecklingsprocess som ser helheten i bostadsförsörjningen och stadsplaneringen. Därför sätts facknämndsutredningen föregående år med målsättningen att den nya organisationen ska träda i kraft vid årsskiftet 2022/2023.

Nämnden har ett ansvar för stadens totala exploateringsekonomi och även ett ansvar för att denna ska vara i balans. Flera av Göteborgs stora stadsutvecklingsprojekt har dragits med omfattande förseningar, fördröjningar vilket har lett till att stadsutvecklingsvärden inte uppnåtts. Alltför ofta har stora exploateringsprojekt tvingats finansieras av skattepengar som kunnat gå till

annat. Orsakerna har ofta varit en blandning av orealistiska mål och bristande strategisk samverkan inom flertalet aktörer inom staden. Genom den nya facknämndsorganisationen ska den strategiska samverkan inom Göteborgs Stad förbättras och dialogen samt samarbetet med aktörer inom staden ska stärkas. Stora och komplexa stadsutvecklingsprojekt förutsätter även ett stort fokus på ekonomi och genomförbarhet. Detta ansvar, tillsammans med andra uppdrag såsom markanvisning av infilltomter i sena skeden, innebär en ökad arbetsbelastning. Inför facknämndsomorganisationen får därför nämnden utökade resurser för att kunna hantera detta ansvar fullt ut.

Översynen av vilka innehav som ej är strategiskt viktiga och därför kan avyttras kommer tydliggöras. Planeringen av bostäder, småhus, stadsradhus samt utbildningar av lägenheter inom allmännyttan kommer förbättras. Skapandet av en stad med olika upplåtelseformer som ökar möjligheterna till ändamåls- enliga bostäder och fler bostadskarriärer i hela staden tillmötesgår så att fler kan äga sin egen bostad samt ha möjligheten att flytta in i rad- eller småhus. För att fler barnfamiljer ska kunna bo kvar i Göteborg ska nämnden markanvisa fler större bostadsrätter. Målsättningen om 1 000 trygghetslägenheter kommer kunna införlivas under året. Utöver bostäder innefattar ansvaret för kommunens strategiska markförsörjning även mark till förskolor, skolor, äldreboenden, idrott, kultur, torg och grönstruktur samt andra kommunala behov såväl som för kommersiella ändamål. Det ska även underlättas för fristående aktörer att snabbt komma vidare i processen.

Göteborgsregionen är Sveriges ledande exportregion. Fastighetsnämnden ska i sitt arbete uppmuntra nyetablering och expansion av företag i hela staden. Fokus ska vara på näringslivet och rikta in sig på att skapa fler arbetstillfällen. I det arbetet ska en av åtgärderna vara att säkerställa markberedskap för dessa behov. Detta arbete ska ske i samarbete med byggnadsnämnden för att identifiera nya områden för industrimark och verksamhetslokaler.

Staden har också präglats av en upplevelse att plan- och bygglovsprocessen tar för lång tid i Göteborg. Denna process har dock ökat och förbättrats den senaste åren men det finns fortfarande förbättringspotential. Därför ska nämnden fortsättningsvis, tillsammans med byggnadsnämnden, aktivt arbeta för att fortsätta förenkla, snabba upp processer och vara lyhörd för marknadens aktörer. Huvudregeln ska vara att det inte ska ställas några kommunala särkrav som driver kostnader och hämnar byggandet. Boverkets och plan- och bygglagens regelverk ska följas. Även förvaltning och underhåll av genomförda investeringar ska förbättras. Sköts inte detta korrekt är risken att staden står med stora underhållsbehov i framtiden, vilket riskerar att öka kostnaderna. Det är nödvändigt att alla nämnder och styrelser inom samhällsbyggnad arbetar proaktivt tillsammans för att säkerställa finansiering av de projekt som nu genomförs.

Fastighetsnämnden ska även bistå kommunstyrelsen i det samordnande arbetet att bekämpa de kriminella gängen och den kriminella verksamheten genom att undersöka möjligheten att exproprieras fastigheter som ägs av kriminella gäng eller där kriminell verksamhet försiggår.

Vidare ska fastighetsnämnden omhänderta den skyldighet som staden har enligt bostättningslagen att ordna bostad åt de personer som fått uppehållstillstånd och anvisats till Göteborg. Dessa genomgångsbostäder ska fungera som en verkningsfull insats för att temporärt komplettera bostadsmarknaden med bostäder och därmed ge denna specifika grupp bättre förutsättningar att etablera sig och integreras den första tiden i Göteborg. Förvaltningen arbetar redan idag med informationsinsatser till de anvisade hushållen och erbjuder även personlig boendecoaching. Därför tillskjuts ytterligare medel under 2022 för att förstärka boendecoachingen för att skapa förutsättningar för ett tryggt och tillförlitligt stöd till dem med utgående kontrakt i genomgångsbostad.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Fastighetsnämnden får i uppdrag att fortsatt ansvara för stadens totala exploateringsekonomi samt att säkerställa att denna är i balans, i enlighet med kommunfullmäktiges mål.

Fastighetsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med övriga planerande nämnder, fortsätta sträva mot en nollvision avseende underskott i detaljplaner. När det finns en plan med underskott ska nämnderna redovisa hur andra detaljplaner som ger överskott väger upp den totala ekonomin.

Fastighetsnämnden får i uppdrag att arbeta för ökad konkurrens inom byggbranschen, bland annat genom fler sena markanvisningar av strategiskt uppdelade och mindre infilltomter.

Fastighetsnämnden får i uppdrag att fortsätta möjliggöra hyrköp.

Fastighetsnämnden får i uppdrag att fortsätta identifiera områden där man kan gå direkt till bygglov.

Fastighetsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten för Göteborgs Stad att exproprieras fastigheter som ägs av kriminella gäng samt fastigheter där kriminell verksamhet försiggår.

Fastighetsnämnden får i uppdrag att stärka boendecoachingen.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 2.1.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Förskolenämnden

Övergripande ansvar

Göteborgs förskolenämnd är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom förskola och pedagogisk omsorg enligt skollagen och skolförordningen samt övrig lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden ansvarar för öppen förskola, omsorg på obekväm arbetstid samt för verkställighet gällande grundskolenämndens gynnande beslut avseende pedagogisk omsorg och omsorg på obekväm arbetstid som erbjuds istället för fritidshem.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en förskola och skola som skapar god och jämlika uppväxtvillkor.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande, vara rolig, trygg och lärorik.
- Förskolan ska främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Inget är viktigare än en bra start i livet. Göteborg ska vara en stad där varje barn utvecklas och växer, oavsett förutsättningar hemifrån. Förskolan ska vara tillgänglig för alla, ha ett tydligt fokus på lärande och stimulera barns utveckling. Förskolan ska erbjuda varje barn en trygg omsorg, lust att lära genom lek och ge barn verktyg för att klara skolan och forma sina liv. Föräldrar och barn ska erbjudas valfrihet och mångfald.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet, barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling samt lärande bildar en helhet. Det är angeläget att tidigt identifiera, bedöma och ge barn i behov av stöd rätt insatser. I dag upplevs vissa barngrupper som alltför stora och i arbetet med att minska grupperna ska småbarnsavdelningar prioriteras först. Personaltätheten kan variera beroende på hur barngrupperna ser ut. Rektorn bör få de bästa förutsättningar för att kunna planera verksamheten utifrån barnens bästa. Målet är att nå en barngruppsstorlek där varje barn får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och behov.

Nämnden ska se över möjligheterna att digitalisera placeringsprocessen för att skapa möjligheter till ökad kvalitet och ge en ökad transparens. Vidare är det centralt att tillhandahålla en rättssäker hantering av placeringarna. Förskoleutredningens tre övergripande förstärkningsområden är vägledande för nämndens arbete under mandatperioden.

Ökad kvalitet i undervisningen för att öka barns utveckling och lärande

En hög pedagogisk kvalitet är avgörande för att alla barn ska få möjligheten till en bra start i livet. Förskollärarnas pedagogiska arbete och rektors ledarskap är därför avgörande. Verksamheten ska ha fokus på de nationella målen och utveckling av undervisningen.

Det kollegiala lärandet i förskolan, baserat på forskning, beprövad erfarenhet och omvärldsbevakning ska fortsätta utvecklas. Språkutveckling, naturvetenskap och matematik ska prioriteras i förskolan för att lägga en god grund för skolgången.

Förskollärare ska leda den pedagogiska verksamheten och arbeta när det är flest barn på plats och alla barn ska möta en förskollärare i verksamheten varje dag. Förskollärarna ska avlastas arbetsuppgifter utanför det pedagogiska uppdraget. Det betyder att det ställs stora krav på varje förskola att hitta en ändamålsenlig bemanning av förskollärare, barnskötare och förskoleassistenter. En ändamålsenlig bemanning ger också bättre förutsättningar för arbetslaget att planera den pedagogiska verksamheten.

Den strategiska kompetensförsörjningen behöver utvecklas tillsammans med ett hållbart arbetsliv. Ett strategiskt samarbete och samverkan krävs med lärarutbildningen och yrkeshögskolan samt med Branschråd Förskola. Fler karriärvägar behöver skapas inom förskolan, exempelvis genom kompetensutveckling inom yrket från förskoleassistent, barnskötare till förskollärare. Den verksamhetsförlagda utbildningen är central för att säkra framtida personal och studenter ska tas emot i alla utbildningsområden och mötas av lokala lärarutbildare.

Arbetsmiljön i förskolan behöver förbättras och arbetsbelastning samt sjuktal behöver minska. Insatser och analyser ska vidtas på varje enskild förskola och ska sedan följas upp.

Tydligare ansvar, styrning och ledning

Förskolenämnden ska systematiskt följa upp verksamheten och analysera resultaten i förhållande till läroplanen för att sedan planera och utveckla verksamheten. Därför behöver det systematiska kvalitetsarbetet fortsätta att utvecklas på alla nivåer. Nämnden behöver fortsätta arbetet med att renodla uppdrag, roller och ansvar i verksamheten. Det handlar om att fortsätta utveckla strukturer och arbetssätt för att möjliggöra ett utökat nära verksamhetsstöd.

En likvärdig förskola

Det är angeläget att alla barn ges det stöd som de behöver för att klara sin framtida skolgång och att barn med särskilda behov får de insatser som de behöver så tidigt som möjligt. Att delta i pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder har en stor påverkan på barns individuella utveckling, det gäller särskilt för barn från socioekonomiskt svaga förhållanden. Andelen inskrivna barn i utsatta områden är betydligt lägre jämfört med andra delar av staden och det är prioriterat att den andelen ökar. Högläsning och läsning ökar barns ordförråd, bidrar till en bra start i livet och stärker förutsättningarna för att klara sig senare i skolan. Förskolan fyller en särskild roll för de barn som inte talar svenska och som inte heller har föräldrar som är svensktalande. Om barnen går på förskolan skapar det förutsättningar för kvinnor att ta viktiga steg för att komma i jobb och integreras i samhället. För barn med annat modersmål än svenska är språkträning av stor betydelse.

Arbetet med att öka andelen legitimerade förskollärare och att kompetenshöja barnskötare behöver fortsätta liksom arbetet med att säkerställa att all personal talar bra svenska. Det långsiktiga arbetet med att nå en jämnare fördelning av förskollärare över staden sker i huvudsak genom olika motivationspaket. Den satsning på språkutveckling för barnen som inleddes 2021 behöver fortsätta liksom kompetenshöjande insatser för personal med annat modersmål än svenska. Särskilt viktigt är att det finns behörig personal som talar bra svenska där behoven är som störst. Det pågående arbetet med att skapa likvärdiga organisatoriska förutsättningar för stadens förskolor ska fortsätta. Där ingår en översyn av antalet medarbetare per rektor samt ledar- och stödfunktioner till rektor.

Nämnden ska söka samverkan med civilsamhället när så är möjligt och lämpligt.

Alla barn har rätt till en säker och trygg uppväxt

Förskolan ska förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter, särskilt barns rättigheter utifrån barnkonventionen. Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Alla förskolor ska ha fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten och placerade barn och barn som bor i skyddat boende ska skyndsamt erbjudas plats i förskola eller annan pedagogisk verksamhet. Samarbetet mellan förskola och socialtjänst ska stärkas. Arbetet med att minska förekomsten av miljögifter i barns vardag ska fortsätta, i detta har nämnden en uppgift tillsammans med berörda parter.

Kvalitetskraven för fristående förskolor och pedagogisk omsorg ska vara desamma som för stadens förskolor. Nämnden ska fördjupa och utöka arbetet med tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg, i samverkan med socialnämnderna, avdelning för samhällsskydd och beredskap samt stadens samordnare mot våldsbejakande extremism.

Ekonomi

Alla barn och elever har olika behov och förutsättningar men har samma rätt att nå sin fulla potential. Syftet med stadens förskolepeng är att skapa förutsättningar för rektor att styra och leda sin verksamhet. Förskolepengen består av ett grundbelopp som är viktat utifrån ålder och serviceform, vistelsetid, samt ett strukturbelopp som fördelas olika och syftar till att minska skillnaden mellan barns förutsättningar. Strukturbeloppet är viktat utifrån socioekonomiska variabler. Det är kommunfullmäktiges ambition att resursfördelningen ska vara likvärdig och att grundersättningen per barn är så högt som möjligt. Avgift för förskolan tas ut 12 månader per år.

Effektiv användning av förskolor

Det är prioriterat att säkerställa att den lagstadgade tillgången till förskola och pedagogisk verksamhet uppfylls. Göteborgs Stad ska erbjuda alla barn ett skäligt erbjudande skyndsamt, senast inom fyra månader. Tidigare befolkningsprognoser har pekat på ett ökat behov av förskoleplatser, om än inte i samma takt som senaste åren. Nu pekar prognoserna på ett överskott. Det är uppenbart att staden behöver flexibla förskolelokaler och konceptlösningar för att möta efterfrågan över tid. Den nya hyresmodellen kommer att behöva fortsätta utvecklas i samband med facknämndsöversynen för att skapa rätt incitament för en effektiv lokalanvändning och en tillgång som möter verksamhetens behov.

Frihet att välja förskola och inriktning

Föräldrarnas frihet att välja förskola ska värnas. Alternativ, så som kooperativ och andra fristående verksamhetsformer, ska uppmuntras. Pedagogisk omsorg är ett komplement till förskolan tillsammans med den öppna förskolan. Förvaltningen ska fortsätta arbeta med tillsyn av pedagogisk omsorg för att säkerställa en trygg och utvecklande miljö för barnen. All pedagogisk omsorg ska liksom förskolorna arbeta utifrån en värdegrund som bygger på demokratiska principer.

För att underlätta valet av förskola ska staden erbjuda en god och lättillgänglig information om samtliga förskolor. Tillgång till förskola och omsorg på obekväma tider är för flera föräldrar helt avgörande för att det ska kunna arbeta. För de barn vars föräldrar arbetar obekväma tider ska kvälls- och nattbarnomsorg erbjudas tillsammans med omsorg i hemmet, där det är lämpligt och underlättar för barnet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med lokalnämnden aktivt arbeta för att nå balans i lokalförsörjningen samt uppnå en organisation som möter behoven av platser.

Förskolenämnden får i uppdrag att arbeta med tillsyn av pedagogisk omsorg för att säkerställa en trygg och utvecklande miljö för barnen och säkerställa att verksamheten bygger på en demokratisk värdegrund.

Förskolenämnden får i uppdrag att vidta insatser för att andelen barn i förskolan i utsatta områden ska öka till exempel genom uppsökande verksamhet och genom samarbete med socialnämnderna och regionen.

Förskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning arbeta med kompetenshöjande insatser för befintlig personal med annat modersmål än svenska samt inkludera validering av svenska språket vid nyrekrytering.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.1.1, 1.1.2, 1.1.13, 1.4.1, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2

Grundskolenämnden

Övergripande ansvar

Göteborgs grundskolenämnd är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och pedagogisk omsorg som erbjuds istället för fritidshem enligt skollagen och skolförordningen samt övrig lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden är även ansvarig för kulturskola och intern service.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg har en skola där barn och elever når sin fulla potential.
- Lärarkretsens status ska stärkas med fokus på lärarnas arbetsmiljö.
- Stadens grundskolor ska präglas av studiero och trygghet där kunskapsuppgiften står i centrum.
- Alla Göteborgs grundskolor ska ha en väl fungerande verksamhet med hög kvalitet i undervisningen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Varenda elev, oavsett bakgrund, ska ha de kunskaper och färdigheter som krävs för att klara fortsatta studier och vara en del av samhället. I stadens skolor ska alla kunna utvecklas efter sina förutsättningar och de som har störst behov av hjälp ska även få mest stöd. Alla elever ska, utifrån sina förutsättningar, mötas av positiva och höga förväntningar samt tydliga kunskapskrav.

Grundskolan ska vara den arena där alla barn, oavsett bakgrund, ska kunna upptäcka nya horisonter och formulera drömmar runt sitt framtida liv.

Skolan har ett dubbelt uppdrag som består i att förmedla och förankra både kunskaper och demokratiska värden. Värdegrundsarbetet syftar till att främja demokrati och motverka odemokratiska uttryck. Nämnden behöver säkerställa att ett främjande och förebyggande arbete bedrivs på alla skolor.

Skolutredningens tre övergripande förstärkningsområden är vägledande för nämndens arbete under mandatperioden. Fokus ska vara på att höja kvaliteten i undervisningen, öka likvärdigheten och förbättra styrning och ledning i mötet mellan lärare och elev.

Trygghet, studiero och föräldrarnas ansvar

Flertalet av stadens skolor fungerar väl men ett antal har mer eller mindre omfattande ordningsproblem. Det kan handla om sena ankomster, olämpligt språk eller bristande respekt för lärarna som leder till att för mycket av lärar- och lektionstid behöver ägnas åt annat än undervisning. I vissa fall är förväntningarna på vad eleverna ska prestera för låga och en antipluggkultur har etablerats. Ett fåtal skolor har underpresterat ett antal år vilket kräver särskilda insatser för att vända utvecklingen.

Föräldrars ansvar och delaktighet är grundläggande för en lyckad skolgång. Förväntansdokumentet ska implementeras fullt ut. Stadens ordningsregler ska följas.

Rektor har ansvaret för att upprättade ordningsregler efterlevs och utvärderas årligen, samt att löpande hålla föräldrarna informerade.

Satsningen på stadens skolakut, *Elevator*, ska fortsatt prioriteras. *Elevator* tar emot elever i åk 6–9 som är tillfälligt omplacerade efter att vid flera tillfällen stört ordningen eller betett sig olämpligt på sin vanliga skola. På *Elevator* går eleven 10 till 20 dagar för att sedan gå tillbaka sin ordinarie skola.

Att etablera en pluggkultur är en förutsättning för hur väl eleverna ska lyckas i skolan. Arbetet med att förändra de rådande normerna behöver därför intensifieras. För att visa på betydelsen av att anstränga sig och som elev göra sitt bästa får grundskolan i uppdrag att ta fram förslag på hur elever som presterar väl eller gjort stora förbättringar i sina studieresultat ska kunna premieras.

Undervisning i sexualitet, samtycke och relationer är en viktig del i att skapa en samtyckeskultur och i det trygghetsskapande arbetet för att möta risken för hedersrelaterat våld och förtryck samt osunda värderingar.

Ökad kvalitet i undervisningen för att förbättra elevers utveckling och lärande

Det som händer i klassrummet, i mötet mellan elever och lärare, är helt avgörande för en framgångsrik skola. Ska kunskapsresultaten förbättras behöver varje elev få mer tid med behöriga, engagerade och kunniga lärare. Göteborg ska kunna rekrytera landets bästa lärare och då behövs fler karriärvägar, som förstelärare, mentorer eller lektorat. Lärarrollen behöver också renodlas varför socialpedagoger och liknande yrkesgrupper ska rekryteras för att hantera elevfrågor som ligger utanför lärarens kärnområde.

I dag råder lärarbrist och det blir svårare att rekrytera ny personal. Att attrahera och behålla legitimerad personal inom skolan kommer att vara en nyckelfråga under många år. Grundskolenämnden behöver aktivt arbeta med att stimulera fler att bli lärare, att behålla de lärare som redan är anställda och locka tillbaka lärare som lämnat yrket. Det kräver en långsiktig planering tillsammans med lärarutbildningarna och branschrådet grundskola.

I Göteborg ska erfarenhet, kompetens och kontinuitet premieras. Att som lärare vara trogen sina elever, kollegor och skola är något positivt, vilket ska värdesättas. En god arbetsmiljö och ett fungerande arbetsmiljöarbete är avgörande för att bygga en framgångsrik skola.

Det kollegiala lärandet baserat på forskning, beprövad erfarenhet och omvärldsbevakning med fokus på undervisningens kvalitet och på skolans huvuduppdrag ska fortsätta. Ska stadens skolor nå ökad kvalitet i undervisningen krävs att detta genomsyrar hela förvaltningen.

Nämnden behöver behålla och utveckla den kompetens som finns hos befintlig personal för att möta såväl behovet av behörig och legitimerad personal som verksamhetens behov. För att lyckas med detta krävs ett särskilt stöd och kompetensutveckling för den enskilda medarbetaren och ett förvaltningsövergripande arbete.

På lågstadiet behöver en tydlig kunskapsavstämning göras innan elever flyttas upp från en årskurs till nästa. De bedömningsstöd som finns i åk 1 och åk 2 ska, tillsammans med resultat på nationella prov i åk 3, i ökad utsträckning användas för att göra en helhetsbedömning för att avgöra vilka elever som behöver stödsatser och ett extra år på lågstadiet.

All utbildning ska vara individualiserad, vilket betyder att den kan behöva utformas på olika sätt beroende på barnens eller elevernas individuella förutsättningar och behov. Därför måste skolan ha en beredskap att använda sig av stöd, stimulans och det som kallas för särskilt stöd. Speciallärare, vilka har direktkontakt med eleven, är en viktig resurs som bör prioriteras framför specialpedagoger. Särskilda undervisningsgrupper ska användas i större utsträckning, både för att ge elever placerade där en god utbildning men minst lika mycket för att ge övriga elever i den ordinarie klassen trygghet och studiero.

Tydligare ansvar, styrning och ledning

Rektors roll som pedagogisk ledare är central. Nämnden behöver skapa incitament både för att attrahera och behålla rektorer på skolor med störst utmaningar samt fortsätta renodla rektorsrollen. Skolans styr- och stödkedja behöver stärkas. Skolorna ska ha en stor självständighet men uppföljningen kring främst kunskapsuppdraget måste vara tydlig. Uppdragsdialoger, kollegialt lärande och rektorsverkstan är viktiga verktyg för detta. Rektorers individuella utvecklingsbehov behöver utvecklas. Arbetet med att stödja rektorer kring organisation och budget ska fortsätta.

Innan nämnden bildades var alla skolor organiserade under stadsdelarna och det bidrog till att skolan och den inre organisationen såg väldigt olika ut. Skolenhetsutredningen syftade till att skolans inre organisation kunde förbättras och bli mer effektiv. Den nya organisationen med bärkraftiga skolenheter är

nu på plats. Detta betyder att förutsättningar finns att bedriva ett framgångsrikt arbete för en jämlik skola med hög måluppfyllelse. Samtidigt är det viktigt att utforma skolorganisationen utifrån lokala förutsättningar med en tydlig ambition att skapa likvärdighet i resultatet.

Inget barn väljer frivilligt att vara hemma från skolan under långa perioder. Inget barn vill heller misslyckas i skolan, riskera följdproblematik i form av ångest eller depressionssymtom och kraftigt minska sina chanser till ett liv där man kan försörja sig själv. Elever som blir hemmasittare behöver uppmärksammas i högre utsträckning och verkningfulla åtgärder för att få dem tillbaka till skolan ska sättas in tidigt i samarbete med socialnämnderna.

En likvärdig skola

Att bryta segregationen och förbättra integrationen är en uppgift för hela Göteborg. Några aktörer arbetar främst med att motverka orsakerna medan skolan ofta får bära ansvar för att hantera konsekvenserna. Skolans kompensatoriska uppdrag är helt avgörande och nämnden behöver aktivt arbeta med de verktyg som står till förfogande för att skapa förutsättningar för ökad likvärdighet i skolan och för att minska segregationen. Alla elever i Göteborg ska nå målen inom skolan och kunna utvecklas till sin fulla potential. Arbetet med att förbättra kunskapsresultaten i utsatta områden behöver intensifieras.

Det handlar bland annat om att säkerställa behörighet och bättre kontinuitet bland personalgrupper som arbetar i skolor med extra stora utmaningar samt förbättra undervisningen för nyanlända elever. Nyanlända elever ska mötas av höga förväntningar och kunskapskrav liksom övriga elever. Varje elev har olika förutsättningar och utifrån dessa ska stöd och hjälp sättas in. Därför behövs en bra introduktion, kartläggning och uppföljning. Fokus ska ligga på svenskundervisning och modersmålet ska användas som ett stöd.

Berättarministeriet stöttar i dag lärare med kreativa pedagogiska program som lockar eleverna att erövra det skrivna ordet. Stadens samarbete med ministeriet är värdefullt.

Elevhälsan ska användas förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Skolan ska erbjuda en fungerande och förtroendeingivande elevhälsa med god tillgänglighet till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagoger. Den psykiska ohälsan ökar bland unga och därför behöver arbetet växlas upp med att förbättra den psykiska hälsan. Skolan har en viktig roll i att vända denna utveckling.

Det finns ett tydligt samband mellan hög fysisk aktivitet, hälsa och inlärningsförmåga. Övervikt och fetma bland barn är ett växande problem som måste mötas. Positiva upplevelser av rörelse och friluftsliv under uppväxtåren har stor betydelse. Här är skolans samverkan med civilsamhälle och föreningsliv viktigt.

Tidiga och extra insatser

Den obligatoriska undervisningen i förskoleklassen ska syfta till att stimulera elevernas utveckling och lärande. Det är viktigt att säkerställa en likvärdig undervisning i staden och öka målstyrningen i förskoleklassen.

Läsning är grunden för allt lärande och är avgörande för att ge eleverna ett levande språk och verktyg att ta till sig andra kunskaper och ämnen. Ett språkutvecklande förhållningssätt är viktigt i alla ämnen.

Genom *screening* och utvärdering av elevers kunskaper kan elever som behöver tidiga insatser och extra stöd för att nå kunskapsmålen fångas upp. Erfarenheterna från det pågående försöket med screening av läsförståelse med AI är en viktig del i det arbetet. Språkförståelse, matematiskt tänkande och eventuellt övriga behov ska testas i förskoleklass. Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att alla barn och elever ska ges en likvärdig utbildning. Bedömningsunderlag i lågstadiet samt nationella prov i åk 3, 6 och 9 och betygsresultat ska följas upp.

Extra anpassningar ska ske inom ramen för undervisningen med exempelvis eget schema, tydliga instruktioner, specialpedagogiska insatser eller särskilda läromedel. Särskilt stöd ska sättas in när extra anpassningar inte leder till att kunskapsmålen kan nås. Extra undervisning och läxhjälp ska erbjudas den som behöver det. Skolans stöd för barn med neuropsykiatriska svårigheter ska fortsätta. Stadens resursavdelningar eller undervisningsgrupper är viktiga i detta arbete.

Förhöjd studietakt ska kunna ges till elever som snabbare når kunskapsmålen. Det ska vara möjligt för högstadiel elever att läsa kurser på gymnasial nivå och som gymnasieelev att läsa högskolekurser. Det är viktigt att stimulera intresset för matematik och naturvetenskapliga ämnen. Elever med särbegåvningar ska mötas och utmanas i klassrummet. Fler profilklasser med inriktning musik, idrott och teoretiska ämnen ska uppmuntras. Stadens kommande riktlinje är ett verktyg för detta.

Fritidshemmen ska ge eleverna trygghet, stimulera utveckling, lärande och erbjuda en meningsfull fritid. Fritidspedagogiken bedrivs under hela dagen och spelar en viktig roll i barns lärande och sociala utveckling. Verksamheten ska fortsätta att utvecklas, det gäller särskilt kollegialt lärande, kvalitetsarbete och samverkan. Fritidshemmen ska ta ett större ansvar för att erbjuda studiestöd och bidra till en mer likvärdig skola.

Grundsärskolan ska ge kunskaper, bidra till personlig utveckling, social gemenskap och ge en god grund för fortsatta studier och för ett aktivt deltagande i samhället. Alla elever oavsett skolform måste mötas av positiva förväntningar och grundsärskolan ska hålla hög kvalitet. Ökade legitimationskrav i särskolan behöver mötas upp.

Fördelning av skolans resurser

Ersättningen per elev följer med oavsett vilken skola eller huvudman som eleven väljer. Grundbeloppet består av tre delar; grundersättning som fördelas lika per elev beroende på årskurs/ålder, en strukturersättning som är viktad utifrån socioekonomiska variabler och ersättning för nyanlända elever.

Syftet med strukturersättningen är att fördela de ekonomiska resurserna på ett sådant sätt att skolorna ges resurser i förhållande till de förutsättningar de har. I tillägg finns ett särskilt glesbygdstillägg för skolorna i södra skärgården.

Förutsägbara skolplaceringar

Under allt för många år har det byggts för få skolor, klassrum och specialsalar i Göteborg. Det har inneburit att flera skolor i dag inte har platskapacitet och kan ta emot alla elever som bor i närområdet. Därför behöver skolor renoveras samt byggas till och om, under flera år framåt, för att säkerställa framtida skolplaceringar. Parallellt behöver staden fortsätta att bygga nya skolor där behoven är som störst.

Nämnden har fattat beslut om en ny organisation för skolenheterna. Beslutet innebär att skolenheter slås samman och att grundsärskoleklasser skapas som täcker alla årskurser i alla utbildningsområden. Nämnden ska arbeta för mer förutsägbara skolplaceringar och i möjligaste mån skolspår för eleverna.

I det fortsatta arbetet ska hänsyn tas till lokala behov när det gäller planering av skolenheternas storlek, till exempel geografiska förutsättningar, socioekonomisk situation och pedagogisk inriktning. Särskilda profiler på skolor ska även provas.

Alla barn är garanterade att få en skolplacering och kommunen är skyldig att ordna en plats i skolan för alla barn som har rätt till utbildning och vårdnadshavaren har rätt, enligt skollagen, att välja skola för sitt barn i hela kommunen. I första hand ska kommunen utgå från vårdnadshavarens önskemål när ett barn får en skolplacering. Den som föredrar en annan pedagogik eller inte trivs i sin nuvarande skola ha möjlighet att välja eller byta till en annan skola genom skolval eller skolbyte.

En översyn ska ske kring hur kommunens grundskolor presenteras på nätet och sociala medier. Justeringar görs för att säkerställa att elever och föräldrar möts av en presentation som fokuserar på skolans kunskapsuppdrag och hur man arbetar för att nå detta. Data runt resultat på nationella prov, betyg och behörigheter till gymnasiet finns enkelt tillgängliga och kommenteras av rektor.

Lokaler

Ett område som riskerar att påverka möjligheten att utveckla kvalitet i undervisningen är både tillgång på lämpliga lokaler och den långsiktiga kostnadsutvecklingen för lokaler i staden. Delar av lokalbeståndet har eftersatt underhåll vilket innebär stora risker kopplade till inomhusmiljön. Detsamma gäller

utemiljöer vilket kräver satsningar och samverkan i staden över nämnd- och bolagsgränser för att öka jämlikhet, hållbarhet och hälsa. Evakueringar kopplat till ersättningsbyggnation eller reinvesteringar kommer att vara en generell utmaning i lokalförsörjningsprocessen och kräver ökad långsiktighet i planering och tydligare processer för samverkan.

Under 2022 kommer en ny hyresmodell att införas för grundskoleförvaltningen. Hyresmodellen behöver fortsatt utvecklas för att skapa en långsiktig effektivitet och förutsägbarhet som är kopplad till den nytta lokalen ger för skolverksamheten.

De kommande åren behöver nämnden göra satsningar på olika specialsalar för att möta kortsiktiga kapacitetsbrister och förändrad åldersstruktur vilket skapar ökade kostnader. Det bedrivs idag gymnasieverksamhet och vuxenutbildning i lokaler som passar för grundskoleverksamhet och dessa verksamheter skulle i stället kunna bedriva sin verksamhet i andra lokaler eftersom de inte har samma behov av inhägnade utomhusmiljöer. Det finns därmed ett behov av att ta fram en gemensam överenskommelse mellan olika förvaltningar med syfte att det ska vara enkelt och smidigt för olika aktörer att åstadkomma flyttkedjor eller nyttja varandras lokaler. I anslutning till det arbetet ska grundskolenämnden i samverkan med idrotts- och föreningsnämnden i största möjliga mån försöka tillgodose behovet av logi vid event och cuper.

Rektorer och utbildningschefer blir hårt belastade i samband med ombyggnationer av lokaler. När lokaler byggs om, underhålls eller upprustas innebär de störningar för den pedagogiska verksamheten. Det påverkar också tryggheten, arbetsmiljön och studieron. En samordnad process för planering, underhåll och upprustning av lokaler behöver tas fram för att minska störningar samt även underlätta prioriteringar mellan parterna.

Leasingavtal

Stadens process för leasing behöver utvecklas efter verksamhetens behov. Systemet för hantering av leasingprocessen är oflexibel och utgår inte ifrån verksamhetens behov då det enbart finns tre valbara alternativ av leasingperiod. Detta innebär risker med att säkerställa kostnader, attestanter samt en ineffektiv administrativ hantering.

Digitaliseringen i skolan

Datorer, läsplattor och andra digitala hjälpmedel fyller en viktig funktion för att öka möjligheten att nå kunskapsmålen. Distansundervisningen som skett under pandemin har haft många nackdelar men också visat på fördelarna med att vid behov kunna följa undervisningen digitalt. Digitala läromedel av hög kvalitet är ett bra komplement till läroböcker. Samtidigt behöver digitaliseringen ständigt vägas mot traditionell undervisning samt vara likvärdig. Digitala hjälpmedel kan ha stor betydelse för enskilda elever i undervisningen. Om digitala hjälpmedel ska användas ska skolan tillhandhålla dessa.

Ansvar för verksamhetsspecifika IT-tjänster inom skolan ska på sikt överföras från Intraservice och tjänsteforum till utbildningsförvaltningarna. En samverkansmodell ska tas fram för att hantera framtida processer. Bedömningen är att nuvarande kostnader kan reduceras betydligt och att resurserna kan användas mer effektivt.

Kulturskolan

Kulturskolan och *El Sistema* spelar en särskilt viktig roll för barn och ungdomars möjlighet att själva skapa kultur genom instrument, dans, sång, måleri, foto, film och teater. I dag erbjuder Kulturskolan i Göteborg frivillig undervisning i estetiska ämnen för barn och unga mellan 6 och 19 år.

Kulturskolans verksamhet ska i högre utsträckning involveras i skolans och fritidshemmens verksamhet, så att det blir lättare att ta del av Kulturskolans utbud under och efter skoldagen. Ökad samverkan med fristående skolor ska sökas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Grundskolenämnden får i uppdrag att ta fram ett förslag på hur friskolorna och de kommunala skolorna kan ha ett gemensamt skolvalssystem.

Grundskolenämnden får i uppdrag att utvärdera pågående försöksverksamhet med *screening* av läsförståelse med hjälp av AI med syfte att skala upp de delar som varit framgångsrika.

Grundskolenämnden får i uppdrag att, med syfte att säkerställa tidiga insatser, använda möjligheten för elever som inte når kunskapskraven att gå om ett år på lågstadiet.

Grundskolenämnden får i uppdrag att bygga ut möjligheten till särskilda undervisningsgrupper för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp.

Grundskolenämnden får i uppdrag att bygga ut skolakuten *Elevator* och utveckla möjligheterna att flytta en elev från skolenheten för att bryta ett destruktivt beteende.

Grundskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med förskolenämnden, utbildningsnämnden, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och lokalnämnden ta fram en gemensam överenskommelse för att förenkla för nyttjandet av varandras lokaler.

Grundskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med förskolenämnden och utbildningsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden samt lokalnämnden ta fram en samordnad process för att förstärka planering, proaktivt underhåll och upprustning av lokaler och utomhusmiljöer.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla lärarakademin och rektorsakademin.

Grundskolenämnden får i uppdrag att ta fram förslag på hur elever som presterar väl eller gjort stora förbättringar i sina studieresultat ska kunna premieras.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.4.1, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2

Idrotts- och föreningsnämnden

Övergripande ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ska göra det möjligt för stadens invånare att idrotta, ha en aktiv fritid och främja folkhälsa. Nämnden ska stötta stadens föreningsliv genom bland annat ekonomiskt bidrag, uthyrning av lokaler och godkännande av kommunal borgen. Nämnden ansvarar också för de flesta av stadens lokaler för idrott, motion och bad och ska genomföra om- och nybyggnation av egna anläggningar.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en levande kultur, idrott- och evenemangsstad för både boende och besökare.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska stödja ett idrott- och föreningsliv som präglas av samverkan, ideella krafter, gemenskap och goda värderingar och som främjar invånarnas fysiska och psykiska hälsa.
- Göteborg ska ha ett starkt föreningsliv med ett ökat antal aktiva ledare och föreningsmedlemmar i hela staden.
- Göteborg ska genom ett rikt och aktivt föreningsliv och hög tillgänglighet av platser för fysisk aktivitet erbjuda en bredd av möjligheter till aktiv fritid för alla stadens invånare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Föreningslivet utgör en betydande del av det civila samhället och är därmed en av demokratins viktigaste stöttepelare. Det är bland annat när vi interagerar i föreningar som demokratiska värderingar överförs och fördjupas. Föreningslivet främjar tillit och stärker det sociala kapitalet. Människans behov av att bli sedd, umgås, bekräftas och utvecklas med respekt för andra tillgodoses i ett rikt föreningsliv. Föreningslivet har också en oersättlig och starkt hälsofrämjande funktion genom att erbjuda fysisk aktivitet, kultur och gemenskap.

Varje människa har ett grundläggande ansvar för sin egen tillvaro och därmed också för att skapa sig en meningsfull fritid och hälsa utifrån sina egna förutsättningar. Nämndens insatser bör därför koncentreras till de områden där enskilda människors och föreningars ansträngningar inte räcker till. Stöden ska

syfta till att stimulera och uppmuntra alla till en aktiv och hälsofrämjande fritid, i föreningsverksamhet men även på egen hand. Det kan handla om kostnader för lokaler och anläggningar som föreningar inte förmår att bära själva. Det kan också handla om aktiviteter för barn och unga som annars inte kan genomföras på grund av för höga deltagaravgifter. Nämnden ska också se till att det finns ett brett utbud av idrottsanläggningar i hela Göteborg.

Den kommunala verksamheten ska komplettera, inte ta över eller tränga ut, det som civilsamhället eller andra aktörer kan erbjuda på egen hand. Mot den bakgrunden ska nämnden inte driva kommunala gym där andra aktörer kan göra det. Idrotts- och föreningsnämnden får därför i uppdrag att genomföra upphandlingar av driften i den kommunala gymverksamheten.

Göteborg är en evenemangstad, inte minst för barn och ungdomsidrotten där ett flertal årliga cuper genomförs. Pandemin har slagit hårt mot denna verksamhet och idrotts- och föreningsnämnden behöver fortsatt underlätta så att cuper och evenemang kan genomföras och utvecklas i staden

Bidrag på lika villkor

I Göteborg finns flera hundra bidragsberättigade föreningar. En stor andel av föreningarna ägnar sig åt annat än idrott, men bidrar ändå positivt till människors hälsa och livskvalitet. Därför är det viktigt att kommunens stöd till fritidssektorn utformas så att alla göteborgare ges förutsättningar att delta i aktiviteter och föreningsliv. Att stadens bidrag och subventioner så långt det är möjligt fördelas mellan olika idrotter och aktiviteter så att jämställdhet, jämlikhet och integration främjas är en viktig inriktning för nämnden.

Ett fritt och självständigt föreningsliv ska understödjas. Det kommunala stödet ska i huvudsak koncentreras till barn och ungdomar. Det är emellertid också nödvändigt att främja äldre göteborgares hälsa och därför är det viktigt att de erbjuds goda möjligheter till fysisk aktivitet både i föreningsform och på egen hand. Inte minst är detta angeläget mot bakgrund av att äldre har varit isolerade i större utsträckning än andra grupper under pandemin, vilket har lett till ökad ensamhet och fysisk inaktivitet. Med visionen att ”*göra Göteborg friskare*” i fokus bör möjligheterna till spontanidrott prioriteras ytterligare, i samverkan med andra nämnder och organisationer. Riksidrottsförbundet har konstaterat att samhällsstödet bör utgöra barn- och ungdomsverksamhetens ekonomiska bas samt att idrottsrörelsen måste öka graden av egenfinansiering.

Stadens subvention av egna anläggningar är fortsatt större än av föreningsdrivna. Denna skillnad måste över tid minska för att på sikt nå likvärdiga förutsättningar för kommunala och föreningsdrivna anläggningar. Nämnden ska genomföra stickprovskontroller i syfte att kvalitetssäkra att bidragen betalas ut på rätta grunder. De bidrag som betalats ut på felaktiga grunder ska krävas tillbaka efter rimliga möjligheter till rättelse.

Ett föreningsliv för alla

Föreningslivets grundidé är universell och idrotten är en plats för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Kommunens stöd måste därför återspegla detta synsätt genom att stötta föreningarna och deras verksamheter, inte styra, förändra eller begränsa deras verksamhet.

Staden ska inte upplåta lokaler till verksamheter, organisationer eller aktiviteter som uppmuntrar till eller bejakar våld, rasism, extremism, droger eller på annat sätt brister i demokratiska värderingar. Det är i barn- och ungdomsåren som grunden för den framtida hälsan läggs genom vanor och förhållningssätt. De som av olika skäl väljer att vara fysiskt passiva söker sig sällan till idrottsföreningar eller till idrottsanläggningar. Arbetet med att erbjuda dessa göteborgare attraktiva möjligheter skiljer sig därför från traditionellt förenings- och idrottsarbete. Prova-på-verksamhet, breddad verksamhet och marknadsföring av anläggningarna är viktiga stöttepelare i detta arbete och ska vidareutvecklas i samarbete med grundskolenämnden.

Att fortsätta medlemskraven för de generella bidragen är en viktig del i att värna föreningsformen, inte minst utifrån demokrati- och kvalitetssynpunkt, men också för att upprätthålla kontroller och föreningslivet egen ekonomi. Däremot ska utvecklingsbidrag för lov-verksamhet, prova-på-verksamhet och satsningar på aktiviteter som berör idrottsverksamhet och som är kopplad till skolan och fritids fortsatt beviljas utvecklingsbidrag. Genom bidraget ges utrymme för att nå grupper och områden som idag är underrepresenterade i föreningslivet, utan krav på medlemskap.

Idrottsföreningar ska erbjudas deltagarplatser till de olika friluftsdagarna/föreningsdagarna runt om i staden.

Arbetet med att skapa bättre förutsättningar för människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, att delta i föreningslivet i Göteborg och på idrott- och föreningsförvaltningens motionsanläggningar ska fortsätta. Åtgärderna innefattar ett stadenövergripande forum där staden och civilsamhället kan föra dialog om verksamhet eller uppdrag som berör människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, och deras möjligheter att vara aktiva på sin fritid. Det är viktigt att de anställda på stadens motionsanläggningar har kunskap om eller får vägledning i bemötandet av människor med funktionsnedsättning. Arbetet ska knytas samman med Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning samt med det upprättade IOP-avtalet med föreningen Passalen. Det ska också vara lätt för alla att, som publik, delta vid olika evenemang. Nämnden ska därför fortsätta att arbeta aktivt med tillgänglighetsfrågor på stadens idrottsanläggningar.

Breddidrotten är beroende av förebilder varför elitsatsningar bidrar till att öka engagemanget. En långsiktig elitsatsning är beroende av tillväxt hos breddidrotten som en plantskola för blivande elitidrottare. Mixen är viktig och nödvändig för ett levande idrott- och föreningsliv. Det gäller att hitta en balans där bredd och elit kan samsas om resurser, tid och utrymmen på ett sätt som stärker den samlade Göteborgsidrotten, och nämnden har en viktig roll i dialogen och samverkan med både bredd- och elitidrotten. I det arbetet handlar det om att pröva nya former för att bättre ta tillvara stadens elitidrottare för att erbjuda breddaktiviteter och satsningar som syftar till att öka den fysiska aktiviteten bland stadens invånare.

För att skapa bättre förutsättningar för de ungdomar som väljer att elitsatsa inom sin idrott ska nämnden fortsätta att genom samverkan och partnerskap bidra till att förstärka stödet till en förbättrad idrottsmiljö tillsammans med RF-SISU Västra Götaland, Riksidrottsuniversitetet i Göteborg samt Elitidrottsgymnasiet Katrinelund och andra aktörer utifrån aspekter som rör fysisk och psykisk hälsa, studier och försörjning för unga elitidrottare. I linje med detta ska nämnden fortsatt samverka med bland annat RF-SISU Västra Götaland kring ett kompetenscentrum för elitidrott. Genom ett nav där staden, idrottsrörelsen, akademien och näringslivet ingår kommer stödet till elitsatsande individer och lag öka. Det kommer i sin tur skapa positiva effekter för den stora gruppen föreningsaktiva barn och unga som har elitidrottare som viktiga förebilder, vilket också kommer bidra till att stärka Göteborg som idrottsstad.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram ett idrottspolitiskt program i samverkan med relevanta aktörer, inklusive föreningslivet. Det idrottspolitiska programmet ska ge stöd och vägledning för stadens olika nämnder i deras arbete med fritids- och idrottsverksamhet. Programmet ska ge en gemensam riktning i frågor som rör bland annat idrott, fysisk aktivitet och föreningslivet samt innehålla en bredd- och elitidrottsstrategi. Ett genomtänkt program för utveckling av Göteborgs Stads fritids- och idrottsområden ska gynna utvecklingen av jämlik och sammanhållen stad. Idrotts- och föreningsnämnden ska ha ett nära samarbete med fastighetsnämnden och byggnadsnämnden för att få bättre styrning på de planer som avser idrott- och hälsoverksamhet.

Göteborg har stora möjligheter att med enkla medel erbjuda fler träningsmöjligheter i stadsmiljön. Det är också viktigt att bevara och utveckla ytor för spontanidrott och annan hälsofrämjande aktivitet, inte minst för att främja sociala aktiviteter och gemenskap. Nämnden får därför i uppdrag att tillsammans med park- och naturnämnden ta fram en plan för utveckling och lokalisering av fler ytor för spontanidrott. Det är därutöver viktigt att nämnden fortlöpande inventerar sina övriga idrottsanläggningar så att eftersläpningar av underhåll kan undvikas.

Nämnden ska möjliggöra hög nyttjandegrad och god service till föreningsliv och allmänhet genom ökad flexibilitet i stadens anläggningar. Nämnden ska också verka för samverkansformer och partnerskap med föreningsliv och skolor för att anläggningarna i staden ska både anläggas, finansieras, nyttjas och drifas så effektivt som möjligt.

Staden växer betydligt och det är av största vikt för stadens utveckling att vi har föreningar som kan bygga egna anläggningar som komplement till det kommunala byggandet. Därför får idrotts- och föreningsnämnden ett ökat utrymme att bevilja kommunal borgen.

Nämnden har även fått i uppdrag av kommunfullmäktige att vara mellanhyresvärd för lokaler som ingår i hyresmodellen för förenings- och kulturlivet. När nämnden har följt upp modellens ändamålsenlighet, exempelvis gällande fördelningen och antalet lokaler som ingår i hyresmodellen samt hyresnivåer, ska nämnden göra en översyn av lokalbidraget. Analyser ska göras om hur höjningarna slår och vilka förändringar i lokalbidraget som bör göras. Det är viktigt att föreningslivet har tillgång till en variation av utrymmen för att möta olika behov av tränings- och samlingslokaler samt kanslier. Många av de lokaler som används av föreningar, som inte kräver klassiska idrottsanläggningar, är enkla lokaler med låg hyra. Det är viktigt att staden inte bygger bort den typ av enkla lokaler som föreningslivet kan ha råd med. Genom en sådan inriktning kan föreningslivet i ännu större utsträckning bidra till en ökad trygghet i staden genom de flöden av människor som rör sig till och från lokaler från tidig morgon till sen kväll. Inom ramen för arbetet med att inventera föreningslokaler får nämnden i uppdrag att, i samverkan med lokalnämnden, AB Framtiden och Higab, utreda hur utbudet och tillgången till verksamhetslokaler för föreningslivet kan stärkas ytterligare i staden.

Kommunens service till föreningarna ska innefatta rådgivning, vägledning och förenklade regelsystem för att underlätta rekryteringen av nya ledare, funktionärer och fler frivilligarbetare. Nämnden ska underlätta för föreningslivet genom stöd, regel- och rutinförenklningar samt genom att stötta goda exempel och initiativ från föreningslivet, exempelvis initiativ för att motverka och hantera sexuella övergrepp och mobbning.

I 2021 års budget avsattes fem miljoner kronor per år de kommande fyra åren för ridsporten, vilket är medel som ska användas för att stödja föreningar genom investeringsbidrag. För de kommunalt ägda anläggningarna har investerings- och underhållsbehovet uppskattats till cirka 100 miljoner kronor. Då dessa investeringar och underhållsåtgärder åligger fastighetsnämnden kan fastighetsnämnden behöva höja hyran, vilket idrotts- och föreningsnämnden kan kompensera genom bidrag. I 2022 års budget får idrotts- och föreningsnämnden ett utökat anslag som succesivt ökar under åren 2022–2024. Anslaget avses användas såväl för att kompensera för höjda hyror som till investeringsbidrag till föreningar.

De kommunala badhusen är i dag utspridda på flera kommunala huvudmannaskap. Upplägget försvårar för badgäster som nyttjar fler än en anläggning men också för föreningar som bedriver verksamhet i flera anläggningar. En mer övergripande och sammanhållen lösning behöver komma till stånd. Det är viktigt att alla får möjlighet att lära sig simma. Tillsammans med föreningsliv och i samverkan med grundskolenämnden erbjuds simundervisning till barn och unga. Eftersom tillgången till bassänger är begränsad måste de som inte når kunskapsmålen i skolan prioriteras.

Pandemin har slagit hårt mot hela samhället och även mot föreningslivet i staden. Föreningar har drabbats ekonomiskt men också genom förlorade medlemmar och ledare, och statistik från Riksidrottsförbundet visar att de grupper som står längst ifrån meningsfull fritid har påverkats mest av pandemin. Flera åtgärder har vidtagits för att underlätta för föreningarna och för att hålla föreningslivet levande. För att ytterligare bidra till möjligheterna till omstart tillförs nämnden medel för ett utökat stöd till föreningslivet för att mildra konsekvenserna av covid-19. Nämnden får också ett utökat anslag för att påbörja arbetet med att återetablera ledartillförseln, vilket innebär att nämnden arbetar riktat med att stödja föreningslivet i ledarrekrytering och långsiktig ledarförsörjning och utveckling för unga ledare inom föreningslivet. Föreningslivet bygger på ideellt arbete och för att inte riskera att på sikt ytterligare bidra till minskad vilja till ideella insatser måste staden slå vakt om och bidra till att vårda den traditionen. Stödet ska syfta till att attrahera och motivera unga ledare att gå in i ledarskap och ta ansvar genom att erbjudas utbildning och personlig utveckling. Det kan även användas till att erbjuda ekonomisk ersättning i form av arvode kopplat till deltagande i exempelvis program eller utbildningar som syftar till att stärka ledarskapet. Däremot ska stadsbidraget inte gå till arvodering av själva ledaruppdraget eftersom det riskerar att få motsatt effekt för den föreningstradition som bidragit med så mycket gott till vårt samhälle. Medel i form av eventuella arvoderingar ska därför användas för att utveckla ledarskap, istället för att upprätthålla ledarskap. Medel ska inte heller användas för föreningspooler.

Göteborg behöver ett nytt centralbad

Valhallabadet, som står för cirka 50 procent av alla badbesök i Göteborg, är i dåligt skick. Det skulle få betydande negativa konsekvenser för göteborgarna om Valhallabadet behöver stänga. Ett nytt attraktivt centralbad som skapar förutsättning för ett levande föreningsliv och en god folkhälsa är därför angeläget. Investeringsmedel är sedan tidigare avsatta för detta ändamål.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att genomföra upphandlingar av drift i den kommunala gymverksamheten.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att ta fram en årlig uppföljning av hur bidrag och subventioner fördelas mellan olika idrotter och aktiviteter.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med Passalen, utveckla samverkan med grundskolenämnden och skolan som arena kring insatser för att nå elever med funktionsnedsättning med aktiviteter.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att inom ramen för arbetet med att inventera föreningars lokalbehov, i samverkan med lokalnämnden, AB Framtiden och Higab, utreda hur utbudet och tillgången till verksamhetslokaler för föreningslivet kan stärkas ytterligare.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att göra en översyn av lokalbidraget och ta fram eventuella förslag på förändringar.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.1, 1.5.4, 1.5.5, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Kretslopp- och vattennämnden

Övergripande ansvar

Nämndens ansvar är att bidra till att skapa ett kretsloppssamhälle. I uppdraget ingår att tillgodose invånare och övriga brukare inom Göteborgs Stads behov av en säker, effektiv och miljömässig vattenförsörjning och avloppshantering samt verka för en god resurshushållning. Nämnden ska också tillgodose behovet av att på ett effektivt och miljömässigt sätt få sitt hushållsavfall insamlat, transporterat, återanvänt, återvunnet och bortskaffat. Det förutsätter ett nära samarbete med övriga planerande nämnder. Nämnden har ett extra ansvar att skapa en förutsägbarhet och transparens i taxe- och avgiftsnivå mot stadens invånare och övriga brukare inom sitt ansvarsområde.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska vara en naturlig del av ett kretsloppssamhälle: med tillgång till rent, gott och hälsosamt vatten, bra avfallshantering med högsta möjliga återvinning samt ett säkert avloppssystem för att hålla göteborgarna friska.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs närhet till vatten är en enorm tillgång. Att kunna njuta av ett glas vatten, ta sig ett svalkande dopp i havet eller närmaste sjö är för många en självklarhet. Det är kretslopp- och vattennämndens uppgift att säkra rent dricksvatten nu och i framtiden samtidigt som nämndens arbete bidrar till levande hav, sjöar och vattendrag genom en säker avloppshantering.

Närheten till vatten gör Göteborg känsligt för havsnivåhöjningar samtidigt som kraftiga skyfall ökar trycket på stadens vattenhantering. Det pågående arbetet med att klimatsäkra staden genom bland annat älvkantsskydd måste synkas med stadens skyfallsarbete och dagvattenhantering för att inte suboptimera nödvändiga investeringar.

Göteborg ska ha en hög leveranssäkerhet av dricksvatten varför det krävs ökade investeringar och reinvesteringar i vatten- och avloppsnätet. Det krävs för att tillgodose ett ökat behov, klara klimatförändringarna samt för att större delar av nätet är ålderstiget och där reinvesteringar därför är nödvändiga.

Den cirkulära ekonomin är på framfart vilket utvecklar avfallshanteringen. Möjligheterna för göteborgarna att sortera sitt avfall behöver bli bättre och samtidigt möta behovet av flexibilitet. Det är i flerbostadshus som minst hushållsavfall sorteras och därmed det område som nämnden behöver fokusera extra på för att nå ett hållbart samhälle.

VA-systemet, en självklar del i stadsplaneringen

Genom en helhetssyn på avloppssystemet kan staden göra kostnadseffektiva åtgärder som minimerar påverkan på recipienter och klimat samtidigt som slamkvaliteten upprätthålls för att möjliggöra fortsatt återvinning av fosfor.

Arbetet med läcksökning ska fortsätta. Genom att upptäcka läckage i ett tidigt skede minimeras mängden renat dricksvatten, som inte når slutanvändaren, samtidigt som kostnader och miljöpåverkan minimeras. I dag är systemet kombinerat (både spill- och dagvatten i samma rör) i centrala delarna av staden medan det är ett separerat längre ut i systemet. För att minska mängden tillskottsvatten till Ryaverket bör det kombinerade systemet på sikt bytas ut, vilket kommer ta många decennier. När dagvatten ska släppas i recipient istället för till Ryaverket tillkommer krav på dagvattenrening. Nuvarande miljötillstånd för Ryaverket löper ut 2036. Betydande investeringar kommer vara nödvändiga för att klara av ökade krav på vattenreningen samtidigt som staden växer. Hur stor investering som behövs avgörs delvis av hur mycket dagvatten som leds till reningsverket. Reningsverket behöver nämligen dimensioneras för att klara toppar vid stora mängder regn om inte regnet kan samlas upp och fördröjas på annat sätt i staden. Genom att exempelvis planera för dagvattendammar i stadsrummet kan vattnet renas lokalt, dessutom kan en vattenspegel bidra med stadsqualitéer. Ett annat exempel är att bygga idrottsplatser som klarar av att bli översvämmade vid skyfall för att fördröja vattenmassorna. Detta arbete behöver ske samordnat med flera nämnder, exempelvis park- och naturnämnden.

Kretslopp- och vattennämnden är ansvariga för stadens VA-planering och skyfallsarbete. Tidig projektering av VA-hantering i ett stadsbyggnadsprojekt kan spara både pengar och utrymme. Eftersom exploateringsekonomin för ett detaljplanlagt område inte innehåller kostnaden för dragning av VA fram till området kan detta innebära betydande kostnader för staden. Det samma gäller ifall stadens arbete med skyfall och dagvatten inte synkas med klimatsäkringsarbetet. För att optimera stadens samlade investeringsbehov behöver kretslopp- och vattennämnden få en tydligare roll i stadsplaneringen. Inte minst med tanke på det ekonomiska läget som staden befinner sig i samtidigt som stadens utbyggnad går på högvarv.

Rent dricksvatten är livsnödvändigt

I takt med att staden växer behöver råvattenkällan, Göta älv, kombineras med andra råvattenkällor för att upprätthålla robusthet och redundans. Det är ett arbete som måste ske tillsammans med andra kommuner. Fokus behöver därför fortsatt vara på regionalt samarbete kring råvatten.

Under 2021 påbörjades ett samarbete mellan nämnden och Göteborgs energi för att hitta synergier och dra nytta av varandras erfarenheter gällande digitalisering. Arbetet är viktigt för att bland annat öka incitamenten för att hushålla med gemensamma vattenresurser. Dessutom ges förutsättningar att skapa enhetliga och användarvänliga tjänster ut mot kund. Samarbetet ska fortsätta till dess att införandet av tjänsterna är införda.

Ökad sortering av avfall

Göteborg växer och med det även antalet göteborgare som ska ha möjlighet att sortera avfall. Därför är det av hög prioritet att den planerade kretsloppsparken i södra Göteborg förverkligas. Samtidigt behöver det bli enklare att sortera avfall centralt, även utan bil. Ett ytterligare incitament för hushållen att sortera sitt avfall är att det från och med 2022 är fria besök på stadens återvinningscentraler.

För att Göteborg på allvar ska bli ett kretsloppssamhälle behöver sorteringen av avfall öka. På så sätt kan fler material återbrukas vilket skapar förutsättningar för en mer cirkulär ekonomi. Nämnden ska därför arbeta aktivt med att hitta lösningar som ökar andelen avfall som sorteras och återvinns. Om inte hushållen sorterar sitt avfall kommer det krävas större investeringar i sorteringsanläggningar. Den nya förbränningsskatten spår ytterligare på kostnaderna för avfallshanteringen. Dialogen mellan kretslopp- och vattennämnden, Renova och Göteborgs Energi behöver öka för att möjliggöra fossilfri fjärrvärme. I dag bor ungefär 80 procent av göteborgarna i flerbostadshus. Här har inte vikttaxan på hushållsavfallet samma effekt som för enfamiljshus. Det är i flerbostadshus som minst hushållsavfall sorteras och därmed det område som behöver utvecklas mest. Därför ska nämnden tillsammans med fastighetsägarna utreda hur sorteringen av avfall i flerbostadshus kan öka.

Stor osäkerhet råder kring insamling av förpackningar och tidningar. Regeringen har i flera förordningar ändrat förutsättningarna för fastighetsnära insamling utan att ett nytt system har kommit på plats. Från och med 2022 övertar kommunerna ansvar och kostnad för insamling av tidningspapper. Dagens system där Förpacknings- och tidningsindustrin (FTI) ansvarar för insamlingen och tömningen av återvinningsstationerna fungerar inte. Stationerna är ofta överfulla. Genom att öka den fastighetsnära insamlingen kan hushåll sortera större del av sitt avfall nära hemmet och slipper ta sig till återvinningsstationer som ofta ligger en bit bort. Nämnden behöver fortsätta att bevaka utvecklingen med målet om att erbjuda göteborgarna fastighetsnära insamling. I samband med det bör möjligheten till insamling med färgade påsar särskilt beaktas.

Göteborg har för avsikt att den biologiska behandlingen av hushållens matavfall ska öka. Avsikten med andelsökningen är att sluta kretsloppen mellan stad och omland och samtidigt öka produktionen av biobränslen. Nuvarande anläggning i Marieholm är inte anpassad för dagens behov och behöver på sikt ersättas. Nämnden ska därför genomföra en utredning där framtidens hantering av matavfall studeras.

Nedlagda deponier har en ständig påverkan på omgivande mark och vatten. Det är därför dags att påbörja arbetet med att sanera gamla miljöskulder. Kretslopp- och vattennämnden är ansvarig för stadens tillsyn av deponier. Sedan 2020 har skattekollektivet ansvar för Stadens nedlagda deponier. Deponin vid Välen är den deponin i Göteborg med mest negativ miljöpåverkan. Deponin gör området till ett av Sveriges mest förorenade områden, med höga halter av kvicksilver och PCB. På sikt behöver området saneras, därför ska nämnden ta fram en kostnadsberäknad åtgärdsplan för området där det framgår när i planperioden kostnaderna uppstår. I uppdraget ingår även att utreda möjligheterna till extern finansiering, exempelvis statlig.

Nämndens ansvarsområde är en del av vardagen för alla göteborgare. Det ställer höga krav på service. För många är ett besök på någon av stadens återvinningscentraler (ÅVC) stressande. Att veta var och hur saker ska slängas är inte en självklarhet, därför ska extra fokus läggas på kundbemötandet på stadens ÅVC:er. Det ska vara lätt att göra rätt. Möjligheten att via ombud skicka sitt avfall till återvinningscentral behöver utvecklas och utredas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kretslopp- och vattennämnden får det samordnade uppdraget att, tillsammans med fastighetsnämnden och byggnadsnämnden, säkerställa att arbetet med en ny kretsloppspark i södra Göteborg påskyndas.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsätta samarbeta med andra kommuner för att säkra alternativa råvattentäkter.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur boende i flerbostadshus kan uppmuntras att minska mängden osorterat avfall.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur hanteringen av matavfall kan förbättras.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för sanering av deponin vid Välen där det tydligt framgår när i planperioden kostnaderna uppstår för skattekollektivet samt möjligheterna till extern finansiering.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 1.6.1, 1.6.2, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.3.5, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Kulturnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden har ett övergripande ansvar för att driva och samordna stadens kulturstrategiska arbete och fullgöra de uppgifter som enligt lag åläggs kommunen. Nämnden har även ansvar för Göteborgs kommunala musei-verksamhet och biblioteksverksamheten. Nämnden ska aktivt bidra i den strategiska stadsplaneringen, och har en konsultativ roll gällande inriktningen av kulturverksamheten i Göteborg. Nämnden ska bedriva och utveckla publika kulturinstitutioner och mötesplatser som inte åligger annan nämnd. Därtill ska nämnden bidra till utvecklingen av kulturvärden i stadsutvecklingen.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en levande kultur-, idrotts, och evenemangsstad för både boende och besökare.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs Stad ska skapa goda förutsättningar för stadens institutioner och det fria kulturlivet för att erbjuda kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att tillgängliggöra kulturen för fler, inte minst de grupper som sällan tar del av stadens kulturliv.
- Göteborgs Stad ska verka för att kulturperspektivet är en integrerad del i stadsutvecklingen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kulturen för samman människor av olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse. En tillgänglig kultur för alla göteborgare ökar förutsättningarna för delaktighet och förståelse, människor emellan. Kulturen ska kännetecknas av frihet, mångfald och kvalitet. Kulturupplevelser är ett mänskligt behov och nämndens fokus ska vara att nå utanför de grupper som vanligtvis tar del av kulturen.

Kulturen ska stå för både det traditionella och det experimentella. Det fria uttryckssättet bidrar till ett öppet och tolerant samhälle. Det göteborgska kulturarvet har alltid berikats av människor med annan kulturell bakgrund än den svenska.

Under flera år har en allt större andel av nämndens budget finansierat fasta kostnader. Det ger en allt mindre del som kan gå till kulturens utövande. Kulturnämnden ska ha en ekonomi i balans och pengarna ska i största möjliga mån omsättas till kulturell verksamhet. I linje med ambitionen att pengarna ska

nå kulturen ska kulturnämnden säkerställa att nämndens kärnverksamhet, såsom biblioteksverksamheten, stadens kulturinstitutioner samt kulturstödet till det fria kulturlivet står i fokus. Beslutade uppdrag ska på ett tydligt sätt följas upp och genomsyra verksamheten.

Tydlighet och öppenhet i kulturstödet

Politikens uppgift är inte att styra kulturen, utan att förbättra förutsättningarna för det konstnärliga skapandet och för den enskildes upplevelser. Stadens kulturpolitik ska skapa goda förutsättningar för konsten och konstnärerna. Till detta hör att fördela kulturstöd till det fria kulturlivet som dans, teater och musik. Det råder i dag en stor konkurrens om tillgängliga medel, samt en diskrepans mellan befintligt stöd och kvalificerade ansökningar. En omfördelning av medel inom ram är en möjlighet att förstärka kulturstödet.

Det fria kulturlivet har en viktig plats i vår stad. Fria teatergrupper, danskompanier, musikgrupper och andra, svarar för kulturens bredd och är en förutsättning för förnyelse. För att kunna vara en utmanande kraft måste dessa få utvecklas på egna villkor och inte alltid vara en direkt eller indirekt del av den kommunala verksamheten.

Attraktiva museer och tillgängliga samlingar

Stadens samlingar utgör ett stort och betydelsefullt historiskt, vetenskapligt och ekonomiskt värde. Samlingarna ska hanteras på ett respektfullt och ändamålsenligt sätt, och i så stor utsträckning som möjligt visas för allmänheten.

Staden har haft en historisk skuld gentemot samlingarna då många av magasinerna har varit i undermåligt skick, och arbetet med nya magasin som beslutades om 2021 går nu in i nästa skede. På sikt ska alla samlingar digitaliseras för såväl en intresserad publik som för studier och forskning.

Stadens museum är attraktiva besöksmål med utställningar av hög klass. Konstmuseet är Sveriges tredje mest besökta museum och Röhsska har ett statligt uppdrag för att arbeta med gestaltning i stadsmiljön, båda institutionerna är av stort nationellt vikt.

Stadens museer har under flera år stått inför stora utmaningar gällande arbetsmiljö, säkerhet, tillgänglighet och klimatkrav för samlingarna. Röhsska museet har genomfört en omfattande renovering och nu pågår till- och ombyggnad av Sjöfartsmuseet med återöppning i slutet av 2022.

Kommunfullmäktige har gett Higa i uppdrag att påbörja projektet med en om- och tillbyggnad av Göteborgs Konstmuseum. Entreprenaden ska påbörjas 2025 och färdigställas 2027. Därefter sker inflyttning av samlingar och en invigning är planerad till 2028.

Kommunfullmäktige också har gett kulturnämnden i uppdrag att omlokalisera Konsthallen då lokalen har ett flertal brister. Då tidigare förutsättningar förändrats behöver nämnden göra ett omtag gällande arbetet med nya lokaler för Konsthallen. I dag finns ett stort intresse för eget skapande och därför vill nämnden genom en konstsalong uppmärksamma detta. Konstnärer inom bildkonst eller skulptur kan söka till konstsalongen. En jury bedömer och väljer ut vilka verk som ställs ut. Själva utställningen kommer att ske i någon av kulturnämndens lokaler. Den första konstsalongen är tänkt att genomföras 2023.

Biblioteken – en ingång till kulturen

Biblioteken ska vara en tillgång för de som vill läsa, lära, låna och inspireras till vidare läsning och studier. Stadens bibliotek ska finnas där göteborgarna rör sig samt vara tillgängliga när besökare har tid att besöka dem. Mer öppna bibliotek har fallit väl ut, därför är ambitionen att öppna ytterligare. Biblioteken ska vara i takt med tiden, i detta spelar digitaliseringen en viktig roll. Biblioteken ska vara till för alla och bygga på att det gemensamma rummet respekteras.

Biblioteksutredningen fastslår att folkbiblioteken är väl placerade med hänsyn till stadens framtida stadsutveckling. Utredningen blir vägledande för stadens framtida biblioteksorganisation. I centrala Göteborg kommer i början av 2022 Stadsbibliotek 300 m² omlokaliseras till en ny lokal belägen i Brunnsparken.

Endast 4 av 10 föräldrar läser högt för sina barn och läsning är helt avgörande för att elever ska kunna tillgodose sig kunskaper i alla ämnen i skolan. Läsfrämjande och uppsökande insatser behövs för att öka barn och ungas läsande, inte minst i utsatta områden och gärna i samarbete med civilsamhället.

Trots krav på skolorna att tillhandahålla skolbibliotek till eleverna förlitar sig ett flertal kommunala och fristående skolor på folkbiblioteken för att täcka elevernas behov av litteratur och stöd från utbildade bibliotekarier. Stadens bibliotek är en mycket viktig samhällsfunktion. I utsatta områden fyller biblioteksverksamheten även en central roll som mötesplats. Biblioteken i Hjällbo och Biskopsgården är i behov av upprustning och staden behöver samverka för att möjliggöra och utveckla biblioteksverksamheten och dess miljöer.

Byggnationen av Kulturhuset Bergsjön pågår och planeras att öppnas i halvårsskiftet 2022. Kulturhuset blir en mötesplats för såväl bergsjöbor som övriga göteborgare och blir ett nav för kreativitet samtidigt som biblioteket blir mer tillgängligt. Även planeringen av Backa kulturhus pågår i enlighet med uppdraget.

Kultur för barn och unga

Barnens roll i kulturlivet ska stärkas. Barn och ungdomar ska tidigt komma i kontakt med kultur i förskolan och skolan, och inte enbart lära sig att konsumera kultur utan även ges möjlighet att själva skapa. Kulturskolan, Skapande skola

samt nätverken *Kultur i förskolan* (KULF) och *Kultur i skolan* (KULIS) är några viktiga beståndsdelar i detta arbete. Längre har staden brustit i likvärdig tillgång till kultur för barn och unga. Det nya bokningssystemet KULBO, som nu introduceras, kommer att möjliggöra att dessa olikheter minskas. Detta tillsammans med *Göteborgs plan för barn- och ungekultur 2020–2023* kommer att stärka tillgången för kultur för denna grupp. Ett av kulturnämndens prioriterade mål är att fortsatt arbeta aktivt för att unga ska ta del av de befintliga kulturinstitutionernas verksamhet, bland annat Konstmuseet, Stadsbiblioteket och Frilagret.

Kultur för äldre

Kulturförvaltningen har, bland annat genom *Speldags*, möjlighet att erbjuda populära och kvalitativa kulturupplevelser för våra äldre på äldreboenden och knutpunkter. Tillgången till kulturupplevelser har varierat stort i staden. Med den nya nämnden för äldre som infördes 2021 finns möjligheten att stärka kulturupplevelser för äldre i staden. Kultursommarjobben bidrar till att erbjuda ett spännande och varierat kulturutbud för turister och göteborgare samtidigt som unga får möjlighet att arbeta med konst och kultur på professionella villkor. För att öka äldres tillgång till kultur har kulturnämnden, i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utvecklat så att kultursommarjobben även vänder sig till äldreboenden samt knutpunkter för äldre. Det goda arbetet ska utvärderas för fortsattning sommar 2022.

Förbättrade villkor för kulturens entreprenörer och utövare

Ett levande kulturliv i en modern stad är en viktig del av stadens kreativa näring och bidrar till dess attraktionskraft för såväl människor som företag. Samtidigt möjliggör en växande stad ett kulturliv med plats för såväl det högkvalitativa som det breda och det smala. Kultur och tillväxt går hand i hand. Staden ska ha ett öppet och gynnsamt förhållningssätt gentemot entreprenörer inom kulturområdet som önskar bidra till stadens spirande kulturliv.

Staden ska inte konkurrera med entreprenörer inom kulturområdet, men bör bidra till det breda utövandet och med det ge bra förutsättningar även för framtidens spets.

Göteborg har alla möjligheter att bli ett nav för filmindustrin i Sverige. Det kräver fortsatt en öppenhet gentemot filmskapare och en medveten strategi från stadens sida när det gäller filmpolitik och förhållningssätt gentemot filmkonst och filmindustri. Därför antog nämnden i maj 2021 *Handlingsplan för rörlig bild 2021–2025*.

Göteborg – en del av Västra Götalandsregionen

En del av ansvaret för de kultursatsningar som sker i Göteborg ligger hos andra huvudmän såsom staten och regionen. Därför måste Göteborg vara en aktiv röst i kultursamverkansmodellen samt vara öppen för samverkan i de fall det kan gynna kulturverksamheter i Göteborg. Det pågår en dialog mellan Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen om den fortsatta hanteringen av de samfinansierade kulturinstitutionerna i Göteborg. Det är viktigt att processen fortsätter.

En fristad för det fria ordet

I stora delar av världen förföljs eller hotas författare, journalister och andra konstnärer när de använder sig av det fria och ocensurerade ordet i kampen för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. 1996 blev Göteborg den första fristaden i Sverige och har sedan dess tagit emot konstnärer från åtta länder. Det fria ordet och kulturlivet ska fortsätta att försvaras, och fristadsprogrammet ska därför värnas.

Konsten i det offentliga rummet

Kulturnämnden ska vara en aktiv part i stadsutvecklingen. Detta för att säkerställa att konstnärliga och kulturella värden utvecklas och tas tillvara i stadsrummet. Regeln om att en procent av byggkostnaderna ska avsättas för utsmyckning är under utredning för att förbättra processen kring enprocentregeln. Detta då roller, mandat, finansieringsmodell och upphandlingsrutiner inte är tydligt definierade.

Utsmyckningen av det offentliga rummet är en signal om att konsten får och bör ta plats i staden. De medlen, främst genom Charles Felix Lindbergs donationsfond, som används för att köpa in konstverk till offentliga platser, ska aktivt förvaltas. Det är kommunfullmäktige som via lagda motioner fattar beslut om vilka förslag som ska bli verklighet. Därefter ansvarar Göteborgs konst för konstverkens färdigställande och utsmyckningen av stadens offentliga rum i samverkan med park- och naturnämnden.

Vem som bär ansvaret för konsten i stadens verksamhetslokaler såsom äldreboenden och skolor är idag delvis oklart på grund av de organisationsförändringar som skett de senaste åren. Ansvaret behöver klargöras och tillräcklig kompetens och kapacitet säkerställas för att omhänderta konsten på ett hållbart sätt så den kan komma fler göteborgare till del.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kulturnämnden får i uppdrag att, utifrån biblioteksutredningen arbeta med den lokalbehovs- och personalplan som redovisas hösten 2021.

Kulturnämnden får i uppdrag att utifrån utredningen följa upp regeln om att en procent av byggkostnaderna avsätts för utsmyckning tillämpas på ett ändamålsenligt sätt.

Kulturnämnden får i uppdrag att realisera om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum.

Kulturnämnden får i uppdrag att utreda och se över avgifter för skolbibliotek gällande de folkbibliotek som används som skolbibliotek av de fristående skolorna.

Kulturnämnden får i uppdrag att fortsätta sökandet efter lokaler för en omlokalisering av Konsthallen.

Kulturnämnden får i uppdrag att under 2022 utreda möjligheterna att under 2023 genomföra en konstsalong.

Kulturnämnden får i uppdrag att åtgärda de brister i arbetsmiljön som framkommit i stadsrevisionens granskning.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.6.1, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Lokalnämnden

Övergripande ansvar

Lokalnämndens ansvar är att säkerställa god fastighetsförvaltning, tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter och ge god service till de som använder lokalerna.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Lokaler som inte används av staden ska avyttras.
- Lokalnyttjandet ska vara effektivt.
- Nämnden ska ligga i framkant när det gäller att bygga miljösmart, ekonomiskt och brukarvänligt.

Kommunfullmäktiges inriktning

Efterfrågan på verksamhetslokaler ökar i takt med att staden växer. Detta ställer krav på smarta lokaler som är ändamålsenliga och förklarar de behov som efterfrågas. I detta syfte, och för att skapa bättre översyn och flexibilitet, valde kommunfullmäktige att fatta beslut att ansvaret för stadens hyresmodell och hyressättning av lokalerna i nämndens bestånd också ska ligga på lokalnämnden. Förändringen innebär bättre förutsättningar för god ekonomistyrning gällande balans mellan intäkter och kostnader för nämnden samt styrning över användandet av beståndet.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om en ny hyresprincip som börjar gälla 1 januari 2022. Kommunfullmäktige har även beslutat om en ny organisation för stadsutveckling med syfte att stärka samverkan inom stadsplaneringen inom staden. Lokalnämnden är en av de berörda nämnderna i omorganisationen och frågan om en reviderad modell för hyressättning kommer att diskuteras igen med anledning av denna förändring.

Investeringsrelaterade kostnader som följer av större ny- och ombyggnationer (evakuerings, rivnings- och nedskrivningskostnader) är inte hyresgrundande i den antagna hyresprincipen eftersom kostnaderna, som är av engångskaraktär, är svårbedömda då många faktorer kan påverka utfallet. Kommuncentrala medel avsätts därför för detta. Nämnden har en stor investeringsvolym vilket ställer extra krav på god kontroll och uppföljning samt en strategi för att få bukt på de oförutsedda kostnadsökningarna.

Då stadens övriga nämnder är hänvisade till att hyra sina lokaler av nämnden ligger ett stort ansvar på att påvisa en kostnadseffektiv verksamhet och att stadsutvecklingsprocessen är sammanhållen. Facknämndsutredningen spelar därför en stor roll för stadsplaneringen och detta gäller även för lokalnämnden. Den nya organisationen ska bidra till att identifiera behov, potentiell utveckling och bidra till en kostnadseffektiv verksamhet genom en förbättrad planering. Nämnden behöver dock också, tillsammans med privata och idéburna aktörer, bygga nytt, underhålla och effektivisera användandet av lokaler.

Lokalförvaltningen är en stor byggnadsentreprenör och bör därför vara en framträdande aktör i stadens miljöarbete, samtidigt som de har en god kostnadskontroll. Förvaltningen ska aktivt bidra i arbetet att säkerställa giftfria miljöer. I framtida byggprojekt ska nämnden söka den process som gör minst avtryck i miljön. Av detta följer att de lokaler som nämnden ansvarar för ska ha hög miljöstandard.

I en stad där det finns stora behov av ytterligare verksamhetslokaler krävs långsiktighet. Staden ska i största möjliga mån bygga lokaler som håller över tid, för att möta både efterfrågan och för att hushålla med våra gemensamma resurser. Det görs delvis genom att fortlöpande utveckla energisparåtgärder, minska behovet av reparationer och värna resurserna för planerat underhåll. I det arbetet är det även viktigt att, i den ordinarie planeringen, i samverkan med berörda nämnder, integrera social infrastruktur i nämndens nuvarande bestånd för att få en sådan effektiv lokalnyttjande som möjligt, exempelvis att införa förskolelokaler i bostadshus där detta är möjligt.

Staden växer och behöver nya flexibla lokaler

Under alldeles för lång tid har det byggts för få förskolor och skolor och i dag är flera av stadens grundskolor fulla och nya behöver byggas. Därför är det viktigt att staden hittar vägar för att snabba på byggandet av nya flexibla lokaler, där konceptlösningar kan vara en del för att säkerställa ett levande Göteborg där alla, oavsett vart man befinner sig i livet, ska kunna bo och verka i staden. I detta arbete ska också nämnden säkerställa att tillräckligt många säkerhetsklassade lokaler finns tillgängliga för övernattnings vid idrottscuper och ungdomsevenemang.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Lokalnämnden får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, fortsätta skapa goda förutsättningar för en effektivare lokalprocess samt skapa en tydligare roll och påverkansmöjlighet för verksamhetsdrivande nämnders roll i processen.

Lokalnämnden får i uppdrag att, tillsammans med de nämnder som hyr lokalnämnden, arbeta för att minska lokalkostnaderna genom avyttringar, ett långsiktigt strategiskt underhållsarbete och omställningar av boendeformer.

Lokalnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi, tillsammans med berörda nämnder, för att planera fastighetsutveckling, avyttring, omstrukturering och anpassning av nämndens fastighetsbestånd.

Lokalnämnden får i uppdrag att göra en inventering av vilka skolor som har lokaler som lämpar sig för logi samt hur många logiplatser staden kan erbjuda vid event och cuper.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.5, 3.2.1, 3.2.3, 3.2.4, 3.3.1, 3.3.2.

Miljö- och klimatnämnden

Nämndens övergripande ansvar

Miljö- och klimatnämnden har ansvar för den lokala tillsynen av lagar som rör miljö och hälsa. Nämndens myndighetsutövning och tillsyns- och tillståndsarbete ska prioriteras och utvecklas med syfte att säkerställa göteborgarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för verksamhetsutövare i Göteborg. Miljö- och klimatnämnden har ansvar för att mäta och rapportera de klimatpåverkningar som uppstår i staden samt ansvarar för det staden-övergripande strategiska miljö- och klimatarbetet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs klimatavtryck är nära noll 2030.
- Det ska vara enkelt för göteborgare att leva hållbart och invånarnas ekologiska fotavtryck ska minska.
- Tillsyns- och tillståndsverksamheten ska bedrivas effektivt och rättsäkert utan att orsaka onödigt krångel för stadens företagare.
- Fusk och lagöverträdelse ska minska för att säkerställa en konkurrens på lika villkor mellan företag och för att värna människors hälsa och en god miljö.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborg ska vara en öppen och modern stad. Tillsammans skapas ett Göteborg där grön tillväxt möjliggör livskvalitet för alla göteborgare, samtidigt som hänsyn tas till kommande generationer. Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden. Staden behöver därför säkerställa ett hållbart nyttjande av ekosystemtjänster och samtidigt behövs plats åt varierande miljöer för att skydda och återställa den biologiska mångfalden.

Under 2021 infördes en ny miljöstyrning i Göteborgs Stad där nämnden är motorn i att driva och samordna arbetet utifrån nämndens uppdrag. Med ett nytt miljö- och klimatprogram och ett miljöledningssystem som ska användas som verktyg för

att nå målen i det nya programmet, är nämnden dessutom ansvarig att koordinera arbetet inom och mellan programmets strategier samt genomföra löpande process-uppföljning. En prioriterad uppgift för nämnden är att fortsatt implementera detta i den ordinarie verksamheten genom bland annat utbildning och stöd.

Samarbete för att nå miljö- och klimatomställningen

Tillsammans med företag och organisationer blir omställningen mot ett hållbart samhälle möjlig. Framtagande av ny grön teknik och affärsmodeller ska därför uppmuntras. Utan grön tillväxt är det omöjligt att nå globala klimatmål och samtidigt bibehålla kvalitetsnivån i välfärden. Särskilt viktigt är det att nämnden jobbar för att befintlig miljöteknik introduceras och får spridning inom staden.

Miljö- och klimatarbetet behöver bedrivas på alla nivåer i kommunen. Nämnden är tillsammans med kommunstyrelsen ansvariga för implementering av miljö- och klimatprogrammet samt miljöledningssystemet. I programmet fastställs stadens miljö- och klimatmål genom bland annat indikatorer som är till för att stärka uppföljningen av miljö- och klimatarbetet i staden. Nämnden ansvarar över indikator gällande naturvårdsinriktad skötsel som ska avslutas under 2022. För det fortsatta arbetet avsätts medel i budget.

Inom ramen för miljö- och klimatprogrammet ska nämnden inrätta ett referensråd för miljö- och klimatprogrammet som ska ersätta *Fossilfritt Göteborg*.

Miljöledningssystemet gör kommunens miljöarbete mer systematiserat och effektivt. Genom ett stadengemensamt system kan synergier i form av samordnad uppföljning, analys, erfarenhetsutbyte och lärande uppnås. Nämnden ska fortsatt vara pådrivande och stödjande i stadens samlade miljöstyrning på central- och lokal nivå, vilket avlastar kommunens andra nämnder och styrelser, för att sedan övergå i kontinuerlig verksamhet.

Arbetet för att Göteborg ska bli en av EU:s 100 klimatneutrala städer inom ramen för *Horizon Europe* är ett pågående uppdrag. Ett led i att göra Göteborg konkurrenskraftigt som en av de 100 städerna är att satsa på att åstadkomma hävstång i genomförandet med hjälp av en klimatomställningsfunktion. Därför behövs det också under 2022 en fortsatt utveckling av konceptet klimatkontrakt samt fortsätta arbetet med att utveckla och nyttja en klimatomställningsfunktion för att på ett effektivt sätt implementera en ny typ av styrning och ledning i staden med syfte att öka takten i klimatomställningen. En viktig del i arbetet med klimatomställningsfunktionen har varit att utreda förutsättningarna för koldioxidlagring och vätgasframställning i Göteborg.

För en effektiv miljödatahantering

För att Göteborgs Stad ska nå målet om ett klimatavtryck nära noll till år 2030 behöver stadens alla förvaltningar och bolag minska sina utsläpp. Det finns därför ett uttalat behov att på ett effektivt sätt samla in, lagra, analysera och tillgängliggöra miljödata från och till stadens verksamheter. En gemensam miljödatahantering förväntas leda till ett effektivare arbetssätt och ökad kvalitet på de miljödata som används i staden. Under 2022 förväntas dessa IT-system implementeras för lagring, analys och tillgängliggörande av miljödata. Medel för detta avsätts i budget.

Nämnden har dessutom som mål att öka miljöövervakningens nytta och relevans så att resultaten används och i slutändan bidrar till att miljömålen nås. Med utgångspunkt i detta mål, uppdrag att genomföra nämndens miljöövervakningsplan, planen för digitalisering och IT samt uppdraget att ta fram en stadengemensam miljöövervakningsplan, finns det ett uttalat behov att arbeta vidare med att visualisera miljödata för att öka synergier i staden och nationellt. För det arbetet avsätts medel i budget.

Tillsyn och kontroll

I Göteborg ska det vara lätt att göra rätt. Tillsyn och kontroll ska uppfattas som effektiv och rättvis för verksamhetsutövarna. Nämnden ska tillsammans med näringsliv och ideella organisationer verka för ständig förbättring inom respektive verksamhet, genom att bland annat stödja verksamhetsutövarna. Nämnden ska tillsammans med näringsliv och ideella organisationer verka för ständig förbättring inom respektive verksamhet, genom bland annat stödja verksamhetsutövarna att ta ansvar för sin egenkontroll. Tillsyn och kontroll ska riktas på områden där den bäst bidrar till att uppfylla stadens miljömål och vara proportionerlig mot miljö- och hälsorisken. Nämnden ska arbeta utefter en dialogbaserad tillstånds- och tillsynshandläggning samt införa debitering efter utförd tillsyn eller kontroll.

I samband med omorganisationen har nämnden tagit över ansvaret för tillståndsenheten för alkohol- och tobaksförsäljning, något som har inkorporerats i nämndens övriga arbete på ett effektivt sätt och ska fortsatt arbetas vidare med för en säker och rättvis tillsyn i staden. Göteborgs restauranger är en viktig pulsåder för en levande stad och växande besöksnäring. Under 2021 tog staden tillfälligt bort avgifterna för serveringstillstånd och alkoholtillsyn som en viktig stödåtgärd under pandemin. För att restaurangnäringen ska kunna återhämta sig avsätts medel i budgeten för dessa avgifter under 2022.

Kriminell verksamhet innebär ojämlik konkurrens och slår ut laglydiga företag. I stadens arbete mot denna brottslighet är tillsynsverktyget centralt, särskilt i ett rättviseperspektiv. Uppsökande tillsyn och kontroll samt inspektioner på verksamheter med oklar bolagsbildning ska fortsätta. Fortsatt samverkan med polis och andra myndigheter är av stor betydelse.

Enligt kontrollförförordningen ska det genomföras kontroller med regelbunden och lämplig frekvens för att identifiera avsiktliga överträdelser av livsmedelslagstiftningen. Livsmedelsbedrägerier kan till exempel handla om försäljning av gamla varor märkta med nytt datum, felaktig information om produkter, sälja produkter som innehåller otillåtna tillsatser eller produkter som saknar möjlighet att spåra deras ursprung enligt lagstiftningens intentioner. I dagsläget finns det inte effektiva arbetssätt för att möta kontrollförförordningens krav och därmed får nämnden i uppdrag att utveckla dessa för att minska omfattningen av livsmedelsbedrägerier. Medel för detta avsätts i budgeten.

Ren och säker stads- och inomhusmiljö

Göteborgarnas hälsa ska gynnas genom ett långsiktigt arbete med att säkerställa en ren och säker stadsmiljö samt en sund inomhusmiljö. Nämnden ska som ett led i det arbetet hitta arbetssätt för att följa, prioritera och minska kemikaliebelastningen. Särskilt viktigt är närmiljön för barn och unga, därför ska arbetet med en giftfri förskola och skola fortsätta.

Göteborg som stad är känslig mot luftföroreningar delvis på grund av sin topografi, men även att staden är mycket trafikintensiv med många hårt trafikerade vägar och leder. Att få ner mängden kväveoxid och skadliga partiklar i luften är avgörande för göteborgarnas hälsa.

Med en allt mer växande stad påverkas även våra vattenmiljöer. Nämnden har en samordnande roll inom stadens vatten- och havsmiljöarbete där en åtgärdsplan för god vattenkvalitet är under framtagande. Utöver det saknas ett systematiskt arbete för nämndens ansvar vilket bör utvecklas och specificeras.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda myndigheter fortsätta arbetet att minska fusk och osund konkurrens genom bland annat uppsökande tillsyn, kontroll och inspektioner av verksamheter med oklar bolagsbildning och kriminell verksamhet.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att, inom ramen för miljö- och klimatprogrammet, inrätta ett referensråd för miljö- och klimatprogrammet som ska ersätta *Fossilfritt Göteborg*.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att utveckla effektiva arbetssätt för att bemöta kontrollförförordningens krav och därmed minska omfattningen av livsmedelsbedrägerier.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att implementera IT-system samt ett format att visualisera miljödata och därmed öka synergier i staden och nationellt.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att fortsätta leda arbetet med att ta fram en stadenövergripande miljöövervakningsplan för att bemöta miljö- och klimatprogrammets behov.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att fortsatt arbeta för att Göteborg ska bli en av EU:s 100 klimatneutrala städer inom ramen för *Horizon Europe*.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att fortsatt utreda de mest effektiva åtgärderna för att sänka halterna kväveoxid i Göteborg.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 1.6.1, 1.6.2, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.2.3, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Övergripande ansvar

Nämnden har övergripande ansvar för samordning, strategisk planering och kvalitetssäkring av vuxenutbildning och alla kommunala arbetsmarknads-politiska insatser samt att främja sysselsättningssituationen. Därtill ansvarar nämnden även för all antagning till kurser inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. På beställning ska nämnden kunna genomföra kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsinsatser för yrkes-grupper i stadens verksamheter.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.
- Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden skapar förutsättningar så att fler kommer i utbildning och jobb.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Arbetslinjen är en förutsättning för att bygga ett mer jämlikt Göteborg, men även för att individen ska få möjlighet att lyckas nå sina drömmar och kunna leva ett tryggt och friare liv. Huvuduppgiften för nämnden är att underlätta inträdet på arbetsmarknaden och skapa förutsättningar för arbete eller vidare studier genom olika insatser.

Pandemin och dess effekter har haft en stor påverkan på arbetsmarknaden, särskilt i Göteborg. Läget är allvarligt med högt antal arbetslösa, hög ungdoms-arbetslöshet och en ökande andel långtidsarbetslösa.

Den som har förlorat sitt jobb med anledning av pandemin ska ges goda möjligheter att utbilda sig, vidareutveckla sig inom sin bransch eller påbörja en ny yrkesbana. För att möta ökad arbetslöshet och framtida behov av omställning på arbetsmarknaden behöver kommunen ta ett stort ansvar, såväl på kort som lite längre sikt. Det handlar om att möjliggöra utbildningsinsatser för omställning och kompetensväxling, utbildningar inom yrkesvux samt introduktion- och kompletteringsutbildningar. För att lindra konsekvenserna på arbetsmarknaden fortsätter den omfattande omställningssatsningen över två år i budgeten på sammanlagt 40 miljoner med målet att skapa goda förutsättningar till ett arbete och självförsörjning.

Inom vuxenutbildningen möter staden idag allt fler personer som har utbildning och flera års arbetslivserfarenhet. Samtidigt finns grupper som precis etablerat sig och som tappat timanställningar men också en allt större grupp som står långt från arbetsmarknaden och får allt svårare att ta klivet in.

Nämnden behöver vidta nödvändiga åtgärder för att möta den komplexa situationen och ständigt utveckla sitt arbetssätt så att den på ett effektivt och ändamålsenligt sätt klarar att hantera denna situation.

Nämndens arbete kommer att påverkas av den fortsatta reformeringen av Arbetsförmedlingen då den del av Arbetsförmedlingen som arbetar med arbetssökande läggs ut på externa aktörer genom upphandling. I Göteborg görs bedömningen att mellan 50–70 kompletterande aktörer i ett inledande skede kommer att vilja etablera sig i Göteborg enligt det nya arbetssättet. Det leder till att staden behöver identifiera nya sammanhang för de målgrupper som är i behov av mycket stöd och långsiktig planering för att kunna nå egen försörjning eller egenfinansierade studier. Här kommer det att behöva skapas strukturerade samarbeten med Arbetsförmedlingen inom ramen för dess nya uppdrag. Jobbspår och intensivår är två exempel på sådana samarbeten.

Det gemensamma arbetet inom GR behöver stärkas upp och utbudet av utbildningar behöver ses över för att möta utvecklingen. Kompetensrådet som inrättades 2019 spelar en viktig roll för kommunikation och insatser är en viktig arena för att kartlägga behovet på arbetsmarknaden.

Nämndens verksamhet behöver matchas för att möta en av vår tids största utmaningar, då effekterna av pandemin kommer att hålla i sig. Ökad flexibilitet, samverkan, delaktighet och helhetssyn är viktiga nycklar i arbetet. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, samordningsförbund och idéburen sektor behöver utvecklas och stärkas.

Bättre förutsättningar för studier och arbete

Redan innan pandemin var skillnaden i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda större i Sverige än i de flesta andra EU-länder. Det är ett mått på det utanförskap som finns på arbetsmarknaden och som återspeglar sig i samhället. Grupper med svagare position på arbetsmarknaden har svårare att hitta jobb. Att minska jobbklyftan mellan inrikes och utrikes födda är avgörande för att bygga ett mer jämlikt Göteborg. Det behövs nya vägar till jobb och lägre trösklar in på arbetsmarknaden.

Fortsatta insatser med anpassade utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser för dessa grupper behövs. Det stegvisa jobb- och kunskapslyftet har en viktig funktion att, i dialog med branschföreträdare, identifiera lämpliga förstajobb och arbeten som är möjliga att gå vidare till.

Staden behöver bli bättre på att se den roll som idéburna aktörer spelar i arbetet mot ökad integration och självförsörjning och på så sätt harmoniera så att det går hand i hand med Västra Götalandsregionens strategi 2021–2030.

För att fler personer med funktionsnedsättning ska få arbete inom staden krävs ett utvecklingsarbete kopplat till arbetsgivarpolitiska frågor men också mer fokus på uppföljning av kvantitativa och kvalitativa effekter vid planering och genomförande av olika insatser. Samverkan är centralt för ett lyckat arbete.

Stadens fyra kompetenscenter har ansvar för att samordna och samla arbetsmarknadsinsatser, vägledning och vuxenutbildning för arbetssökande. Centren ska i samverkan med socialtjänsten och samordningsförbundet ta fram metoder för att den enskildes behov ska tillgodoses i större utsträckning och möjliggöra för en hållbar försörjning efter avslutad insats. Nämnden ska säkerställa att alla arbetsmarknadsinsatser sker via nämndens samordning. Individernas för många att anpassa sig till en arbetsmarknad som med kort varsel kan få förändrade krav, villkor och förutsättningar ska stärkas. Arbetsförmedlingens förändring och dess nya KROM-koncept kommer sannolikt leda till konsekvenser för hur staden arbetar i de fyra kompetenscentra. KROM står för *Kundval Rusta Och Matcha* och är Arbetsförmedlingens matchningstjänst där fristående aktörer ska rusta och matcha arbetssökande. I detta behöver en beredskap finnas för att snabbt kunna förändra arbetssätt så att det korresponderar med hur Arbetsförmedlingen arbetar.

Nämnden ska arbeta nära socialtjänsten och andra aktörer som idéburna organisationer och sociala företag samt verka för att samordning sker kring arbetsmarknadsåtgärder. Ett sätt att göra detta är genom jobbfrämjande IOP:er för hela stadens räkning. Målet är att få individer att snabbt gå från försörjning genom bidrag till jobb och varaktig egen försörjning.

Staden ska aktivt arbeta med att ställa krav på motprestation för försörjningsstödet enligt stadens rutin. Det kan handla om kompetenshöjande verksamheter i form av studier, yrkeskunskap, arbetsträning och rehabiliterande inriktning. Ett försök ska inledas där nämnden i samverkan med socialnämnd nordost och park- och naturnämnden erbjuder jobbgaranti för en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden på annat sätt. I försöket fångas lärdomar upp som kan komma hela staden till del i arbetet med att ge personer med långvarigt försörjningsstöd ett arbete. Alla människor kan och vill arbeta och på så sätt försörja sig själva. Staden behöver utveckla sitt arbete med detta.

I staden skall allt arbete med rehabilitering vara inriktat mot arbetslivsinriktad rehabilitering. Rehabiliteringen har som syfte och mål att leda till arbete där individen kan försörja sig själv. I arbetet med att strömlinjeforma hela stadens arbete mot arbetslivsinriktad rehabilitering får nämnden samordningsmandatet. Nämnden skall anskaffa arbetslivsinriktade rehabiliteringstjänster från externa aktörer inklusive idéburen sektor utifrån behov.

Göteborg ska vara öppen för världen

En av de avgörande frågorna i framtiden kommer vara att förse staden med rätt kompetens. Rätt kompetens är nyckeln till framgång både inom välfärden som för högteknologiska och internationella företag. I detta behöver staden vara en aktör på olika sätt där den nyligen inrättade International center är en viktig verksamhet.

Fokus på svenska språket

Kunskaper om det svenska samhället, demokratiska värderingar och i svenska språket är centralt. Att kunna svenska handlar om frihet och självbestämmande, då språket ger egenmakt. *Svenska för invandrare* (SFI) är en väsentlig del av stadens ansvar för mottagandet av nyanlända och ett centralt verktyg för ökad integration. Det behövs mer individanpassade studier utifrån varje människas grundkunskaper och ett mer flexibelt lärande, även på kvällar och helger. Det är viktigt att föräldralediga lär sig svenska och därför ska sådana kurser erbjudas. Nämnden ska tillsammans med Förskolenämnden se över möjligheterna till att hitta gemensamma lösningar för att underlätta för föräldrar att läsa SFI.

Språkets betydelse är helt avgörande för att integreras i samhället och för att få ett jobb. Staden bedriver en omfattande SFI-undervisning. Samtidigt krävs även kompletterande åtgärder som coaching, matchning, språkpraktik, yrkesintroduktionskurser och dessa resurser finns samlade på stadens kompetenscentra. Försöksverksamheten med Socialnämnd Nordost där de som läser SFI och har försörjningsstöd skrivs in på kompetenscentra fortsätter. Försöket utvärderas fortlöpande och det behöver finnas en beredskap för att implementera metoden över hela staden. Ett aktivt deltagande i SFI, samhällsorientering eller annan utbildning för dem som uppbär försörjningsstöd ska vara en obligatorisk motprestation.

Samverkan mellan Arbetsförmedlingen, yrkeshögskolan och branschorganisationer behöver stärkas så att nyanlända snabbt kan hitta jobb som passar deras kompetens. Kortare yrkesutbildning med språkstöd ska erbjudas nyanlända.

Samling för unga

Ungdomar som kommer ut på en arbetsmarknad under en lågkonjunktur riskerar högre arbetslöshet och lägre inkomster under lång tid. Effekterna av pandemin bedöms få samma effekter om inte särskilda insatser sker. Den projektorganisation för unga som startades 2020 behöver därför fortgå ytterligare en tid för att motverka långvarig ungdomsarbetslöshet. Insatserna syftar till ökad kompetens, möjlighet till ett arbete eller påbörjade studier.

För många är sommarjobbet det första steget in på arbetsmarknaden. Sommarjobb och praktikplatser i kommunens verksamheter är ett viktigt verktyg för att hjälpa ungdomar att få ett första jobb. I samband med pandemin lyckades antalet sommarjobb öka trots att varken äldreomsorgen eller förskolan kunde ta emot sommarjobbare. Nämnden har haft en samordnande funktion i staden och ansvar

för sommarjobb för såväl gymnasister som högstadieungdomar. I det arbetet är det av största vikt att kontakterna med arbets- och näringslivet utvecklas. Entreprenörskap och företagsamhet är två perspektiv som ska inkluderas i arbetet.

Nämnden ska fortsatt arbeta med att säkerställa att utsatta grupper, som exempelvis unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), erbjudas platser. Vidare ska nämnden söka samverkan med regionen samt näringslivet för att erbjuda fler sommarjobb. Program för sommarlovsentreprenörer ska erbjudas i hela staden.

Förbättrad validering

Ett av problemen med att komma in på den svenska arbetsmarknaden är att kompetenser inte valideras tillräckligt snabbt. I praktiken behärskar personerna ett språk, eller ett yrke men saknar de formella intyg som krävs. Det behövs en effektivare process med validering och kompetenskartläggning av människors kunskap, samt en plan och bättre matchning mot de behov av arbetskraft som finns. Det är viktigt att säkerställa att validering av examen och yrkeskunskaper finns med som en naturlig del i vägledningen och ansökningsprocessen.

En vuxenutbildning med kvalitet

Vuxenutbildningens roll i det livslånga lärandet är angelägen för alla som av något skäl behöver komplettera, starta om på nytt eller få en ny chans senare i livet. Alla vuxna ska ha möjlighet att läsa upp till gymnasienivå inom vuxenutbildningen. Göteborg behöver en utbyggd vuxenutbildning som håller en hög kvalitet för de som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier.

En mångfald av utbildningssamordnare stärker vuxenutbildningens flexibilitet och bidrar samtidigt såväl till en kvalitetshöjande konkurrens som till ett ökat utbud. Folkbildning är ett komplement till vuxenutbildningen och ett gott samarbete mellan staden och studieförbunden behövs. Nämnden ska i samverkan med branschföreträdare och näringslivet aktivt arbeta för införande och utveckling av lärlingsutbildning och lärlingsanställning inom vuxenutbildningen.

Samverkan och samarbetet kring arbetsmarknadsfrågor med näringslivet samt med andra utbildningsaktörer yrkesutbildningsinstanser såsom yrkeshögskolan, folkhögskola, universitet/högskola kring ska öka. Nämnden ska främja ytterligare jobb och praktikplatser för unga vuxna genom ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) under tre år. Denna samverkan ska syfta till att korta vägen till arbetsmarknaden.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tydliggöra entreprenörskap och företagande som en väg till självförsörjning. Nämnden ska arbeta tillsammans med BRG för att utveckla entreprenörskapskvarteret i Gamlestaden för att skapa förutsättningar för fler växande företag.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att aktivt, tillsammans med Arbetsförmedlingen, söka nya former för samarbete för de grupper som faller utanför och innanför målgrupperna för Arbetsförmedlingens nya matchningstjänst KROM.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att utifrån *Programmet för full tillgänglighet* i samverkan med berörda nämnder presentera förslag på åtgärder för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionshinder.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med socialnämnd nordost och park- och naturnämnden på försök tillhandahålla obligatoriska arbeten för en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden på annat sätt.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering tillsammans med berörda nämnder. Nämnden får samordningsmandatet att anskaffa arbetslivsinriktade tjänster från externa aktörer inkl. idéburen sektor utifrån behov.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att utreda möjligheten att implementera pågående försök med att skriva in SFI-studerande med försörjningsstöd på kompetenscentra i hela staden.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med socialnämnderna ta fram en samlad behovsbild och kartläggning i syfte att utreda potentialen att förflytta människor till självförsörjning och peka på framgångsfaktorer i det arbetet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen, socialnämnderna och nämnden för funktionsstöd utreda förutsättningarna för den organisatoriska tillhörigheten för stadens aktivitetshus.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med Utbildningsnämnden utreda prövningsenhetens framtida organisatoriska tillhörighet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med socialnämnderna och idéburen sektor samverka kring arbetsmarknadsåtgärder för att få individer att gå från bidragsförsörjning till varaktig egen försörjning. I detta arbete tas hänsyn till befintliga professionella strukturer och nätverk som arbetsintegrerade sociala företag och andra idéburna aktörer har istället för att skapa nya egna verksamheter.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fortsätta tillse att andelen av vuxenutbildningen och SFI:n som utförs i egen regi inte överstiger 25 procent av budgeten för vuxenutbildningen.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att samordna SFI-utbildningen och samhällsorienteringen.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.1.12, 1.1.15, 1.4.2, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2, 3.5.1, 3.5.2, 3.5.3.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Övergripande ansvar

Nämnden ansvarar för att samordna och utveckla den service staden tillhandahåller medborgarna. Med kommunikation som verktyg ska demokrati och medborgarservice ge göteborgarna förutsättningar till att fatta välinformerade och medvetna beslut. Nämnden har också i ansvar att arbeta med demokratiutveckling och ge medborgarna möjlighet att leva hållbart.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgarna ska uppleva sin kontakt med kommunen som enkel, trygg och att man får den hjälp man behöver. Göteborg är en stad med levande demokrati där medborgarna använder sin rösträtt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

För att vara en stad som finns till för alla medborgare krävs det att staden är lyhörd och tar ansvar. Det gäller både de uppdrag staden har och i sin kommunikation. Genom att erbjuda kunskap finns det stora möjligheter för medborgarna att nyttja stadens resurser och tillsammans arbeta för ett hållbart Göteborg.

Nämnden ska förvalta och utveckla stadens medborgarservice till boende, besökare och företag. Nämnden ansvarar bland annat för stadens gemensamma externa digitala tjänster och kanaler samt ansvarar för att ta fram en digital infrastruktur för att stärka den lokala demokratin. Nämnden ansvarar också över stadens medborgarkontor.

Rådgivning och stöd

Under coronapandemin har nämnden haft ett extra stort ansvar över att säkerställa kommunens tillgänglighet för invånarna och se till att det funnits lättillgänglig information.

Nämnden ansvarar för genomförandet av budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen för privatpersoner och enskilda företagare med enklare ekonomi. Under en period av tufft ekonomiskt läge och hög arbetslöshet är dessa tjänster ett viktigt stöd för de personer som drabbats ekonomiskt.

En annan form av rådgivning som nämnden ansvarar för är konsumentrådgivningen. Dit kan medborgare bland annat vända sig vid frågor om hållbara konsumtionsmönster, både ekonomiska och ekologiska.

Nämnden är även administrativt ansvarig för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation samt för Romskt information- och kunskapscenter.

Servicemål

Nämnden för demokrati och medborgarservice är ofta första kontakten för medborgarna. Nämnden har till uppgift att leda människor rätt i sina kontakter med staden. Nämnden har börjat sitt arbete med att utveckla stadsövergripande verksamhetsmål som hela staden ska förhålla sig till, med målet att få en förbättrad service för medborgarna. Göteborgarna ska uppleva sin kontakt som enkel och vara nöjda med den service de får.

Medborgarkontor

Nämnden för demokrati och medborgarservice har i uppdrag att förvalta stadens medborgarkontor. Kontoren är till för medborgarna och har i ansvar att besvara frågor och ge göteborgarna service. Här ska det också erbjudas ekonomisk rådgivning och konsumentrådgivning. Medborgarkontoren är också ett sätt för staden att i större utsträckning vara närvarande i utsatta områden. Utifrån en tidigare gjord utredning föreslås att nämnden etablerar ett nytt medborgarkontor i stadsområde Sydväst och att det förläggs där annan kommunal service ges, exempelvis i Frölunda Kulturhus. Medel avsätts för att gå vidare med denna etablering.

Demokratiutveckling

För att utveckla Göteborgs Stads demokratiarbete arbetar nämnden för att inrätta en digital infrastruktur för lokal demokrati, som resterande nämnder kan ta del av. Nämnden ansvarar också för att informera medborgarna om de demokratiska processerna.

Göteborg ska vara en stad där alla ska kunna känna sig trygga att leva öppet, oavsett sexuell läggning och identitet. Nämnden är därför ansvarig över att inrätta en mötesplats, ett Regnbågshus, som är tillgängligt för de som av olika skäl inte kan, vill eller vågar vara öppna med sin läggning och identitet. I processen att inrätta ett Regnbågshus ska nämnden ha en fortsatt dialog med stadens HBTQ-råd och civilsamhället samt i samverkan med kulturnämnden

och lokalnämnden, eller andra nämnder och bolag med lokalansvar, säkerställa att trygga mötesplatser står färdiga 2022.

Nämnden betalar ut årligt föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening, som tillhandahåller bland annat samhällsinformation, politiska diskussioner samt även region- och kommunfullmäktigesammanträden.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsätta förvalta och utveckla kommunens digitala servicetjänster.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsätta utveckla stadsövergripande verksamhetsmål som hela staden ska förhålla sig till, med målet om att få en förbättrad service för medborgarna.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsätta rikta upplysande insatser om demokrati och rösträtt till stadens medborgare, samt upprätta en infrastruktur för lokal och digital demokrati.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att förvalta och utveckla stadens medborgarkontor. Kontoren ska hjälpa stadens medborgare med att besvara frågor och ge service för den som önskar kontakt med kommunen. Nämnden har i uppdrag att under 2022 påbörja arbetet att etablera ett nytt medborgarkontor i sydväst.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att arbeta för att ge förutsättningar för göteborgarna att leva hållbart.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 1.6.1, 1.6.2, 2.1.3, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Nämnden för funktionsstöd

Övergripande ansvar

Nämnden ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom verksamhetsområde funktionsstöd. I det ingår uppgifter som fokuserar på människor med funktionshinder och personer som vårdar eller stödjer en närstående med funktionsnedsättning. Nämnden har i egenskap av socialnämnd det yttersta ansvaret för att individer får den hjälp och det stöd de behöver inom nämndens verksamhetsområde och ansvarar även för de uppgifter som ankommer på kommunen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla.
- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna leva ett självständigt liv med full delaktighet, meningsfull sysselsättning och rik social samvaro.
- Fler människor med funktionsnedsättningar ska komma in på arbetsmarknaden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Alla människor är olika, och alla har rätt att vara med i samhället på lika villkor. Stadens arbete med funktionsstöd handlar om att möjliggöra stöd som leder till att en funktionsnedsättning inte blir ett hinder. Personer som har en funktionsnedsättning har rätt till stöd och hjälp i vardagen för att kunna leva ett självständigt liv. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) syftar till att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva som andra och genom insatserna försäkras skäliga levnadsvillkor. Nämnden har även ett visst ansvar för frågor som rör funktionsrätt utöver omsorgsfrågorna. Andra frågor inom funktionsrättsområdet ligger exempelvis under funktionshinderombudsmannen och andra verksamheter i staden.

Oavsett var man bor i Göteborg, ska den enskilde ha goda möjligheter att påverka sin vardag. Så långt som möjligt ska var och en, utifrån sina förutsättningar och önskemål, kunna leva ett självständigt liv och ha en sysselsättning, ett arbete att gå till eller studera. Det är viktigt att stadens arbete med enkelt avhjälpna hinder fortsatt prioriteras.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som Sverige ratificerade 2008, syftar till att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att ta del av de mänskliga rättigheter som tillkommer alla. Konventionen utgår från grundläggande principer om individuellt självbestämmande, icke-diskriminering, fullständigt och faktiskt deltagande och inkludering i samhället, lika möjligheter, tillgänglighet, jämställdhet samt rätten för barn med funktionsnedsättning att utveckla sina förmågor och bevara sin identitet. Nämnden, funktionshinderombudsmannen och samtliga nämnder och bolag ska bidra till att Göteborgs program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning implementeras samt att funktionsrättsperspektivet stärks i stadens arbete. Gränsdragningen mellan nämndens och ombudsmannens ansvar behöver tydliggöras för att skapa en så effektiv verksamhet som möjligt. Nämnden ska i samverkan med ombudsmannen identifiera områden där deras verksamheter överlappas och arbeta tillsammans för att förbättra brukarnas kontakt med kommunen samt den egna verksamheten. Nämnden behöver även stärka samordningen av metod- och kompetensutveckling inom staden. I detta arbete är samverkan med brukarorganisationerna viktig för att uppmärksamma brister och verka förebyggande.

En konstaterad nedsättning som är medfödd, livslångt förvärvad eller livslång konstaterad diagnos ska inte behöva bli bedömd eller prövad flera gånger. Nya bedömningar bör endast göras vid indikation på medicinsk förändring eller vid relevanta medicintekniska framsteg. Utredda funktionsnedsättningar ska vara väldokumenterade och på ett enkelt sätt, efter medgivande, kunna kommuniceras mellan olika berörda organisationer och aktörer.

Idag hamnar allt för många människor i kläm mellan olika system och myndigheter. Nämnden ska samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och med regionen för att människor ska få bästa möjliga stöd. Nämnden behöver utveckla ett koordinerande arbetssätt för att underlätta för människor med omfattande och komplicerade behov av stöd. En viktig del i att förbättra verksamheten för personer med funktionsnedsättningar är att utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik.

Personligt stöd

Stöd och hjälp i vardagen är en mycket viktig insats för personer med funktionsnedsättning. Det kan handla om hemtjänst, boendestöd, ledsagare, personlig assistans, avlösning i hemmet och kontaktperson, vilket är insatser som syftar till att underlätta ett självständigt liv.

Den som har stora funktionsnedsättningar, är under 65 år eller över 65 år och haft assistans sedan tidigare, och behöver hjälp med grundläggande behov för att klara vardagen har rätt till personlig assistans eller utökad hjälp via hemtjänsten. Hjälp med grundläggande behov innebär hjälp med personlig hygien,

att klä på och av sig, att äta, att kommunicera med andra och annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om personen med funktionsnedsättning.

Den personliga assistansen ska värnas eftersom insatsen är helt avgörande för att människor ska kunna leva ett värdigt och gott liv. På senare år har staten nedmonterat LSS vilket har fått stora konsekvenser för enskilda människor och deras anhöriga. Assistansen är inte bara avgörande för den enskilda att kunna arbeta och därigenom bidra till den gemensamma välfärden. Ledsagning är en viktig insats för att kunna delta i fritidsaktiviteter, kulturaktiviteter, besöka vänner eller ta en promenad. Nämnden ska genomföra genomlysning av verksamheten och i den se över hur den enskildes inflytande kan öka och utvecklas. Nämnden ska även utveckla poolen för vikarier för att minska antalet timanställda och för att ge vikarier möjlighet till en heltidsanställning.

Poolen kommer att stärka kontinuiteten och kvaliteten bland personalen samt minska kostnader för vikarier.

Göteborg ska vara en tillgänglig stad

Människor med funktionsnedsättning ska bemötas som alla andra – med värdighet och respekt samt kunna vara trygga i att servicen fungerar på bästa sätt. Nämnden ska bidra till en ökad jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället. Om tillgänglighet och användbarhet finns med från början behöver en funktionsnedsättning inte vara ett hinder. Tillgänglighet och användbarhet för alla ska eftersträvas i utformning av produkter, miljöer, program och tjänster. Samverkan med brukarorganisationerna är viktiga för att uppmärksamma brister och verka förebyggande.

Det är viktigt att personal som fullgör uppgifter enligt socialtjänstlagen eller i verksamheter enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade genast rapporterar missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden till den som bedriver verksamheten. Staden måste säkerställa att tydliga rutiner finns på plats och medvetandegöra rapporteringsskyldigheten bland stadens anställda.

Bostäder för personer med funktionsnedsättning

Bostäder med särskild service (BmSS) är en form av boende för personer med funktionsnedsättning. Nämnden har i uppgift att planera, samordna och förmedla bostäder för personer med funktionsnedsättningar. I uppdraget ligger att utifrån inventering och beskrivning av behov upprätta en plan.

I dag bor cirka 1 700 personer i bostäder med särskild service, antingen i servicebostäder eller gruppboende. Efterfrågan är större än utbudet, vilket innebär att inte minst unga får vänta länge på att flytta hemifrån. Det behövs fler bostäder med särskild service i staden och nämnden har ett viktigt uppdrag att, tillsammans med fastighetsnämnden och byggnadsnämnden, effektivisera processen med att planera och bygga nya boenden tillsammans med externa

och interna aktörer samt integrera särskilda boenden i flerbostadshus. Samtidigt som nya bostäder byggs behöver kostnaderna för byggnationen minska genom samverkan med byggnadsnämnden. Staden behöver underlätta för individer att leva ett självständigt liv i en egen bostad via kommunalt bostadstillägg (KBF).

Sysselsättning och arbetsträning

Arbete är en viktig del av livet och vuxenidentiteten. Att ha ett arbete är ett medel för att kunna leva ett fullvärdigt liv. Vissa arbetsmiljöer gör att funktionsnedsättningen blir ett funktionshinder. I många fall kan en funktionsnedsättning fullt ut kompenseras genom hjälpmedel eller anpassningsåtgärder. Personer med funktionsnedsättning ska få det stöd de behöver för att så många som möjligt ska kunna arbeta på den vanliga arbetsmarknaden och ha möjlighet att driva eget företag.

Tillämpningen av LOV i staden gör det möjligt att välja mellan olika utförare av daglig verksamhet. Det innebär stärkta möjligheter för den enskilde att välja samt en ökad mångfald och kvalitet. Den dagliga verksamheten eller annan sysselsättning ska vara utvecklande, stimulerande och meningsfull. Verksamheten ska även vara anpassad efter den enskildes behov och intresse. En översyn av den kommunala dagliga verksamheten ska genomföras med syfte att förbättra och utveckla verksamheten. De som inte har rätt till daglig verksamhet enligt LSS men har en funktionsnedsättning som gör att de inte klarar ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska erbjudas sysselsättning eller arbetsträning. Personer ska erbjudas jobbmatchning och staden ska arbeta med att fler människor kommer i arbete eller ges möjlighet till praktik, i detta ska staden som arbetsgivare vara ett föredöme.

Fokus på bättre hälsa och aktiv fritid

Ohälsan hos personer med funktionsnedsättning är betydligt högre än bland den övriga befolkningen. De är mer utsatta för fysiskt våld, hot och kränkningar än personer utan funktionsnedsättning. Kvinnor i större utsträckning än män.

Kompetens ska säkerställas för att förebygga, uppmärksamma och motverka utsatthet för våld samt ge anpassat stöd och skydd till de som är i behov av det. Nämnden ska motverka att det förekommer våld på de verksamheter som vänder sig till målgruppen och säkerställa rutiner och arbetssätt i verksamheten för att minimera risken för övergrepp och utsatthet. Nämnden ska säkerställa att brister i tillgänglighet avhjälps och information om rättigheter stärks. Det är även viktigt att få tillgång till och kontinuitet i det individuella stödet. Bemötandefrågorna behöver lyftas fram i nämndens fortsatta arbete. Fysisk aktivitet är en av de viktigaste faktorerna för en god hälsa och staden har ett särskilt ansvar för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att få tillgång till en aktiv fritid. Staden behöver fortsatt arbeta, i samverkan med civilsamhället, med fritidsaktiviteter som både är riktade och generella och som når unga med funktionsnedsättning.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att genomföra en översyn av den kommunala dagliga verksamheten med syfte förbättra och utveckla verksamheten.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning arbeta för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet, både vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna med funktionsnedsättning som ansöker om stöd och service för att säkerställa barnperspektivet.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att arbeta för att fortsätta utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik i syfte att förbättra verksamheten och underlätta för personer med funktionsnedsättningar.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att utveckla poolen för vikarier för att minska antalet timanställda.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med funktionshinderombudsmannen, klargöra gränsdragningen mellan ombudsmannens och nämndens ansvar.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att tillsammans med övriga socialnämnder och äldre samt vård- och omsorgsnämnden utveckla avvikelshanteringen och systematisera analyserna av avvikelserna, för att få fler inrapporterade avvikelser och missförhållanden eller allvarliga missförhållanden.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att utveckla arbetet med vikarier för att öka kontinuiteten för varje enskild brukare och höja kvalitén genom att rekrytera vikarier från de som går för yrket relevanta utbildningar.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med byggnadsnämnden och fastighetsnämnden, korta kötiden till BmSS genom att effektivisera processen och minska kostnader för ny-, om- och tillbyggnationer av BmSS. Inspiration från andra kommuner ska inhämtas.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med fastighetsnämnden ta fram ett minimimål för antalet nya BmSS årligen.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.1.12, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4, 1.2.5, 1.4.2, 1.6.1, 3.1.5, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.1, 3.3.2, 3.5.1, 3.5.2, 3.5.3.

Nämnden för inköp och upphandling

Övergripande ansvar

Nämnden är stadens strategiska resurs i upphandlingsfrågor. Förvaltningen är stadens inköpscentral och tillhandahåller ramavtal för varor och tjänster av gemensamt intresse för stadens förvaltningar och bolag. Nämndens verksamhet är av strategisk betydelse för att staden utifrån uppställda krav ska kunna uppnå bästa möjliga affärsvillkor samt för att säkerställa att syfte i stadens riktlinje för inköp och upphandling uppnås.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska säkerställa att göteborgarna till bra pris får hög kvalitet på de varor och tjänster som köps in av nämnder och styrelser.
- Nämnden ska genom kommunövergripande stöd och kompetenshöjande insatser bidra till att göra Göteborg till en hållbar och i förlängningen helt fossilfri stad.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens arbete är avgörande för att göteborgarnas skattemedel används på ett effektivt och sparsamt sätt. Stadens inköp och upphandlingsverksamhet ska präglas av transparens, hög kvalitet, kostnadseffektivitet, sund konkurrens och hållbarhet.

Ordning, reda och kontroll

Nämnden ska genom strategiskt arbete se till att stadens nämnder och styrelser har kunskap om lagar och riktlinjer på området samt har huvudansvar för stadens gemensamma inköpsprocess. Det är därför viktigt att nämnden utför ett aktivt stöd- och kontrollarbete avseende avtalstillämpning, både ur ett leverantörs- och beställarperspektiv. Det kan exempelvis handla om ramavtalstrohet, efterlevnad av miljökrav och att korrekt betalning sker. Nämnden för inköp och upphandling ska aktivt verka för att hela staden har hög avtalstrohet samt att leverantörerna

uppfyller de krav som ställs under och efter upphandlingsprocessen. Varje nämnd och styrelse inom staden är en egen upphandlande myndighet samt har en skyldighet att ha god intern kontroll kring frågor rörande inköp och upphandling. Det ställer höga krav på god samordning och tydliga riktlinjer. Om nämnden i sitt arbete ser allvarliga brister i någon nämnd eller styrelses inköp och upphandlingar ska nämnden skyndsamt informera kommunstyrelsen samt föreslå en åtgärdsplan.

Nämndens arbete med utveckling av den gemensamma inköpsprocessen ska även innefatta nödvändiga digitala tjänster för staden. Nämnden ska fortsätta att arbeta med strategisk inköpsanalys och kategoristyrning, vilka är viktiga verktyg för en enhetlig inköps- och upphandlingsprocess i hela staden. Kategoristyrning innebär att inköpen kategoriseras för att kunna fokusera på respektive leverantörsmarknad samt nå kostnadsbesparingar och bättre kvalitet på varorna och tjänsterna. Det kan exempelvis handla om hur man bäst bidrar till en ökad konkurrens av leverantörer eller ställer miljökrav. Nämndens arbete med kategoristyrning ska fortsätta att utvecklas och innefatta en större del av nämndens verksamhet. Det är helt avgörande att stadens inköpspriser sänks och den totala inköpsvolymen minskar. Därför är det viktigt att samtliga nämnder och bolag följer de kategoriplaner som beslutats i stadens kategoriarbeten. Inom ramen för kategoriarbetet finns goda möjligheter för staden att minska kostnader, både genom att förvaltningarna och bolagen blir bättre inköpare och får bättre avtal samt att varor och tjänster som redan finns tillgängliga i staden används smartare och samutnyttjas.

Nämnden har även en särskild roll i arbetet att förbättra företagsklimatet i Göteborg. Huvudregeln är att staden inte ska konkurrera med näringslivet. Upphandlingsprocessen ska upplevas transparent och rättvis bland marknadens aktörer. Nämnden ska arbeta för ökad konkurrens i stadens upphandlingar. När det är tillämpligt ska större upphandlingar delas upp så att även små- och medelstora samt relativt nystartade aktörer kan delta. Nämnden ska därtill arbeta för tydligare och mer relevanta krav i upphandlingsdokumenten. På så vis stärks förutsättningarna för högre kvalitet och mer gynnsamma priser för staden. Om upphandlingskraven är för många eller saknar relevans finns risken att endast ett fåtal större aktörer väljer att lägga anbud. Fokus ska både ligga på att nämnderna får låga inköpskostnader och hög kvalitet på inköpta varor och tjänster. Här har nämnden ett särskilt ansvar att ta in kunskap från övriga upphandlande nämnder för att förstå deras behov. Många nämnder och bolag i staden ansvarar för inköp och upphandlingar i någon mån, men det saknas i dagsläget ett gemensamt systemstöd för delar av gemensam inköpsprocess. Inrättandet av en gemensam avtalsdatabas och leverantörsdatabas skulle underlätta och effektivisera upphandlingsarbetet för samtliga inköpare. Nämnden ska utreda åtgärder i syfte att underlätta för fler små- och medelstora samt nystartade företag att delta i upphandlingar. Det skulle exempelvis kunna handla om förbättrad information och upphandlingslots.

År 2020 höjdes nämndens provisionsintäkter i syfte att stärka verksamheten och inte minst arbetet med kategoristyrning. En förändring i provisionsmodellen har en inbyggd eftersläpning då många avtal löper över många år. I praktiken tar det 5–6 år innan ett beslut om justerad provisionsnivå får full effekt på nämndens intäkter. Det kan finnas anledning att se över vilka delar av nämndens verksamhet som ska finansieras av provisionsintäkter och vad som ska finansieras av rambidrag. Nämnden har flera uppdrag i reglementet som är grunduppdrag samt uppdrag att tillhandahålla andra tjänster, som stadens förvaltningar och bolag kan välja att ta del av utifrån vilka behov verksamheten har. Nämnden ska därför tillsammans med kommunstyrelsen utreda en långsiktigt hållbar finansieringsmodell för nämnden.

Miljö och klimat i fokus

Göteborg ska bli en fossilfri stad och nämnden har en viktig roll att fylla genom att ställa tydliga och relevanta miljökrav samt bidra till en cirkulär ekonomi i stadens verksamheter. Cirkulär ekonomi innebär att styra om verksamheten till ökad återanvändning, återvinning och energibesparing. Exempel på hur nämnden kan bidra till en mer cirkulär ekonomi är att premiera återanvändning av material i upphandlingar där det finns förutsättningar i branschen, ta bort miljöförliga ämnen och ställa krav på förnyelsebara energikällor. Livscykelperspektiv på inköpta varor ska beaktas i högre grad. Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att stärka sitt uppföljande arbete i syfte att kontrollera att leverantörer följer de miljökrav som ställts, även för underentreprenörer. För de framtida kategoriarbeten som startas ska nämnden prioritera kategorier som bedöms ge högst klimatnytta. Nämnden får även i uppdrag att, inom ramen för kategoriarbetet, använda utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg. Exempelvis genom att, vid lämpliga upphandlingar, ställa krav på att stadens varuleverantörer i högre utsträckning tillämpar miljövänliga *last-mile*-lösningar. *Last-mile*-leveranser kan exempelvis innebära att leverantörerna omlastar varorna och levererar dem till staden genom mindre och elektrifierade fordon som enbart kör utanför rusningstrafik eller om möjligt på natten.

Stärkt beredskap inför nästa kris

I samband med coronapandemin har försörjnings- och säkerhetsrisker kring inköp uppmärksamats, bland annat kopplat till utmaningarna för att säkra tillgången till personlig skyddsutrustning inom vård och omsorg. När pandemin startade hade ingen förvaltning eller bolag i Göteborgs Stad ett formellt uppdrag att genomföra centraliserade inköp av skyddsmaterial för allas räkning. Alla inköp i staden genomförs normalt alltid av den organisation som ska använda varan eller tjänsten. Nämnden ska ta en aktiv roll i att samordna de utmaningar med inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider.

I syfte att stärka stadens beredskap inför kommande krissituationer och enklare samordna varuinköp vid kristid ska nämnden för inköp och upphandling utreda frågan om Inköpscentralen ska kunna fungera som grossist för Göteborgs Stad.

Bra och närproducerad mat

Nämnden ska arbeta för bättre mat i stadens förskolor, skolor, äldreboenden och andra verksamheter. Det behövs bättre förutsättningar för att kunna köpa in närodlad och miljövänlig mat, vilket tidigare varit svårt. Tidigare politiska krav på ekologisk mat har inneburit en målkonflikt där staden fått importera kött från Central- och Sydeuropa, ibland med sämre djurskyddslagstiftning än konventionellt producerat kött från Sverige. Dessutom bidrar stadens omfattande import av främst köttprodukter till sämre förutsättningar för biologisk mångfald i Sverige. Av dessa anledningar är krav på miljö- och klimathänsyn och djurskyddsregler som motsvarar svensk nivå att föredra framför en specifik ekologisk märkning. Fler mindre och lokala matproducenter ska ha möjlighet att leverera till stadens verksamheter. Dessa förutsättningar kan stärkas genom att ställa krav på ökad andel färska råvaror, uppdelningar av produktkategorier och en tidigare dialog med lokala aktörer. Ett sätt att hålla nere kostnaderna för kvalitativ mat är att planera menyer och inköp efter säsong och rådande utbud. Ett annat sätt att främja mångfald både på tallriken och i naturen är att i högre grad möjliggöra inköp av svenskt viltkött, inte minst vildsvin. Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att genom ett kategoriarbete inom kategorin Livsmedel verka för att stadens inköp av livsmedel har höga krav på miljöhänsyn och sker utifrån svenska djurskyddsregler samt sker på ett sätt som stärker leveranser från mindre och lokala leverantörer. Nämnden ska under 2022 följa upp hur stor andel av livsmedelskategorierna som köps in som är producerat i Sverige.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att inom ramen för den gemensamma inköpsprocessen utveckla en systematik för hur stadens totala inköpsvolym och kostnad kan minska.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att, tillsammans med kommunstyrelsen, tydliggöra nämndens uppföljande roll i upphandlingsprocessen i styrande dokument.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att arbeta för ökad transparens samt tydliga och relevanta kriterier vid upphandlingarna. Fler mindre och medelstora bolag ska ha möjlighet att delta i stadens upphandlingar. Upphandlingar utan effektiv konkurrens ska minska.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att bistå upphandlande enheter i Göteborgs Stad att i större utsträckning göra affärer med idéburen sektor. Reserverade upphandlingar ska öka.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder i syfte att underlätta för fler små- och medelstora samt nystartade företag att delta i upphandlingar.

Nämnden för inköp och upphandling ska arbeta aktivt inom Innovationsprogrammet samt det Näringslivsstrategiska programmet i syfte att öka innovativa lösningar inom inköps- och upphandlingsprocessen på miljö- och klimatområdet.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att prioritera att starta kategoriarbeten där det bedöms ge högst klimatnytta.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att inom ramen för kategoriarbetet använda utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att stärka sitt uppföljande arbete i syfte att kontrollera att leverantörer följer de miljökrav som ställts, även för underentreprenörer.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att förbättra möjligheterna för stadens beställare att göra klimatsmarta val i samband med sina inköp.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att genom ett kategoriarbete inom kategorin livsmedel verka för att stadens inköp av livsmedel har höga krav på miljöhänsyn och sker utifrån svenska djurskyddsregler samt sker på ett sätt som stärker leveranser från mindre och lokala leverantörer.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att, tillsammans med kommunstyrelsen utreda frågan om Inköpscentralen ska kunna fungera som grossist för Göteborgs Stad för att minska startsträckan för samordning av varuinköp vid krissituationer.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att, tillsammans med kommunstyrelsen, utreda förutsättningarna för utfasning av provisionsmodellen och övergång till kommunbidrag för de delar av verksamheten som är grunduppdrag och som inte berörs av finansieringsmodellen för digitala tjänster, eller som är valbara, icke digitala tjänster.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 1.6.1, 1.6.2, 2.1.3, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2

Nämnden för Intraservice

Nämndens övergripande ansvar

Intraservice levererar interna tjänster till stadens olika verksamheter inom exempelvis välfärds-, utbildnings- och HR-området samt IT. Utveckling, drift och support ingår som delar i många av Intraservices tjänster.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska tillhandahålla god intern service till stadens verksamheter och medarbetare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

De senaste åren har kostnaderna för kommungemensamma interna tjänster ökat medan de önskade effektiviseringarna uteblivit. Kommunfullmäktiges beslut från september 2017 förändrade befogenheter gällande kommungemensamma tjänster i staden, vilket har bidragit till kraftigt ökade kostnader. Mot bakgrund av stadens strukturella ekonomiska läge behöver drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ per tjänsteområde kraftigt begränsas till vad som är nödvändigt för att vidmakthålla god och säker funktionalitet. Utvecklingen av IT-kostnader behöver kraftigt dämpas.

Under mandatperiod har nämnden för intraservice arbetat med att ta fram en digitaliseringsstrategi och en IT-strategi för staden, att utreda lämplig organisation för att möta stadens framtida digitaliseringsbehov samt ta fram en ny styr-, finansierings- och samordningsmodell för verksamhetsutveckling. Stadens arbete med digitalisering och IT ska bland annat leda till att nya kompetenser utvecklas, ökad realisering av kvalitativa och ekonomiska nyttor och effekter, höjd kvalitet i och tillgänglighet till stadens digitala service, ökad kostnads-kontroll och transparens samt ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling.

Digitaliseringens utveckling går allt snabbare. Därför ska staden i möjligaste mån använda system, program och tjänster som tillhandahålls på marknaden. Staden behöver tillsammans med andra kommuner hitta nya affärsmodeller och genomföra bättre upphandlingar.

Staden kommer alltså behöva nya smarta satsningar på digitala lösningar som förenklar arbetet för stadens medarbetare. Den digitala utvecklingen ställer högre krav på stadens verksamheter. Stadens digitala tjänster ska vara enkla,

öppna och effektiva för medborgarna. Nämnden ska bistå staden med interna tjänster till de olika verksamheterna samt ha en hög servicenivå och lyhördhet.

För att staden ska utveckla digitaliseringsarbetet behöver nya arbetssätt och former utvecklas. Nämnden har därför tagit fram en modell för digital signering i hela staden och funktionaliteten kommer att finnas i det nya ärendehanteringssystemet. I dag ser vi ett stort behov i olika verksamheter att kunna signera dokument digitalt och göra processen mer effektiv och lättillgänglig. Syftet är att korta handläggningstiderna och effektivisera processen. Nämnden ska verka för ökad samordning, samutnyttjning och synergier mellan stadens nämnder avseende geografisk data. Medel avsätts i budgeten för detta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att fortsatt kraftigt dämpa kostnads-utvecklingen för drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ.

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att fortsätta arbeta med kompetenscenter för digitalisering och robotisering i syfte att underlätta snabbare och enklare handläggning av ärenden via digitala tjänster.

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att verka för ökad samordning, samutnyttjning och synergier mellan stadens nämnder avseende geografisk data.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 1.6.1, 3.1.5, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2.

Park- och naturnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden ansvarar för förvaltning och utveckling av befintliga och nya park och naturområden. Inom ramen för sitt uppdrag ska nämnden värna estetiska, sociala och miljömässiga värden samt natur- och kulturvärden.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Tillsammans med civilsamhälle och privata aktörer möjliggörs naturupplevelser, fritid och rekreation samtidigt som den biologiska mångfalden och sammanhängande grönytor värnas.
- Göteborg är en ren och snygg stad.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Närheten till havet, grönområden och varierad stadsmiljö är kvalitéer som gör Göteborg världsunikt. Under flera år har park- och naturnämnden fått ökade skötselytor. Det är naturligt när staden växer och fler nyttjar våra gemensamma ytor, att det ställer krav på en effektiv förvaltning. Samtidigt finns det ett stort engagemang hos göteborgarna att bidra till en mer välkomnande stad genom bland annat odlingar, skräpplockning och arrangemang på kommunal mark. Enbart tillsammans skapas en stad där fler känner sig hemma.

Ett hållbart samhälle byggs då fler får möjlighet att engagera sig, därför ska park- och naturnämnden aktivt verka för samverkan med föreningslivet i de områden där det är lämpligt.

Effektiv renhållning, där alla tar ansvar

Park- och naturnämnden har en avgörande roll i att skapa en trygg, miljövänlig och välkomnande stad för göteborgarna. Nedskräpningen är onödig och medför höga kostnader för skattebetalarna. För att minska nedskräpningen behövs inte bara ett långsiktigt arbete för att utöka och förenkla skräpinsamlingen, utan även satsningar på smarta sätt bidra till beteendeförändring. Det ska vara lätt att göra rätt i Göteborg, för såväl privatperson som företagare. Renhållningsarbetet i staden behöver bli mer effektivt och staden behöver nyttja befintliga resurser mer

ändamålsenligt. Nämnden ska därför stärka arbetet med att tillse att upphandlade tjänster utförs enligt avtal och följs upp. Nämnden arbetar redan med olika former av beteendepåverkan för att minska nedskräpningen, detta arbete behöver intensifieras. Nämnden ska fortsatt prioritera trygghetsskapande åtgärder runt om i staden med fokus på åtgärder runt skolor, skolvägar och hållplatser. I takt med att nya platser i Göteborg växer fram som attraktiva besökspunkter ökar även behovet att förse dem med offentlig toalett. Tillgången till toalett kan vara en avgörande tillgänglighetsaspekt för många göteborgares möjlighet att vistas ute under längre stunder. De offentliga toaletterna ska vara trygga och anpassade för dagens samhälle. Nämnden ska fortsätta arbetet med att införa avgifter på fler offentliga toaletter för att öka tryggheten och minska nedskräpningen. Öppna urinoarer ska på sikt förvinna ur gatubilden. Insatser ska fortsatt vidtas för att öka offentliga toaletter i skärgården, exempelvis genom avtal med lokala aktörer.

Råttor – ett problem att sluta mata

Problemet med råttor i Göteborg har vuxit under en längre tid, bland annat som en följd av fler stora byggnadsprojekt och ökad tillgång till mat. Problemet påverkar hela staden, därför behöver kommunen samverka tillsammans med fastighetsägare, näringsliv och de boende. Den enskilt viktigaste åtgärden på lång sikt är att begränsa råttornas tillgång till mat genom korrekt avfallshantering och minskad nedskräpning. Eftersom mängden råttor är ett resultat av mänskligt beteende är en viktig del av insatsen kommunikation till allmänheten. Det kan handla om alltifrån vikten av att regler i soprum följs till att småhusägare tar ansvar för fallfrukt och begränsar fågelmatning. För att lyckas krävs stark samverkan inom staden, inte minst kretslopp- och vattennämnden och Framtidskoncernen. Park- och naturnämnden får i uppdrag att fortsatt samordna åtgärder mot problemet med råttor och ska tillsammans med berörda nämnder, fastighetsägare och näringsidkare agera utifrån aktuell åtgärdsplan. Förvaltningen ska under året tillsätta en särskild samordnare inom ramen för detta uppdrag, medel avsätts för detta.

Ny grön teknik

Park- och naturnämnden ska ligga i framkant vad gäller ny grön teknik och digitalisering. Syftet är att på sikt minska kostnaderna, förbättra arbetsmiljön och bidra till klimatomställningen. Det handlar bland annat om att etablera testarenor för ny teknik, elektrifiering av utrustning, smart teknik avseende soptunnor, bevattning och gräsklippning samt metodutveckling i samarbete med akademi, näringsliv och även möjlighet att involvera medborgarna. Park- och naturnämnden behöver arbeta aktivt för att göra kloka investeringar som kommande år kan minska driftskostnaderna. Genom nya tekniska lösningar kan även råttbekämpningen effektiviseras, exempelvis genom automatiserade råttfällor och smarta papperskorgar som är slutna. Park- och naturnämnden får i uppdrag att ta fram en plan för att på sikt ersätta eller uppgradera samtliga

papperskorgar till så kallade smarta digitala papperskorgar till senast 2025. På så vis kan hämtning effektiviseras. Dessutom bidrar dessa papperskorgar till att minimera tillgången till mat för råttor och minska förekomsten att papperskorgar används för hushållsavfall, som inte är ovanligt med öppna kärl. Park- och naturnämnden behöver även stärka sitt strategiska arbete vad gäller utplacering av papperskorgar utifrån statistik om nedskräpning, ett arbete som kan underlättas av nya digitala verktyg. Medel avsätts i budget för utveckling av ny smart teknik.

Park- och naturnämndens verksamhet ska på sikt bli helt fossilfri, därför får nämnden i uppdrag att ta fram en plan för att samtliga fordon och maskiner som används av förvaltningen eller entreprenörer senast 2025 är elektrifierade eller drivs av fossil- och utsläppsfria bränslen. Planen ska beakta den pågående omställningen av fordons- och maskinparken som i allt högre utsträckningen inte längre drivs av fossila bränslen. Ett omfattande arbete att fasa ut giftiga och hormonstörande medel har påbörjats och ska fortgå. Detta är sammantaget viktiga åtgärder för både bättre arbetsmiljö och stadsmiljö.

Staden vid vattnet – möjlighet och utmaning

Göteborgs skärgård och kustlandskap är världsunikt och ger stort värde både för göteborgare och turister. Kusten ska vara tillgänglig för alla och bevarandet av kulturlandskapet ska värnas. För en kustkommun som Göteborg blir miljö- och klimatförändringarna påtagliga, inte minst de enorma mängder marint skräp som sköljer upp på våra stränder och klippor. Därför ska nämnden fortsatt arbeta aktivt med utökad samverkan med andra kommuner, myndigheter och länsstyrelser för renare stränder och hav.

Göteborgs allmänna badplatser tillför viktiga värden för rekreation och naturupplevelser. Nu stärker vi den möjligheten genom det nya jubileumsbadet. Nämnden får därtill i uppdrag att möjliggöra för åretruntbad på ett antal utvalda badplatser i Göteborg och ska fortsatt utreda möjligheterna för åretruntbad på specifikt Jubileumsbadet.

Jubileumsparken har som mål att bli en mötesplats präglad av biologisk mångfald och närheten till vattnet. För att bidra med liv och rörelse i parken är det viktigt att skapa förutsättningar för café- och restaurangverksamhet. Parken utvecklas stegvis i nära samverkan med föreningsliv, skola och göteborgarna.

Under 2021 genomfördes en satsning på fler offentliga toaletter i Södra skärgården, vilket identifierats som en viktig åtgärd för besöksnäringen. Medel avsätts för att fortsätta utveckla detta arbete.

Bättre planering och samordning

Nämnden är en av stadens planerande nämnder, och har särskilt ansvar att utveckla nya och befintliga grönområden. Planering av yta leder ibland till intressekonflikter. Det är viktigt att nämnden ökar samordningen med de andra planerande nämnderna för att skapa sammanhängande grönområden, som skapar förutsättningar för biologisk mångfald i staden så väl som gröna oaser för rekreation och återhämtning för göteborgarna. I Göteborg ska det vara attraktivt att bygga, jobba, leva och bo vid vattnet. Genom god stadsplanering kan närheten till vattnet nyttjas ännu mer. Till årsskiftet 2022/2023 planeras en ny facknämndsorganisation vilket kommer att innebära att park- och naturnämnden upphör. Det är av stor vikt att nämnden aktivt medverkar till att omorganisationen bidrar till en bättre facknämndsorganisation där park- och naturfrågorna ges väsentlig plats i kommunens fortsatta med arbete med stadsutveckling. Det är även av mycket stor vikt att omorganisationen bidrar till förbättrad samverkan avseende städning och snöröjning.

Klimatförändringarna blir allt mer påtagliga och staden behöver anpassas för större variationer i nederbörd. Dagvatten behöver hanteras lokalt och fler ytor behöver användas mer flexibelt. Här behöver nämnden tillsammans med kretslopp- och vattennämnden utveckla dagvattenhanteringen för att möta framtida utmaningar. Många av stadens kajer är i behov av upprustning och renovering. I dag ansvarar nämnden för vissa kajer, medan trafiknämnden för andra. Det behövs därför en gemensam långsiktig strategi för att Göteborg även i framtiden ska vara en stad som präglas av närheten till vatten och är klimatsäkrad.

Nämndens ansvar är att tillgängliggöra stadens ytor, men de arrangemang som genomförs på kommunal mark ska i största möjliga mån arrangeras av andra aktörer. Nämnden ska därför öppna upp för sponsring av olika slag för att på så sätt göra det möjligt att öka takten i stadens omställning.

Särskild satsning i utsatta områden

Göteborgs Stad har målsättningen att ingen stadsdel ska klassas som ett särskilt utsatt område år 2025. För att lyckas kommer det att krävas ett målinriktat arbete från samtliga nämnder för att öka attraktiviteten i dessa stadsdelar. Tillgången till grönområden och parker bidrar till en mer positiv bild av en stadsdel och är viktiga delar för att skapa ett mer jämlikt Göteborg, inte minst för barn och ungas livsvillkor. Park- och naturnämnden har en nyckelroll för att öka attraktiviteten och tryggheten i stadens utsatta delar. År 2022 ska nämnden arbeta med att bidra till att denna målsättning intensifieras. Ett omfattande problem i samtliga av stadens utsatta områden är nedskräpning och bristande hantering av hushållssopor, på vissa platser är det ett så omfattande problem att det aldrig hade accepterats i andra stadsdelar. Alla göteborgare ska ha en god boendemiljö och kunna känna en stolthet över sin stadsdel. Park- och

naturnämnden ska därför satsa särskilt på städ- och renhållning i stadens särskilt utsatta områden. Samverkan och gemensamma insatser behöver ske tillsammans med Framtidskoncernen då bristfällig hantering av hushållssopor bidrar till omfattande nedskräpning inom park- och naturnämndens ansvarsytor. Medel avsätts för ökad renhållning i stadens utsatta områden. Nämnden ska även tillse en förbättrad belysning på de områden man ansvarar för och där det bedöms skapa ökad trygghet.

Enligt Göteborgs Stad omfattande forskningsprojektet *Värdeskapande Stadsutveckling* är en viktig slutsats att tillgången till parker, grönområden och rekreation är avgörande lägesfaktorer för ett områdes upplevda attraktivitet. Intill flera av Göteborgs utsatta områden finns vackra och kvalitativa grönområden som skulle kunna bidra till en positiv stadsutveckling om kopplingen till stadsdelarna stärktes. Exempel på kvalitativa naturområden i närheten av stadens utsatta områden är Lärjeåns dalgång och Vättlefjäll i Angered. En viktig nyckel är att koppla samman stadsdelar och grönområden genom fler och tydligare stråk och naturentréer. Park- och naturnämnden får därför i uppdrag att se över möjligheterna att, tillsammans med byggnadsnämnder, stärka befintliga och skapa helt nya stråk och attraktiva naturentréer mellan stadens särskilt utsatta områden och grönområden. Uppdraget ska både innefatta att planera för vad som kan göras på lång sikt samt på kortare sikt för att stärka stråk och entréer utifrån befintliga förutsättningar med enklare åtgärder. Särskilda medel för detta arbete med *Värdeskapande stadsutveckling* avsätts.

I syfte att stärka attraktiviteten i stadens särskilt utsatta områden och öka besöksströmmarna från hela staden ska Svarte Mosse på sikt utvecklas till att bli en av stadens officiella stadsparker. Park- och naturnämnden har redan påbörjat detta arbete inom ramen för en förstudie och stadsbyggnadskontorets planarbete med Biskopsgården. Detta kommer att ställa högre krav på nuvarande utbud och parkkvalitéer.

Attraktivt stadsrum och stärkt biologisk mångfald

Göteborgs Stad ska uppmuntra att fler engagerar sig och bidra till en välkomnande stad. Göteborg är en grön stad, inte minst genom sina många parker av olika storlek och karaktär. Staden har ett stort antal lekplatser som är till stor glädje för barn och unga. Nämnden ska prioritera upprustning av befintliga lekplatser.

Park- och naturnämnden ska tillsammans med de andra stadsutvecklande nämnderna bidra till ett grönt och attraktivt stadsrum i hela staden. Stadsmiljön i Göteborg ska bidra till stärkt biologisk mångfald. Ett viktigt arbete är att fortsätta värna och utveckla stadens gröna stråk, bidra till en hög biologisk mångfald i staden och utveckla fler parker och grönområden. Förra året fick nämnden i uppdrag att uppdatera stadens grönstrategi och ta fram en översikt av befintliga och framtida tänkbara blå-gröna stråk. Det arbetet fortsätter.

Den nya maskinparken som planeras på Lindholmen är ett gott exempel på en pocketpark som tillför grönska i en urban miljö och samtidigt fyller en viktig funktion för dagvatten. Nämnden ska verka för att livskraftiga träd bevaras och i allra mesta mån återplanteras vid exploateringar.

Göteborg har nyligen fått ett nytt kommunalt naturreservat i Stora Amundön och Billdals Skärgård. Stora Amundön är ett omtyckt tätortsnära bad- och promenadområde. Här finns också grunda vikar och ålgräsängar som är värdefulla för fisk och andra havslevande djur och växter. Park- och naturnämnden har fått förvaltaransvar för området. Medel avsätts för detta.

I arbetet med värnandet av biologisk mångfald är det väsentligt att arbetet med att få bort de invasiva arterna prioriteras. Även om det är fastighetsägarens ansvar gynnas alla av att park- och naturnämnden arbetar kommunikativt med frågan så att spridningen, från privata fastighetsägare till kommunal mark, begränsas.

Naturum finns runtom i hela Sverige och finansieras och drivs av i regel av Naturvårdsverket och är ett slags besökscentrum till ett naturområde. Syftet är att fungera som en port till naturen i allmänhet och ett visst naturområde i synnerhet. Tanken är att besökaren ska på ett lustfyllt sätt få kunskap om och förståelse för naturen och även bli inspirerad att ge sig ut. Park- och naturnämnden ska företräda Göteborgs Stad gentemot Naturvårdsverket och Länsstyrelsen och ta fram relevant underlag och initiala konceptidéer som behov och potential som finns för ett Naturum i Göteborg.

Göteborg är i en expansiv fas med en rad pågående och planerade stadsutvecklingsprojekt. Upplevelsen att staden känns uppgrävd och att tomma ytor står outnyttjade är förståelig. För att skapa en bättre och mer effektiv markanvändning där nyttjandegraden ökar ska tillfälligt nyttjande av mark som är föremål för exploatering prövas i större utsträckning. Marken ska bland annat kunnat nyttjas för odling, men även mobila handelsplatser, spontanidrottsplatser, kulturupplevelser, caféer och foodtrucks. Detta användningsområde ska kunna ske i samband med att mark ska exploateras för exempelvis byggnation och där nyttjande av marken, med anledning av detta, begränsas mellan perioden för beslut om exploatering och byggstart. Nyttjandegraden av mark kan på så sätt öka samtidigt som det offentliga rummet tillgängliggörs i större utsträckning, vilket bidrar till ökad samhällsgemenskap, biologisk mångfald och trygghet. Arbetet ska ske i samverkan med fastighetskontoret, byggnadsnämnden och berörda bolag. Det finns även andra områden i Göteborg vars potential inte används fullt ut i detta avseende, såsom exempelvis Kungsparken. Även sådana områden kan i större utsträckning nyttjas på samma sätt för att skapa en mer attraktiv stad. Vad gäller utegym och spontantidrottsplatser är det viktigt att bevara och utveckla ytor för spontanidrott och annan hälsofrämjande aktivitet, inte minst för att främja sociala aktiviteter och gemenskap. Nämnden får därför i uppdrag att tillsammans med idrotts- och föreningsnämnden ta

fram en plan för utveckling och lokalisering av fler ytor för spontanidrott. Ett annat är att tillsammans med andra aktörer tillgängliggöra fler eller förbättra befintliga naturleder, ridvägar och badplatser. Nämnden ska även prioritera tillgänglighetsfrågor och för att tillgängliggöra fler av nämndens anläggningar, såsom parker, badplatser och utegym. Detta arbete ska ske i tät samverkan med funktionsrättsrörelsen. Nämnden ska verka för att tillgänglighetsanpassa en naturled för blinda och synskadade personer. Göteborg ska vara en plats där alla får plats.

Effektiva arbetsmarknadsinsatser

Konjunkturen har svängt och många människor står i dag utanför arbetsmarknaden. Staden behöver genomföra stora insatser för att klara omställningen. Park och naturnämnden är en aktiv part i stadens arbetsmarknadsinsatser, och har god erfarenhet av att skapa god sysselsättning för människor. För att skapa en helhetssyn av stadens insatser överfördes 2020 arbetsgivaransvaret till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Nämnden ska fortsätta att tillhandahålla sysselsättningstillfällen både som insatser och i form av sommarjobb i nära dialog med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Park- och naturnämnden får i uppdrag att fortsätta samordna åtgärder för att möta Göteborgs rättproblem.

Park- och naturnämnden får tillsammans med trafiknämnden i uppdrag att ta fram en plan för att på sikt ersätta eller uppgradera samtliga papperskorgar till så kallade smarta digitala papperskorgar till senast 2025.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att tillse att ta fram en plan för att verksamhetens samtliga maskiner och fordon ska vara elektrifierade eller på annat sätt utsläppsfria senast 2025.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att prioritera strandstäd både i skärgården och runt våra sjöar.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att verka för fler tillgängliga ledstråk i stadens parker.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att verka för åretruntbad på ett antal badplatser, inklusive kommande jubileumsbadet.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att, i samverkan med Framtiden-koncernen ta ett helhetsgrepp om och prioritera nedskräpningen i stadens särskilt utsatta områden.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att, tillsammans med byggnadsnämnden och Framtidskoncernen, planera och genomföra en satsning på fler och mer attraktiva stråk och naturentréer i stadens särskilt utsatta områden.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att, tillsammans med byggnadsnämnden, påbörja arbetet att uppgradera Svarte Mosse till stadspark.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att verka för ett Naturum i Göteborg.

Park- och naturnämnden får i uppdrag att tillsammans med idrotts- och föreningsnämnden ta fram en plan för utveckling och lokalisering av fler ytor för spontanidrott.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.5, 2.3.1, 2.3.5, 2.4.5, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Socialnämnder

Övergripande ansvar

De fyra socialnämnderna ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom individ- och familjeomsorg med fokus på barn och unga, missbrukare, brottsoffer samt personer som vårdar eller stödjer en närstående inom dessa grupper. I egenskap av socialnämnd det yttersta ansvaret att individer får den hjälp och det stöd de behöver. Nämnderna ska även erbjuda fritidsverksamhet som erbjuder aktiviteter och mötesplatser för unga som bidrar till en meningsfull fritid. Nämnderna har även ett viktigt ansvar för det lokala trygghetsarbetet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.
- Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma.

Kommunfullmäktiges mål för nämnderna

- Antalet invånare i bidragsberoende ska halveras till 2026.
- Den lokala tryggheten ska öka.
- Barn och ungdomar ska erbjudas en meningsfull fritid.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnderna

Göteborg stad ska hjälpa människor när den egna förmågan inte räcker till. I det arbetet ska barn och vuxna som behöver stöd uppmärksammas och deras enskilda behov och förutsättningar ska vara i centrum. De ska erbjudas en socialtjänst som fokuserar på trygghet, rättssäkerhet och som vilar på evidens och tidiga insatser samt det som människor enligt lag har rätt till. De fyra socialnämnderna ska framhäva människors inneboende kraft och vilja till eget ansvarstagande, stärka stadens kompetensförsörjning och skapa förutsättningar för likvärdig individ- och familjeomsorg. Optimering av verksamheten ska fortlöpa i syfte att fokusera resurser på det som är viktigt och som gör skillnad. I det arbetet har socialnämnderna ett viktigt uppdrag att säkerställa fördelaktiga avtal genom en samlad planerings- och inköpsfunktion (*Spink*) för en inkluderande stad där alla får möjligheten att skapa sig ett eget liv, och där onödiga utgifter minimeras och resultat införlivas.

Göteborg ska ha en tydlig arbetslinje. Stadens redskap och resurser för att ge varje människa de förutsättningar som krävs för att nå självförsörjning ska därför, så långt det är möjligt, samlas på en plats. Det handlar om att säkerställa en sammanhållen process och likvärdigt rehabiliterande arbete i hela staden för att säkerställa varje individs förmågor och unika egenskaper. Friheten att själv få välja och inte undanställas hedersrelaterat våld- och förtryck, att man vågar gå ut och också komma hem på kvällen, oavsett tid på dygnet, och att man känner sig trygg i sitt eget bostadsområde och i sitt eget hem. För de som inte bedöms ha någon arbetsförmåga behöver ett utvecklingsarbete av metoder ske för att de snabbare ska få sin försörjning från Försäkringskassan.

Lokalt trygghetsarbete

Socialnämnderna innehar ett viktigt ansvar i arbetet att bryta utanförskapet. För att lyckas med detta måste alla särskilt utsatta områden strykas från polisens lista. Detta ska göras senast 2025. Det handlar om att skapa en välmående, öppen och trygg stad där framtidstro får råda och där unga såväl som äldre vågar drömma om en bättre framtid. Detta görs genom ett starkt fokus på att öka såväl den faktiska tryggheten som den upplevda tryggheten då trygghet i grunden är en frihetsfråga. För detta har Göteborgs Stad, sedan flera år tillbaka, arbetat med en modell som heter *Trygg i Göteborg*. Denna modell är en beprövad modell som har visat resultat och är en viktig del i stadens trygghetsarbete, tillsammans med samverkan med civilsamhället och föreningslivet. Det lokala trygghetsarbetet med Trygg I-modellen förstärks under hela planperioden.

För att nå målet att den lokala tryggheten ska öka krävs dock också ett förebyggande arbete. Här har socialnämnderna ett stort ansvar och fler sociala insatser krävs. Socialtjänsten måste ha möjlighet att tidigt och tydligt möta unga som är i riskzonen för kriminalitet och stärka deras föräldrar. Sociala insatsgrupper behöver stärkas tillsammans med en tillgänglig avhopparverksamhet, inte minst genom ett mer uppsökande arbete med lotsar. I det arbetet ska socialtjänsten genomföra en riskbedömning för hela familjen när en familjemedlem hoppar av ett kriminellt nätverk. Om det förekommer repressalier mot familjen ska socialtjänsten efter genomförd riskbedömning kunna flytta hela familjen från området. Detta bidrar till att fler vågar lämna kriminella strukturer.

Socialnämnderna ska, tillsammans med lokala polisområden, fortsättningsvis analysera vilka problem som finns lokalt. De lokala problembilderna är viktiga för att rätt åtgärder ska kunna vidtas. Stadens plan mot våldsbejakande extremism ska motverka den extrema miljön och förebygga radikaliserings. I det arbetet krävs även samarbete med relevanta aktörer, såsom Segerstedtinstitutet och Försvarshögskolan.

Jourverksamheten behöver stärkas, fältarbetare behöver anställas och förenings- och föräldravandringar utökas. För dessa ändamål krävs också personal med rätt kompetens. Göteborgs Stad har på senare år tagit dessa frågor på allt större allvar och nya verksamheter har startats för att möta människor som behöver hjälp.

Tidiga insatser för en trygg uppväxt

Rätt riktade insatser uppnår bästa möjliga utfall samtidigt som det minskar såväl ekonomiska kostnader som kostnader för mänskligt lidande. För att minska ungdomsbrottsligheten krävs därför snabba, tidiga och tydliga insatser där unga som begår brott snabbt kan få hjälp med att byta bana i livet och således bryta destruktiva mönster. Det första brottet ska också vara det sista brottet. För att kunna skapa en snabb reaktion gentemot ungdomar under 15 år som anmälts för brott behövs ofta familjens stöd. För att säkerställa detta ska det uppsökande arbete som förebyggande åtgärder belysas och garanteras. För att ytterligare stärka socialnämndernas arbete med förebyggande trygghetsinsatser så avsätts 28 miljoner kronor kommuncentralt som en del av trygghetspaketet. Det behövs dock också folkbildningsinsats riktad till föräldrar i stadens utsatta områden och här är det viktigt att motivera föräldrarna att kliva fram och ta ansvar. För detta behöver föräldrar kunskap om hur gängen rekryterar unga barn och föräldrarna ska ges verktyg för att kunna förebygga och förhindra att deras barn dras in i kriminalitet. Därför ska skolor i utsatta områden erbjuda interaktiva föräldramöten där skolan kan vara en arena där föräldrar hittar gemenskap i dessa frågor sinsemellan.

I samverkan med socialtjänsten ska också skolan i erbjuda föräldrar kunskap om hur gängen rekryterar unga barn och verka för förebyggande insatser. Föräldrar vars barn befinner sig i kriminella miljöer ska också erbjudas fördjupade utbildningsinsatser för att kunna bryta det destruktiva mönstret med nyrekryteringar.

Det långsiktiga arbetet för ungdomar med social problematik är viktigt. Därför ska en modell tas fram för att, ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, bättre kunna värdera de olika insatserna gentemot varandra i arbetet med att minska nyrekrytering av unga i riskzon till kriminella gäng. Samtidigt som modellen tas fram ska dock inte arbetet stanna av. Den uppsökande verksamheten med exempelvis fältarbetare är fortsatt ett viktigt verktyg för att lyckas identifiera och fånga upp unga i riskzon. Samtidigt måste viktig finansiering för att kunna omhänderta barn i utsatta och kriminella miljöer säkerställas. För att säkerställa detta avsätts medel för att stärka bemanningen i socialtjänsten inom myndighetsutövande barn- och ungdomsvård i socialnämnd centrum.

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor. Därför ska inget barn behöva uppleva våld, förtryck eller annan otrygghet. Barnkonventionen måste därför genomsyra socialtjänstens arbete för att skydda och stödja utsatta barn. Att tidigt identifiera

barn och ungdomar i riskzonen och att stödja familjer i behov av hjälp kräver en helhetssyn. I det arbetet är det familjecentrerade arbetssättet och familjehemscentralerna viktiga. Samarbetet mellan socialtjänst, skola och polisen, samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) ska värnas och tas tillvara. En modell för hur detta samarbete ska fungera även gentemot gymnasierna behöver tas fram. Yngre barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet eller droger kan fångas upp och få stöd genom SSPF-samarbetet. Samtidigt ska det säkerställas att sekretess inte är ett hinder för samverkan inom SSPF för att tidiga och förebyggande insatser ska kunna sättas in.

Stadens riktlinjer ska stärka barnens rättigheter och kompetensen kring barns utsatthet ska höjas. Barnets bästa ska alltid prioriteras. Samordningen av stöd till barn med anhöriga i utsatta situationer ska vara effektiv och inte hindras av gränser mellan olika huvudmän. Om ett barn befinner sig i en situation där barnet vårdar en anhörig ska samordningen mellan berörda instanser informera socialtjänsten för att säkerställa att inte barnet i fråga far illa. Ett barn har aldrig en skyldighet att bära detta ansvar, men om så är fallet måste samhället finnas där som stöd.

I allt detta är dock föräldrarna de mest betydelsefulla personerna för ett barn och samhället kommer aldrig fullt ut kunna ersätta föräldrarnas roll under uppväxten. Det kommer dock uppstå situationer där föräldrars förmågor inte räcker till. I de fallen ska samhället säkerställa att barnen får såväl trygghet som omsorg. Exempelvis ska barn som är familjehemplacerade kunna få stöttning via *Skolfam* som visat på goda resultat. För att förstärka arbetet med *Skolfam* avsätts medel. Detta ska göras skyndsamt och rättssäkert där krav som ställs i lagstiftningen uppfylls. Barnavårdsutredningarna måste fortsatt kvalitetssäkras och samarbete mellan olika huvudmän främjas. All utredning inom barn och unga, liksom bedömning, ekonomiskt bistånd och tillgång till insatser, ska ske med hög rättssäkerhet och utifrån likabehandlingsprincipen. Arbetet ska grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas.

För att barns uppväxtvillkor ska säkerställas ska arbetet med erbjuda hembesök hos förstföderskor stärkas. Tidigt ska det gå att kunna identifiera eventuella brister och behov av stöd för att kunna säkerställa att rätt stöd också ges. Genom orosanmälningar stärker vi detta arbete och således också en garanterad skolgång. I detta arbete ska socialnämnderna få i uppdrag att korta tiden för utredningar om barn med oro från maxgränsen i lagen om två månader till en månad.

Socialnämnderna ska också, tillsammans med grundskolenämnden, ta fram ett stadengemensamt program för att öka skolnärvaron bland så kallade hemmasittare. I framtagandet av programmet kan nämnderna med fördel beakta det goda resultatet i projektet *Levla* i socialnämnd centrum där exempelvis skolan och socialtjänsten samverkar för att öka skolnärvaron. Även arbetet

tillsammans med ungdomsmottagningar, familjehem och gode män ska beaktas. Andra exempel på insatser som kan säkerställa att barn och ungdomar som är i behov av insatser får det stöd som de behöver är familjerådgivning, utredningslägenheter och multiprofessionella arbetsteam.

Fler behöver komma i jobb

Alla göteborgare ska ges förutsättningar att jobba, bidra och vara en del av samhället oavsett vem man är. Socialnämnderna ska genom individuellt utformade insatser ge personer med ekonomiskt bistånd stöd att bli självförsörjande. Insatserna ska syfta till att hjälpa personer att snabbt nå självförsörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd genom att ta vara på människors inneboende kraft. Det arbetet handlar om att säkerställa att alla som kan jobba också ska jobba. Därför ska socialnämnderna prioritera arbetet med att utveckla insatser för grupper som har försörjningshinder. Det kan handla om arbetslöshet på grund av sjukskrivning, sociala eller medicinska skäl. I dessa fall kan uppsökande- och rehabiliterande arbete med fokus på individuella förmågor stärka individer för säkerställa att de på sikt kan komma in i arbete igen. Det kan också handla om att personer utan arbetsförmåga får sin arbetsnedsättning dokumenterad för att få sin ersättning från Försäkringskassan så snabbt som möjligt.

De som står längst ifrån arbetsmarknaden ska ges möjlighet att delta och Göteborgs Stad ska ta tillvara på goda och framgångsrika exempel genom mötesplatser och nätverkande. En grupp som står långt ifrån arbetsmarknaden är utrikesfödda kvinnor där förväntan också är att komma i arbete. Därav ökar vikten av att säkerställa en första kontakt för att uppmuntra, underlätta och verka för att denna grupp hamnar i arbete. Socialnämnderna får därför i uppdrag att möjliggöra för nätverkande och inspiration för utrikesfödda kvinnor i syfte att vägleda dessa in i arbete eller annan relevant sysselsättning. Inom ramen för Etableringsenheten och socialtjänsten ska socialnämnden också särskilt stödja kvinnor till självförsörjning och för att stärka jämställdheten samt stärka barnperspektivet så ska försörjningsstödet i regel betalas ut till kvinnan i hushållet.

En obruten integrationskedja

En välfungerande integration är avgörande för Göteborgs framtid. Att ha ett arbete, känna sig behövd och stolt över det man utför har flera positiva effekter. Vägen till självförsörjning kan skilja sig från person till person. Ett steg på vägen till självförsörjning är att genom motprestation till försörjningsstöd få in både rutiner och en fot på arbetsmarknaden.

Socialnämndernas pågående insatser och förebyggande arbete är en förutsättning för nyanländas möjligheter att nå självförsörjning och etablering i samhället tillsammans med civilsamhället. Personer som uppbär ekonomiskt bistånd ska ges

individuellt utformade insatser för att nå självförsörjning. Arbetet ska ske i nära samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Nyanlända föräldralediga som uppbär försörjningsstöd ska aktivt erbjudas språkträning. Genom att erbjuda språkträning ökar chanserna till jobb efter föräldraledighet, den enskildes språkkunskaper stärks och utanförskapet minskar.

En annan del i detta är andelen personer med försörjningsstöd som studerar. Denna grupp motsvarar en betydande del av de med försörjningsstöd i staden. Denna grupp har identifierats och ett projekt har påbörjats i socialnämnd nordost i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning där personer som har försörjningsstöd och studerar SFI skrivs in på stadens kompetenscentra. Syftet är att säkerställa tidigt stöd till att nå självförsörjning och att säkerställa stadens modell för motprestation.

Idag har du som nyanländ möjlighet att gå samhällsorientering där du får lära dig hur det svenska samhället fungerar. Du får lära dig om den svenska sjukvården, skolan, svenskt vardagsliv och de olika myndigheterna. Utbildningen är idag på deltagarens eget språk. För att ytterligare stärka integrationskedjan och ge nyanlända förutsättningar för att etablera sig på arbetsmarknaden och i samhället får socialnämnd centrum får i uppdrag att tillsammans med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning koppla SFI-utbildningen till samhällsorienteringen. På så sätt minskar trösklarna för etablering och integrationskedjan stärks.

För en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden på andra sätt ska vidare åtgärder implementeras. Detta ska utföras av socialnämnd nordost tillsammans med arbetsmarknad och vuxenutbildning samt park- och naturnämnden. Åtgärderna ämnar finna ytterligare sysselsättningar som exempelvis lokal- och parkvård.

Att ställa krav är att bry sig

Försörjningsstödet är samhällets yttersta skyddsnät och inte en långvarig försörjning. Tusentals hushåll i Göteborg är i dag beroende av försörjningsstöd. Arbetet med att minska beroendet ska intensifieras och graden av självförsörjning ska öka. Målet är att från 2020 till 2026 ska antalet invånare i bidragsberoende halveras. Alla som kan och förmår ska försörja sig själva, därför ska motprestation krävas. För att stärka detta arbete ska socialnämnderna utreda hur barn till föräldrar som uppbär försörjningsstöd kan öka sin närvaro på förskolan. Detta är även viktigt för att för att alla ska ha samma förutsättningar och bryta utanförskapet.

Det är viktigt att man anstränger sig för att bidra till vårt samhälle. Om man inte deltar i överenskomna åtgärder och erbjudna arbeten bör det påverka stödet som ges. Som en del i det arbetet har socialnämnderna påbörjat en utredning om hur en motprestation på heltidsaktivering på 10 dagar kan införas.

Socialtjänsten behöver ha en tätare kontakt med personer i behov av försörjningsstöd. Det ska upprättas en tydlig plan för att hjälpa varje individ till självförsörjning.

Däriigenom kan socialtjänsten kontinuerligt utreda möjligheterna till sysselsättning i form av arbete, studier eller rehabilitering, alternativt att komma in i andra bidragssystem så som socialförsäkringen, för att bidra till att minska försörjningsstödet. Stadens kompetenscentra som riktar sig till personer som får någon insats inom socialtjänsten och som behöver ytterligare stöd för att få jobb eller börja en utbildning, är en del av arbetet. Stadens insatser för personer i behov av rehabilitering behöver förbättras och förnyas. Antalet hembesök ska öka för att socialtjänsten ska få en korrekt bild av den sökandes situation. Medverkar inte personen till sin egen utredning genom att inte tillåta hembesök ska detta påverka försörjningsstödet.

Föräldrar har ett försörjningsansvar för sina barn så länge barnet bor hemma och upp till att barnet fyllt 21 år. När man fyllt 18 år är man dock myndig och förväntas försörja sig själv om man inte studerar. Därför ska socialnämnderna säkerställa att reducerat eller indraget studiebidrag, till följd av ogiltig skolfrånvaro, inte kompenseras av höjt försörjningsstöd. Om något giltigt skäl för frånvaron inte har visats föreligger har man således avstått från en förmån. Det handlar om att socialnämnderna ska bidra till att öka skolnärvaro samt att föräldrar engagerar sig i sitt barns skolgång.

Från och med 1 januari 2020 har ändringar trätt i kraft i lagen (2008:206) om underrättelse vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Ändringar i lagen innebär bland annat att underrättelseskyldigheten vid felaktiga utbetalningar vidgats till att även omfatta kommunernas socialtjänst. Särskilda handläggare ska arbeta med felaktiga utbetalningar. Socialnämnderna ska tillsammans med kommunstyrelsen aktivt arbeta med att föra dialog med staten för att placeringen av den nya myndigheten för utbetalningskontroll lokaliseras i Göteborg.

Digitalisering inom socialtjänsten

Kontroll och uppföljning av försörjningsstödet behöver fortsätta. Bistånd ska alltid gå till de individer som verkligen är i behov av offentligt stöd. På sikt ska hanteringen av ansökningar om försörjningsstöd så långt som möjligt automatiseras. Det skapar ökad klienttid och ger personalen tid att fokusera på att hjälpa personer med försörjningsstödet tillbaka i egen försörjning, istället för administration. Nämnderna ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid pågående insatser. För att säkerställa en korrekt och likvärdig bedömning inom socialtjänsten ska ett gemensamt bedömningsinstrument vid handläggning av ekonomiskt bistånd samt övrig socialtjänst i staden införas. Det bidrar även till att minska risken för felaktiga bedömningar.

En gemensam handlägningsprocess för att uppnå resursförskjutning från handläggning till motprestationsbaserat klientarbete tas fram, vilket innebär framtagande av e-ansökan, gemensam arbetsmodell och kostnadsschabloner för ekonomiskt bistånd. En försöksverksamhet med automatisering av individuellt ekonomiskt bistånd ska inledas. I detta ska rättssäkerheten särskilt beaktas.

Där myndighetsutövningen kräver signering av avtal eller beslut ska dessa övergå till att signeras digitalt. Genom digital signering kan personalresurserna nyttjas bättre och det skapar en mer rättssäker hantering samt en effektivisering av handlägningsprocesser.

Ordning och reda på bostadsmarknaden och insatser för bostadslösa

Boende ska ses som en grundläggande del i att ordna upp sitt liv eftersom tryggheten i ett stabilt boende många gånger är en förutsättning för att komma vidare. Principen *Bostad först* ska värnas och utvecklas. Arbetet med socialt utsatta och hemlösa EU-medborgare ska drivas i en bred samverkan mellan olika aktörer. Socialtjänsten ska alltid utreda eventuella medföljande barns situation och staden ska fortsätta att stödja de ideella organisationerna i deras arbete. Stadens arbete mot otillåtna bosättningar ska utvecklas och intensifieras. En del i arbetet mot hemlöshet är att bygga fler bostadsrätter och hyresrätter för att möta efterfrågan. Det handlar dock också om att socialtjänstens utrednings-skyldighet ger korrekt underlag för väl underbyggda myndighetsbeslut.

Hyreskontrakt ska inhämtas som underlag vid utbetalningar vid ansökningar av försörjningsstöd och all bostadsförmedling i stadens bestånd ska ske i enlighet med gällande regler. Skärpningen i hyreslagen i jordabalken ger staden rätt att ställa om till en trygg och rättvis hyresmarknad utan kriminalitet genom att exempelvis kräva att den enskilde uppvisar ett intyg eller motsvarande från fastighetsägaren som visar att andrahandsuthyrningen godkänts av fastighetsägaren. Vid uppdagande av otillåten andrahandsuthyrning frigörs olagliga hyreskontrakt och blir åter tillgängliga på hyresmarknaden. Göteborgs Stad deltar även i Skatteverkets projekt för att minska felaktig folkbokföring. Den största delen av folkbokföringsfelet är att personer är folkbokförda på en annan adress än de faktiskt bor på eller att personer lämnat landet utan att meddela detta.

Staden behöver också stärka samverkan mellan olika verksamheter för att hushåll med osäkra boendeförhållanden, särskilt barnfamiljer, ska hitta en varaktig bostad och för att motverka ockerhyror. I detta arbete är kvalitetssäkrade boendecoacher, och stadens uppföljning av verksamheten, samt arbetet för riktlinjen för nödbestånd viktigt och har gett goda resultat. Tack vare detta har antalet hemlösa barnfamiljer, under mandatperioden, halverats och hemlösheten i Göteborg är den lägsta på många år, vad gäller antalet hushåll samt vuxna och barn i hemlöshet. Arbetet ska alltid utgå från ett tydligt barnperspektiv och barns behov ska särskilt beaktas när vuxna söker ekonomiskt bistånd.

Det finns redan idag aktörer i civilsamhället som har byggt en verksamhet som möter människors behov på ett tryggt och värdigt sätt och som är till gagn för den enskilde och samhället i stort. Det finns inget egenvärde i att kommunen ska konkurrera med denna verksamhet, särskilt inte för en grupp av individer som inte sällan har lågt förtroende för det offentliga. Exakt hur stödet ska se ut kan variera från person till person beroende på orsakerna till hemlösheten och vilka behov personen har. I det förebyggande arbetet ingår vräknings- förebyggande arbete i samverkan med övriga aktörer och här är uppsökar- verksamheten är ett viktigt verktyg.

Insatser mot missbruk

Missbruk är ett hot mot folkhälsan och Göteborgs Stad ska säkerställa att beroende och missbruk stävjas genom hjälp och vård. Drogberoendet behöver därför bekämpas i alla led genom att den som är beroende av droger får snabb och vetenskapligt grundad hjälp att bryta missbruket. Staden ska erbjuda behandling, rådgivning, rehabilitering och boende för vuxna och unga som vill ta sig ur ett missbruk, beroende eller som behöver stöd. Stöd ska även ges till anhöriga. Det pågående utvecklingsarbetet i de fyra socialnämnderna för att stärka hela vårdkedjan inom missbruk behöver därför säkerställas och fortsätta.

Arbetet med att minska droganvändandet ska inriktas på att motverka en för tidig alkoholdebut samt minska den totala alkoholkonsumtionen och rökningen, framförallt bland ungdomar. Lika viktigt är att motverka att unga provar och brukar narkotika. Stadens samverkan med sjukvården, framförallt psykiatri och beroendevården, ska främjas. Här har även Mini-Maria en viktig roll att fylla.

Socialnämnderna ska, tillsammans med kommunstyrelsen och andra relevanta nämnder, arbeta genom samordnade insatser för att bryta droganvändandet i staden. Det handlar också om utökade evidensbaserade insatser för att påverka unga och deras föräldrars attityder till narkotika. Fram till 2019 fanns en tillnyktringsenhet organiserad i Sahlgrenska universitetssjukhus men den har lagts ner. Det är av stor vikt att staden utreder ifall en sådan verksamhet kan startas upp och huruvida detta är möjligt tillsammans med regionen eller grannkommunerna. Socialnämnderna får därför i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en tillnyktringsenhet. Utredningen ska även undersöka former för samverkan tillsammans med externa aktörer så som Västra Götalandsregionen, Göteborgsregionen och polismyndigheten.

Stöd och hjälp till våldsutsatta

Allt för många människor drabbas av våld i nära relationer. Kränkningen är lika allvarlig oavsett vad offret har för könsidentitet. De allra flesta offren för våld i nära relationer är dock kvinnor, och de allra flesta förövare är män. Under pandemin har antalet aktualiseringar i våld i nära relationer ökat. Med anledning

av det har Göteborgs Stad utökat sina informationsinsatser, stödverksamheter och utbildningen av personal, för att upptäcka personer som är utsatta för våld i nära relationer. Socialnämndernas gedigna och viktiga arbete med våld i nära relationer kommer fortsatt att prioriteras och planen för mäns våld mot kvinnor ska systematiskt och fortlöpande utvecklas för att säkra insatser mot våld i nära relationer. Göteborgs Stad ska ha en nolltolerans mot våld i nära relationer. För detta ändamål avsätts medel i socialnämnd centrum.

Stöd och hjälp till våldsutsatta personer ska säkerställas genom kommunala och ideella stödinsatser och tillgång till boenden. Det är i första hand den som utövar våld som ska flytta eller byta bostad, inte den som blir utsatt och dennes barn. De skyddade boendena för personer utsatta för våld i nära relationer samt jourerna gör ett betydelsefullt arbete, särskilt i det akuta skedet. Stödet till jourer och andra frivilligorganisationer kring dessa insatser är av vikt. Samverkan behövs mellan kommunala och privata bostadsbolag för att hjälpa personer som utsatts för våld i nära relationer till både temporärt och permanent boende. Stödpersoner ska finnas till hands för den utsatta personen före, under och efter en rättsprocess. Olika former av stöd, exempelvis genom ett nätforum för dem som inte har möjlighet att lämna sitt hem, ska erbjudas.

Ett ökat fokus ska läggas på det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Göteborgs Stad måste fortsätta arbete för att kunna möta de som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck för att på ett säkert och adekvat sätt möta deras specifika behov. Ett av många exempel i det arbetet är inrättandet av ett stödcentrum för hedersrelaterat våld och förtryck.

Det finns personer som av olika anledningar hamnar i prostitution. Inte sällan handlar det om människor som lockats till Sverige med falska löften om jobb, men även unga flickor i skolåldern som av olika skäl hamnar i prostitution. Motverkande av köp av sexuella tjänster och trafficking måste vara en prioriterad uppgift i stadens sociala arbete. Mikamottagningen är ett exempel på verksamhet som gör ett bra förebyggande arbete. För att sprida information och öka kunskapen kring prostitution ska mottagningen erbjuda föreläsningar på stadens högstadies- och gymnasieskolor.

Barn och ungas fritid

Barn och unga i Göteborg ska ha rätt till en meningsfull fritid. Därför är det viktigt att tillgången till mötesplatser är trygga. Fritidsgårdarna ska arbeta med att minimera riskerna för att de ska bli en bas för rekrytering till kriminalitet och socialt nedbrytande beteende. Utbudet av aktiviteter ska svara mot olika behov hos barn och unga. Ett särskilt fokus ska finnas på de grupper som i dag inte nås av annan fritidsverksamhet. Det kräver bland annat ett utvecklat lokalt jämställdhets- och integrationsarbete samt aktiviteter och platser för specifika målgrupper så som unga med funktionsnedsättning, flickor, nyanlända och HBTQ-personer. Fritidsgårdarna ska, gärna i samverkan med andra, erbjuda studiehjälp.

Fältgrupperna fyller en viktig funktion genom sitt uppsökande och socialt förebyggande arbete bland ungdomar och för att vara länken genom orosmälan till socialnämnderna. Verksamheterna ska finnas där ungdomarna vistas och ska erbjuda samtal, råd och stöd för att skapa en trygg miljö. Föreningar och andra aktörer i civilsamhället som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, och kriminell verksamhet. Föreningar med odemokratiska värderingar eller kopplingar till våldsbejakande extremism ska inte få något föreningsstöd. Stadens grundläggande kriterier för föreningsbidrag ska följas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att insatser bygger på beprövade metoder och arbetssätt samt att behandlande insatser utförs av legitimerad personal.

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att stadens rutin för motprestation för försörjningsstöd efterlevs samt satsa på tidiga insatser för att minska beroendet av försörjningsstöd.

Socialnämnderna får i uppdrag att fortsätta säkra stadens tillgång till jour- och familjehem samt utveckla uppföljningen av verksamheten.

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att reducerat eller indraget studiebidrag till följd av ogiltig skolfrånvaro inte kompenseras av höjt försörjningsstöd för dem över 18 år.

Socialnämnderna får i uppdrag att fortsätta arbeta med modellen *Trygg i Göteborg*.

Socialnämnderna får i uppdrag fortsätta utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer, både det våldspreventiva arbetet, arbetet med våldsutsatta samt arbetet med våldsutövare.

Socialnämnderna får i uppdrag att fortsätta stärka samverkan med SSPF och en modell för hur detta samarbete ska fungera även gentemot gymnasier behövs tas fram.

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att inga felaktiga utbetalningar sker.

Socialnämnderna får i uppdrag att kontinuerligt utreda möjligheten för personer som uppbär försörjningsstöd att få relevant sysselsättning såsom som arbete, studier eller rehabilitering.

Socialnämnderna får i uppdrag att öka antalet hembesök för att få en korrekt bild av den sökandes situation. Medverkar inte personen till sin egen utredning genom att inte tillåta hembesök ska detta påverka försörjningsstödet.

Socialnämnderna får i uppdrag att ta fram en modell för att, ur ett samhälls-ekonomiskt perspektiv, bättre kunna värdera olika insatserna gentemot varandra i arbetet med att minska nyrekrytering av unga i riskzon till kriminella gäng.

Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med grundskolenämnden ta fram ett staden gemensamt program för att öka skolnärvaron bland så kallade hemmasittare.

Socialnämnderna får i uppdrag att utöka uppsökarverksamheten för att fånga upp barn och unga som har eller riskerar att hamna i kriminella gäng.

Socialnämnderna får i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en tillnyktringsenhet. Utredningen ska även undersöka former för samverkan tillsammans med externa aktörer så som Västra Götalandsregionen, Göteborgsregionen eller polismyndigheten och innehålla en ekonomisk redovisning.

Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med AB Framtiden, fortsätta säkerställa att rutiner för bistånds- och behovsprövning följs samt att inte bistånd ges för svarta hyror och att ockerhyror inte ska förekomma

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att familjehemsplacerade barn blir erbjudna plats i *Skolfam*.

Socialnämnderna får i uppdrag att utreda hur barns närvaro på förskolan, till föräldrar som uppbär försörjningsstöd, kan öka.

Socialnämnderna får i uppdrag att följa upp och utvärdera strategisk plan för suicidprevention i Göteborg.

Socialnämnderna får i uppdrag att, tillsammans med grundskolenämnden, erbjuda interaktiva föräldramöten, i stadens utsatta områden i syfte att förebygga och förhindra att deras barn dras in i kriminalitet.

Socialnämnderna får i uppdrag, tillsammans med grundskolenämnden, att erbjuda fördjupade utbildningsinsatser till föräldrar, i utsatta områden, vars barn befinner sig i kriminella miljöer, för att kunna bryta mönstret.

Socialnämnderna får i uppdrag att genomföra riskbedömningar för hela familjer när en familjemedlem hoppat av ett kriminellt nätverk. Uppdragen ska göras tillsammans med AB Framtiden i syfte att möjliggöra för flytt av hela familjen till ett nytt boende vid behov efter genomförd riskbedömning.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.4.1, 1.4.2, 1.5.2, 1.5.3, 1.6.1, 1.6.2, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.4.5, 3.1.5, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.1, 3.3.2, 3.4.4, 3.5.1, 3.5.2, 3.5.3.

Stadsrevisionen

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunstyrelsen, nämnderna och samordningsförbundet. Revisorerna är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige. Bland de valda revisorerna utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Dessa har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. Stadsrevisionens förslag till budget bereds av kommunfullmäktiges presidium.

Trafiknämnden

Övergripande ansvar

Nämnden ska tillgodose invånares, besökares och näringslivets transport- och mobilitetsbehov, förvalta och utveckla stadens trafikinfrastrukturanläggningar och allmän plats som en del av stadens utveckling, förbättra trafiksäkerheten och minska trafikens miljöstörningar.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.
- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska vara en stad där framkomligheten och mobiliteten är god.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Trafiknämndens mål är förse medborgarna med goda miljöer på gator, torg och allmänna ytor. Göteborg ska ha en god stadsmiljö som är attraktiv och där medborgarna vill vistas. Tillsammans med den växande staden behöver framkomligheten vara fortsatt god och enkel för alla. Underhållet av stadens anläggningar har under flera år varit eftersatt och avsatta resurser har inte mött det behov som finns. För att möta det ökade underhållsbehovet avsätts särskilda resurser för kommande år.

Nämnden behöver genomlys konstatsutvecklingen och säkerställa den ekonomiska uppföljningen och underlag. Samtidigt behöver staden se över effektiviseras och anpassas efter dagens behov. I arbetet ska antalet konsult-

timmar minskas och intäkterna öka genom förbättrad kontroll. Nämnden behöver arbeta med att förenkla och snabba upp interna processer. Här har digitaliseringen stora möjligheter, exempelvis kan starttillstånd för TA-plan digitaliseras.

Trafiknämnden ska även bistå i det trygghetsskapande arbetet. Som ett led i det arbetet ska trafiknämnden arbeta för att stadens offentliga miljöer hålls fria från klotter. Därför avsätts 7 miljoner kronor i trafiknämnden i en del av trygghetspaketet i syfte att sanera klotter inom 24 timmar från det att synpunkt lämnats till staden av allmänheten. Trafiknämnden får därför i uppdrag att skapa ett nytt stadengemensamt arbetssätt för att dygnet runt ha beredskap att motta och skyndsamt utreda synpunkter gällande klotter. Arbetssättet ska utvärderas i syfte att bedöma effektiviteten inför facknämndsorganisationen och arbetet kring att skapa ett samlat ansvar för städning och renhållning i staden.

Förbättrad infrastruktur och mobilitet

I en växande stad med stora infrastrukturensatsningar är behovet av förbättrad rörlighet stort. Staden står inför stora utmaningar kopplat till trafik. Fler ska få plats i trafiksystemet och röra sig på samma yta. Dagens kollektivtrafik ligger efter i restidsmål och kapacitet. En väsentlig del av att lyckas med stadens utmaningar handlar om att säkra finansieringslösningar och då kommer nya lösningar att krävas. Exempelvis skulle framtidens infrastruktur i större grad kunna kopplas ihop med stadsutvecklingen och de värdeökningar som utbyggd kollektivtrafik skapar. Trafiknämnden måste därför säkerställa att göteborgare, trots stora byggprojekt, fortsättningsvis kan ta sig runt i staden.

Göteborgs Stad behöver också fortsätta med att arbeta fram utbyggda förbindelser mellan Göteborg och andra städer. Det behövs en förstärkt infrastruktur i och runt staden mot bakgrund av att hundratusentals personer pendlar till och från Göteborg varje dag. För att möta denna utveckling krävs investeringar för att stärka det regionala kollektiva resandet, vilket även gynnar trafiken i staden, men också framkomligheten i staden då god framkomlighet är avgörande för att få ihop vardagspusslet.

Göteborgs Stad måste därför konstant sträva efter att vara en stad där samtliga trafikslag beaktas och omhändertas och där målsättningen ska vara att valet av transportmedel inte ska påverka framkomligheten. För att uppnå en god framkomlighet för en stad i rörelse krävs fortsatta investeringar i stadens infrastruktur. Stadsutvecklingen ska utformas på ett klimatsmart sätt där kollektivtrafik, cykelbanor, gång- och biltrafik samexisterar. En planering som förenar den täta stadens fördelar med människors behov och önskemål om mobilitet utan att förvandla stadskärnor till sovstäder där handel flyttar ut och mötesplatser försvinner.

En av många åtgärder för att uppnå god mobilitet är att öka andelen av de yt-effektiva transportslagen samtidigt som biltrafiken ska ha god tillgänglighet i hela

staden. Göteborgs Stad har under mandatperioden varit i en stadsutvecklings-mässigt expansiv fas. För att förbättra och stärka en sammanhållen stadsplanering pågår nu ett arbete med en omorganisation av stadens facknämnder. Som ett led i detta arbete behöver det redan nu påbörjas en uppdatering av stadens trafikstrategi. Syftet med översynen är att trafikplaneringen i större utsträckning ska harmonisera med övrig stadsutveckling och med Göteborgs Stads styrande dokument. Detta arbete ska sedan övertas av den nämnd som ansvarar för fysisk planering. Nämnden får också i uppdrag att påbörja arbetet med att ta fram en godsplan. Planen bör färdigställas i samband med uppdateringen av trafikstrategin.

I syfte att stärka arbetet med måluppfyllnad för *cykelprogrammet* får nämnden i uppdrag att införa ett pilotområde i en lämplig stadsdel i Göteborg. Stadsdelen ska ha god tillgång till kollektivtrafik och vara relativt centralt belägen och funktionsblandad. I pilotområdet ska nämnden vidta åtgärder för ett gent och finmaskigt cykelvägnät i befintlig infrastruktur, snarare än att bygga ny. Även bilar ska vara välkomna och ha en mycket god tillgänglighet, men fotgängares och cyklisters säkerhet och framkomlighet ska tydligt prioriteras. Åtgärderna ska vara kostnadseffektiva och tyngdpunkt läggas på hastighetsanpassningar, omskyltningar, vägmärken, kommunikationsinsatser och enklare anpassningar av gaturummet. Fokus läggs på testning och utvärdering av nya lösningar snarare än omfattande förarbeten. Inom ramen för detta arbete bör framgångsrika städer studeras, exempelvis Köpenhamn, Amsterdam och Malmö. Medel avsätts för detta. Nämnden får även särskilt avsätta medel i syfte att långsiktigt åtgärda den underhållsskuld som finns kopplat till stadens cykelvägnät.

Arbetet ska även beakta elsparkcyklars bidrag till ökad mobilitet, men också göteborgarnas upplevelse av elsparkcyklarnas besvärande inslag i stadsbilden. Elsparkcyklarna och andra fordon får inte parkeras på ett sådant sätt att de hindrar framkomligheten eller utgör en fara. Sedan några år tillbaka regleras, genom en överenskommelse, med företagen som hyr ut dem att de inte kan lämnas eller parkeras på en rad platser och gator i central Göteborg. Göteborgs Stad har även, i syfte att minska den negativa upplevelsen, tagit beslut om att pålägga avgifter för såväl markupplåtelse per antal cyklar samt en flyttavgift om stadens behöver gå in och flytta cyklar som står eller ligger i vägen. Fler insatser behöver vidtas för att åtgärda de negativa problemen med elsparkcyklar.

Mot bakgrund av klimatförändringarna och den framväxande elbilsparken är det viktigt att nämnden tillsammans med övriga aktörer i staden arbetar strategiskt med att samordna laddinfrastrukturutbyggnaden med stadens stadsutveckling i övrigt. I kommande elektrifieringsplan ska laddmöjligheter på boendeparkering särskilt beaktas.

Trafiknämnden är strategiansvarig för en av miljö- och klimatprogrammets tvärgående strategier: *Vi driver på utvecklingen av hållbara transporter*. Medel avsätts till detta arbete.

Effektiva transporter och god tillgänglighet

För att förbättra förutsättningarna för ökad tillväxt och ett blomstrande näringsliv i staden behöver vi satsa på effektiva transporter. Ny teknik, exempelvis buller-fria transporter, som möjliggör för transporter under alla dygnets timmar, ska uppmuntras. Ökat användande av om- och samlastningscentraler för logistiska aktörer i staden ska främjas. Tillgången och tillgängligheten till parkeringsplatser i centrala staden är väsentlig för besöksnäringen och handeln och därför har Göteborgs Stads arbete med att öka tiden man får stå vid parkeringar i centrum från 10 minuter till 30 minuter påbörjats. För att öka tillgängligheter ytterligare får trafiknämnden i uppdrag att utreda möjligheten att införa gratis parkering på heden mellan klockan 18–21. Trafiknämnden behöver också se över stöket och bullret som sker på exempelvis Götaplatsen, Stampen, Röda sten och vid Masthugskyrkan med anledning av stora samlingar av människor och deras bilar. Tryggheten behöver stärkas genom olika typer av åtgärder där stadens mötesplatser tillgodoses för breda samlingar utan att otrygghet uppstår. I syfte att öka attraktiviteten i staden och stärka förutsättningarna för lokal handel och restaurangnäring får nämnden i uppdrag att genomföra fler utbildningar av lämpliga gator till sommargångator. Medel avsätts för detta.

Framkomligheten för all form av transport och förflyttning inom staden är viktig för att värna handeln. Trafiknämnden får därför i uppdrag att utreda möjligheten till införandet av nya tekniska lösningar och bättre resursutnyttjande av våra gemensamma ytor i samhället genom exempelvis mer flexibla tider för parkering vid skolor, dynamisk prissättning, fler pendelparkeringar och vidare etablering av fler logistikcentrum. Trafiknämnden ska ta fram en godsplan för att säkra näringslivets transporter.

Tillsammans skapar vi en växande och sammanbunden stad där alla göteborgare känner sig hemma. Trafiksituationen i Torslanda har varit ohållbar i många år men sedan 2019 är arbetet med tvärförbindelsen i Torslanda numera prioriterat hos Trafikkontoret. När kapacitet i vägnätet byggs ut är det helt väsentligt att nämnden arbetar aktivt så att åtgärden inte leder till ökade klimatutsläpp och inducerad trafik som på sikt motverkar syftet med framkomlighetsförstärkningen. Därför behöver alltid hållbara resmönster prioriteras i infrastrukturplaneringen. Konsekvenser av transportsystemets planering och utformning måste analyseras ur ett helhetsperspektiv för att i slutändan inte riskera ineffektiva investeringar.

Färdtjänst ska erbjudas till den som har svårt att resa på egen hand vilket sker med personbil, rullstolsbil, rullstolsbuss eller flexlinjebuss. Det är även viktigt att allmänna kommunikationer ska vara utformade och fungera så att de är tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning. För att säkerställa att detta sker så bra, effektivt och finansiellt hållbart som möjligt ska trafiknämnden utvärdera färdtjänsten.

En attraktiv kollektivtrafik

Kollektivtrafiken i Göteborg är ett regionalt ansvar, men påverkar göteborgarnas vardag i allra högsta grad. Trafiknämnden behöver säkerställa hög verkställighet i genomförandet av *Målbild Koll 2035*. Det är viktigt att öka attraktiviteten i kollektivtrafiken, inte minst genom snabbare resor mellan olika knutpunkter. I det arbetet prioriteras planskild kollektivtrafik genom metrobuss samt fler förbindelser över och under älven för att stärka och minska kollektivtrafikens sårbarhet. Stadens invånare ska kunna leva ett självständigt liv med tillgänglighet till alla trafikslag. En bra och tillgänglig kollektivtrafik är viktigt för invånarna. Byte mellan olika trafikslag måste underlättas, exempelvis genom fler och utbyggda pendelparkeringar. I detta krävs en löpande dialog med kollektivtrafiknämnden.

Skolungdomar har drabbats hårt av pandemin. Under 2021 tillfördes medel för finansiering av sommarlovskort med anledning av att möjliggöra fler aktiviteter i staden för fler ungdomar. Denna satsning fortlöper även 2022.

Stadens uppfattning är att all kollektivtrafik i staden på sikt ska vara klimatneutral och utsläppsfri och nämndens arbete med elektrifieringen och andra utsläppsfria alternativ av kollektivtrafiken ska därför prioriteras. Station vid Säve behöver fortsatt studeras närmare i dialog mellan kommunal och regional nivå och arbetet ska fortsatt samordnas med Trafikverkets pågående utredning om Södra Bohusbanan.

Tillgänglighet till skärgård

Södra skärgården saknar fasta landförbindelser och är helt beroende av möjligheten att transportera människor och gods med färjor. Den demografiska utvecklingen i Göteborgs Stads skärgård bygger emellertid på en åldrande befolkning. Att den äldre delen av befolkningen väljer att bo kvar är positivt, men det visar med tydlighet att de yngre generationerna väljer bort skärgården som åretruntboende. Det finns således ett behov av att locka de yngre generationerna, framför allt de som är i fas med att skaffa egen familj, att bosätta sig i skärgården. Därför behöver det bli enklare att göra om- och nybyggnationer i skärgården. Fler åretruntboende skapar även en bättre robusthet i gods- och kollektivtransportsystemen. Något som är en förutsättning för att utveckla och ta vara på den potential som finns i skärgårdens turismnäring. Ansvar för framtagandet av strategin ligger på byggnadsnämnden som i samverkan med trafiknämnden och andra berörda nämnder får i uppdrag att ta fram en strategisk plan för skärgårdens framtida utveckling. Den strategiska planen för skärgårdens framtida utveckling ska inbegripa utökad kollektivtrafik i form av tätare turer, bättre arbets- och studiependlingsmöjligheter från skärgården in till centrala Göteborg, tvärförbindelser mellan öarna och förutsättningar för utökad samhällsservice. Den strategiska planen ska också inbegripa utökade pendelparkeringsmöjligheter på fastlandet för skärgårdsboende och transportmöjligheter för gods. Detta blir ännu viktigare när Trafikverket har beslutat att successivt minska nuvarande fraktbidrag fram till föregående år då bidraget avskaffades helt. Staden behöver

då axla ansvaret. Kommunen ska fortsätta dialogen med staten om att ompröva sin hållning och i väntan på dialogen säkras finansieringen lokalt.

Hållbara transporter för en hälsosam stad

Transportsektorn står inför stora utmaningar. Den största utmaningen är att skapa ett modernt transportsystem med liten miljö- och hälsopåverkan. För att nå dit är arbetet med hållbara resor och transporter centralt. Detta för att minska klimatpåverkan, uppnå ren luft och bra ljudmiljö och för att få till en effektiv markanvändning. För att nå detta krävs en helhetssyn som förutsätter en nära samverkan mellan Göteborgs aktörer. Trafiknämnden ska samordna och driva på utvecklingen av hållbara resor och transporter i staden. Trafiknämnden och byggnadsnämnden får i uppdrag att i ett nybyggnadsområde utanför Göteborgs befintliga stadskärna pröva att anpassa vissa lokalgator enbart för elfordon, bränslecellsfordon och gasfordon Euro VI för att minska buller, luftföroreningar och klimatpåverkan. Det är av intresse att utvärdera om detta möjliggör en annan typ av byggnation, exempelvis fler bostäder där miljö kvalitetsnormen för luft inte medger det utan åtgärd. Detta ska ske i en liten skala för att utvärderas.

Göteborg har dålig luftmiljö på grund av lokala trafikutsläpp på de statliga motorlederna genom staden, vilka kommunen saknar rådighet över. Stadens egna insatser blir begränsade då den tunga trafiken främst sker på motorlederna. Därför behöver nämnden intensifiera dialogen med Trafikverket om vilka framtida åtgärder som krävs för att förbättra göteborgarnas hälsa och skapa goda och hållbara trafikflöden. För att rädda klimatet måste transportsektorn ställa om och minska användningen av fossil energi, inte minst handlar det om att elektrifiera mera. Trafiknämnden ska utifrån det arbete som miljö- och klimatnämnden genomfört föreslå konkreta åtgärder för minskade luftföroreningar och buller. För åtgärder som förutsätter Trafikverkets och länsstyrelsens deltagande ska trafiknämnden aktivt verka för ökat statligt engagemang och finansiering.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Trafiknämnden får i uppdrag att skapas ett nytt stadengemensamt arbetssätt för att dygnet runt ha beredskap att motta och skyndsamt utreda synpunkter gällande klotter i syfte att klotter, som rapporterats av allmänheten, saneras inom 24 timmar från det att synpunkt lämnats till staden.

Trafiknämnden får i uppdrag att starta en genomförandestudie avseende ett första metrosstråk.

Trafiknämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och bolag, fortsätta arbeta för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka.

Trafiknämnden får i uppdrag att utreda möjligheten att införa gratis parkering på Heden mellan klockan 18–21.

Trafiknämnden får i uppdrag att utvärdera färdtjänsten för att säkerställa att den är ändamålsenligt och tillgänglig för målgruppen på ett bra, effektivt och finansiellt hållbart sätt.

Trafiknämnden får i uppdrag att intensifiera dialogen med Trafikverket om vilka framtida åtgärder som krävs för att förbättra göteborgarnas hälsa och skapa goda och hållbara trafikflöden på motorlederna.

Trafiknämnden får i uppdrag att utreda möjligheten till införandet av nya tekniska lösningar och bättre resursutnyttjande av våra gemensamma ytor i samhället genom exempelvis mer flexibla tider för parkering vid skolor, dynamisk prissättning, fler pendelparkeringar och underlätta för etablering av logistikcentrum.

Trafiknämnden får i uppdrag att påbörja arbetet med att uppdatera trafikstrategin.

Trafiknämnden får i uppdrag att ta fram en karta över det befintliga cykelvägnätet där det tydligt går att se på vilka sträckor som *cykelprogrammets* standarder uppfylls och ej. Kartan ska löpande uppdateras och innehålla information om planerade projekt och prioriteringsordning.

Trafiknämnden får i uppdrag att, tillsammans med andra relevanta nämnder och externa parter ta fram en godsplan för att säkra näringslivets transporter.

Trafiknämnden får i uppdrag att verka för att etapp 4 färdigställs med dubbel-spår på hamnbanan.

Trafiknämnden får i uppdrag att i arbetet med den kommande elektrifieringsplanen särskilt beakta laddmöjligheter på boendeparkeringar.

Trafiknämnden får i uppdrag att genomföra åtgärder för att minska buller och stök med anledning av oönskade fordonsträffar på centrala platser i Göteborg i syfte att öka tryggheten.

Trafiknämnden får i uppdrag att, tillsammans med miljö- och klimatinämnden, föreslå konkreta åtgärder för minskade luftföroreningar och buller.

Trafiknämnden och byggnadsnämnden får i uppdrag att i ett nybyggnadsområde utanför Göteborgs befintliga stadskärna pröva att anpassa vissa lokalgator enbart för elfordon, bränslecellsfordon och gasfordon Euro VI för att minska buller, luftföroreningar och klimatpåverkan.

Trafiknämnden får i uppdrag att införa ett pilotområde för ökad verkställighet av *cykelprogrammet*.

Trafiknämnden får i uppdrag att genomföra fler ombildningar av lämpliga gator till sommargågator.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.4.2, 2.1.3, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.4.1, 2.4.5, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Utbildningsnämnden

Övergripande ansvar

Utbildningsnämnden är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Nämnden ansvarar för att ansöka och anordna utbildningar inom yrkeshögskolan. Därutöver har nämnden ett särskilt ansvar för att stödja och samordna för staden gemensam verksamhetsutveckling inom samtliga skolformer, studie- och yrkesvägledare samt erbjuda och tillhandahålla modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål inom skolväsendet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.

Verksamhetsmål för nämnden

- I Göteborg ges alla elever likvärdiga förutsättningar att skapa sin framtid genom utbildningsvägar till fortsatta högre studier eller jobb.
- Den kommunala gymnasieskolan skall vara konkurrenskraftig vad gäller kunskap, lärande och trygghet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Utbildningsnämndens huvuduppgift är kunskapsuppdraget och Göteborg ska vara en ledande utbildnings- och kunskapsstad i ett internationellt perspektiv. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen behöver resurser till gymnasieskolan och gymnasiesärskola stärkas. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen behöver resurser till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan stärkas. En ökning av kommunbidraget till nämnden kommer därför att ske med avsikt att öka måluppfyllelsen i gymnasie- och gymnasiesärskolan. I tillägg behöver det kompensatoriska uppdraget fortsätta förstärkas.

Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda en gymnasieutbildning av hög kvalitet, oavsett om den ger behörighet till högre studier, en yrkesexamen eller både och. Alla elever, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga positiva förväntningar, tydliga kunskapskrav och stimuleras att nå längre i sin utbildning.

Utbildningsnämndens fokus ska ligga på de nationella målen, att öka elevernas måluppfyllelse, säkerställa betyg och bedömning samt skapa trygghet, studiero och en ökad närvaro i klassrummet. Genom en tydlig styrning och ledning, ökad likvärdighet och att undervisningen fortsätter att utvecklas förbättras kunskaps-

resultaten. I det fortsatta arbetet är kollegialt lärande och språkutvecklande arbetssätt viktiga verktyg.

De högskoleförberedande programmen ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier. Samarbete med högskolor och universitet, näringsliv, kulturinstitutioner och andra organisationer bidrar till att utveckla utbildningarna. Möjligheterna för studiemotiverade elever att tentera av gymnasiekurser och att kunna läsa högskolekurser redan på gymnasiet ska underlättas. Stadens spetsutbildningar fyller en viktig funktion och ska värnas.

De yrkesförberedande programmen ska ha hög kvalitet och relevans för arbetsmarknaden och ska utformas och utvecklas i nära samverkan med näringslivet. Möjlighet ska även finnas att gå ett yrkesprogram som lärling eller göra sin lärlingsutbildning på ett företag. Nämnden ska tillsammans med näringslivet och andra aktörer genomföra insatser för att öka intresset för yrkesprogrammen. Elever ska erbjudas att läsa upp högskolebehörighet.

Arbetet med de nationella yrkespaketen, som består av en kombination av gymnasiala kurser som matchar arbetsmarknadens kompetenskrav, behöver fortsätta att utvecklas. Paketen ska kunna kombineras med grundskoleämnena för att ge möjlighet till behörighet till ett nationellt program.

Ökat fokus på gymnasieskolans kompensatoriska uppdrag

Gymnasieskolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet. Skolan har ett viktigt uppdrag att kompensera för olikheter i elevers bakgrund och förutsättningar. Inom gymnasieskolan finns en stor variation av elevers bakgrund och förutsättningar för lärande. För ett stort antal av de obehöriga elever som börjar ett introduktionsprogram krävs mer än tre år för att nå målet med utbildningen. Kommande år krävs riktade insatser mot elevgrupper som på grund av sämre förutsättningar inte lyckas med sina studier och riskerar att hoppa av, vilket är ett misslyckande inte bara för den enskilde utan för samhället i stort. Nämndens kompensatoriska uppdrag behöver fortsätta förstärkas, det gäller särskilt på introduktions- och på yrkesprogrammen.

Andelen elever som tar examen ska öka, skolnärvaron ska förbättras och avhoppet minska. Den genomsnittliga betygspoängen på nämndens skolor ska öka och elevgenomströmningen på introduktionsprogrammen likaså. Utvecklingen på introduktionsprogrammen ska följas noga och organisationen behöver ses över då omfattningen av språkinstruktionen fortsätter att minska. Huvudmannens plan för introduktionsprogrammen är ett viktigt verktyg för detta.

Varje skolenhet ska bedriva ett systematiskt arbete kring undervisningens innehåll, analyser av bedömningsprocesser och upprättade betyg. Analys ska särskilt göras av korrelation mellan betyg på nationella prov och kursbetyg, för att säkerställa en rättssäker och likvärdig bedömning.

Samverkan mellan skola och näringsliv ska fortsätta utvecklas. Entreprenörskap ska löpa som en röd tråd från förskola till yrkes- och vuxenutbildningar. En del av det arbetet är att gymnasieelever ges möjlighet att driva ung företagsamhet och andelen gymnasieelever som driver ett företag inom ung företagsamhet ska öka. Skolenheternas arbete kring trygghet och studiero behöver stärkas och intensifieras. Utifrån lokala förutsättningar ska insatser vidtas som berör värdegrundarbete, grovt språkbruk, heder, förankrade ordningsregler samt ökad delaktighet och medverkan från eleverna. Skolorna ska även fortsätta utvecklingen av rutiner och arbetsformer som förebygger kränkningar. Vidare ska arbetet för en ökad trygghet på skolorna fortsätta.

Insatser för gymnasieelever i behov av stöd

Det finns en stark koppling mellan skolprestationer och psykisk hälsa. God hälsa leder till ökat välbefinnande och därmed bättre förutsättningar för lärande. Lärande i sig leder till minskad ohälsa och en mindre risk för utanförskap. Den enskilt viktigaste faktorn för psykisk hälsa i vuxenlivet är fullgjorda studier. Elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete är därför viktigt. Fortsatta insatser behöver genomföras för att stärka kvaliteten på de extra anpassningar och särskilda stöd som erbjuds elever.

Det finns grupper av elever i gymnasieskolan som har omfattande behov av särskilt stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Andelen elever med neuropsykiatriska diagnoser ökar vilket ställer krav på förändrade lärmiljöer, anpassad undervisning och specialpedagogiskt stöd. Det är viktigt att dessa elever kan mötas i undervisningen och att goda erfarenheter sprids mellan skolor. Samverkan med socialtjänsten ska stärkas.

En gymnasiesärskola med kvalitet

Gymnasiesärskolan består av yrkesinriktade nationella program och individuella program för elever som behöver en utbildning som är anpassad för de egna förutsättningarna. Målet med utbildningen är att varje elev efter förmåga får möjlighet till ett så självständigt liv som möjligt och ges rätt förutsättningar för självförsörjning. Arbetet med att säkerställa elevernas utbildningsvägar och, kontakt med arbetslivet genom arbetsförlagt lärande ska fortsätta.

En attraktiv arbetsgivare

Nämnden kommer att ha ett stort rekryteringsbehov av lärare, men även studie och yrkesvägledare, eftersom elevökningen fortsätter och stora pensionsavgångar väntar. Det kräver såväl ett arbete med att utveckla organisationen som nya arbetssätt. Samtidigt som nämnden har ett rekryteringsbehov kommer det fortsatt finnas ett omställningsbehov av personal eftersom antalet elever minskar på vissa enheter och program. För att säkra framtida kompetensförsörjningen, samt vara en attraktiv arbetsgivare är det viktigt att fortsatt ta emot lärarstudenter.

Center för skolutveckling

All utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Stadens huvudsakliga forskarkompetens finns samlad på Center för Skolutveckling (CfS) där utvecklingsledare och lektorer som är specialiserade på olika åldrar och kunskapsområden möts. Det ger möjlighet att på ett effektivt sätt utveckla insatser så att de kommer alla stadens förskolor och skolor till del. Långsiktigt strategiskt viktiga områden är fortsatt fokus på forskning och utveckling, kompetensförsörjning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt riktat stöd till förskolor och skolor med särskilda utmaningar och behov av ökad måluppfyllelse.

Under pandemin genomförde CfS en studie kring distansundervisningen och förändrade arbetsformer. Slutsatser från denna studie ska omsättas i gymnasieskolans vardag.

Det är över huvud taget viktigt att dra lärdomar och erfarenheter från omställningen till distansundervisning under pandemin samt ta tillvara det som har varit positivt för lärandet och undervisningen.

Språkcentrum

Språkcentrum ska erbjuda modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål i grundskola och gymnasieskola samt modersmålsstöd i förskolan. Elevers rätt till modersmålsundervisning och studiehandledning är helt centralt och ska säkerställas.

Vägledningscentrum

Staden erbjuder studie- och yrkesvägledning för stadens grund- och gymnasieskolor inom ramen för Vägledningscentrum (VLC). Studie- och yrkesvägledarnas uppdrag är viktigt. Det är centralt att säkerställa att alla elever har tillgång till studie- och yrkesvägledningssamtal inför sina framtida val av studier och arbete, såväl i grundskolan som gymnasieskolan. Alla elever har enligt skollagen rätt till samtal med studie- och yrkesvägledare vilket innebär att eleverna ska erbjudas vägledande samtal även inför valen, såsom språkval, i årskurs 5.

Ungdomar under 20 år som av olika skäl varken studerar eller arbetar ska kontaktas och erbjudas hjälp, stöd, vägledning samt individuella insatser inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret. Arbetet har förstärkts. Det är viktigt att uppföljningen fortsatt håller en hög nivå, när arbetsmarknaden för unga försämras.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Utbildningsnämnden får i uppdrag att fortsätta förstärka det kompensatoriska uppdraget.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att bygga ut profilklasserna så att elever med särskilda talanger och behov, såväl praktiska som inom naturvetenskap och humaniora, får möjligheter att utveckla dessa.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla Center för skolutveckling för att långsiktigt säkra genomförandet av strategiskt viktiga utvecklings- och utbildningsinsatser.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.1.10, 1.1.11, 1.4.1, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2.

Valnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden har ansvar för att planera, samordna och genomföra val och folkomröstningar i Göteborg.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Valnämnden är Göteborgs lokala valmyndighet. Nämnden har alla uppgifter kopplade till organisering och genomförande av val i Göteborg. Under 2021 var en huvuduppgift att genomföra revidering av stadens valdistrikt inför de allmänna valen.

Under 2022 växer valnämndens verksamhet för genomförandet av valen. Staden står därefter inför val vart annat år vilket gör att nämnden kommer att ha ett kontinuerligt lokalbehov för den operativa verksamheten. Nämnden ska stärka sitt kansli med de operativa funktioners som behövs för genomförandet av valen. Pensionsavgångar och personalomsättning gör att nämnden omgående ska rekrytera och tillsätta dessa funktioner.

Ändringar i vallagen har förändrat många av de fysiska variabler som gällt i tidigare val därför är det samtliga nämnders och styrelser skyldighet att vara valnämnden behjälpliga och bistå med lokaler så att valen kan organiseras och genomföras tryggt, säkert och tillgängligt för väljarna.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden handlägger och verkställer beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen avseende människor som är i behov av stöd och hjälp på grund av ålder. Nämnden ansvarar även för att tillhandahålla både individuellt och allmänt riktade insatser för äldre människor. Därutöver ansvarar nämnden för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen som ligger på kommunen. Nämnden fullgör därmed inom sitt område de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för kommunens hälso- och sjukvård.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nöjdheten med äldreomsorgen ska öka så att Göteborg ligger i topp bland storstäderna i nationella jämförelser.
- Den kommunala hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet och likvärdig över staden.
- Kompetensförsörjningsarbetet inom äldreomsorgen ska förstärkas och personalkontinuiteten ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

I Göteborg ska man vilja vara äldre och kunna åldras med värdighet samt mötas av en vård med värme och kvalitet. Alla ska bemötas med respekt och ha makt och inflytande över hela sin livssituation.

Äldreomsorgen ska kännetecknas av hög kvalitet, värdighet, trygghet och valfrihet. För att kunna svara upp mot dessa mål behöver äldreomsorgen utvecklas och anpassas till att möta morgondagens behov med hänsyn till bland annat den demografiska utvecklingen. Nämnden ska ha ett tydligt fokus på dem som tar del av stadens äldreomsorg.

Äldre har rätt till likvärdig service, hemtjänst, vård och omsorg av god kvalitet oavsett var i staden man bor. Nämnden behöver säkerställa att kvalitetsuppföljningen sker på ett likvärdigt sätt över hela staden för att säkerställa en

likvärdig omsorg för alla omsorgstagare. Nämnden är ansvarig för kvalitetsnivån inom de äldreomsorgstjänster som staden erbjuder och ska arbeta strategiskt i frågor kring kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.

Kompetensförsörjningen är en av de tuffaste utmaningarna inom den kommunala vård och omsorgen. Rätt bemanning skapar trygghet och kvalitet för den enskilde. Nämnden ska aktivt arbeta med att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens.

Valfrihet inom äldreomsorgen

Äldre är inte en likartad grupp med enbart gemensamma behov och intressen. De äldres personligheter är givetvis lika många som antalet personer och därmed finns naturligtvis också lika många olika intressen. Därför är det viktigt att alla ges så stort inflytande och påverkan på sin vardag som möjligt. Därför måste besluten ligga hos eller nära den det berör. Detta innefattar möjligheten att själv få välja, eller välja bort.

I början av 2018 infördes Lagen om valfrihetssystem inom hemtjänsten i Göteborg. Reformen har gett ökad valfrihet och självbestämmande för stadens omsorgstagare och bidragit till att öka möjligheterna till företagande och att välja arbetsgivare i en kvinnodominerad bransch. Det är dock viktigt att fortsätta utvärdera den befintliga LOV-modellens funktionalitet och effekter, för att möjliggöra ytterligare förbättringar som kan bidra till ökad kvalitet för stadens omsorgstagare. För att tillgängliggöra valfriheten ska information om olika alternativ göras mer tillgänglig på kommunens hemsida och övriga kanaler i syfte att förtydliga alternativen för brukare och anhöriga.

Ett viktigt led för att förbättra äldres inflytande över sin egen livssituation är att de får möjlighet att välja vård- och omsorgsboende. Tidigare har äldre bara kunnat välja boenden som drivs av andra aktörer först när stadens egna boenden är fulla. Det har inneburit att äldre ibland har fått flytta långt från trygga och kända hemkvarter, trots att det funnits plats på ramupphandlade boenden i närheten. Detta har skapat oro och otrygghet. För ökad valfrihet och livskvalitet ska begränsningen tas bort.

Ökad trygghet och välbefinnande

Göteborgs äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag, kunna åldras i trygghet, med bibehållet oberoende och bemötas med respekt. Var och en ska ses som en person med unikt värde med skilda intressen och bakgrunder. Den vård och omsorg som staden ansvarar för ska hålla hög kvalitet, möjligheterna till att flytta till ett behovsanpassat boende ska öka och det ska finnas förutsättningar till en meningsfull vardag.

Möjlighet till sociala kontakter, trygghet att gå på aktiviteter samt digital kompetens bland seniorer är viktiga komponenter för att minska ofrivillig ensamhet, social isolering och utanförskap. Därför är det viktigt att arbetet med att möjliggöra för mötesplatser och kompetenshöjande insatser fortsätter, i enlighet med Handlingsplanen för åldersvänliga Göteborg. Det kan exempelvis handla om digital support som hjälper äldre att komma igång med användning av digitala tjänster, appar och sociala medier.

Det är väl känt att utevistelse, sociala aktiviteter och kulturupplevelser har stor betydelse för människors välbefinnande. Det är därför av särskild vikt att nämnden dels arbetar för förbättrade utomhusmiljöer i anslutning till stadens vård- och omsorgsboenden, dels arbetar för att skapa förutsättningar för ökad och regelbunden utevistelse för omsorgstagarna. Därutöver är det av särskild vikt att nämnden fortsätter arbeta aktivt för att möjliggöra sociala aktiviteter och kulturupplevelser för dem som bor på vård- och omsorgsboenden. Det behövs även ett digitalt lyft inom äldreomsorgen som möjliggör sådant som övriga samhället många gånger tar för givet. Det handlar exempelvis om tillgången till kultur och nöjen genom olika typer av streamingtjänster men också saker som BankID och tillgången till digital brevlåda. Nämnden ska pröva möjligheten att i större utsträckning erbjuda stöd för att tillgängliggöra digitala tjänster för omsorgstagarna på stadens vård- och omsorgsboenden.

Det är väl känt att utevistelse, sociala aktiviteter och kulturupplevelser har stor betydelse för människors välbefinnande. Det är därför av särskild vikt att nämnden dels arbetar för förbättrade utomhusmiljöer i anslutning till stadens vård- och omsorgsboenden, dels arbetar för att skapa förutsättningar för ökad och regelbunden utevistelse för omsorgstagarna. Därutöver är det av särskild vikt att nämnden fortsätter arbeta aktivt för att möjliggöra sociala aktiviteter och kulturupplevelser för dem som bor på vård- och omsorgsboenden. Resurser avsätts för att genom sådana åtgärder bidra till ökad livskvalitet.

Bra och näringsriktig mat är bra för hälsan och livskvalitén, inte minst för äldre. På grund av åldrandet eller sjukdom kan möjligheten att handla, laga, äta och tillgodogöra sig näringen försvåras av en rad olika omständigheter. Mat, måltidsmiljöer och ett ökat självbestämmande som stimulerar aptiten är därför en viktig del i äldreomsorgens uppdrag. Nämnden ska fortsätta arbeta med dessa frågor och ombesörja att arbetsrutiner finns på plats för att kunna upptäcka problem och vidta åtgärder kopplat till omsorgstagarens näringsintag.

Den omsorg som anhöriga ger till närstående i behov av stöd utgör ett stort bidrag till välfärden som staden skulle ha svårt att klara sig utan. Staden ska fortsatt utveckla stödet till de som vårdar sina anhöriga i hemmet. Arbetet med information, hjälp, stöd och avlastning till de anhöriga som gör stora insatser måste hålla hög och jämn kvalitet. Det är viktigt att omsorgen har ett anhörigperspektiv och att de anhöriga involveras för att möjliggöra den bästa vården och omsorgen för omsorgstagarna.

Det är av stor vikt att medvetandegöra psykisk ohälsa bland äldre. Staden bör därför säkerställa att det finns kompetens i det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa och depression bland äldre. Fortsatta hälsofrämjande insatser behövs för att bryta tabun och öka kunskapen kring suicid.

Valet hur man ska bo är en central del i en människas självbestämmande även när man blir äldre. Nämnden ska, i samverkan med berörda nämnder, bidra till att öka friheten att välja boendeform i hela staden och verkställa stadens äldreboendeplan som säkrar platser på vård- och omsorgsboenden till 2035. Överskottet av lägenheter inom statens vård- och omsorgsboenden ska användas strategiskt för att möjliggöra valfrihet, renoveringar och ombildningar till exempelvis korttidsplatser, boende med särskild service och studentbostäder.

Det behövs en strategi för hur nämnden tillsammans med lokalnämnden och kommunstyrelsen kan planera fastighetsutveckling, avveckling, omstrukturering och anpassning av stadens vård- och omsorgsboenden, för realisering inom fem till sju år, då det tillfälliga överskottet av platser på vård- och omsorgsboenden möjliggör anpassning av denna karaktär. Förvaltningen står även inför omfattande investeringar i befintliga vård- och omsorgsboenden. En stor andel av stadens bestånd är i behov av upprustning. Några är inte fullt anpassade till de krav som arbetsmiljölagen kräver och det behövs omställning för renovering. Det arbetet som påbörjats ska fortsätta under 2022.

Det behövs en mångfald av boenden anpassade för äldre, både på den vanliga bostadsmarknaden och bland anpassade boenden för äldre. Mångfalden ska utvecklas i samverkan med kommunala och fristående aktörer. Det handlar om allt från trygghetsboende och seniorboende till äldreboende med exempelvis språklig inriktning, HBTQ-inriktning, demensbykoncept eller boende där husdjur är tillåtna. Staden ska uppmuntra sådana initiativ från fristående aktörer. Boenden ska erbjuda många möjligheter till socialt umgänge såsom gemensamma lokaler och aktiviteter. Staden ska underlätta för att fler trygghetsboenden med hyresrätt kan byggas samt säkerställa att det finns tillräckligt många korttidsplatser.

Kluster där äldreboende, trygghetsboende, hemtjänst och träffpunkt samlokaliseras och där personalresurser, service och medicinsk kompetens kan användas bättre och mer effektivt ska uppmuntras. På detta sätt frigörs personalresurser på ett värdeskapande sätt – från restid och kringuppgifter till vård och omsorg och meningsfulla möten, vilket ökar tryggheten och kvaliteten i omsorgen.

Arbetsmiljö, ledarskap och en fungerande äldreomsorg

De planer som finns för att förbättra arbetsmiljön inom äldreomsorg ska genomföras, men ytterligare insatser behövs. Nämnden ska fortsätta arbetet för förstärkt grundbemanning, minskad sjukfrånvaro, minskad personalomsättning och minskning av kortsiktiga bemanningslösningar. Medarbetare från det egna boendet ska genom förstärkt bemanning täcka upp vid frånvaro och bemanningen ska planeras och anpassas för att möta omsorgstagarnas behov.

Övergången till utförd tid inom hemtjänsten har inneburit stora utmaningar för de tidigare stadsdelsförvaltningarna. Modellen ses därför över i syfte att förbättra arbetsmiljön och kvaliteten i hemtjänsten. Det är viktigt att nämnden följer upp detta arbete. Även riktlinjer och vägledning för biståndsbedömning ändras för att om möjligt minska administrationen till förmån för verksamhet nära omsorgstagaren. Ett fortsatt helhetsgrepp kring planen *Attraktiv hemtjänst* ska tas av nämnden. För att förbättra personalkontinuitet ska målsättningen vara att tydligt minska antalet hemtjänstpersonal per hemtjänsttagare över 65 år.

Arbetet med att ge cheferna möjlighet till att vara närvarande ledare, stödja medarbetarna till utveckling, gå igenom arbetsmetoder och driva förändrade arbetssätt behöver fortsätta. I detta ingår goda möjligheter till fortbildning och stöd för egen utveckling. Erfarenheter från pandemin visar också att den medicinska kompetensen behöver stärkas med fler sjuksköterskor i arbetsledande funktioner inom äldreomsorgen.

Med målbilden att stärka den medicinska kompetensen och det långsiktiga utvecklingsarbetet, förbättra strukturerna för vården av äldre och samverkan med Västra Götalandsregionen får nämnden även i uppdrag att utreda förutsättningarna att anställa en läkarstrateg, i linje med den modell som tagits fram i Stockholm.

Statusen för arbete i äldreomsorgen och den kommunala hälso- och sjukvården ska höjas bland annat genom att erbjuda vidareutbildningar och karriärmöjligheter, vilket även ger en mer motiverad personal. För att skapa yrkesutveckling och karriärvägar för omsorgspersonalen behövs fler utbildningsmöjligheter. Det är också en viktig del i att attrahera och behålla personal. Staden ska därför erbjuda strukturerad fortbildning i den ordinarie verksamheten som riktar sig till att öka personalens förmåga att ge kvalitativ vård och omsorg, såsom riktade utbildningsinsatser i exempelvis demenssjukdom, multisjukdom och förebyggande arbete. Den medicinska kompetensen inom alla yrkesgrupper behöver öka, för att möjliggöra delegering av fler uppgifter och renodling av den legitimerade personalens arbetsuppgifter.

Förekomsten av fysiskt och psykiskt våld är högre för yrken inom vård- och omsorg jämfört med andra sektorer. Det är därför viktigt att nämnden arbetar förebyggande mot våld och att det finns förutsättningar på plats som möjliggör stöd till de drabbade vid förekomst av våld. Detta är även viktigt för arbetsmiljön och arbetsplatsens attraktivitet.

Medarbetarna är äldreomsorgens viktigaste resurs och helt avgörande för att kunna erbjuda en omsorg av hög kvalitet. För att attrahera och behålla kompetent personal så behöver lönerna vara konkurrensmässiga och i nivå med snittet i omkringsliggande kommuner. Ökad kompetens innebär ökade lönekostnader. Därför avsätts medel för att kunna attrahera och behålla personal med rätt kompetens. Nämnden ska även arbeta strukturerat med kompetenshöjande insatser för befintlig personal.

Som en del i arbetet för att på sikt öka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen ska undersköterskor som vill vidareutbilda sig till sjuksköterskor uppmuntras.

Bristande kunskaper i svenska språket är en riskfaktor inom äldreomsorgen och allt för många upplever att det är svårt att kommunicera med personal inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboenden, vilket kan bidra till otrygghet. Det är därför viktigt att det ställs krav på kunskaper i svenska hos personalen. Språkkunskaper i svenska är redan idag ett krav för anställning, men ytterligare åtgärder som underlättar rekryteringsprocessen behövs tillsammans med ett strukturerat HR-stöd till chefer. Det handlar om ett stärkt stöd och tillräckliga redskap för att kunna verifiera sökandes kompetens samt kunskaper i svenska språket i samband med rekrytering. Kompetensutvecklingsinsatserna behöver fortsatt ses över, förstärkas och erbjudas de medarbetare som behöver stärka sitt språk, för att på så sätt säkerställa att personal kan läsa och förstå instruktioner och rutiner, dokumentera och kommunicera med de äldre. Tidigare genomförda satsningar på språkhöjande utbildningar ska följas upp och utvärderas. Antalet utlandsfödda äldre blir samtidigt fler och därför är flerspråkighet hos personalen meriterande.

En äldreomsorg för framtiden

Det faktum att den arbetsföra befolkningen minskar samtidigt som behovet av välfärdstjänster ökar, innebär att Göteborgs Stad står inför flera stora utmaningar. Äldre är idag generellt friskare och kan klara sig självständigt allt högre upp i åldrarna, men andelen äldre av den totala befolkningen kommer att öka markant under det kommande decenniet. Med hög ålder ökar risken för multisjuklighet och demenssjukdom. Äldreomsorgen behöver därför rustas för att möta en allt större grupp med stora behov framöver.

Parallellt med den demografiska förändringen och det förändrade behovet av äldreomsorg bedöms rekryteringsbehovet som mycket omfattande. Personalens tid och kunskaper behöver läggas på de insatser där de behövs som bäst, det vill säga på de insatser som inte kan ersättas av tekniska lösningar. För att klara det behöver kompetensen användas mer ändamålsenligt genom att kontinuerligt fortsätta se över arbetsorganisation, utveckla arbetssätt, bemanning och i större utsträckning nyttja välfärdsteknik. Genom rätt implementerad välfärdsteknik kan framtidens äldre känna sig tryggare, få en bättre hälsa, leva mer självständigt och omsorgsbehovet skjutas framåt i tiden. Digital teknik kan även bidra till en större delaktighet i samhället och mindre isolering för äldre. Nämnden ska fortsatt implementera välfärdsteknik som höjer patientsäkerheten inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboende samt välfärdsteknik, såsom trygghetskameror, nattlampor och nattslingor samt medicinrobotar, som möjliggör hemsjukvård på distans. Det är viktigt att implementeringen av välfärdsteknik sker på ett sätt där den enskildes värdighet och integritet bibehålls.

Ökad digitalisering underlättar även för medarbetarna och delaktigheten för omsorgstagarna och närstående ökar. Implementering av mobilt arbetssätt är i detta sammanhang en viktig åtgärd. Resurser avsätts för detta ändamål.

Kommunal hälso- och sjukvård

Hemsjukvårdens roll är att vårda människor, oavsett ålder, som behöver vård i hemmet och omfattas av den kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar för omvårdnad och rehabilitering. Behovet utifrån sjukdomsbilden kan skilja sig avsevärt från person till person vilket kräver en välfungerande samverkan mellan äldreomsorg, primärvård och slutenvård.

Kommunen får idag inte anställa behandlande läkare utan tillhandahåller sjuksköterskor i hemsjukvården, inom funktionsstöd och på vård- och omsorgsboenden. Redan innan pandemin, men särskilt under har det blivit tydligt med behovet av medicinsk kompetens. Det behövs tydliga riktlinjer och rutiner för vad som är möjligt att utföra inom det kommunala hälso- och sjukvårdsuppdraget.

Nämnden ska arbeta för en bättre samverkan mellan den kommunala hälso- och sjukvården och äldreomsorgen.

Rörligheten bland sjuksköterskor är fortsatt stor vilket försvårar verksamheternas rekryteringsläge. Bemanningen behöver därför fortsatt samordnas för att underlätta rekrytering av sjuksköterskor till både äldreomsorg och hemsjukvård.

Målbilden ska alltid vara att minimera onödigt lidande och sjukhusvistelser som kan undvikas. De anhörigas delaktighet behöver stärkas i de insatser som är aktuella för patienten och kommunen måste värna utvecklingen av en sammanhållen vård, där samarbetet mellan kommun och region fungerar väl. Eftersom både Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen är huvudmän för hälso- och sjukvårdsinsatser behöver ansvarsfördelningen och finansieringen vara tydlig. Det krävs en ökad samverkan och förståelse för varandras uppdrag för att tillhandahålla en god och säker vård.

Tillgången på korttidsplatser måste fortsatt säkras och arbetet med den mobila närvården utvecklas. I livets slutskede ska det finnas plats på hospice för den som har behov och så önskar. Därutöver ska det finnas en palliativ vård av god kvalitet i hemmet som samordnas med hospice för att ge värdighet och lindring till den enskilde.

Om man lider av psykisk ohälsa är det centralt att tillgängligheten är god och att man kan få hjälp tidigt. Hinder kopplat till psykisk ohälsa ska, när så är möjligt och så snabbt som möjligt, undanröjas för att individen ska kunna leva med välbefinnande. Kraven som ställs på vården inom psykiatri har ökat i takt med att den psykiska ohälsan ökar i samhället. Detta medför att det är än viktigare att samarbetet fungerar väl mellan kommun och region.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsatt arbeta med strukturerad fortbildning i den ordinarie verksamheten.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsatt stärka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen som en del i ledarskapet.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsätta implementeringen av välfärdsteknik och förstärka arbetet med mobilt arbetssätt.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda hur delegering och renodling av den kvalificerade personalens uppgifter kan öka.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningar att anställa en läkarstrateg.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att aktivt arbeta för att i ökad utsträckning möjliggöra för omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden att ha en vardag med hög livskvalitet genom att exempelvis erbjuda kontinuerlig utevistelse, sociala aktiviteter och kulturupplevelser.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ombesörja att arbetsrutiner finns på plats för att kunna upptäcka problem och vidta åtgärder kopplat till omsorgstagarens näringsintag.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att särskilt följa och bevaka utvecklingen för att möta ett eventuellt uppdämt eller ökat vård- och omsorgsbehov till följd av fysisk- och psykisk ohälsa samt ensamhet orsakad av pandemin.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Överförmyndarnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden har ansvar för att fullgöra de uppgifter som enligt gällande författningar ankommer på överförmyndarnämnd. Inom sitt uppdrag ska nämnden bidra till en ökad livskvalitet för huvudmannen samt verka för att dessa inte drabbas av rättsförluster.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens huvudsakliga uppgifter är att utöva tillsyn över förmyndare, godemän och förvaltare, att förordna och entlediga gode män och förvaltare samt att ansöka om förordnande och upphörande av godmanskap och förvalterskap hos tingsrätten.

Under senare år har en ökning av såväl godmanskap som förvalterskap. Detta beror sannolikt på att den psykiska ohälsan har ökat i samhället, vilket också gör att dessa ärenden tenderar att bli alltmer komplicerade att hantera för lekmanaställföreträdare. För att uppnå en tydligare koppling mellan förvaltar-enhetens utförda uppdrag och dess finansiering ska överförmyndarnämnden betala utifrån hur många förvaltaruppdragnämnderna kommit överens om att förvaltarens ska ha årligen. Antalet ärenden och samarbetsformer regleras i en kommande överenskommelse mellan nämnderna. För att den nya modellen ska vara kostnadsneutral för kommunen föreslås en överföring av kommunbidrag från socialnämnd Centrum till Överförmyndarnämnden.

Indikatorer av särskild vikt för nämnden

1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2.

Göteborgs Stadshus AB

Övergripande ansvar

Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela stadenperspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå. Göteborgs Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag, samt, i samverkan med berörda styrelser, ta initiativ till förändringar av de direkt-underställda bolagen.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utan.
- Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro.
- Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och tillväxt.

Kommunfullmäktiges mål för Göteborgs Stadshus AB

- Göteborgs Stadshus AB har en för staden hållbar utdelning utan lånefinansiering.
- Göteborg Stadshus AB har avkastningskrav på underkoncerner som står i paritet med respektive branschnorm.

Kommunfullmäktiges inriktning för Göteborgs Stadshus AB

Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess invånare samt medverka i utvecklingen av ett hållbart Göteborg. Helhetssyn ska genomsyra bolagens verksamhet. Styrelsen ska aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stadshus ansvarar för ägarstyrningen av samtliga av stadens kommunala bolag i syfte att skapa värde och nytta för göteborgarna. Detta sker genom ägardialog, ägarstöd och strategisk samordning. Ytterst är det kommunfullmäktige som har ägaransvaret och fastställer ägardirektiv.

Staden ska ha en effektiv och resultatinkriktad organisation. Det gäller även bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och utveckla sig mot framtidens utmaningar. I detta arbete har VD ansvar och mandat att driva ägarens talan. Göteborgs Stadshus AB ska aktivt arbeta med ägardirektivet för att säkerställa värdet och nyttan för ägaren.

I dag äger staden ett stort antal bolag. Ägandet innebär i slutändan ett risktagande för göteborgarna och flyttar fokus från stadens välfärdsverksamheter. Verksamhet ska drivas i bolagsform endast om det medger klara fördelar gentemot andra förvaltningsstrukturer eller om verksamheten inte kan drivas av annan aktör på marknaden. Ett systematiskt arbete med kapitalstrukturen i respektive bolag ska genomföras för att skapa styreffekter och ska bidra till ett bättre nyttjande av kapitalet. Genom en effektiv och ändamålsenlig kapitalstruktur som är anpassad till respektive bolags risk- och behovsnivå kan synergier på koncernnivå uppnås.

Ett grundläggande ramverk, motsvarande Göteborgs Stads riktlinje för god ekonomisk hushållning, med fastställda principer för totalavkastning, avkastning och direktavkastning ska tas fram och ska kunna tjäna som vägledning för en långsiktigt hållbar och förutsägbar direktavkastning samt utgöra ett ramverk för Stadshuskoncernens finansiella samordning. Göteborgs Stadshus AB ska fortsättningsvis även ta fram en koncernbudget som underlag till kommunfullmäktiges budgetbeslut. Koncernbudgeten ska särskilt beakta kopplingen mellan investeringsvolym och finansiering med givet lånetak.

Det är fortsatt kommunfullmäktiges inriktning att antalet bolag ska minska genom i första hand avveckling eller försäljning. Sedan 2019 har styrelsen och VD uppdraget att genomföra förberedelser för att avyttra hela eller delar av bolag. Detta uppdrag kvarstår, i syfte att få en mer renodlad verksamhet i linje med kommunens ansvarsområden. Avyttring av de verksamheter som, efter utredning visat sig lämpliga, ska ske.

Stadsutvecklingen i Göteborg präglas i dag av att flera kommunala aktörer ansvarar för strategisk planering. Den parallella strukturen skapar ineffektivitet, en otydlig organisation, avsaknad av helhetsperspektiv och bristande synergi. För många av stadens nuvarande större stadsutvecklingsprojekt har präglats av bristande ekonomi och måluppfyllnad. För att renodla stadsutvecklingen behöver ansvarsrollerna tydliggöras. I dag skiljer sig den kommunala stadsutvecklingsprocessen åt beroende på om det är fastighetskontoret eller Älvstranden som äger marken. Flertalet kompetenser som finns inom bolaget finns parallellt i stadens facknämnder. Det skapar en otydlighet, inte minst för externa aktörer. Ett annat exempel där det finns parallella processer är inom stadstrafik- och parkeringsfrågorna, där Göteborgs Parkerings AB och trafiknämndens ansvarsområden delvis överlappar varandra.

I grunden behövs tydligare styrning och ansvarsutkrävning med färre antal kommunala aktörer som arbetar med strategisk planering och stadsutveckling. Mål- och ekonomistyrning inom stadsutvecklingen skulle stärkas om ansvaret för dessa frågor samlas. Älvstranden och Göteborgs Parkerings verksamheter som rör stadsutveckling ska därför flyttas över till stadens facknämnder. Älvstranden Utveckling AB ska därefter enbart förvalta och äga mark samt fastigheter.

Parkeringsbolagets ska enbart vara ett renodlat ägar- och utförarbolag med ansvar över genomförande, drift och ägande avseende parkeringsanläggningar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att genomföra en genomlysning och föreslå förändringar av bolagens kapitalstruktur.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att ta fram ett långsiktigt hållbart finansiellt ramverk för Stadshuskoncernen.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att fortsatt genomföra försäljning av hela, eller delar av, bolag samt mark- och fastighetsinnehav inom koncernen med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att genom uppföljningar säkerställa att ombildningar inom AB Framtiden och dess dotterbolag genomförs.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att säkerställa att kommunfullmäktiges uppdrag till bolagsklustren följs upp och återredovisas i årsredovisningen för Göteborgs Stadshus AB.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.6.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.2.1, 3.2.3, 3.2.4, 3.3.1, 3.3.2, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4.

Energi

Övergripande ansvar

Staden ska genom sitt ägande av Göteborg Energi medverka i utvecklingen av ett hållbart Göteborgssamhälle. Göteborg Energi bedriver energiproduktion och distribution främst av fjärrvärme och el i Göteborgsområdet. I koncernens verksamhet ingår även elhandel, naturgashandel, fjärrkyla, energitjänster, data och telekommunikation, gasnät samt förnybar el och biogas.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Staden har en säkrad energiförsörjning för framtiden.
- Staden har en grön tillväxt som möjliggör livskvalitet för alla göteborgare, samtidigt som hänsyn tas kommande generationer.
- Staden är pådrivande i arbetet för en modern och säker infrastruktur i stadsmiljön.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Göteborg Energi kunna integrera och utveckla energiverksamheten i staden. För att nå målet om en temperaturökning som inte överstiger 1,5 grader behöver Göteborg Energi arbeta aktivt med att minska sina egna miljö- och klimatavtryck. Genom smarta lösningar ska konsumenterna uppmuntras till att dels minska sin energikonsumtion dels välja hållbara energialternativ.

I Göteborg ska det vara lätt att leva hållbart. Genom att bygga ut laddinfrastruktur och stärka elnätet klarar staden av framtida energibehov med hög leveranssäkerhet. Bolaget behöver göra nödvändiga investeringar för att ett fossiloberoende transportsystem ska bli verklighet i Göteborg. När Göteborg växer är det viktigt att miljö- och klimatfrågorna beaktas i ett tidigt skede för att säkerställa långsiktig hållbarhet. Bolaget ska utveckla sin energiproduktion så att all produktion på sikt blir fossilfri.

Bolaget står inför stora investeringar, inte minst i elnät och fjärrvärmesystem. Investeringarna är nödvändiga för att säkerställa hög leveranssäkerhet samt att konvertera fjärrvärmesystem. Investeringar i fjärrkyla kommer även att göras inom närtid då behovet av kyla ökar i Göteborg. Det är viktigt att bolaget samordnar projekt med planerande nämnder, för att undvika att exempelvis gator inte grävs upp flera gånger.

Göteborg Energi ska ligga i framkant i användandet av ny grön teknik och ska underlätta för mindre producenter att ansluta sig till elnätet. Bolaget ska genom samverkan med forskning och näringsliv bidra till att Göteborg blir en ”smart stad” med hjälp av nya tekniska lösningar. Genom förbättrad laststyrning av el- och fjärrvärmedistributionen är det möjligt att minska den totala energianvändningen och därmed minska utsläpp samt förebygga kapacitetsproblem. Göteborg Energi satsade under 2021 på fler timprisavtal och införde en effektavgift för sina elnätskunder i syfte att fördela ut effekten över dygnet. Detta är viktiga steg mot ett mer effektivt elnät som klarar framtidens elektrifiering. För att få en mer rättvis och hållbar effektavgift behöver de dock utvecklas ytterligare. Avgiften sätts idag utifrån den timme varje månad som kunden använder som mest el, det vill säga den enskilda kundens effekttopp. Problemet med den modellen är att en hög effekttopp i början av månaden tar bort kundens fortsatta incitament att fördela sin energianvändning resterande del av månaden. Dessutom tar effektavgiften inte hänsyn till belastningen på elnätet under dygnet från övriga kunder. Det innebär att den kund som exempelvis snabbbladdar sin elbil under natten, när den sammanlagda belastningen är låg, riskerar att få betala en högre elnätsavgift än den kund som sprider ut laddningen och belastar elnätet under effekttoppar.

Bolaget har sedan en tid tillbaka arbetat med ett pilotprojekt tillsammans med Framtiden, akademi och näringsliv om att utveckla *Vehicle-to-grid*-lösning i Göteborg. Det innebär att elbilar inte bara laddas från elnätet, utan också kan ge energi tillbaka i syfte att balansera belastningen i nätet. Eftersom bilar står stilla mer än 90 procent av tiden kan detta ge en stabilare elproduktion. Detta arbete fortsätter under 2022.

För att klara av en ökad leverans av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av överliggande nät som i normalfallet kräver tillstånd och byggnation med långa ledtider från start till klar anläggning. Göteborg behöver därför en utbyggnad av elnätet för att klara framtida utmaningar, inte minst omhändertagande av CO₂-utsläpp från befintlig energiproduktion och trafik. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industrin samt hamnens och sjöfartens elektrifiering. Arbetet för att påverka staten att utöka elnätkapaciteten i Göteborg leds av Business Region Göteborg men ska ske i samverkan med Göteborg Energi AB.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborg Energi AB får i uppdrag att se till så att arbetet med *Fossilfri fjärrvärme 2030* genomförs och blir verklighet.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att, tillsammans relevanta nämnder och styrelser, utreda vilka förutsättningar som krävs för att utbyggnaden av laddinfrastrukturen och ökningen av elbilar kan gynna elsystemet genom ny grön teknik.

Göteborg Energi AB får i uppgift att tillsammans med Framtidenkoncernen, akademi och näringsliv utveckla ett pilotprojekt för *Vehicle-to-grid*.

Göteborg Energi AB får i uppgift att tillsammans med Framtidenkoncernen, akademi och näringsliv utveckla konkreta åtgärder för effektivare laststyrning av el- och fjärrvärmenätet.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att justera sin modell för effektavgift i elnätet.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.6.1, 1.6.2, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.5, 3.1.2, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Bostäder

Övergripande ansvar

Förvaltnings AB Framtiden ska vara en strategisk aktör i syfte att stärka Göteborgs roll som regioncentrum och stadens utveckling genom att skapa nya bostäder och öka tempot i bostadsbyggande, erbjuda attraktiva boenden för olika typer av bostadskonsumenter, arbeta för ökad integration och välfärd i bostadsområdena och blanda staden.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Klustret ska bidra till att skapa en mer blandad stad.
- Klustret ska bidra till att öka tryggheten i stadens utsatta områden.
- Klustret ska bidra till att öka möjligheten för göteborgarna att göra bostadskarriär.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Framtidskoncernen måste få ner sin totala produktionskostnad för nyproduktion, så att billiga lägenheter byggs utan onödiga nedskrivningskostnader.

Senaste åren har trenden varit att barnfamiljer flyttar ut från Göteborg till framförallt kranskommunerna och att unga vuxna har flyttat in. Sedan 2019 ökar inte längre utflyttningen men ligger kvar på samma nivåer samtidigt som invandringen för första gången på många år har minskat – vilket har stärkts ytterligare av pandemin. Nu finns möjligheten att börja beta av den enorma bostadsskuld som har byggts upp. I dag färdigställs fler bostäder än på många decennier i staden. Målet är att fortsätta att utveckla och förbättra byggnation av bostadsrätter, hyresrätter, småhus och stadsradhus. Fler ska få möjlighet att göra bostadskarriär och känna gemenskap. Fler bostäder anpassade för barnfamiljer måste prioriteras.

Stadens mål är att det ska färdigställas 5 000 nya bostäder årligen. Framtidskoncernen ska bidra till att detta mål nås. I dag är stadens allmännytta den största aktören på hyresmarknaden. Andelen allmännyttiga bostäder ska inte öka.

Förvaltnings AB Framtiden behöver ta ett stort socialt ansvar i de områden där de verkar. För att förbättra integrationen vill vi satsa, stärka och utveckla de sex särskilt utsatta områdena som finns i Göteborg. Detta ska ske genom ombyggnation och förtätning med god tillgång till kommunikationer, välplanerade torg, levande markplan, grönområden och förbättrad arkitektonisk gestaltning för att bryta ensidig bebyggelse. Det behövs fler småhus, stadsradhus, bostadsrätter och ägarlägenheter. Framtidens strategi för utveckling av Göteborgs särskilt utsatta områden är betydelsefullt i det fortsatta arbetet att nå stadens ambition och mål att inte ha några särskilt utsatta områden.

För att vända utvecklingen i våra utsatta områden behöver staden svara på frågan hur vi bygger attraktiva förorter som fler människor vill flytta till istället för ifrån. Framtidskoncernen har genomfört ett omfattande forskningsprojekt som heter *Värdeskapande stadsutveckling* och visar på vilka stads kvaliteter som har betydelse för hög efterfrågan på bostäder och lokaler i Göteborg. Att bygga tätt, tillgängligt och med tillgång till både rekreation och urban verksamhet var några av de slutsatser som Framtiden kom fram till. Vidare betonas värdet av att blanda småhus med flerbostadshus och skapa finmaskigt gatunät.

För att lyckas menar Framtiden att stadsutvecklingen behöver bli mer långsiktig och syfta till att öka attraktivitet och markvärden och därigenom tydligare bidra till både social hållbarhet och till större incitament för fler privata byggaktörer vilja investera. Enligt Framtidens rapport föreslås att staden utvecklar stadsdelarna genom att ta fram en strukturplan för områden för att planera och stadsutveckla de utsatta områdena utifrån en tydlig idé om hur områdena ska se ut och fungera på sikt. På så vis undviker staden att möjligheterna till viktiga framtida stråk byggs bort. Detta arbetssätt genomförs för närvarande för Biskopsgårdens omvandling till trädgårdsstad, vars förslag innebär att stadsdelen stadsarkitektoniskt utvecklas i riktning mot Göteborgs populära trädgårdsstäder, såsom Kungsladugård, Landala Egnahem och Örgryte. Ambitionen är att området ska omvandlas till en trygg och tätbebyggd stadsdel med god tillgång till kommunikationer, välplanerade torg, levande markplan, grönområden och bra blandning på villor, stadsradhus och lägenheter. Kommande detaljplanearbete för Biskopsgården är en viktig del i att vända utvecklingen i stadens utsatta områden och ska därför prioriteras. Staden ska noga följa det arbetet, och kontinuerligt utvärdera och implementera de goda exempel som uppkommer. Vidare ska Framtiden, tillsammans med byggnadsnämnden, beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med *Värdeskapande stadsutveckling* i den framtida stadsplaneringen av stadens utsatta områden. Detta ska komplettera Framtidens strategi för utsatta områden.

Lägenheter ur de kommunala bostadsbolagens bestånd ska omvandlas till bostadsrätter i områden där hyresrätter är dominerande och där de boende så önskar. Resurserna som frigörs genom ombildningar ska återinvesteras lokalt

i området, men även möjliggöra nybyggnation av hyresrätter vilket ger ett ökat antal bostäder i Göteborg. Staden ska vara behjälplig att hitta en ny bostad inom allmännyttans bestånd om det så önskas av hyresgästen vid en ombildning.

Gårdstensmodellen är ett bra exempel på hur man med gemensamma krafter kan förbättra områden med strukturella utmaningar. De goda exempel som finns från det arbetet ska tas tillvara på, för att i ett senare skede kunna implementera hela eller delar av processen i arbetet med andra utanförskapsområden. Göteborgarnas möjligheter att påverka sin bostadssituation och sin boendemiljö ska öka. Stadens bostadsbolag ska därför se positivt på att fler hyresgästföreningar bildas. Bolagen ska på andra sätt vidta mått och steg för att öka hyresgästernas medinflytande. Det ska ske genom olika former av självförvaltning men också genom möjligheter till differentierat serviceutbud för att kunna anpassa boendemiljön till hyresgästernas önskemål, vilket också på sikt kan sänka kostnader för underhåll och renovering. De kommunala bostadsbolagens bostadsområden ska göras mer trygga och attraktiva genom att det byggs mer inom befintligt bestånd. Förvaltnings AB Framtiden ska förtäta på egen mark för att få mer stadsliknande områden samt för att bygga ihop staden. Egnahemsbolaget ska inte konkurrera med privata byggaktörer utan främst bygga i de områden där bolaget bidrar till integration och social sammanhållning.

För att stärka tryggheten i bostadsområden samt på gator och torg ska trygghetsvårdar och trygghetsvakter användas där behov finns. Göteborgarna ska kunna röra sig och färdas tryggt. Staden ska därför i samverkan med regionen utveckla åtgärder för att göteborgarna ska uppleva det som tryggt att färdas med spårvagn och buss till och från sina hem.

Trygga miljöer är ett måste för en attraktiv och trygg stad. Otrygga miljöer behöver omgestaltas fysiskt. En omfattande medborgardialog ska genomföras lokalt för att identifiera otrygga platser.

Belysningsprogram är viktigt för att åstadkomma liv och rörelse i gaturummet, för att lysa upp vackra byggnader och för att skapa trygghet. God skötsel av den offentliga miljön minskar förstörelse och vandalism samt i förlängningen annan brottslighet. Ett särskilt fokus ska läggas på utsatta områden och klottersanering.

Framtiden ska fortsätta arbeta för att minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i nyproduktion, ombyggnation samt förvaltning. Koncernen ska därför aktivt arbeta för att minska energianvändningen.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, att fortsätta arbetet med att ombilda lägenheter inom allmännyttan till bostadsrätter eller ägarlägenheter under år 2022.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, att utarbeta riktlinjer och förslag på områden, för att utan detaljplan kunna gå direkt på bygglov inom Förvaltnings AB Framtidens mark.

Samtliga bostadsbolag får i uppdrag att fortsätta arbeta aktivt mot målet att få bort alla särskilt utsatta områden från polisens lista senast 2025.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att fortsätta sitt arbete med strategin för utveckling av Göteborgs särskilt utsatta områden. I arbetet är det viktigt att säkerställa varierade upplåtelseformer, särskilt där hyresrätten är dominerande.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att, tillsammans med byggnadsnämnden, beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med *Värdeskapande stadsutveckling* i den framtida stadsplaneringen av stadens utsatta områden. Detta ska komplettera Framtidens strategi för utsatta områden.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att även fortsättningsvis avsätta ett antal lägenheter till bostadslösa, boende i andra hand eller inneboende, målgrupper som befinner sig långt från bostadsmarknaden.

Framtiden AB får i uppdrag att ingå i samarbeten mellan olika aktörer för att göra utpekade platser mer attraktive genom exempelvis BID och inkubatorer.

Framtiden AB får i uppdrag att fortsätta ta tillvara på de goda exempel för ökad trygghet som finns i *Gårdstensmodellen* för att på sikt implementera i andra utanförskapsområden.

Framtiden AB får i uppdrag att säkerställa att det är våldsutövaren som krävs flytta från lägenheten och inte den brottsutsatta.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.6.1, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 3.3.5, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Lokaler

Övergripande ansvar

Higab AB är stadens strategiska verktyg inom fastighetsområdet och utgör moderbolag för bolagen som ingår i lokalklustret och ska som sådant leda och samordna arbetet inom den egna koncernen.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.
- Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.
- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Staden har långsiktig och kostnadseffektiv förvaltning av special- och strategiska fastigheter.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Higab AB ska tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheten samt främja mindre företagsbehov av lokaler. Bolagen inom klustret har en diversifierad verksamhet. Arbetet med att uppnå synergier mellan bolagen måste fortsätta. Detta ställer höga krav på att respektive bolag fokuserar på sitt grunduppdrag. Lika viktigt är att vara en konstruktiv hyresvärd.

Det trygghetsskapande arbetet ska prioriteras och i det arbetet ska Higab AB samt bolagen som ingår i lokalklustret säkerställa att fastigheter är fria från kriminalitet genom att tillsammans med polisen att öka tryggheten kring otrygga fastigheter och områden. Även lokala näringsidkare ska främjas och Higab AB ska därför arbeta med kontraktsskrivning i trygghetssyfte för att stötta företagare, samt införa krav på kameraövervakning i lokalerna vid uthyrning av lokaler.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Higab AB ska fortsätta säkerställa att lokaler som hyrs ut inte används till kriminell verksamhet eller andra olämpliga ändamål.

Higab AB ges i uppdrag att samordna med andra fastighetsägare samt polismyndigheten för att öka tryggheten kring otrygga fastigheter och områden.

Higab AB ges i uppdrag att i de fall det är lämpligt i trygghetssyfte i kontrakten införa krav på kameraövervakning med företag som hyr bolagets lokaler.

Älvstranden får i uppdrag att i samverkan med park- och natur och andra berörda nämnder och styrelser utveckla Frihamnen som en mötesplats inför stadens jubileumsfirande år 2023.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.6.1, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2, 3.2.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4.

Näringsliv

Övergripande ansvar

Business Region Göteborg AB (BRG) är moderbolag i klustret, som i övrigt består av ett antal bolag där BRG har minoritetsägarande. BRG ska arbeta för att skapa förutsättningar för hela regionens näringsliv genom att bistå med kunskap, kontakter och arenor för samverkan mellan akademi, näringsliv och det offentliga. BRG ska arbeta för att stärka näringslivsutvecklingen i Göteborg och Göteborgsregionen. Detta ska ske i nära samarbete med Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR).

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Göteborg har bäst företagsklimat av storstadsregionerna.
- Göteborg är en företags- och tillväxtvänlig stad med ett diversifierat näringsliv.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Pandemin och dess effekter har påverkat och påverkar fortfarande näringslivet, inte minst besöksnäringen och handeln. Staden har vidtagit flera stödåtgärder som i första hand har riktat sig till små och medelstora företag i de branscher som är mest drabbade. Det har handlat om att bidra till att förbättra företagets likviditet och om att bidra till ökad försäljning.

Näringslivet i Göteborg befinner sig i en lågkonjunktur och den regionala ekonomin är fortsatt i en tuff situation. Många har varslats om uppsägning, arbetslösheten ökar tillsammans med en negativ tillväxt på viktiga marknader. Näringslivet i staden och Göteborgsregionen har en svår tid framför sig med en stor osäkerhet om framtiden. Styrelsen har i detta en viktig uppgift att fortsätta stötta och underlätta för näringsliv och företagande.

Attityderna från stadens politiker och tjänstemän till företagande och innovationer ska fortsätta att bli mer positiva. Ett starkt företagsklimat är helt avgörande för en fungerande välfärd med kvalitet. Nystartskvarter, entreprenörshus och *science parks* skapar förutsättningar för nytänkande och tillväxt. Dessa behöver fortsätta att utvecklas.

De senaste åren har handlare i innerstaden kämpats med olika problem. I syfte att främja en livskraftig och trygg stad även på kort sikt ska det utredas vilka åtgärder staden kan bistå med för att främja en vitaliserad handel och ett ökat nyttjande av kulturinstitutionerna, samt vad som efterfrågas av näringsidkare i staden. Det är viktigt att bolaget arbetar proaktivt med trygghetsskapande åtgärder för företagen i Göteborg.

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program tydliggör och stärker stadens samlade arbete gentemot näringslivet för att skapa goda förutsättningar för företagande med sikte på 2035. Programmets ambition är att minst 120 000 nya jobb ska skapas inom regionen. I detta arbete ska Göteborg göra sin del och därför får BRG i uppdrag att ta fram ett jobbmål.

Näringslivsklustret är enligt ägardirektivet ansvarigt för stadens näringslivsstrategiska arbete och erhåller koncernbidrag för arbetet. Därtill fakturerar bolaget stadens nämnder för delar av detta arbete.

Inom näringslivsklustret ska fokus ligga på företags-, kluster- och innovationsutveckling, samt etableringar och investeringar. Utvecklingen av hållbara teknologier och affärsmodeller ska främjas. Det gäller särskilt etablering av internationellt ledande FoU-intensiva företag i regionen.

Därtill är det näringslivsklustrets uppgift att på en övergripande nivå samordna och marknadsföra staden och Göteborgsregionen ur ett näringslivsutvecklande perspektiv, såväl regionalt, nationellt som internationellt.

En stor del av framtidens tillväxt kommer att ske inom innovativa sektorer och inte minst tech-branschen. För att Göteborg ska klara av framtidens globala konkurrens behövs förutsättningar för nya företag att starta och växa. Göteborg har goda förutsättningar för en växande techindustri, exempelvis mot bakgrund av att fordonssektorn alltmer övergår till att utveckla mjukvara och får en ökad tyngdpunkt på hållbarhetsfrågor. Det finns också starka förutsättningar för växande sektorer inom medicinteknik och *life science* tack vare den forskning som bedrivs på Sahlgrenska Academy och Chalmers samt stadens *science parks*.

Business Region Gothenburg får i uppdrag att särskilt satsa på stärkt företagsklimat för nystartade företag inom innovativa sektorer. Inom ramen för satsningen ska BRG analysera vilka ytterligare åtgärder som behövs för att främja fler framgångsrika startup-företag, exempelvis hur tillgången till riskkapital och inkubatorer ser ut i jämförelse med framgångsrika startup-städer såsom Berlin och Stockholm. Medel avsätts genom näringslivsfrämjande åtgärder.

För att industrin i Göteborg ska kunna vara konkurrenskraftig på den globala marknaden och möta klimatomställningen krävs att tillgång till el säkerställs. Inte minst mot bakgrund av en ökad elektrifiering som är avgörande för att möta klimatmålen samt en växande storstads utmaningar avseende transporter. Tillsammans med näringslivet och andra parter behöver elektrifieringsfrågorna lyftas på agendan.

Göteborgs Stad ska ta fram och utforma en elektrifieringsplan i bred samverkan med berörda nämnder och styrelser, vilket styrelsen blir ansvarig för att samordna i staden. Planen behöver innefatta en tydlig vision, målsättning, samt förslag som stödjer och banar väg för den omställning som fordon- och transportsektorn står inför.

För att klara kommande etableringar samt elektrifieringen av stadens olika verksamheter krävs en nära dubbling av överföringskapaciteten av eleffekt in till Göteborg från överliggande elnät. Det överliggande elnätet till Göteborg levereras i huvudsak av det regionala nätet som för Göteborgs del ägs av Vattenfall och Ellevio samt stamnätet på nationell nivå av Svenska Kraftnät.

För att klara av en ökad leverans av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av överliggande nät som i normalfallet kräver tillstånd och byggnation med långa ledtider från start till klar anläggning. Göteborg behöver därför en utbyggnad av elnätet för att klara framtida utmaningar, inte minst omhändertagande av CO²-utsläpp från befintlig energiproduktion och trafik. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industrin samt hamnens och sjöfartens elektrifiering. Business Region Göteborg får därför i uppdrag att, tillsammans med Göteborg Energi, arbeta för att påverka staten att utöka elnätkapaciteten i Göteborg.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Business Region Göteborg får i uppdrag att samordna och genomföra insatser på kort och medellång sikt för att skapa en hållbar omstart efter pandemins effekter. Fokus ska läggas på ökad sysselsättning och rusta företagen för stärkt konkurrenskraft i en snabbväxande omvärld. En särskild inriktning ska vara på små- och medelstora företag.

Business Region Göteborg får i uppdrag att förstärka företagens förmåga till förnyelse och omställning genom affärsutveckling, marknadsutveckling och förändrade affärsmodeller, där digitalisering, hållbarhet och cirkularitet är i fokus.

Business Region Göteborg får i uppdrag, i samverkan med Göteborg & Co, att stötta hur företag inom företrädesvis handel och besöksnäring kan ställa om till nya förutsättningar, köpmönster och behov efter pandemin med bibehållen eller stärkt konkurrenskraft.

Business Region Göteborg får i uppdrag att intensifiera bolagets ordinarie arbete med att främja nya etableringar, för att skapa sysselsättningstillväxt utifrån en försämrad arbetsmarknad, vilket ska ske i samverkan med stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och andra relevanta aktörer inom staden.

Business Region Göteborg får i uppdrag att skapa ett jobbmål.

Business Region Göteborg får i uppdrag att samordna lokala trygghetsöverenskommelser med näringslivet och berörda nämnder och styrelser i syfte att öka tryggheten för näringsidkare i staden.

Business Region Göteborg får i uppdrag att, tillsammans med Göteborg Energi, arbeta för att påverka staten att utöka elnätkapaciteten i Göteborg.

Business Region Göteborg och Higab ska i samverkan med övriga privata och offentliga aktörer arbeta för att utveckla Gamlestaden som en entreprenörs- kvarter för nya och innovativa företag.

Business Region Gothenburg får i uppdrag att särskilt satsa på stärkt företagsklimat för nystartade företag inom innovativa sektorer.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.4.3, 1.5.1, 1.5.3, 1.6.1, 2.1.3, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4.

Kollektivtrafik

Övergripande ansvar

Bolagsklustret ska tillgodose stadens behov av en effektiv, miljö och kvalitetsmässig kollektivtrafik samt där till hörande tjänster och produkter inom trafikområdet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Kollektivtrafikens andel som transportmedel har ökat.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Det är Västra Götalandsregionen som är huvudman för kollektivtrafik i Göteborg och Västra Götaland. Göteborg har även ett stort ansvar för att kollektivtrafiken håller god standard och är ett attraktivt transportmedel. En väl fungerande kollektivtrafik är av stor vikt för att skapa en effektiv attraktiv samt en hållbar och nära stad.

Hamn

Övergripande ansvar

Göteborgs Hamn AB ska utgöra det självklara godsnavet för sjötransporter i Skandinavien och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i Göteborg. Hamnen ska ha en ledande roll i utvecklingen av Göteborgsregionen som ett nationellt logistiskt centrum.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Göteborgs hamn är det hållbara och självklara godsnavet i Skandinavien.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Hamnen har till uppgift att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Detta innebär att hamnen ansvarar för att förvalta och utveckla hamnens verksamheter, mark, fastigheter och vattenområden så att dessa används på ett optimalt sätt utifrån ett tillväxt- och lönsamhetsperspektiv.

Hamnen verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad. Den svenska industrin efterfrågar fler direktanlöp, destinationer och ökad frekvens för att få lönsamhet i sina svenska investeringar. Hamnens uppgift är att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att bibehålla och vidareutveckla rollen som ett attraktivt godsnav och corehamn i den internationella konkurrensen.

Hamnens roll som ledande export- och importhamn ska stärkas. I nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter ska bolaget verka för långsiktigt hållbara infrastruktur- och logistiklösningar samt transporter på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet. Ur ett långsiktigt perspektiv ska mark- och vattenområden för hamnverksamhetens eget behov förvaltas och utvecklas. Utvecklingen ska ske med långsiktighet och uthållighet i linje med den internationella utvecklingen av hamnverksamhet. System för att minska lokal miljöpåverkan från den tunga trafiken till och från hamnen ska utvecklas.

Göteborgs hamn är den enda svenska hamn som kan ta emot de största, oceangående containerfartygen. Med det nuvarande farledsdjupet begränsas

hur mycket last som fartygen kan komma in med. Den planerade farledsfördjupningen i hamnen är helt nödvändig, både för att hantera den nuvarande trafiken och för att kunna ta emot nästa generations fartyg.

Hamnen har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik godshamns- och energihamnsverksamhet. Ansvar för drift av Ro/Ro, bil och containerterminalerna är reglerat i koncessionsavtal med externa operatörer på uppdrag av Hamnen där Hamnen skall utöva insyn, kontroll samt strategisk styrning. I Energihamnen har bolaget ett samordningsansvar samt driftansvar för verksamheten. Avtal med operatörer som nyttjar bolagets mark och infrastruktur ska medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga och säkra hamn- och logistiktjänster och möjliggöra fortsatt tillväxt.

Bolaget ska tillhandahålla kajplatser för kryssningsfartyg och därigenom bidra till turismens och besöksnäringens utveckling i staden. I dag har staden många kajlägen som inte underhålls eller ställs till förfogande. Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder även utreda ett ändamålsenligt ägar- och förvalterskap av Göteborgs kajlägen.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Tillsammans med kommunstyrelsen och berörda nämnder ska Göteborgs Hamn AB, utreda ett ändamålsenligt ägar- och förvalterskap av Göteborgs kajer.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.4.3, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4.

Turism, kultur & evenemang

Övergripande ansvar

Göteborg & Co ska stärka och utveckla besöksnäringen inom Göteborg och Göteborgsregionen när det kommer till turism, möten, evenemang och kultur. Arbetet ska ske genom att kontinuerligt driva destinationsutveckling och marknadsföring samt utgöra en samverkansplattform för näringens olika aktörer. Bolaget är även ansvarigt för att marknadsföra staden som destination, såväl nationellt som internationellt.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en levande kultur-, idrott- och evenemangsstad för både boende och besökare.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Befästa Göteborg som ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål.
- Fler upptäcker och besöker Göteborg.
- Antalet gästnätter i Göteborg har ökat.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Hela Göteborg växer av att det kommer hit besökare. Det skapar jobb och arbetstillfällen och bidrar till att göra Göteborg till en ännu bättre stad att leva och verka i. I dag får många sitt första jobb inom handel, hotell, restaurang och annan service, vilket möjliggör för många att få en fot in på arbetsmarknaden och skapar bättre förutsättningar för en god sysselsättning.

För att Göteborg ska utvecklas som besöksmål krävs att staden erbjuder en levande och attraktiv stadskärna, men även ett varierat utbud aktiviteter och besöksmål i hela staden som möter människors olika behov och intressen. Klustret ska ha fortsatt fokus på Göteborg som ett hållbart destinationsmål som är välkomnande och inkluderande, miljö- och klimatsmart och har ett växande, välmående och ansvarstagande näringsliv och lokalsamhälle.

Förutsättningarna för besöksnäringen och turismen har, i och med pandemin, påverkats och förändrats. Dessa förändringar och det fortsatta arbetet med att befästa Göteborg som ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål ställer krav på ett agilt förhållningsätt där förmåga till nytänkande, byta fokus och ställa om är av särskild vikt.

Staden har en lång tradition av att arrangera evenemang av olika slag. Stadens program för besöksnäringens utveckling till 2030 beskriver hur staden inom sin verksamhet kan bidra till att besöksnäringen i regionen fördubblas. För att nå dit krävs att staden verkar för att säkerställa investeringar i de verksamheter som utgör motorer för besöksnäringens utveckling. Vidare behövs långsiktiga hållbara finansieringslösningar, att samverkansformerna för hållbar destinationsutveckling fortsätter att utvecklas, att nya trender inom besöksnäringen möts, en fungerande stadsplanering som beaktar näringens behov samt ett gynnsamt näringslivsklimat och kompetensförsörjning. I detta arbete behöver styrelsen en nära samverkan med BRG.

Näringen har även en avgörande roll för stadens attraktivitet. I dag är konkurrensen mellan olika städer och regioner hård och det samlade utbudet stort. Detta innebär att staden behöver ligga i framkant. Stadens ambition att utveckla och vårda Göteborgs återkommande, ofta årliga, evenemang samt att stå värd för, för Göteborg lämpliga, evenemang och möten med stort internationellt genomslag. Särskilda insatser ska göras för att stärka besöksnäringen under lågsäsong. Detta kräver ett nära samarbete med olika aktörer. För att inte tappa marknadsandelar i avvaktan på nya arenor i evenemangsområden får Got Event, samarbete med Göteborg & Co, i uppdrag att i ta fram förslag på vilka investeringar som behöver göras i och kring befintliga arenor för att upprätthålla evenemangsstrategin.

De evenemang som attraheras till staden och som arrangeras i egen regi måste vara kostnadseffektiva och relevanta. En väg att gå i detta är att utöka kontakten med andra aktörer inom näringsliv och akademi.

Göteborg har en stolt idrottshistoria med ett flertal klubbar och föreningar som inte bara uppskattas av göteborgarna själv, utan av människor i hela Sverige. Ett flertal av dessa klubbar hyr av stadens egna arenor. Under pandemin har staden kunnat erbjuda matchspel, utan hyror. Framöver är det viktigt att hyressättningen är rättvis, tydlig och transparent. För att få en bättre bild av hyresnivåerna får Got Event i uppdrag att sammanställa vilka hyressubventioner som idag lämnas, hur hyresnivåerna förhåller sig i en nationell jämförelse och med andra storstäder. Sammanställningen ska även redovisa hur subventionerna fördelas ur ett jämställdhetsperspektiv.

Göteborg & Co ansvarar fortsatt för stadens 400-årsjubileum som kommer genomföras 2023 och medel avsätts för detta i budgeten.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborg & Co får i uppdrag att förverkliga och implementera kommunfullmäktiges program för besöksnäringen.

Göteborg & Co får i uppdrag att fortsatt inneha ansvaret för Kulturkalaset.

Göteborg & Co får i fortsatt uppdrag att leda arbetet med stadens 400-årsjubileum.

Got Event får i uppdrag att i samarbete med Göteborg & Co ta fram förslag på vilka investeringar som behöver göras i och kring befintliga arenor för att upprätthålla evenemangsstrategin.

Got Event får i uppdrag att sammanställa vilka hyressubventioner som idag lämnas och hur hyresnivåerna förhåller sig till hyresnivåer av arenor i andra storstäder. Sammanställningen ska även redovisa hur subventionerna fördelas ur ett jämställdhetsperspektiv.

Got Event får i uppdrag att utveckla konferenser och möten för personer med intresse för högteknologisk innovation i samband redan existerande kultur-evenemang (exempelvis filmfestivalen, WoW, Bokmässan och E-sport).

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.5.1, 1.6.1, 1.6.2, 2.1.3, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Interna bolag

Gruppen Interna bolag består av verksamheter som är helägda av Göteborgs Stadshus AB och där alla har en i huvudsak specialist- och stödjande funktion för hela Göteborgs Stad. Försäkrings AB Göta Lejon (Göta Lejon) är stadens interna försäkringsbolag, med fokus på tillgångar och verksamheter. Göteborgs Stads Leasing AB (GSL) levererar miljöriktiga fordon och transportlösningar för Göteborgs Stad samt hanterar operationella/ finansiella lösningar/ leasing för stadens förvaltningar och bolag.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för de interna bolagen

De interna bolagen ska leverera hög service till stadens övriga verksamheter och skapa största möjliga nytta för göteborgarna.

I stadens miljö- och klimatprogram är GSL samordningsansvarig för stadens arbete med utökad cirkulär ekonomi. Inom ramen för detta arbete ska bolaget tillvarata arbetet med *Sharing City* för att främja ökad delningsekonomi.

Under pandemin har GSL utvecklat en förmåga i att hantera kriser genom organisering, övning och praktisk hantering. Denna förmåga kan dock utvecklas ännu mer genom samarbete inom staden. Det är därför angeläget att växla upp arbetet med beredskap i samverkan med stadens nämnder och bolag för att kunna hantera framtida kriser.

Mot bakgrund av en trolig förändring av förmånsbeskattning samt i syfte att öka cykelpendlingen och förbättra personalens förmåner ska GSL utreda ett stärkt förmånscykelerbjudande till anställda som cykelpendlar minst en gång i veckan.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborgs Stads Leasing AB får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag, utveckla en beredskapsorganisation i syfte att kunna hantera framtida kriser genom organisering, övning och praktisk hantering.

Göteborgs Stads Leasing AB får i uppdrag att tillvara arbetet med *Sharing City* för att främja ökad delningsekonomi.

Göteborgs stads Leasing AB får i uppdrag att utreda ett förbättrat förmånscykelerbjudande.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.6.1, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

Boplats Göteborg AB

Övergripande ansvar

Bolaget ska informera om bostadsmarknaden och fungera som en marknadsplats för bostäder

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges inriktning för Boplats Göteborg AB

Boplats Göteborg ska vara en marknadsplats för information och förmedling av bostäder i Göteborg. Under senare år har fastighetsägare valt att frångå förmedling via Boplats. Det uppdrag som Boplats tidigare haft om att upprätthålla en tjänst för privatannonsering under kontrollerade former utgick från och med 2020.

Indikatorer av särskild vikt för klustret

1.4.2, 1.6.1, 1.6.2, 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2.

**Kommunfullmäktiges över-
gripande mål, övergripande
verksamhetsmål och indikatorer**

Övergripande mål 1.0 – Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
1.1 Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor	1.1.1 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med förskolan	Hur fungerar förskolan, andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.1.2 Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan	Antal	5	5	5	5
	1.1.3 Elever i åk 3 som deltagit i alla ämnesprov i SV, SV2 och MA	Hemkommun, genomsnitt andel (%)	73	74	75	80
	1.1.4 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med grundskolan	Hur fungerar grundskolan, andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.1.5 Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser)	Hemkommun, andel (%)	73	74	75	80
	1.1.6 Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Hemkommun, andel (%)	76	77	78	80
	1.1.7 Elever i åk 9 behöriga till gymnasieskolan	Andel, hemkommun (%)	85	85	86	90
	1.1.8 Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan	Positiva svar, andel (%)	86	86	87	90
	1.1.9 Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet	Positiva svar, andel (%)	68	71	74	80
	1.1.10 Gymnasieelever med examen inom 4 år	Hemkommun, andel (%)	71	73	74	80
	1.1.11 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med gymnasieskolan	Hur fungerar gymnasieskolan, andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
	1.1.12 Andel som går vidare till jobb	Genomsnitt	55	56	57	90
	1.1.13 Barn 1–5 inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	Andel (%)	87	87	87	90
	1.1.14 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med kommunala vuxenutbildningen	Hur fungerar kommunala vuxenutbildningen, andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.1.15 Elever på SFI som klarar minst två kurser	Av nybörjare två år tidigare, andel (%)	42	43	45	60
	1.2.1 Långvarigt försörjningsstöd	Antal hushåll	7600	7500	7400	6000
1.2 Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla	1.2.2 Andel (%) ej återaktualiserade	0–12 år, hela Göteborg, andel (%)	61	58	56	48
	1.2.3 Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn	Antal barn/100 000 invånare	1,6	1,4	1,2	0,5
	1.2.4 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med skola och omsorg	Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer	Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-
	1.2.5 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet	Andel (%), enheter i Göteborg	85	86	87	95

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
1.3 Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande	1.3.1 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg	Helhetssyn, andel (%)	81	83	85	90
	1.3.2 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg	Helhetssyn, andel (%)	81	83	85	90
	1.3.3 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg	Trygghet, andel (%)	81	83		90
	1.3.4 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg	Besväras ofta av ensamhet, andel (%)	18	17	15	10
	1.3.5 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg	Besväras av ensamhet kommun, andel (%)	50	48	45	30
	1.3.6 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg	Möjlighet att påverka tider, andel (%)	61	63	65	70
	1.3.7 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg	Möjlighet att påverka tider, andel (%)	52	55	57	70
1.4 Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv	1.3.8 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med äldreomsorgen	Hur fungerar äldreomsorgen, andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.4.1 Fritidsvaneundersökningen – Andel unga som är med i en förening, klubb eller grupp	Aggregerat, andel (%)	62	64		80
		Andel (%) uppdelade per kön	K	M	K	M
			61	64	63	65
	1.4.2 Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	Rankning	170	155	130	80
	1.4.3 European Regional Innovation Scoreboard	Sammanfattat omdöme	150	125	-	50

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2021	2022	2023	2030
1.5 Göteborg är en levande kultur-, idrotts och evenemangsstad för både boende och besökare	1.5.1 Antal sysselsatta inom turismberoende branscher	Regional nivå, totalindex	145	147		160
	1.5.2 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med utbud på stadens bibliotek	Vad tycker du om bibliotekens utbud, sammanvägd andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.5.3 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen	Vad tycker du om det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen, andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.5.4 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med öppetiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar	Andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.5.5 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar	Andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
	1.5.6 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen	Andel nöjda (%)	Fler än 2021	Fler än 2022	Fler än 2023	-
1.6 Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit	1.6.1 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med förtroende, kommunens anställda arbetar för kommunens bästa		Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-
	1.6.2 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med förtroende, Allmänt sett, tycker du att man kan lita på människor	Genomsnitt	Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-

Övergripande mål 2.0 – Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
2.1 Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet	2.1.1 Vattendrag med god ekologisk status	Andel (%)	12	15	20	100
	2.1.2 Sjöar med god ekologisk status	Andel (%)	45	46	50	100
	2.1.3 Utsläpp av växthusgaser per invånare och år inom Göteborgs geografiska område (inkluderar både utsläpp från den handlande och icke handlande sektorn)	Ton koldioxidequivallenter per invånare och år	3,2	2,9	2,6	1,1
	2.1.4 Insamlat hushållsavfall totalt (ändrad enligt avfallsplanen)	Kg/person	345	335	325	250
	2.1.5 Areal skyddad natur	Hektar	Minst 13 600	Minst 13 900	Minst 14 200	Minst 16 200
	2.1.6 Sammanhängande stadsbebyggelse (eller motsvarande benämning i kommande översiktsplan) med en kvävedioxidhalt (NO ²) understigande 20 mikrogram per kubikmeter	Andel (%)	Uppdateras i linje med miljö- och klimatprogrammet	Uppdateras i linje med miljö- och klimatprogrammet	Uppdateras i linje med miljö- och klimatprogrammet	Årlig ökning
	2.1.7 Bostäder med en bullerexponerad bostadsfasad som överskrider 60 dBA i ekvivalent ljudnivå som har tillgång till en ljuddämpad sida underskridande 50 dBA i ekvivalent ljudnivå	Andel (%)	Uppdateras i linje med miljö- och klimatprogrammet	Uppdateras i linje med miljö- och klimatprogrammet	Uppdateras i linje med miljö- och klimatprogrammet	Årlig ökning

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
2.2 Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet	2.2.1 Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken	I centrala staden under rusningstrafik, km/h	18,4	18,6	18,8	20
	2.2.2 Utsläpp CO ² -produktionsperspektiv	Per sektor – Transport (kton)	900	880		700
	2.2.3 Trafikutveckling, färdmedelsfördelning för alla resor i Göteborg	Till fots	22	22	22	23
		Cykel	8	8	8	10
		Kollektivt	25	26	27	30
		Bil	45	44	43	37
	2.2.4 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för dina vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller annan sysselsättning		Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-
2.3 Göteborg är en trygg välskött stad	2.3.1 Antal särskilt utsatta områden	Antal	5	5	5	0
	2.3.2 Andel av befolkningen (16–84 år) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning	NTU	9	8	7	4
	2.3.3 Anmällda våldsbrott	Per 100 000 invånare	1 250	1 230	1 210	900
	2.3.4 Anmällda brott om skadegörelse	Per 1 000 invånare	26	25	23	17
	2.3.5 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse som uppkommer, t.ex. klotter, övergivna fordon		Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
2.4 Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat	2.4.1 Nettoinflyttning till kommunen	Antal	3 000	3 000	3 000	-
	2.4.2 Nybyggnation: småhus	Antal	500	500	500	-
	2.4.3 Antal färdigställda bostäder	Antal	5 000	5 000	5 000	-
	2.4.4 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med utbudet av caféer och restauranger i kommunen		Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-
	2.4.5 SCB medborgarundersökning, nöjdhet med boende och boendemiljö	Närhet till livsmedelsaffärer	Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-
		Närhet till skola och barnomsorg	Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-
		Närhet till hälso- och sjukvård	Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-
		Det finns parkeringsmöjligheter	Högre än 2021	Högre än 2022	Högre än 2023	-

Övergripande mål 3.0 – Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
3.1 Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	3.1.1 Kommunen ska ha ett resultat om 2%	Andel (%) över rullande tioårs-period	3,3	3,1		2
	3.1.2 Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50%	Andel (%)	85	75		
	3.1.3 Soliditet 15%	Andel (%)	15	15	15	15
	3.1.4 Stadens exploateringsverksamhet ska vara i balans över 10 år		106	109		100
3.2 Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet	3.1.5 Staden ska ha god ekonomisk hushållning i verksamheten		Enligt ärendet	Enligt ärendet		Enligt ärendet
	3.2.1 Effektivitetstal kommunal grundskola	Ranking (låga värden visar goda resultat)	210	200	180	100
	3.2.2 Personal i direktkontakt med invånare i förhållande till staden totala personalstyrka	Andel (%)	73	74	75	75
	3.2.3 Kostnad individ- och familjeomsorg	Kr/invånare	7 200	7 100		5 000
3.3 Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor	3.2.4 Kostnad äldreomsorg	Kr/invånare	10 400	10 350		9 000
	3.3.1 Medborgarengagemang (HME) totalt kommunen	Totalindex	81	81		85
	3.3.2 Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt	Andel (%)	8,1	8,0		7,0

Övergripande verksamhetsmål	Indikator	Specifikation	2022	2023	2024	2030
3.4 Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass	3.4.1 Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	Rankning	170	155	130	80
	3.4.2 European Regional Innovation Scoreboard	Regional nivå, totalindex	142	143	144	150
	3.4.3 Företagsklimat enligt Öppen jämförelse	Insikt – Totalt, NKI	77	78	79	85
	3.4.4 Nyregistrerade företag	Antal per 1 000 invånare	9,4	9,5	9,6	10,6
3.5 Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma	3.5.1 Antal hushåll som någon gång under året uppburit försörjningsstöd	Antal per 1 000 invånare 0–64 år	29	28	27	25
	3.5.2 Andel (%) 16–64 år arbetslösa av registrerad arbetskraft		4,8	4,3	4,0	3,0
	3.5.3 Andel (%) 18–24 år arbetslösa av registrerad arbetskraft		5,5	5,0	4,5	3,5

Ekonomisk sammanställning 2022–2024

Resultaträkning	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter, exklusive realisationsvinster	9 949 100	10 173 900	10 397 600
Realisationsvinster	600 000	600 000	600 000
Verksamhetens kostnader	-44 492 100	-45 166 900	-46 328 600
Avskrivningar	-2 050 000	-2 250 000	-2 450 000
Verksamhetens nettokostnader	-35 993 000	-36 643 000	-37 781 000
Skatteintäkter	32 147 000	33 411 000	34 606 000
Generella statsbidrag och utjämning	4 330 000	4 048 000	4 142 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	16 000	10 000	-34 000
Utdelning	220 000	150 000	150 000
Årets resultat	720 000	976 000	1 083 000

Balanskravsutredning	2022	2023	2024
Årets resultat (ovan)	720 000	976 000	1 083 000
Avgår samtliga realisationsvinster	-600 000	-600 000	-600 000
Årets balanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	120 000	376 000	483 000
Medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
Medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	120 000	376 000	483 000

Resultatutjämningsreserv	2022	2023	2024
Ingående balans	4 530 000	4 530 000	4 530 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	0	0	0
Utgående balans	4 530 000	4 530 000	4 530 000
Möjlig användning	0	524 000	542 000

Balansräkning	2022	2023	2024
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	96 328 600	105 619 500	115 390 900
<i>varav materiella</i>	<i>47 271 600</i>	<i>52 821 500</i>	<i>58 569 900</i>
<i>varav finansiella</i>	<i>49 057 000</i>	<i>52 798 000</i>	<i>56 821 000</i>
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	108 828 600	118 119 500	127 890 900
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	31 151 000	32 127 000	33 210 000
<i>varav årets resultat</i>	<i>720 000</i>	<i>976 000</i>	<i>1 083 000</i>
<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>4 530 000</i>	<i>4 530 000</i>	<i>4 530 000</i>
Avsättningar	5 000 000	5 500 000	6 000 000
Långfristiga skulder	50 677 600	57 492 500	64 680 900
Kortfristiga skulder	22 000 000	23 000 000	24 000 000
Summa skulder	72 677 600	80 492 500	88 680 900
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	108 828 600	118 119 500	127 890 900

Kassaflödesanalys	2022	2023	2024
Löpande verksamhet			
Årets resultat	720 000	976 000	1 083 000
Ej likviditetspåverkande poster	2 150 000	2 350 000	2 550 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 870 000	3 326 000	3 633 000
Investering			
Investeringar (netto)	-6 141 600	-7 399 900	-7 798 400
Förändring likvida medel investering	-6 141 600	-7 399 900	-7 798 400
Finansiering			
Nyupplåning	8 384 600	7 814 900	8 188 400
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-5 113 000	-3 741 000	-4 023 000
Delsumma finansiering	3 271 600	4 073 900	4 165 400
Årets kassaflöde	0	0	0

Verksamhetens kostnader nämnder

Kommunbidrag nämnder	2022	2023	2024
Byggnadsnämnden	162 050	157 330	158 140
Fastighetsnämnden	45 720	41 140	41 690
Förskolenämnden	4 481 130	4 551 000	4 627 880
Grundskolenämnden	8 880 990	9 055 110	9 221 380
Idrotts- och föreningsnämnden	568 910	590 050	652 470
Kommunledningen	373 210	379 250	384 900
Kulturnämnden	628 000	631 930	641 380
Lokalnämnden	0	0	0
Miljö- och klimatnämnden	105 100	97 820	99 390
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	739 890	703 570	714 100
Nämnden för funktionsstöd	4 686 830	4 898 900	5 077 230
Nämnden för inköp och upphandling	8 000	8 000	8 000
Nämnden för Intraservice	21 800	19 110	19 420
Nämnden för demokrati och medborgarservice	88 170	89 120	90 380
Park- och naturnämnden	332 440	326 160	332 150
Socialnämnd Nordost	1 591 620	1 626 590	1 648 510
Socialnämnd Centrum	1 187 000	1 202 610	1 212 330
Socialnämnd Sydväst	722 650	738 170	738 920
Socialnämnd Hisingen	1 124 310	1 149 310	1 160 160
Trafiknämnden	1 332 870	1 286 900	1 304 990
Utbildningsnämnden	2 225 900	2 322 300	2 426 540
Valnämnden	31 650	11 680	11 860
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	5 745 970	5 895 300	6 085 040
Arkivnämnden	23 690	24 170	24 650

Kommunbidrag nämnder	2022	2023	2024
Business Region Göteborg AB	30 600	31 060	31 530
Fastighetsnämnden transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	120 850	122 660	124 500
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200	29 200	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	32 560	32 940	33 340
TOTALT Nämnderna kostnader	35 389 110	36 089 380	36 986 080

Investeringar nämnder

Investeringar nämnder (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Idrotts- och föreningsnämnden	552	419	700	798	768
varav reinvestering	187	132	191	236	155
varav nyinvestering	365	287	509	562	613
varav Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Fastighetsnämnden	510	440	327	335	317
varav reinvestering	67	73	81	76	89
varav nyinvestering	443	367	247	259	228
Investeringsinkomster	0	0	-1	0	0
Kretslopp-och vattennämnden					
Vatten- och avlopp	927	915	800	827	1 043
varav reinvestering	180	175	195	147	168
varav nyinvestering	747	740	605	680	875
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Avfall	42	21	37	55	119
varav reinvestering	1	1	1	1	1
varav nyinvestering	41	20	36	54	118
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Skyfall	0	10	20	30	40
Varav reinvestering	0	0	0	0	0
varav nyinvestering	0	10	20	30	40
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Lokalnämnden	2 585	2 865	3 555	3 830	3 625
varav reinvestering	885	865	1 255	1 530	1 525
varav nyinvestering	1 700	2 000	2 300	2 300	2 100
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Park- och naturnämnden	213	115	105	105	109
varav reinvestering	15	15	15	16	16

Investeringar nämnder (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
<i>varav nyinvestering</i>	198	100	90	89	93
<i>Investeringsinkomster</i>	0	0	0	0	0
Trafiknämnden	1 456	1 356	1 856	1 818	1 770
<i>varav reinvestering</i>	525	568	553	727	638
<i>varav nyinvestering</i>	1 493	1 173	1 966	1 532	1 677
<i>Investeringsinkomster</i>	-562	-385	-663	-441	-544
Totalt	6 285	6 142	7 400	7 798	7 791

Kommuncentrala poster

Kommuncentrala poster	2022
Beredskap för särskilda ändamål	
Beredskap för nämndernas användning av eget kapital	200 000
Försörjningsstöd extra beredskap	100 000
Beredskap ökade kostnader enligt finansieringsprincipen	20 600
Budgeterade kostnader för särskilda ändamål	
Medfinansiering av centrum för hållbar stadsutveckling (Mistra)	2 000
Revisorskollegiet	37 060
Tillköp kollektivtrafiken (VGR)	187 200
Indexering infrastrukturella avsättningar	6 700
Bidrag politiska partier	30 730
Lindholmen Science Park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000
Lindholmen Science Park Visual Arena	3 200
Johanneberg Science Park (aktieägartillskott)	2 000
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500
Win Win Gothenburg Sustainability Award	1 500
Jubileumsparken	9 800
Kommunövergripande avgifter	61 100
Räddningstjänsten brandvatten	3 980
Batterifabrik	2 500
Sommarlovskort	30 000
Evakuerings- och omställningskostnader	170 000
Klimatanpassning	10 000
Nordic Safe Cities	110
Medlemsavgift Räddningstjänsten	373 100
Pensioner Räddningstjänsten	71 000
Göteborg Filmstudios	1 000
Samordningsförbundet	15 700
Pensionskostnader	2 150 000

Kommuncentrala poster	2022
Finansiering via intern pensionsavgift	-1 410 000
Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	
Medel som hanteras genom beslut av Göteborg & Co	
Jubileumsplanen Göteborg 400 år	10 000
Trygghetspaket (100 mnkr)	
LOV 3 områden (Avropas av kommunstyrelsen)	50 000
Klottersanering (Avropas av trafiknämnden)	7 000
Lokala trygghetsöverenskommelser med näringslivet (Avropas av kommunstyrelsen)	5 000
Förstärkt kamerabevakning (Avropas av trafiknämnden)	5 000
Förebyggande trygghetsarbete (Avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	28 000
Uppsökarverksamhet (Avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	5 000
Näringslivsfrämjande åtgärder (15 mnkr)	
Avropas av Göteborg & Co	8 000
Avropas av BRG	6 000
Avropas av Citysamverkan	1 000
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Ny organisation för stadsutveckling	30 000
Stadsutveckling Valhalla/eventangsområdet	10 000
Borgerliga vigslar	2 100
Personal- och kompetensförsörjning	45 000
Extern visselblåsarfunktion	700
Medel som hanteras av miljö- och klimatnämnden	
Klimatkontrakt	700

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	
Medel som hanteras genom beslut av kretslopp och vattennämnden	
Utökad skattefinansiering för kretslopp och vattennämndens skyfallsarbete	5 500
Dagvatten och skyfall	5 000
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnd centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000
Medel som hanteras genom beslut av fastighetsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	18 000
Medel som hanteras genom beslut av fastighetsnämnden som fördelar medel mellan berörda nämnder	
Enkelt avhjälpna hinder	20 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	2 352 990

Axel Josefson (M)

Emmyly Bönfors (C)

Elisabet Lann (KD)

Axel Darvik (L)

alliansengbg.se

MODERATERNA

Otterhällegatan 2
411 18 Göteborg
031-17 46 90
info@moderatvg.se
moderat.se/goteborg
Instagram: @moderatgbg

LIBERALERNA

Nedre Kvarnbergsgatan 7
411 05 Göteborg
010-70 800 70
goteborg@liberalerna.se
goteborg.liberalerna.se
Instagram: @liberalerna.gbg

CENTERPARTIET

Drottninggatan 26
411 14 Göteborg
070-634 48 54
goteborg@centerpartiet.se
centerpartiet.se/goteborg
Instagram:
@centerpartietgoteborg

KRISTDEMOKRATERNA

Drottninggatan 30
411 14 Göteborg
031-13 89 30
gbg@kristdemokraterna.se
wp.kristdemokraterna.se/
goteborg/
Instagram:
@kristdemokraternagbg

Förslag till taxor och avgifter inom välfärds- och utbildningsområdet

Enligt kommunallagen får kommunerna ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter de tillhandahåller. För de tjänster eller nyttigheter som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla, får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet. Avgifterna får inte vara högre än kommunens självkostnader och de ska fastställas i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige.

Särskilda regler för avgifter finns föreskrivna i skollagen, socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Lagstiftningarna reglerar bland annat vilka avgifter som får tas ut och högsta tillåtna nivåer för avgifter (maxtaxa).

Bilaga 1	Taxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)
Bilaga 2	Boendeavgifter, behandlingshem och hem som i huvudsak tillhandahåller boende
Bilaga 3	Avgifter rådgivningsverksamhet inom socialnämnd Centrum
Bilaga 4	Taxa för boendeavgifter, hem som i huvudsak tillhandahåller boende
Bilaga 5	Taxa för rådgivningsverksamhet inom socialnämnd Centrum
Bilaga 6	Avgift för barn i feriehem och barnkolonier
Bilaga 7	Taxa för äldreomsorg och funktionshinderverksamhet – beslut enligt SoL

I ovanstående taxor (bilagorna 1 – 5) finns ”konstruktioner”, exempelvis där avgifterna i taxan är kopplade till belopp som meddelas av statlig myndighet, prisbasbelopp, index mm. Vissa av dessa ”styrande” belopp som gäller för 2022 är inte klara och underlag för räkna ut avgifterna 2022 saknas. För dessa taxor innebär kommunfullmäktiges beslut att konstruktionen av avgiften fastställs, vilket medför att beräkningen av de faktiska avgifterna för 2022 verkställs när dessa underlag är klara.

Avgiftsbilagorna (6 – 7) innebär att kommunfullmäktige beslutar om faktiska avgifter från och med 2022.

Bilaga 1.

Taxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem) från och med 2022-01-01

	% av bruttoinkomst	Information om högsta månadsavgift 2021* (kr)
Barn i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)		
Barn 0-2 år		
Barn 1, yngsta barnet	3,0	1 510 kr
Syskonavgift barn 2	2,0	1 007 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	503 kr
Barn 3-5 år		
Gäller fr.o.m. augusti det år barnet fyller tre år		
Barn 1, yngsta barnet	2,0	1007 kr
Syskonavgift barn 2	1,0	503 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	503 kr
Barn 6-9 år		
Gäller fr.o.m. augusti det år barnet fyller sex år		
Barn 1, yngsta barnet	2,0	1107 kr
Syskonavgift barn 2	1,0	503 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	503 kr
Från och med barn 4 debiteras ingen avgift		
Barn 10 – 13 år		
Gäller fr.o.m. augusti det år barnet fyller tio år		
Barn 1, yngsta barnet	1,0	503 kr
Syskonavgift barn 2	1,0	200 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	200 kr
Från och med barn 4 debiteras ingen avgift		
Skolbarn med morgon- och/eller lovomsorg	1,0	200:-

* Beloppen avser 2021 års nivå. Högsta månadsavgift är beräknad på den högsta avgiftsgrundande bruttoinkomsten som revideras av skolverket senast den 1 december inför kommande år.

Anvisningar

Avgift för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg tas ut 12 månader per år.

Så här beräknas avgiften i taxan

Avgiften beräknas i procent av hushållets sammanlagda bruttoinkomst per månad (inkomst före skatt).

Högsta avgiftsgrundande bruttoinkomst regleras av förordning 2001:160 och är fr o m 1 januari 2020 50 340 kr per månad.

Antal barn i hushållet som är inskrivna i förskola, fritidshem eller annan pedagogisk omsorg påverkar avgiften oavsett om placeringarna är i kommunal eller fristående verksamhet. Yngsta barnet räknas alltid som ”barn 1”.

I de fall barnet bor växelvis hos vårdnadshavare som inte sammanbor, ska faktura sändas till båda hushållen om båda vårdnadshavarna utnyttjar platsen. Båda vårdnadshavarna är då platsinnehavare och därmed betalningsansvariga. Respektive hushåll betalar halv avgift utifrån hushållets bruttoinkomst.

Hushåll med beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kr per månad betalar ingen avgift.

Hushåll som erhåller försörjningsstöd betalar ingen avgift.

För barn i familjehem betalas 1 procent av bruttoinkomsten, dock högst 200 kr per månad. Barn i familjehem räknas inte som syskon i familjen. Avgift för egna barn betalas enligt ordinarie taxa. Familjehemsföräldrarna är platsinnehavare och därmed betalningsansvariga.

För förskolebarn som anvisas plats enligt skollagen 8 kap. 7 § betalas halv avgift. För placering 15 timmar per vecka eller mindre betalas ingen avgift.

Avgift betalas från den dag platsen står till förfogande.

Allmän förskola

Allmän förskola, 525 timmar per år, för barn i ålder 3-5 år och språkförskola är avgiftsfria.

När vårdnadshavare är föräldraledig eller arbetslös

För barn i ålder 1-2 år som har plats 15 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är föräldraledig eller arbetslös betalas halv avgift.

För barn i ålder 3-5 år som har plats 15 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är föräldraledig eller arbetslös betalas ingen avgift under perioden 1 september - 31 maj. Under juni och augusti månad betalas halv avgift.

För barn i ålder 1-2 år som har plats 25 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är arbetslös betalas hel avgift.

För barn i ålder 3-5 år som har plats 25 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är arbetslös betalas ingen avgift under perioden 1 september - 31 maj. Under juni och augusti månad betalas hel avgift.

Vid längre tids sjukdom

Vid barns obrutna frånvaro på grund av sjukdom betalas ingen avgift från och med 22:a kalenderdagen till och med sjukperiodens slut. Läkarintyg skall uppvisas.

Om kommunen inte erbjuder plats inom fyra månader

Om kommunen inte kan erbjuda plats inom fyra månader har vårdnadshavare rätt till avgiftsbefrielse för de dagar väntetiden överstigit fyramånadersgränsen. Avgiftsbefrielsen innebär att avgiften, när barnet fått en placering, minskas för de antal dagar förseningen varat. Någon ersättning i annan form utgår inte. Juli månad medräknas ej vid avgiftsbefrielse. Avgiftsbefrielsen gäller under förutsättning att barnet varit anmält till samtliga kommunala förskolor och familjedaghem (pedagogisk omsorg) i Göteborg.

Bilaga 2. Taxa för äldreomsorg och funktionshinderverksamhet – beslut enligt SoL fr o m 2022-01-01

Område	Avgift
Maxtaxa för hemtjänst, trygghetslarm och hemsjukvård	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL
Timtaxa inom hemtjänst *)	10 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)
Leverans av hemlevererad mat	5 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)
Boendestöd	Avgiftsfritt
Ledsagning	Avgiftsfritt
Avlösning i hemmet	Avgiftsfritt
Deltagande i dagvård/dagverksamhet	Avgiftsfritt
Trygghetstelefon/månad	5 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)
Hemtjänstavgift/månad vid äldreboende och bostad med särskild service för omsorg och omvårdnad.	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)
Hemtjänstavgift vid korttidsboende för omsorg och omvårdnad	1/30-del av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)
Boendeavgift, boende som inte omfattas av hyreslagen	Belopp enligt 8 kap 5 § 2 p SoL

Avgifter för kost

Helpension i äldreboende och bostad med särskild service	Summan av: <u>Råvarudel</u> : 90 % av den av Socialstyrelsen meddelade livsmedelskostnaden per månad för åldersklassen 75 år och äldre. <u>Tillagningsdel</u> : Fastställd andel 2019, årligen uppräknad enligt SCB: omsorgsprisindex (OPI)
Korttidsboende, matkostnad per dag	1/30-del av helpensionen per månad
Måltider för dagvård/dagverksamhet	65% av 1/30-del av helpension per månad
Hemlevererad mat, pris per portion	50% av 1/30-del av helpension per månad

Förbehåll

Minimibelopp (schablonbelopp), ensamboende personer 65 år och äldre	Belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 1 SoL
Minimibelopp (schablonbelopp), ensamboende personer 64 år eller yngre	10 % utöver belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 1 SoL
Minimibelopp (schablonbelopp), sammanboende makar (för var och en) personer 65 år och äldre	Belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 2 SoL
Minimibelopp (schablonbelopp), sammanboende makar (för var och en) personer 64 år eller yngre	10 % utöver belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 2 SoL
Garantibelopp i Bostad med särskild service (personer 64 år och yngre)	63 % av prisbasbeloppet per månad
Garantibelopp i särskilt boende för äldre	48 % av prisbasbeloppet per månad

*) Timmar = utförd tid hos brukaren

Bilaga 3.

Taxa för kostnader, förbehållsbelopp mm inom LSS-verksamhet fr o m 2022-01-01

LSS-verksamhet	Belopp
Garantibelopp i bostad med särskild service, personer 65 år och äldre	48 % av prisbasbeloppet per månad
Garantibelopp i bostad med särskild service, personer under 65 år	63 % av prisbasbeloppet per månad
Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet enligt LSS	Heldag - 0,24 % av prisbasbeloppet per dag Halvdag - 0,168 % av prisbasbeloppet per dag
Kostnad för måltid i korttidsvistelse	Dagskostnad enligt riksnormen för den del som avser personliga kostnader i olika åldersgrupper
Lunch/middag utan dessert vid daglig verksamhet	55% av 1/30-del av helpension per månad i boende enl SoL
Kostnad för egen mat och gemensamt förbrukningsmaterial i bostad med särskild service	Den verkliga kostnaden. Inga kommungemensamma normer för hyresgästernas matstandard och kostnader. Om gemensamma inköp görs vid bostäder med service förutsätts att detta sker i samråd mellan de boende och de anställda.
Föräldrars bidrag till kommunens kostnader för barn och ungdomar under 18 år och som bor i annat hem än det egna.	Beräkning sker enligt socialtjänstförordningen §§ 43-45
Kostnad för personlig assistans, som tillhandahålls av kommunen, i de fall den enskilde erhåller assistansersättning enligt LASS	Enligt statens beslut om assistansersättning.

Bilaga 4

Taxa för boendeavgifter, hem som i huvudsak tillhandahåller boende fr o m 2022-01-01

Boendeavgifter, hem som i huvudsak tillhandahåller boende	Kostnad
Boende som inte omfattas av hyreslagen	156 kr/dygn per bostandsbeslut ^{*)}
Kost - alla måltider (kr/dygn)	85% av 1/30-del av helpension i särskilt boende per månad
Kost- frukost (kr/dygn)	30% av 1/30-del av helpension i särskilt boende per månad
För lägenheter, inom skyddat boende fastställs hyra i särskild ordning enligt självkostnad	

^{*)} Beloppet avser 2021 års nivå. Detta kommer att räknas om då förändringen i prisbasbeloppet är klar.

Bilaga 5

Taxa för rådgivningsverksamhet inom socialnämnd Centrum fr o m 2022-01-01

Avgifterna revideras årligen med hänsyn till förändringar i SKL:s Omsorgsprisindex (OPI) och avrundas till närmast hela 5 kronor.

Verksamhet	Information om avgift/tillfälle i 2021 års prisnivå *)
Familjerådgivning	
Individuella samtal	260 kr
Parsamtal	385 kr
Gruppsamtal (per individ)	260 kr
Gruppsamtal (per par)	385 kr
Respons	
Individuella samtal	260 kr
Parsamtal	385 kr
Gruppsamtal (per individ)	260 kr
Gruppsamtal (per par)	385 kr
Samverkansavtal	645 kr
Kriscentrum för män	
Individuella samtal	250 kr
Individuella samtal i ärenden som primärt rör våld i nära relation	Avgiftsfritt
Kriscentrum för kvinnor	
Individuella samtal	250 kr
Individuella samtal i ärenden som primärt rör våld i nära relation	Avgiftsfritt
KAST (Köpare av sexuella tjänster)	
Individuella samtal	250 kr

*) Beloppen avser 2020 års nivå. Dessa kommer att räknas om med förändring i OPI..

Bilaga 6**Avgift för barn i feriehem och barnkolonier fr o m 2022-01-01**

Bruttoinkomst (kr /månad)	Avgift kronor per barn och dag		
	1 barn	2 barn	3 barn
- 7 000	33	28	24
7 001 - 12 000	43	35	30
12 001 - 17 000	64	51	43
17 001 -	70	60	49

Bilaga 7**Avgifter inom kulturskolan fr o m 2022-01-01**

300:- per elev och termin. Dock max 500 kr per familj och termin.

Fastighetsnämnden	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Utblick 2026	Utblick 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Nyinvestering	452	367	247	259	228	376	383	267	275	283
Reinvesteringar	67	48	56	51	64	54	63	58	66	61
Investeringsinkomster	0	0	-1	0	0					
Politiska justeringar										
Upprustning ridsportsanläggningar		25	25	25	25					
Investeringsnominering netto	510	440	327	335	317	430	446	325	341	344

Idrotts- och föreningsnämnden	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Utblick 2026	Utblick 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Investeringsnominering nämnd:										
Nyinvestering	365	284	509	562	613	1 087	400	400	400	400
Reinvesteringar	187	132	191	236	155	80	150	150	150	150
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0					
Politiska justeringar										
Kviberg Park Sporthall till Elitidrottsarena		3								
Investeringar netto	552	419	700	798	768	1 167	1 069	511	194	145

Kretslopp- och vattennämnden	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Utblick 2026	Utblick 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Vatten- och avlopp										
Investeringsnominering nämnd:										
Nyinvestering	747	740	605	680	875	866	795	709	770	714
Reinvesteringar	180	175	195	147	168	351	347	363	383	384
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0					
Investeringar netto	927	915	800	827	1 043	1 217	1 142	1 072	1 153	1 098
Avfall										
Investeringsnominering nämnd:										
Nyinvestering	41	20	36	54	119	65	12	10	10	10
Reinvesteringar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0					
Investeringar netto	42	21	37	55	119	66	13	11	11	11
Skyfall (nytt investeringsområde)										
Investeringsnominering nämnd:										
Nyinvestering	0	10	20	30	40	80	150	300	500	500
Reinvesteringar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0					
Investeringar netto	0	10	20	30	40	80	150	300	500	500
Investeringar netto Kretslopp och vattennämnden	969	946	857	912	1 202	1 363	1 305	1 383	1 664	1 609

Lokalnämnden	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Utblick 2026	Utblick 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Investeringsnominering nämnd:										
Nyinvestering	1 700	2 000	2 300	2 300	2 100	2 100	2 100	2 000	2 000	2 000
Reinvesteringar	885	865	1 255	1 530	1 525	1 635	1 635	1 630	1 635	1 635
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0				
Investeringar netto	2 585	2 865	3 555	3 830	3 625	3 825	3 825	3 730	3 725	3 725

Park- och naturnämnden	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Utblick 2026	Utblick 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Investeringsnominering nämnd:										
Nyinvestering	198	100	90	89	93	93	93	93	93	93
Reinvesteringar	15	15	15	16	16	16	16	16	16	16
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0					
Politiska justeringar										
Jubileumsbadet	60									
Investeringar netto	213	115	105	105	109	109	109	109	109	110

Trafiknämnden	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Utblick 2026	Utblick 2027	Utblick 2028	Utblick 2029	Utblick 2030
Investeringsnominering nämnd:										
Nyinvestering	1 493	1 173	1 966	1 532	1 677	1 761	1 676	1 800	1 698	1 828
Reinvesteringar	525	568	553	727	638	669	706	671	652	651
Investeringsinkomster	-562	-385	-663	-441	-544	-360	-350	-545	-644	-639
Investeringar netto	1 456	1 356	1 856	1 818	1 770	2 060	2 032	1 927	1 727	1 578
Totalt investeringar Nämnder	6 285	6 142	7 400	7 798	7 791	8 874	8 636	7 685	7 260	7 010

Exploateringsvolym (mnkr)					
Fastighetsnämnden	2021	2022	2023	2024	2025
Exploateringsinkomster	1 250	2 410	1 240	2 960	1 692
Exploateringsutgifter	-1 420	-1 740	1 350	-1 460	-1 548
Exploateringsnetto	-170	670	560	1 500	-20
Utbyggnad VA	2021	2022	2023	2024	2025
Inkomster anslutningsavgifter VA	56	58	61	64	70
Utgifter utbyggnad VA	-185	-191	-186	-169	-174
Exploateringsnetto	-129	-133	-125	-105	-104

Investeringar bolag	2022	2023	2024
Investering bolag	10 547	9 308	10 144
Nyupplåningsbehov bolag	5 113	3 741	4 023

Koncernbidrag	2022
Business region Göteborg AB	41 920
Göteborgs Stadsteater AB	159 339
Got Event AB	189 870

Koncernledningsarvode/finansiell samordning	2022
Göteborgs Stadshus AB	28 670
Stadshus AB, Bryssel filialen GEO	4 600

Kommuncentrala kostnader

Beredskap för särskilda ändamål

Beredskap för nämndernas användning av eget kapital	200 000
Försörjningsstöd extra beredskap	100 000
Beredskap ökade kostnader enligt finansieringsprincipen	20 600

Totalsumma beredskap för särskilda ändamål

320 600

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål

Medfinansiering av centrum för hållbar stadsutveckling (Mistra)	2 000
Revisorskollegiet	37 060
Tillköp kollektivtrafiken (VGR)	187 200
Indexering infrastrukturella avsättningar	6 700
Bidrag politiska partier	30 730
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Johanneberg science park (aktieägartillskott)	2 000
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500
Kommunövergripande avgifter	61 100
Nordic Safe Cities	110
Räddningstjänsten brandvatten	3 980
Borgerliga vigslar	2 100
Extern visselblåsarfunktion	700
Medlemsavgift Räddningstjänsten	373 100
Pensioner räddningstjänsten	71 000
Samordningsförbundet	15 700
Pensionskostnader	2 150 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	-1 410 000
Klimatanpassning	10 000
Sommarlovskort	30 000
Evakuerings- och omställningskostnader	170 000
Batterifabrik	2 500
Personal-/kompetensförsörjning	45 000
Stadsutveckling Valhallagatan/eventangsområdet	10 000
Klimatkontrakt	700
Jubileumsparken	9 800
Göteborg Filmstudios	1 000
Ny organisation för stadsutveckling	30 000

Summa budgeterade kostnader för särskilda ändamål

1 852 680

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse

Medel som hanteras genom beslut av Göteborg & Co

Jubileumsplanen Göteborg 400 år	10 000
---------------------------------	--------

Trygghetspaket (100 mnkr)

LOV 3 områden (Avropas av kommunstyrelsen)	50 000
Klottersanering (Avropas av trafiknämnden)	7 000
Lokala trygghetsöverenskommelser med näringslivet (Avropas av kommunstyrelsen)	5 000
Förstärkt kamerabevakning (Avropas av trafiknämnden)	5 000
Förebyggande trygghetsarbete (Avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	28 000
Uppsökarverksamhet (Avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	5 000

Näringslivsfrämjande åtgärder (15 mnkr)

Avropas av Göteborg & Co	8 000
Avropas av BRG	6 000
Avropas av Citysamverkan	1 000

Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter

Ny organisation för stadsutveckling	30 000
Stadsutveckling Valhalla/evenemangsområdet	10 000
Borgerliga vigslar	2 100
Personal- och kompetensförsörjning	45 000
Extern visselblåsarfunktion	700

Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp- och vattennämnden

Dagvatten och skyfall	5 000
Utökad skattefinansiering för kretslopp och vattennämndens skyfallsarbete	5 500
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000

Medel som hanteras genom beslut av Fastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder

Enkelt avhjälpna hinder	20 000
-------------------------	--------

Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnd Centrum

Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000
--	-------

Medel som hanteras genom beslut av Fastighetsnämnden

Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	18 000
--	--------

Medel som hanteras genom beslut av Miljö- och klimatnämnden

Klimatkontrakt	700
----------------	-----

Summa poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	268 000
---	----------------

Totalsummering kommuncentrala kostnader	2 352 990
--	------------------

Urval av särskilda satsningar 2022

Socialnämnd centrum	År 2022
Utökad bemanning av socialsekreterare	4 000
Insatser mot våld i nära och hedersförtryck	5 000
Förstärkt arbete med Skolfam	3 000
Grundskolenämnden	År 2022
Särskilda undervisningsgrupper	30 000
Tidiga insatser i grundskolan	10 000
Elevator (Skolakuten)	6 000
Park- och naturnämnden	År 2022
Värdeskapande stadsutveckling parker	6 000
Städ i utsatta områden	2 500
Trafiknämnden	År 2022
Städ i utsatta områden	2 500
Sommargångator	4 000
Pilotområde för verkställande av cykelprogram	20 000
Cykelunderhåll	10 000
Utbildningsnämnden	År 2022
Förstärkning av utbildningarnas kvalitet	35 000
Äldre- samt vård och omsorgsnämnd	År 2022
Mobilt arbetssätt	22 000
Ökad livskvalitet	6 000
Idrott- och föreningsnämnden	År 2022
Stöd till föreningslivet	5 000

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	2,0%	2,6%	2,8%
Egenfinansieringsgraden av investeringar	47%	45%	47%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans*	108%	113%	127%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15%	15%	15%

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	2022	2023	2024
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,3%	4,2%	4,3%
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	101%	91%	84%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	108%	113%	127%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15%	15%	15%

Specifikation fördelningsmodell Socialnämnder 2022
Bilaga 14

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings- stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur
Nordost	40,4%	32,9%	40,6%	39,1%	33,3%
Centrum	16,1%	25,0%	19,2%	20,4%	20,5%
Sydväst	16,4%	15,6%	13,4%	13,8%	19,1%
Hisingen	27,1%	26,4%	26,8%	26,7%	27,1%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings- stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur	Basnivå och särskilda satsningar	Staden- övergripande uppdrag	Totalt
Nordost	687 311	313 668	362 018	133 235	74 512	20 881	0	1 591 620
Centrum	274 312	238 291	171 423	69 516	45 794	24 500	363 166	1 187 000
Sydväst	278 515	148 820	119 202	47 131	42 795	21 500	64 689	722 650
Hisingen	461 069	251 478	238 502	90 986	60 672	21 600	0	1 124 310
Totalt	1 701 207	952 257	891 145	340 867	223 774	88 481	427 855	4 625 580

Summa före avrundning	Justering för avrundning	Ange nivå för avrundning (antal nollor)
1 591 624	-4	1
1 187 003	-3	
722 652	-2	
1 124 306	4	
4 625 586	-6	